

**САВЈЕТ МИНИСТАРА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

71

На основу члана 15. став (1) Закона о штрајку запослених у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 41/16) и члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), на приједлог Управе Босне и Херцеговине за заштиту здравља биља, Савјет министара Босне и Херцеговине, на 157. сједници одржаној 7. новембра 2018. године, донио је

**ОДЛУКУ
О УТВРЂИВАЊУ МИНИМУМА ПРОЦЕСА РАДА ЗА
ВРИЈЕМЕ ТРАЈАЊА ШТРАЈКА У УПРАВИ БОСНЕ И
ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА ЗАШТИТУ ЗДРАВЉА БИЉА**

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Овом одлуком утврђује се минимум процеса рада у Управи Босне и Херцеговине за заштиту здравља биља (у даљем тексту: Управа), за вријеме трајања штрајка.

Члан 2.

(Минимум процеса рада)

- (1) Запослени у Управи могу почети штрајк, ако се обезбједи минимум процеса рада који обезбјеђује несметано функционисање Управе и обављање основних дјелатности из њене надлежности.
- (2) Минимум процеса рада у Управи за вријеме трајања штрајка остварује се с најмање 20% кадровских капацитета.

Члан 3.

(Одлука о одређивању запослених и послова које је неопходно извршавати за вријеме штрајка)

- (1) Уколико до почетка штрајка не дође до рјешавања спора мирним путем, директор Управе посебном одлуком одређује запослене који су дужни радити за вријеме штрајка као и послове и радне задатке који не трпе одлагање, односно које је неопходно извршавати за вријеме трајања штрајка, ради осигурања минимума процеса рада.
- (2) Директор Управе не може одредити чланове штрајкачког одбора да раде у смислу става (1) овог члана, без сагласности штрајкачког одбора.
- (3) За вријеме трајања штрајка, организатори штрајка су дужни да сарађују са директором Управе ради обезбјеђења минимума процеса рада.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 273/2018
7. новембра 2018. године
Сарајево

Председавајући
Савјета министара БиХ
Др Денис Звиздић, с. р.

Na osnovu člana 15. stav (1) Zakona o štrajku zaposlenih u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 41/16) i člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), na prijedlog Uprave Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 157. sjednici održanoj 7. novembra 2018. godine, donijelo je

ODLUKU
O UTVRĐIVANJU MINIMUMA PROCESA RADA ZA
VRIJEME TRAJANJA ŠTRAJKA U UPRAVI BOSNE I
HERCEGOVINE ZA ZAŠTITU ZDRAVLJA BILJA

Član 1.

(Predmet odluke)

Ovom odlukom utvrđuje se minimum procesa rada u Upravi Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja (u daljem tekstu: Uprava), za vrijeme trajanja štrajka.

Član 2.

(Minimum procesa rada)

- (1) Zaposleni u Upravi mogu početi štrajk, ako se osigura minimum procesa rada koji osigurava nesmetano funkcionisanje Uprave i obavljanje osnovnih djelatnosti iz njene nadležnosti.
- (2) Minimum procesa rada u Upravi za vrijeme trajanja štrajka ostvaruje se s najmanje 20% kadrovskih kapaciteta.

Član 3.

(Odluka o određivanju zaposlenih i poslova koje je neophodno izvršavati za vrijeme štrajka)

- (1) Ukoliko do početka štrajka ne dođe do rješavanja spora mirnim putem, direktor Uprave posebnom odlukom određuje zaposlene koji su dužni raditi za vrijeme štrajka kao i poslove i radne zadatke koji ne trpe odlaganje, odnosno koje je neophodno izvršavati za vrijeme trajanja štrajka, radi osiguranja minimuma procesa rada.
- (2) Direktor Uprave ne može odrediti članove štrajkačkog odbora da rade u smislu stava (1) ovog člana, bez saglasnosti štrajkačkog odbora.
- (3) Za vrijeme trajanja štrajka, organizatori štrajka su dužni da sarađuju sa direktorom Uprave radi osiguranja minimuma procesa rada.

Član 4.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 273/2018
7. novembra 2018. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Dr. **Denis Zvizdić**, s. r.

Na temelju članka 15. stavak (1) Zakona o štrajku uposlenih u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 41/16) i članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), na prijedlog Uprave Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 157. sjednici održanoj 7. studenoga 2018. godine, donijelo je

ODLUKU
O UTVRĐIVANJU MINIMUMA PROCESA RADA ZA
VRIJEME TRAJANJA ŠTRAJKA U UPRAVI BOSNE I
HERCEGOVINE ZA ZAŠTITU ZDRAVLJA BILJA

Članak 1.

(Predmet odluke)

Ovom odlukom utvrđuje se minimum procesa rada u Upravi Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja (u daljem tekstu: Uprava), za vrijeme trajanja štrajka.

Članak 2.

(Minimum procesa rada)

- (1) Uposleni u Upravi mogu početi štrajk, ako se osigura minimum procesa rada koji osigurava nesmetano

funkcioniranje Uprave i obavljanje osnovnih djelatnosti iz njene mjerodavnosti.

- (2) Minimum procesa rada u Upravi za vrijeme trajanja štrajka ostvaruje se s najmanje 20% kadrovskih kapaciteta.

Članak 3.

(Odluka o određivanju uposlenih i poslova koje je neophodno izvršavati za vrijeme štrajka)

- (1) Ukoliko do početka štrajka ne dođe do rješavanja spora mirnim putem, direktor Uprave posebnom odlukom određuje uposlene koji su dužni raditi za vrijeme štrajka kao i poslove i radne zadatke koji ne trpe odlaganje, odnosno koje je neophodno izvršavati za vrijeme trajanja štrajka, radi osiguranja minimuma procesa rada.
- (2) Direktor Uprave ne može odrediti članove štrajkačkog odbora da rade u smislu stavka (1) ovog članka, bez suglasnosti štrajkačkog odbora.
- (3) Za vrijeme trajanja štrajka, organizatori štrajka su dužni da surađuju sa direktorom Uprave radi osiguranja minimuma procesa rada.

Članak 4.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 273/2018
7. studenoga 2018. godine
Saraјеvo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. **Denis Zvizdić**, v. r.

72

На основу члана 15. став (1) Закона о штрајку запослених у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 41/16) и члана 17. Закона о Савету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), на приједлог Агенције за форензичка испитивања и вјештачења, Савет министара Босне и Херцеговине на 160. сједници, одржаној 03.12.2018. године, донио је

ОДЛУКУ

О УТВРЂИВАЊУ МИНИМУМА ПРОЦЕСА РАДА У АГЕНЦИЈИ ЗА ФОРЕНЗИЧКА ИСПИТИВАЊА И ВЈЕШТАЧЕЊА ЗА ВРИЈЕМЕ ТРАЈАЊА ШТРАЈКА

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Овом одлуком утврђује се минимум процеса рада у Агенцији за форензичка испитивања и вјештачења (у даљем тексту: Агенција) за вријеме трајања штрајка.

Члан 2.

(Минимум процесса рада)

Минимум процеса рада у Агенцији за вријеме трајања штрајка остварује се у обиму до 20% кадровских капацитета Агенције.

Члан 3.

(Осигуравање минимума процеса рада)

- (1) Директор Агенције, у случају потребе, може распоредити запослене у Агенцији на одговарајућа радна мјеста, како би се осигурао минимум процеса рада за вријеме трајања штрајка.
- (2) Руководиоци основних организационих јединица Агенције након организовања штрајка обавезни су:
 - а) провести минимум процеса рада из члана 2. ове одлуке;
 - б) одредити запослене који ће радити за вријеме трајања штрајка;

- ц) одредити послове и радне задатке који не трпе одлагање, односно које је неопходно извршавати за вријеме трајања штрајка.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 274/18
3. децембра 2018. године
Сарајево

Председавајући
Савјета министара БиХ
Др **Денис Звиздић**, с. р.

На основу члана 15. став (1) Закона о штрајку запослених у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 41/16) и члана 17. Закона о Вијећу министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), на приједлог Агенције за форензиčka испитивања и вјештачења, Вијеће министара Босне и Херцеговине на 160. сједници, одржаној 03.12.2018. године, донио је

**ОДЛУКУ
О УТВРЂИВАЊУ МИНИМУМА ПРОЦЕСА РАДА У
АГЕНЦИЈИ ЗА ФОРЕНЗИЧКА ИСПИТИВАЊА И
ВЈЕШТАЧЕЊА ЗА ВРИЈЕМЕ ТРАЈАЊА ШТРАЈКА**

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Овом одлуком утврђује се минимум процеса рада у Агенцији за форензиčka испитивања и вјештачења (у даљем тексту: Агенција) за вријеме трајања штрајка.

Члан 2.

(Minimum процеса рада)

Minimum процеса рада у Агенцији за вријеме трајања штрајка остварује се у обиму до 20% кадровских kapacитета Агенције.

Члан 3.

(Осигуравање minimuma процеса рада)

- (1) Директор Агенције, у случају потребе, може распоредити запослене у Агенцији на одговарајућа радна мјеста, како би се осигурао minimum процеса рада за вријеме трајања штрајка.
- (2) Руководиоци основних организационих јединица Агенције након организовања штрајка обавезни су:
 - а) провести minimum процеса рада из члана 2. ове одлуке;
 - б) одредити запослене који ће радити за вријеме трајања штрајка;
 - в) одредити послове и радне задатке који не трпе одлагање, односно које је неопходно извршавати за вријеме трајања штрајка.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

VM број 274/18
3. децембра 2018. године
Сарајево

Председавајући
Вијећа министара БиХ
Др **Денис Звиздић**, с. р.

На основу члана 15. став (1) Закона о штрајку запослених у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 41/16) и члана 17. Закона о Вијећу министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), на приједлог Агенције за форензиčka испитивања и вјештачења, Вијеће министара Босне и Херцеговине на 160. сједници, одржаној 03.12.2018. године, донио је

ОДЛУКУ

**О УТВРЂИВАЊУ МИНИМУМА ПРОЦЕСА РАДА У
АГЕНЦИЈИ ЗА ФОРЕНЗИЧКА ИСПИТИВАЊА И
ВЈЕШТАЧЕЊА ЗА ВРИЈЕМЕ ТРАЈАЊА ШТРАЈКА**

Чланак 1.

(Предмет Одлуке)

Овом одлуком утврђује се minimum процеса рада у Агенцији за форензиčka испитивања и вјештачења (у даљем тексту: Агенција) за вријеме трајања штрајка.

Чланак 2.

(Minimum процеса рада)

Minimum процеса рада у Агенцији за вријеме трајања штрајка остварује се у обиму до 20% кадровских kapacитета Агенције.

Чланак 3.

(Осигуравање minimuma процеса рада)

- (1) Равнатељ Агенције, у случају потребе, може распоредити uposlene у Агенцији на одговарајућа радна мјеста, како би се осигурао minimum процеса рада за вријеме трајања штрајка.
- (2) Руководитељи основних организационих јединица Агенције након организовања штрајка обавезни су:
 - а) провести minimum процеса рада из чланка 2. ове одлуке;
 - б) одредити uposlene који ће радити за вријеме трајања штрајка;
 - в) одредити послове и радне задатке који не трпе одлагање, односно које је неопходно извршавати за вријеме трајања штрајка.

Чланак 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

VM број 274/18
3. просина 2018. године
Сарајево

Председатељ
Вијећа министара БиХ
Др **Денис Звиздић**, в. р.

73

На основу члана 15. став (1) Закона о штрајку запослених у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 41/16) и члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), на приједлог Агенције за поштански саобраћај Босне и Херцеговине, Савјет министара Босне и Херцеговине, на 162. сједници, одржаној 21. 12. 2018. године, донио је

**ОДЛУКУ
О УТВРЂИВАЊУ МИНИМУМА ПРОЦЕСА РАДА ЗА
ВРИЈЕМЕ ТРАЈАЊА ШТРАЈКА У АГЕНЦИЈИ ЗА
ПОШТАНСКИ САОБРАЋАЈ БОСНЕ И
ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Члан. 1

(Предмет)

Овом Одлуком утврђује се minimum процеса рада у Агенцији за поштански саобраћај Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Агенција) за вријеме трајања штрајка.

Члан 2.

(Право на организовање штрајка)

Запослени у Агенцији могу организовати штрајк у складу са Законом о штрајку у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 41/16), на начин да не угрожавају јавни интерес, безбједност људи и имовине, као и само функционисање Агенције.

Члан 3.

(Минимум процеса рада)

Минимум процеса рада у Агенцији за вријеме трајања штрајка остварује се у обиму до 25% кадровских капацитета, на нивоу основних организационих јединица Агенције.

Члан 4.

(Обезбјеђивање минимума процеса рада по организационим јединицама Агенције)

Минимум процеса рада за вријеме штрајка у Агенцији по организационим јединицама обухвата:

- а) у Сектору за лиценце, стандарде, квалитет и тржишта
 - 1) подршка члановима Савјета Агенције у обављању регулаторних функција у области поштанског саобраћаја;
 - 2) обављање послова везаних за издавање лиценци за обављање поштанских услуга;
 - 3) обављање послова везаних за издавање сагласности јавним поштанским оператерима на програме и појединачна издавања поштанских марака;
 - 4) послови превози.
- б) у Сектору за правне и административне послове
 - 1) подршка члановима Савјета Агенције у смислу обављања стручно административних послова, укључујући стручну и техничку помоћ везану за организацију састанака Савјета Агенције;
 - 2) послови протокола;
 - 3) послови пријема и отпреме поште;
 - 4) вршење кадровских послова и послова који проистичу из радно-правног статуса запослених.
- ц) у Сектору за економске послове и тарифну политику
 - 1) обављање послова везаних за исплате добављачима по обавезама ограниченим роковима;
 - 2) послови обраде и обрачуна плата и накнада;
 - 3) вођење благајне Агенције;
 - 4) вођење финансијских и материјалних евиденција.

Члан 5.

(Одлука о распоређивању запослених у Агенцији у случају штрајка)

- (1) У случају штрајка, Савјет Агенције посебном одлуком одређује запослене који су дужни радити за вријеме штрајка у циљу обезбјеђивања минимума процеса рада.
- (2) Одлуком из става (1) овог члана, не могу се одредити чланови штрајкачког одбора да раде у смислу става (1) овог члана без сагласности штрајкачког одбора.
- (3) За вријеме трајања штрајка, организатори штрајка су дужни да сарађују са Савјетом Агенције ради обезбјеђења минимума процеса рада.

Члан 6.

(Провођење Одлуке)

За провођење ове Одлуке задужује се Агенција за поштански саобраћај Босне и Херцеговине.

Члан 7.

(Ступање на снагу)

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 276/18
21. децембра 2018. године
Сарајево

Председавајући
Савјета министара БиХ
Др **Денис Звиздић**, с. р.

Na osnovu člana 15. stav (1) Zakona o štrajku zaposlenih u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 41/16) i člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), na prijedlog Agencije za poštanski promet Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 162. sjednici, održanoj 21. 12. 2018. godine, donijelo je

ODLUKU

O UTVRĐIVANJU MINIMUMA PROCESA RADA ZA VRIJEME TRAJANJA ŠTRAJKA U AGENCIJI ZA POŠTANSKI PROMET BOSNE I HERCEGOVINE

Члан 1.

(Предмет)

Ovom Odlukom utvrđuje se minimum procesa rada u Agenciji za poštanski promet Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija) za vrijeme trajanja štrajka.

Члан 2.

(Pravo na organizovanje štrajka)

Zaposleni u Agenciji mogu organizovati štrajk u skladu sa Zakonom o štrajku u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 41/16), na način da ne ugrožavaju javni interes, bezbjednost ljudi i imovine, kao i samo funkcionisanje Agencije.

Члан 3.

(Minimum procesa rada)

Minimum procesa rada u Agenciji za vrijeme trajanja štrajka ostvaruje se u obimu do 25% kadrovskih kapaciteta, na nivou osnovnih organizacionih jedinica Agencije.

Члан 4.

(Obezbjedivanje minimuma procesa rada po organizacionim jedinicama Agencije)

Minimum procesa rada za vrijeme štrajka u Agenciji po organizacionim jedinicama obuhvaća:

- а) у Сектору за лиценце, стандарде, квалитет и тржишта
 - 1) подршка члановима Вјећа Агенције у обављању регулаторних функција у области поштанског промета;
 - 2) обављање послова везаних за издавање лиценци за обављање поштанских услуга;
 - 3) обављање послова везаних за издавање сагласности јавним поштанским оператерима на програме и појединачна издавања поштанских марака;
 - 4) послови превоза.
- б) у Сектору за правне и административне послове
 - 1) подршка члановима Вјећа Агенције у смислу обављања стручно административних послова, укључујући стручну и техничку помоћ везану за организацију састанака Вјећа Агенције;
 - 2) послови протокола;
 - 3) послови пријема и отпреме поште;
 - 4) вршење кадровских послова и послова који проистичу из радно-правног статуса запослених.

- c) u Sektoru za ekonomske poslove i tarifnu politiku
 - 1) obavljanje poslova vezanih za isplate dobavljačima po obavezama ograničenim rokovima;
 - 2) poslovi obrade i obračuna plata i naknada;
 - 3) vođenje blagajne Agencije;
 - 4) vođenje finansijskih i materijalnih evidencija.

Član 5.

- (1) U slučaju štrajka, Vijeće Agencije posebnom odlukom određuje zaposlene koji su dužni raditi za vrijeme štrajka u cilju obezbjeđivanja minimuma procesa rada.
- (2) Odlukom iz stava (1) ovog člana, ne mogu se odrediti članovi štrajkačkog odbora da rade u smislu stava (1) ovog člana bez saglasnosti štrajkačkog odbora.
- (3) Za vrijeme trajanja štrajka, organizatori štrajka su dužni da sarađuju sa Vijećem Agencije radi obezbjeđenja minimuma procesa rada.

Član 6.

(Provođenje Odluke)

Za provođenje ove Odluke zadužuje se Agencija za poštanski promet Bosne i Hercegovine.

Član 7.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 276/18

21. decembra 2018. godine
Sarajevo

Predsjedavajući

Vijeća ministara BiH
Dr. **Denis Zvizdić**, s. r.

Na temelju članka 15. stavak (1) Zakona o štrajku zaposlenih u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 41/16) i članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), na prijedlog Agencije za poštanski promet Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 162. sjednici, održanoj 21. 12. 2018. godine, donijelo je

ODLUKU

O UTVRĐIVANJU MINIMUMA PROCESA RADA ZA VRIJEME TRAJANJA ŠTRAJKA U AGENCIJI ZA POŠTANSKI PROMET BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 1.

(Predmet)

Ovom Odlukom utvrđuje se minimum procesa rada u Agenciji za poštanski promet Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija) za vrijeme trajanja štrajka.

Članak 2.

(Pravo na organiziranje štrajka)

Uposleni u Agenciji mogu organizirati štrajk sukladno Zakonu o štrajku u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 41/16), na način da ne ugrožavaju javni interes, sigurnost ljudi i imovine, kao i samo funkcioniranje Agencije.

Članak 3.

(Minimum procesa rada)

Minimum procesa rada u Agenciji za vrijeme trajanja štrajka ostvaruje se u obujmu do 25% kadrovskih kapaciteta, na razini osnovnih ustrojstvenih jedinica Agencije.

Članak 4.

(Osiguranje minimuma procesa rada po ustrojstvenim jedinicama
Agencije)

Minimum procesa rada za vrijeme štrajka u Agenciji po ustrojstvenim jedinicama obuhvaća:

- a) u Sektoru za licencije, standarde, kvalitet i tržišta
 - 1) podrška članovima Vijeća Agencije u obavljanju regulatornih funkcija u oblasti poštanskog prometa;
 - 2) obavljanje poslova vezanih za izdavanje licencija za obavljanje poštanskih usluga;
 - 3) obavljanje poslova vezanih za izdavanje suglasnosti javnim poštanskim operaterima na programe i pojedinačna izdavanja poštanskih maraka;
 - 4) poslovi prevođenja.
- b) u Sektoru za pravne i administrativne poslove
 - 1) podrška članovima Vijeća Agencije u smislu obavljanja stručno administrativnih poslova, uključujući stručnu i tehničku pomoć vezanu za organizaciju sastanaka Vijeća Agencije;
 - 2) poslovi protokola;
 - 3) poslovi prijema i otpreme pošte;
 - 4) obavljanje kadrovskih poslova i poslova koji proistječu iz radno-pravnog statusa uposlenih.
- c) u Sektoru za ekonomske poslove i tarifnu politiku
 - 1) obavljanje poslova vezanih za isplate dobavljačima po obvezama ograničenim rokovima;
 - 2) poslovi obrade i obračuna plaća i naknada;
 - 3) vođenje blagajne Agencije;
 - 4) vođenje finansijskih i materijalnih evidencija.

Članak 5.

(Odluka o raspoređivanju uposlenih u Agenciji u slučaju štrajka)

- (1) U slučaju štrajka, Vijeće Agencije posebnom odlukom određuje uposlene koji su dužni raditi za vrijeme štrajka u cilju osiguravanja minimuma procesa rada.
- (2) Odlukom iz stavka (1) ovog članka, ne mogu se odrediti članovi štrajkačkog odbora da rade u smislu stavka (1) ovog članka bez suglasnosti štrajkačkog odbora.
- (3) Za vrijeme trajanja štrajka, organizatori štrajka su dužni surađivati s Vijećem Agencije radi osiguranja minimuma procesa rada.

Članak 6.

(Provođenje Odluke)

Za provođenje ove Odluke zadužuje se Agencija za poštanski promet Bosne i Hercegovine.

Članak 7.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 276/18

21. prosinca 2018. godine
Sarajevo

Predsjedatelji

Vijeća ministara BiH
Dr. **Denis Zvizdić**, v. r.

На основу члана 17. Закона о финансирању институција Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), члана 17. става (1) Закона о Буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2018. годину ("Службени гласник БиХ", број 8/18) и члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Савјет

министра Босне и Херцеговине, на првом дијелу 163. сједнице, одржане 27.12.2018. године, донио је

ОДЛУКУ

О ОДОБРАВАЊУ СРЕДСТАВА ТЕКУЋЕ БУЏЕТСКЕ РЕЗЕРВЕ БУЏЕТА ИНСТИТУЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ И МЕЂУНАРОДНИХ ОБАВЕЗА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2018. ГОДИНУ

Члан 1.

(Предмет Одлуке и намјена средстава)

- (1) Овом одлуком одобрава се издвајање средстава текуће буџетске резерве Буџета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2018. годину у износу од 300.000,00 КМ за следеће намјене:

1. **СПКД "Просвјета" ОО Берковићи** - финансијска подршка у раду и за одржавање Светосавске академије (10.000,00 КМ);
2. **УГ "Моје село", Пале ФБиХ** - финансијска подршка реконструкцији водовода (55.000,00 КМ);
3. **Општина Чајниче** - финансијска подршка за санацију и реконструкцију зграде и просторија Дома културе у Чајничу (30.000,00 КМ);
4. **Удружење грађана за хумор, сатиру и смијех "Зврк" Бањалука** - финансијска подршка у раду (5.000 КМ);
5. **Општина Трново** - финансијска подршка за изградњу спомен-парка Проскок (80.000,00 КМ);
6. **Удружење "Патриотска лига" Мостар** - суфинансирање израде монографије (10.000,00 КМ);
7. **Ј.У. Међународни театарски фестивал - сцена МЕСС** - суфинансирање програмских садржаја из области културе (10.000,00 КМ);
8. **Друштво хрватских књижевника Херцег-Босне, Мостар** - финансијска подршка у раду (15.000,00 КМ);
9. **Боћарски савез Босне и Херцеговине, Мостар** - финансијска подршка за такмичење репрезентативаца (10.000,00 КМ);
10. **Хрватски документациони центар Домовинског рата у БиХ, Мостар** - финансијска подршка у раду (20.000,00 КМ);
11. **Удружење родитеља и дјеце са посебним потребама "Ведри осмијех", Мостар** - финансијска подршка у раду (10.000,00 КМ);
12. **Удружење за даун синдром, Мостар** - финансијска подршка у раду (10.000,00 КМ);
13. **Дом за дјецу ометену у физичком или психичком развоју "Марија - наша нада", Широки Бријег** - финансијска подршка у раду (10.000,00 КМ);
14. **Каритас бискупија Мостар - Дувно и Требиње - Мркан** - финансијска подршка у раду (10.000,00 КМ);
15. **Савез слијепих Херцег-Босне - Федерације Босне и Херцеговине** - финансијска подршка у раду (15.000,00 КМ).

- (2) Средства из члана 1. став (1) на редним бројевима 1., 2., 4., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14. и 15. одобравају се на економском коду 614300 - Текући грантови непрофитним организацијама, на редним бројевима 3. и 5. одобравају се на економском коду 615100 - Капитални грантови другим нивоима власти.

Члан 2.

(Закључивање уговора)

Појединачне уговоре о намјенском утрошку средстава из члана 1. ове одлуке закључиће следећа надлежна министарства:

- а) Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине за одобрена средства из члана 1. тач. 1., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9. и 10. ове одлуке;
- б) Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине за одобрена средства из члана 1. тачке 2. ове одлуке;
- ц) Министарство за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине за одобрена средства из члана 1. тач. 11., 12., 13., 14. и 15. ове одлуке.

Члан 3.

(Надлежност за реализацију)

За реализацију ове одлуке задужују се надлежна министарства из члана 2. ове одлуке, Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине и Генерални секретаријат Савјета министара Босне и Херцеговине.

Члан 4.

(Достављање извјештаја)

- (1) Корисници средстава из члана 1. ове одлуке дужни су надлежном министарству из члана 2. ове одлуке доставити извјештај о намјенском утрошку средстава.
- (2) Надлежно министарство из члана 2. ове одлуке доставиће извјештај из става (1) овог члана Генералном секретаријату Савјета министара Босне и Херцеговине.
- (3) Генерални секретаријат Савјета министара Босне и Херцеговине ће, по обједињавању извјештаја из става (1) овог члана, припремити извјештај за Савјет министара Босне и Херцеговине.

Члан 5.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 279/18
27. децембра 2018. године
Сарајево

Предсједавајући
Савјета министара БиХ
Др Денис Звиздић, с. р.

Na osnovu člana 17. Zakona o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), člana 17. stava (1) Zakona o Budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2018. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 8/18) i člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prvom dijelu 163. sjednice, održane 27. 12. 2018. godine, donijelo je

ОДЛУКУ

О ОДОБРАВАНЈУ СРЕДСТАВА ТЕКУЋЕ БУЏЕТСКЕ РЕЗЕРВЕ БУЏЕТА ИНСТИТУЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ И МЕЂУНАРОДНИХ ОБАВЕЗА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2018. ГОДИНУ

Члан 1.

(Предмет Одлуке и намјена средстава)

- (1) Овом одлуком одобрава се издвајање средстава текуће буџетске резерве Буџета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2018. годину у износу 300.000,00 КМ за следеће намјене:

1. **SPKD "Prosvjeta" OO Berkovići** - finansijska podrška u radu i za održavanje Svetosavske akademije (10.000,00 KM);
 2. **UG "Moje selo", Pale FBiH** - finansijska podrška rekonstrukciji vodovoda (55.000,00 KM);
 3. **Opština Čajniče** - finansijska podrška za sanaciju i rekonstrukciju zgrade i prostorija Doma kulture u Čajniču (30.000,00 KM);
 4. **Udruženje građana za humor, satiru i smijeh "Zvrk" Banjaluka** - finansijska podrška u radu (5.000,00 KM);
 5. **Općina Trnovo** - finansijska podrška za izgradnju spomen-parka Proskok (80.000,00 KM);
 6. **Udruženje "Patriotska liga" Mostar** - sufinansiranje izrade monografije (10.000,00 KM);
 7. **J.U. Međunarodni teatarski festival - scena MESS** - sufinansiranje programskih sadržaja iz oblasti kulture (10.000,00 KM);
 8. **Društvo hrvatskih književnika Herceg Bosne, Mostar** - finansijska podrška u radu (15.000,00 KM);
 9. **Bočarski savez Bosne i Hercegovine, Mostar** - finansijska podrška za takmičenje reprezentativaca (10.000,00 KM);
 10. **Hrvatski dokumentacijski centar Domovinskog rata u BiH, Mostar** - finansijska podrška u radu (20.000,00 KM);
 11. **Udruga roditelja i djece s posebnim potrebama "Vedri osmijeh", Mostar** - finansijska podrška u radu (10.000,00 KM);
 12. **Udruga za Down sindrom, Mostar** - finansijska podrška u radu (10.000,00 KM);
 13. **Dom za djecu ometenu u tjelesnom ili psihičkom razvoju "Marija - naša nada", Široki Brijeg** - finansijska podrška u radu (10.000,00 KM);
 14. **Caritas Biskupija Mostar - Duvno i Trebinje - Mrkan** - finansijska podrška u radu (10.000,00 KM);
 15. **Savez slijepih Herceg Bosne - Federacije Bosne i Hercegovine** - finansijska podrška u radu (15.000,00 KM).
- (2) Sredstva iz člana 1. stava (1) na rednim brojevima 1., 2., 4., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14. i 15. odobravaju se na ekonomskom kodu 614300-Tekući grantovi neprofitnim organizacijama, na rednim brojevima 3. i 5. odobravaju se na ekonomskom kodu 615100-Kapitalni grantovi drugim nivoima vlasti.

Član 2.

(Zaključivanje ugovora)

Pojedinačne ugovore o namjenskom utrošku sredstava iz člana 1. ove odluke zaključit će sljedeća nadležna ministarstva:

- a) Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine za odobrena sredstva iz člana 1. tač. 1., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9. i 10. ove odluke;
- b) Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine za odobrena sredstva iz člana 1. tačke 2. ove odluke;
- c) Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine za odobrena sredstva iz člana 1. tač. 11., 12., 13., 14. i 15. ove odluke.

Član 3.

(Nadležnost za realizaciju)

Za realizaciju ove odluke zadužuju se nadležna ministarstva iz člana 2. ove odluke, Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine i Generalni sekretarijat Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

Član 4.

(Dostava izvještaja)

- (1) Korisnici sredstava iz člana 1. ove odluke dužni su nadležnom ministarstvu iz člana 2. ove odluke dostaviti izvještaj o namjenskom utrošku sredstava.
- (2) Nadležno ministarstvo iz člana 2. ove odluke dostavit će izvještaj iz stava (1) ovog člana Generalnom sekretarijatu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.
- (3) Generalni sekretarijat Vijeća ministara Bosne i Hercegovine će, po objedinjavanju izvještaja iz stava (1) ovog člana, pripremiti izvještaj za Vijeće ministara Bosne i Hercegovine.

Član 5.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 279/18
27. decembra 2018. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Dr. Denis Zvizdić, s. r.

Na temelju članka 17. Zakona o financiranju institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), članka 17. stavka (1) Zakona o Proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2018. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 8/18) i članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prvom dijelu 163. sjednice, održane 27. 12. 2018. godine, donijelo je

ODLUKU

**O ODOBRAVANJU SREDSTAVA TEKUĆE
PRORAČUNSKE PRIČUVE PRORAČUNA INSTITUCIJA
BOSNE I HERCEGOVINE I MEĐUNARODNIH OBVEZA
BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2018. GODINU**

Članak 1.

(Predmet Odluke i namjena sredstava)

- (1) Ovom odlukom odobrava se izdvajanje sredstava tekuće proračunske pričuve Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2018. godinu u iznosu od 300.000,00 KM za sljedeće namjene:

1. **SPKD "Prosvjeta" OO Berkovići** - finansijska potpora u radu i za održavanje Svetosavske akademije (10.000,00 KM);
2. **UG "Moje selo", Pale FBiH** - finansijska potpora rekonstrukciji vodovoda (55.000,00 KM);
3. **Općina Čajniče** - finansijska potpora za sanaciju i rekonstrukciju zgrade i prostorija Doma kulture u Čajniču (30.000,00 KM);
4. **Udruženje građana za humor, satiru i smijeh "Zvrk" Banjaluka** - finansijska potpora u radu (5.000,00 KM);
5. **Općina Trnovo** - finansijska potpora za izgradnju spomen-parka Proskok (80.000,00 KM);
6. **Udruženje "Patriotska liga" Mostar** - sufinansiranje izrade monografije (10.000,00 KM);
7. **J.U. Međunarodni teatarski festival - scena MESS** - sufinansiranje programskih sadržaja iz oblasti kulture (10.000,00 KM);
8. **Društvo hrvatskih književnika Herceg Bosne, Mostar** - finansijska potpora u radu (15.000,00 KM);
9. **Bočarski savez Bosne i Hercegovine, Mostar** - finansijska potpora za natjecanje reprezentativaca (10.000,00 KM);

10. **Hrvatski dokumentacijski centar Domovinskog rata u BiH, Mostar** - finansijska potpora u radu (20.000,00 KM);
 11. **Udruga roditelja i djece s posebnim potrebama Vedri osmijeh, Mostar** - finansijska potpora u radu (10.000,00 KM);
 12. **Udruga za Down sindrom, Mostar** - finansijska potpora u radu (10.000,00 KM);
 13. **Dom za djecu ometenu u tjelesnom ili psihičkom razvoju "Marija - naša nada", Široki Brijeg** - finansijska potpora u radu (10.000,00 KM);
 14. **Caritas Biskupija Mostar - Duvno i Trebinje - Mrkan** - finansijska potpora u radu (10.000,00 KM);
 15. **Savez slijepih Herceg Bosne - Federacije Bosne i Hercegovine** - finansijska potpora u radu (15.000,00 KM).
- (2) Sredstva iz članka 1. stavka (1) na rednim brojevima 1., 2., 4., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14. i 15. odobravaju se na ekonomskom kodu 614300 - Tekući grantovi neprofitnim organizacijama, na rednim brojevima 3. i 5. odobravaju se na ekonomskom kodu 615100 - Kapitalni grantovi drugim razinama vlasti.

Članak 2.

(Zaključivanje ugovora)

Pojedinačne ugovore o namjenskom utrošku sredstava iz članka 1. ove odluke zaključit će sljedeća nadležna ministarstva:

- a) Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine za odobrena sredstva iz članka 1. toč. 1., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9. i 10. ove odluke;
- b) Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine za odobrena sredstva iz članka 1. točke 2. ove odluke;
- c) Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine za odobrena sredstva iz članka 1. toč. 11., 12., 13., 14. i 15. ove odluke.

Članak 3.

(Nadležnost za realizaciju)

Za realizaciju ove odluke zadužuju se nadležna ministarstva iz članka 2. ove odluke, Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine i Generalno tajništvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

Članak 4.

(Dostava izvješća)

- (1) Korisnici sredstava iz članka 1. ove odluke dužni su nadležnom ministarstvu iz članka 2. ove odluke dostaviti izvješće o namjenskom utrošku sredstava.
- (2) Nadležno ministarstvo iz članka 2. ove odluke dostavit će izvješće iz stavka (1) ovog članka Generalnom tajništvu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.
- (3) Generalno tajništvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine će, nakon objedinjavanja izvješća iz stavka (1) ovog članka, pripremiti izvješće za Vijeće ministara Bosne i Hercegovine.

Članak 5.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 279/18
27. prosinca 2018. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. Denis Zvizdić, v. r.

75

На основу члана 10. став (2) Закона о Буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2018. годину ("Службени гласник БиХ", број 8/18) и члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), а у вези с закључком Савјета министара Босне и Херцеговине, број 05-07-1-2474-15/18 од 25. септембра 2018. године на приједлог Министарства цивилних послова Босне и Херцеговине, Савјет министара Босне и Херцеговине, на другом дијелу 163. сједнице, одржане 15. јануара 2019. године, донио је

ОДЛУКУ

О ОДОБРАВАЊУ СРЕДСТАВА ЈУ МУЗЕЈУ САВРЕМЕНЕ УМЈЕТНОСТИ ARS Aevi САРАЈЕВО ЗА ПОТРЕБЕ УЧЕСТВОВАЊА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ НА ВЕНЕЦИЈАНСКОМ БИЈЕНАЛУ

Члан 1.

(Предмет Одлуке и намјена)

Овом одлуком одобравају се средства ЈУ Музеју савремене умјетности Ars Aevi Сарајево у износу од 180.000 КМ (стотину осамдесет хиљада) за потребе учествовања Босне и Херцеговине на Венецијанском бијеналу.

Члан 2.

(Извор средстава)

Средства из члана 1. ове одлуке обезбиједиће се реструктурирањем буџета Министарства цивилних послова Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Министарство) за 2018. годину са економске категорије 613900 - уговорене услуге, на економску категорију 614300 - грантови непрофитним организацијама.

Члан 3.

(Извјештај о утрошку средстава)

- (1) ЈУ Музеј савремене умјетности Ars Aevi Сарајево подноси Министарству финансијски и наративни извјештај о намјенском утрошку средстава.
- (2) ЈУ Музеј савремене умјетности Ars Aevi Сарајево подноси Министарству извјештај независне ревизије у складу са Међународним ревизорским стандардом 4400 - Договорене процедуре, гдје ће се од ревизора захтијевати да проведе "Процедуре верификације трошкова пројекта" и достави "Извјештај о стварном налазу - Report of factual findings".
- (3) Рок за достављање извјештаја из ст. (1) и (2) овог члана је 30 дана након завршетка учествовања Босне и Херцеговине на Венецијанском бијеналу.

Члан 4.

(Уговор о коришћењу додијељених средстава)

Министарство закључује Уговор о коришћењу додијељених средстава из члана 1. ове одлуке са ЈУ Музејом савремене умјетности Ars Aevi Сарајево, којим се детаљније регулишу права и обавезе уговорних страна.

Члан 5.

(Реализација Одлуке)

- (1) За реализацију ове одлуке задужују се Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине и Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине.
- (2) Министарство у сарадњи с Министарством финансија и трезора Босне и Херцеговине извршиће пренос средстава из члана 1. ове одлуке на жиро-рачун ЈУ Музеја савремене умјетности Ars Aevi Сарајево, након закључења уговора о коришћењу додијељених средстава из члана 4. ове одлуке.

Члан 6.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 1/19
15. јануара 2019. године
Сарајево

Председавајући
Савјета министара БиХ
Др Денис Звиздић, с. р.

На основу члана 10. став (2) Закона о Budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2018. godinu ("Службени гласник БиХ", број 8/18) i члана 17. Закона о Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), а у вези с закључком Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, број 05-07-1-2474-15/18 од 25. септембра 2018. године на приједлог Министарства цивилних послова Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, на другом дијелу 163. сједнице, одржане 15. јануара 2019. године, донijело је

ODLUKU**O ODOBRAVANJU SREDSTAVA JU MUZEJU
SAVREMENE UMJETNOSTI ARS AEVI SARAJEVO ZA
POTREBE SUDJELOVANJA BOSNE I HERCEGOVINE
NA VENECIJANSKOM BIJENALU**

Члан 1.

(Предмет Одлуке i намјена)

Овом одлуком одобравају се средства ЈУ Музеју савремене умјетности Ars Aevi Сарајево у износу од 180.000 КМ (стотинуосамдесетилјада) за потребе судјеловања Bosne i Hercegovine на Венечјанском бијеналу.

Члан 2.

(Извор средстава)

Средства из члана 1. ове одлуке обезбједит ће се преструктурирањем буџета Министарства цивилних послова Bosne i Hercegovine (у даљем тексту: Министарство) за 2018. годину са економске категорије 613900 - уговорене услуге, на економску категорију 614300 - грантови непрофитним организацијама.

Члан 3.

(Извјештај о утрошку средстава)

- (1) ЈУ Музеј савремене умјетности Ars Aevi Сарајево подноси Министарству финансијски и нарaтивни извјештај о намјенском утрошку средстава.
- (2) ЈУ Музеј савремене умјетности Ars Aevi Сарајево подноси Министарству извјештај независне ревизије у складу са Међународним ревизорским стандардом 4400 - Договорене procedure, гдје ће се од ревизора захтијевати да provede "Procedure верификације трошкова пројекта" и достави "Извјештај о стварном налазу - Report of factual findings".
- (3) Рок за достављање извјештаја из ст. (1) и (2) овог члана је 30 дана након завршетка судјеловања Bosne i Hercegovine на Венечјанском бијеналу.

Члан 4.

(Уговор о коришћењу додijелjenih средстава)

Министарство закључује Уговор о коришћењу додijелjenih средстава из члана 1. ове одлуке са ЈУ Музејом савремене умјетности Ars Aevi Сарајево, којим се детаљније регулирају права и обавезе уговорних страна.

Члан 5.

(Realizacija Одлуке)

- (1) За реализацију ове одлуке задужују се Министарство финансија и трезора Bosne i Hercegovine и Министарство цивилних послова Bosne i Hercegovine.

- (2) Министарство у сарадњи с Министарством финансија и трезора Bosne i Hercegovine извршит ће пријенос средстава из члана 1. ове одлуке на žиро-рачун ЈУ Музеја савремене умјетности Ars Aevi Сарајево, након закључења уговора о коришћењу додijелjenih средстава из члана 4. ове одлуке.

Члан 6.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

VM број 1/19
15. јануара 2019. године
Сарајево

Председавајући
Vijeća ministara BiH
Др. Денис Звиздић, с. р.

На основу члана 10. став (2) Закона о Proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2018. godinu ("Службени гласник БиХ", број 8/18) i члана 17. Закона о Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), а у вези с закључком Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, број 05-07-1-2474-15/18 од 25. јуна 2018. године на приједлог Министарства цивилних послова Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, на другом дијелу 163. сједнице, одржане 15. сјeчњa 2019. године, донijело је

ODLUKU**O ODOBRAVANJU SREDSTAVA JU MUZEJU
SAVREMENE UMJETNOSTI ARS AEVI SARAJEVO ZA
POTREBE SUDJELOVANJA BOSNE I HERCEGOVINE
NA VENECIJANSKOM BIJENALU**

Чланак 1.

(Предмет Одлуке i намјена)

Овом Одлуком одобравају се средства ЈУ Музеју савремене умјетности Ars Aevi Сарајево у износу од 180.000 КМ (стотинуосамдесеттисућа) за потребе судјеловања Bosne i Hercegovine на Венечјанском бијеналу.

Чланак 2.

(Извор средстава)

Средства из члана 1. ове Одлуке осигурат ће се преструктурирањем прорачуна Министарства цивилних послова Bosne i Hercegovine (у даљњем тексту: Министарство) за 2018. годину са економске категорије 613900 - уговорене услуге, на економску категорију 614300 - грантови непрофитним организацијама.

Чланак 3.

(Извјешће о утрошку средстава)

- (1) ЈУ Музеј савремене умјетности Ars Aevi Сарајево подноси Министарству финансијско и нарaтивно извјешће о намјенском утрошку средстава.
- (2) ЈУ Музеј савремене умјетности Ars Aevi Сарајево подноси Министарству извјешће независне ревизије сукодно Међународном ревизорском стандарду 4400 - Договорене procedure, гдје ће се од ревизора захтијевати да provede "Procedure верификације трошкова пројекта" и достави "Извјешће о стварном налазу - Report of factual findings".
- (3) Рок за достављање извјешћа из ст. (1) и (2) овог члана је 30 дана након завршетка судјеловања Bosne i Hercegovine на Венечјанском бијеналу.

Чланак 4.

(Уговор о коришћењу додijелjenih средстава)

Министарство закључује Уговор о коришћењу додijелjenih средстава из члана 1. ове Одлуке са ЈУ Музејом савремене умјетности Ars Aevi Сарајево, којим се детаљније регулирају права и обавезе уговорних страна.

Članak 5.

(Realizacija Odluke)

- (1) Za realizaciju ove odluke zadužuju se Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine i Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine.
- (2) Ministarstvo u suradnji s Ministarstvom financija i trezora Bosne i Hercegovine izvršit će prijenos sredstava iz članka 1. ove Odluke na žiro-račun JU Muzeja suvremene umjetnosti Ars Aevi Sarajeva, nakon zaključenja ugovora o korištenju dodijeljenih sredstava iz članka 4. ove Odluke.

Članak 6.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 1/19
15. siječnja 2019. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. **Denis Zvizdić**, v. r.

76

На основу члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), члана 10. став (2) Закона о Буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2018. годину ("Службени гласник БиХ", број 8/18), члана 7. став (7) Правилника о категоризацији спортиста на нивоу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 52/16 и 87/16), Савјет министара Босне и Херцеговине, на приједлог Министарства цивилних послова Босне и Херцеговине, на другом дијелу 163. сједнице, одржане 15.01.2019. године, донио је

ОДЛУКУ

**О ВИСИНИ ЈЕДНОКРАТНЕ НОВЧАНЕ НАГРАДЕ ЗА
ЗАСЛУЖНОГ СПОРТИСТУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
И ВРХУНСКОГ СПОРТИСТУ МЕЂУНАРОДНОГ
РАЗРЕДА ЗА 2018. ГОДИНУ**

Члан 1.

(Предмет)

Овом одлуком одређује се висина једнократне новчане награде за заслужног спортисту Босне и Херцеговине и врхунског спортисту међународног разреда за 2018. годину.

Члан 2.

(Рјешења)

- (1) Категорисани спортисти остварују право на новчану награду под условима утврђеним посебним рјешењем о категоризацији Министарства цивилних послова Босне и Херцеговине, и то:
- а) Заслужни спортисти остварују право на једнократну новчану награду на годишњем нивоу након што испуне услове за одлазак у пензију у складу са одредбама Закона о пензијском и инвалидском осигурању.
 - б) Врхунски спортисти међународног разреда остварују право на једнократну новчану награду, а која се исплаћује у првој наредној години након оствареног резултата који је био основ за категоризацију. Висина једнократне новчане награде зависи од постигнутог резултата на такмичењу на којима је спортиста учествовао. Врхунски спортисти међународног разреда могу уживати наведена права само уколико се активно баве спортом у наведеном периоду, а исто тако врхунски спортисти међународног разреда који су категорисани на основу испуњене А норме за

Олимпијске игре или Свјетско првенство, не могу по истом основу бити категорисани и награђени наредне године.

Члан 3.

(Износ средстава)

- (1) Заслужном спортисти Босне и Херцеговине у 2018. години, и то:
- а) Тима Џебо
 - б) Зикрет Махмић
 - ц) Есад Дурмишевић
 - д) Неџад Салкић
 - е) Фикрет Чаушевић
 - ф) Рефија Окић
 - г) Шевко Нухановић
 - х) Ејуб Мехмедовић
 - и) Мехмед Чолић
 - ј) Суад Ћупина

utvrđuje se jednokratna novčana nagrada u ukupnom iznosu od 4.000,00 KM (osvojeno I-III mjesto na Olimpijskim igrama, osvojeno I-III mjesto na Svjetskom prvenstvu, osvojeno I-III mjesto na Evropskom prvenstvu i osvojeno I-III mjesto na Paraolimpijskim igrama).

- (2) Врхунском спортисти међународног разреда у 2018. години, и то:
- а) Един Ђино
 - б) Армин Шехић
 - ц) Аднан Кешмер
 - д) Аднан Манко
 - е) Сабахудин Делалић
 - ф) Џевад Хамзић
 - г) Исмет Годињак
 - х) Мирзет Дуран
 - и) Ермин Јусуфовић
 - ј) Низам Чанчар
 - к) Јасмин Бркић
 - л) Сафет Алибашић
 - м) Лариса Церић
 - н) Илма Казазић

уtvrђује се једнократна новчана награда у укупном износу од 3.500,00 KM (испуњена "A" норма или остварен пласман за учешће на Олимпијским играма; Испуњена норма или остварен пласман за учешће на Параолимпијским играма; Испуњена норма или остварен пласман за учешће на Специјалној олимпијади).

- (3) Врхунском спортисти међународног разреда у 2018. години, и то:
- а) Месуд Пезер
 - б) Хамза Алић
 - ц) Амел Тука
 - д) Марко Шљивић

utvrđuje se jednokratna novčana nagrada u ukupnom iznosu od 2.750,00 KM (ostvaren plasman na Svjetsko prvenstvo).

- (4) Jednokratna novčana naknada određena je na osnovu postignutih rezultata na takmičenjima na kojima je sportista učestvovao.

Члан 4.

(Средства за исплату једнократне новчане награде)

Средства за исплату једнократне новчане награде из члана 3. ове одлуке обезбијеђена су у буџету Министарства цивилних послова Босне и Херцеговине за 2018. годину на позицији – "Грант за дојелу новчаних награда за заслужне и врхунске спортисте међународног разреда".

Члан 5.

(Реализација Одлуке)

За реализацију ове одлуке задужују се Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине и Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине.

Члан 6.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 2/19

15. јануара 2019. године
Сарајево

Предједавајући
Савјета министара БиХ
Др **Денис Звиздић**, с. р.

На основу члана 17. Закона о Вijeћу министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), члана 10. став (2) Закона о Буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2018. годину ("Службени гласник БиХ", број 8/18), члана 7. став (7) Правилника о категоризацији спортиста на нивоу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 52/16 и 87/16), Вijeће министара Босне и Херцеговине, на приједлог Министарства цивилних послова Босне и Херцеговине, на другом дијелу 163. сједнице, одржане 15.01.2019. године, донијело је

ODLUKU

**O VISINI JEDNOKRATNE NOVČANE NAGRADE ZA
ZASLUŽNOG SPORTISTU BOSNE I HERCEGOVINE I
VRHUNSKOG SPORTISTU MEĐUNARODNOG
RAZREDA ZA 2018. GODINU**

Члан 1.

(Предмет)

Овом одлуком одређује се висина једнократне новчане награде за заслужног спортисту Босне и Херцеговине и врhunског спортисту међународног разреда за 2018. годину.

Члан 2.

(Рjeшенја)

- (1) Категорисани спортисти остварују право на новчану награду под увјетима утврђеним посебним рjeшењем о категоризацији Министарства цивилних послова Босне и Херцеговине, и то:
 - a) Заслужни спортисти остварују право на једнократну новчану награду на годишњем нивоу након што испуне увјете за одлазак у пензију у складу са одредбама Закона о пензијском и инвалидском осигурању.
 - b) Вrhunски спортисти међународног разреда остварују право на једнократну новчану награду, а која се исплаћује у првој наредној години након оствареног резултата који је био основ за категоризацију. Висина једнократне новчане награде зависи од постигнутог резултата на такмичењу на којима је спортиста учествовао. Вrhunски спортисти међународног разреда могу уживати наведена права само уколико се активно баве спортом у наведеном периоду, а исто тако вrhunски спортисти међународног разреда који су категорисани на основу испunjене А норме за Олимпијске игре или Свјетско првенство, не могу по истом основу бити категорисани и награђени наредне године.

Члан 3.

(Износ средстава)

- (1) Заслужном спортисту Босне и Херцеговине у 2018. години, и то:
 - a) Тима Джебо
 - b) Зикрет Махмић
 - c) Есад Дурмишевић

d) Недžad Salkić

e) Fikret Čaušević

f) Refija Okić

g) Ševko Nuhanović

h) Ejub Mehmedović

i) Mehmed Čolić

j) Suad Čupina

- utvrđuje se једнократна новчана награда у укупном износу од 4.000,00 KM (osvojeno I-III mjesto на Олимпијским играма, osvojeno I-III mjesto на Свјетском првенству, osvojeno I-III mjesto на Европском првенству и osvojeno I-III mjesto на Параолимпијским играма).

- (2) Вrhunском спортисту међународног разреда у 2018. години, и то:

a) Edin Đino

b) Armin Šehić

c) Adnan Kešmer

d) Adnan Manko

e) Sabahudin Delalić

f) Dževad Hamzić

g) Ismet Godinjak

h) Mirzet Duran

i) Ermin Jusufović

j) Nizam Čančar

k) Jasmin Brkić

l) Safet Alibašić

m) Larisa Cerić

n) Ilma Kazazić

- utvrđuje se једнократна новчана награда у укупном износу од 3.500,00 KM (ispunjena "A" norma или остварен пласман за учешће на Олимпијским играма; Ispunjena norma или остварен пласман за учешће на Параолимпијским играма; Ispunjena norma или остварен пласман за учешће на Специјалној олимпијади).

- (3) Вrhunском спортисту међународног разреда у 2018. години, и то:

a) Mesud Pezer

b) Hamza Alić

c) Amel Tuka

d) Marko Šljivić

- utvrđuje se једнократна новчана награда у укупном износу од 2.750,00 KM (ostvaren plasman на Свјетско првенство).
- (4) Једнократна новчана накнада одређена је на основу постигнутих резултата на такмичењима на којима је спортиста учествовао.

Члан 4.

(Средства за исплату једнократне новчане награде)

Средства за исплату једнократне новчане награде из члана 3. ове одлуке обезбјеђена су у буџету Министарства цивилних послова Босне и Херцеговине за 2018. годину на позицији – "Grant за додјелу новчаних награда за заслужне и вrhunске спортисте међународног разреда".

Члан 5.

(Realizacija Одлуке)

За реализацију ове одлуке задужују се Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине и Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине.

Члан 6.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

VM број 2/19

15. јануара 2019. године
Сарајево

Предједавајући
Вijeћа министара БиХ
Др. **Денис Звиздић**, с. р.

Na temelju članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), članka 10. stavak (2) Zakona o Proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2018. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 8/18), članka 7. stavak (7) Pravilnika o kategorizaciji sportaša na razini Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 52/16 i 87/16), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine, na drugom dijelu 163. sjednice, održane 15.01.2019. godine, donijelo je

**ODLUKU
O VISINI JEDNOKRATNE NOVČANE NAGRADE ZA
ZASLUŽNOG SPORTAŠA BOSNE I HERCEGOVINE I
VRHUNSKOG SPORTAŠA MEĐUNARODNOG
RAZREDA ZA 2018. GODINU**

Članak 1.
(Predmet)

Ovom Odlukom određuje se visina jednokratne novčane nagrade za zaslužnog sportaša Bosne i Hercegovine i vrhunskog sportaša međunarodnog razreda za 2018. godinu.

Članak 2.
(Rješenja)

- (1) Kategorisani sportaši ostvaruju pravo na novčanu nagradu pod uvjetima utvrđenim posebnim rješenjem o kategorizaciji Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine, i to:
 - a) Zaslužni sportaši ostvaruju pravo na jednokratnu novčanu nagradu na godišnjoj razini nakon što ispune uvjete za odlazak u mirovinu sukladno odredbama Zakona o mirovinskom i invalidskom osiguranju.
 - b) Vrhunski sportaši međunarodnog razreda ostvaruju pravo na jednokratnu novčanu nagradu, a koja se isplaćuje u prvoj narednoj godini nakon ostvarenog rezultata koji je bio temelj za kategorizaciju. Visina jednokratne novčane nagrade ovisi od postignutog rezultata na natjecanju na kojima je sportaš sudjelovao. Vrhunski sportaši međunarodnog razreda mogu uživati navedena prava samo ukoliko se aktivno bave sportom u navedenom razdoblju, a isto tako vrhunski sportaši međunarodnog razreda koji su kategorisani na temelju ispunjene A norme za Olimpijske igre ili Svjetsko prvenstvo, ne mogu po istoj osnovi biti kategorisani i nagrađeni naredne godine.

Članak 3.
(Iznos sredstava)

- (1) Zaslužnom sportašu Bosne i Hercegovine u 2018. godini, i to:
 - a) Tima Džebo
 - b) Zikret Mahmić
 - c) Esad Durmišević
 - d) Nedžad Salkić
 - e) Fikret Čaušević
 - f) Refija Okić
 - g) Ševko Nuhanović
 - h) Ejub Mehmedović
 - i) Mehmed Čolić
 - j) Suad Čupina

utvrđuje se jednokratna novčana nagrada u ukupnom iznosu od 4.000,00 KM (osvojeno I-III mjesto na Olimpijskim igrama, osvojeno I-III mjesto na Svjetskom prvenstvu, osvojeno I-III mjesto na Europskom prvenstvu i osvojeno I-III mjesto na Paraolimpijskim igrama).

- (2) Vrhunskom sportašu međunarodnog razreda u 2018. godini, i to:

- a) Edin Đino
- b) Armin Šehić
- c) Adnan Kešmer
- d) Adnan Manko
- e) Sabahudin Delalić
- f) Dževad Hamzić
- g) Ismet Godinjak
- h) Mirzet Duran
- i) Ermin Jusufović
- j) Nizam Čančar
- k) Jasmin Brkić
- l) Safet Alibašić
- m) Larisa Cerić
- n) Ilma Kazazić

utvrđuje se jednokratna novčana nagrada u ukupnom iznosu od 3.500,00 KM (ispunjena "A" norma ili ostvaren plasman za sudjelovanje na Olimpijskim igrama; Ispunjena norma ili ostvaren plasman za sudjelovanje na Paraolimpijskim igrama; Ispunjena norma ili ostvaren plasman za sudjelovanje na Specijalnoj olimpijadi).

- (3) Vrhunskom sportašu međunarodnog razreda u 2018. godini, i to:

- a) Mesud Pezer
- b) Hamza Alić
- c) Amel Tuka
- d) Marko Šljivić

utvrđuje se jednokratna novčana nagrada u ukupnom iznosu od 2.750,00 KM (ostvaren plasman na Svjetsko prvenstvo).

- (4) Jednokratna novčana naknada određena je na temelju postignutih rezultata na natjecanjima na kojima je sportaš sudjelovao.

Članak 4.

(Sredstva za isplatu jednokratne novčane nagrade)

Sredstva za isplatu jednokratne novčane nagrade iz članka 3. ove Odluke osigurana su u proračunu Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine za 2018. godinu na poziciji – "Grant za dodjelu novčanih nagrada za zaslužne i vrhunske sportaše međunarodnog razreda".

Članak 5.
(Realizacija Odluke)

Za realizaciju ove Odluke zadužuju se Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine i Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine.

Članak 6.
(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 2/19
15. siječnja 2019. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. **Denis Zvizdić**, v. r.

**КОМИСИЈА ЗА ОЧУВАЊЕ
НАЦИОНАЛНИХ СПОМЕНИКА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

77

Комисија за очување националних споменика, на основу члана V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и члана 36. став (1) Пословника о раду Комисије за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/16), на сједници одржаној 21. децембра 2018. године, донијела је

ОДЛУКУ О НЕИСПУЊАВАЊУ КРИТЕРИЈУМА ЗА ПРОГЛАШЕЊЕ НАЦИОНАЛНИМ СПОМЕНИКОМ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 1.
(Предмет одлуке)

Цамија у Бикоама, насеље Пурачић, која се налази на простору означеном као к.ч. 517 (нови премјер), к.о. Прокосовић, општина Лукавац, Федерација Босне и Херцеговине, Босна и Херцеговина, **не испуњава критеријуме** за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине утврђене Правилником о критеријумима вредновања добара, подјели по предмету правне заштите и поступку категоризације националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/18).

Члан 2.
(Брисање са листе петиција)

Добро из члана 1. ове одлуке брише се са Листе петиција која се води у Комисији за очување националних споменика (у даљњем тексту: Комисија).

Члан 3.
(Коначност одлуке)

Према члану V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, одлуке Комисије су коначне.

Члан 4.
(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Ову одлуку Комисија је донијела у сљедећем саставу: проф. др Амир Пашић, Горан Милојевић и Радоје Видовић.

Број 03-2.4-39/18-15
21. децембра 2018. године
Сарајево

Предсједавајући Комисије
Проф. др **Амир Пашић**, с. р.

Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika, na osnovi člana V stav 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini i člana 36. stav (1) Poslovnika o radu Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", broj 47/16), na sjednici održanoj 21. decembra 2018. godine, donijela je

**ODLUKU
O NEISPUNJAVANJU KRITERIJA ZA PROGLAŠENJE
NACIONALNIH SPOMENIKOM
BOSNE I HERCEGOVINE**

Član 1.
(Predmet odluke)

Džamija u Bikodžama, naselje Puračić, koja se nalazi na prostoru označenom kao k.č. 517 (novi premjer), k.o. Prokosovići, općina Lukavac, Federacija Bosne i Hercegovine, Bosna i Hercegovina, **ne ispunjava kriterije** za proglašenje nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine utvrđene Pravilnikom o kriterijima vrednovanja dobara, podjeli po predmetu pravne zaštite i postupku kategorizacije nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", broj 47/18).

Član 2.
(Brisanje sa liste peticija)

Dobro iz člana 1. ove odluke briše se sa Liste peticija koja se vodi u Komisiji za očuvanje nacionalnih spomenika (u daljnjem tekstu: Komisija).

Član 3.
 (vačnost odluke)

Prema članu V stav 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, odluke Komisije su konačne.

Član 4.
(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Ovu odluku Komisija je donijela u sljedećem sastavu: prof. dr. Amir Pašić, Goran Milojević i Radoje Vidović.

Broj 03-2.4-39/18-15
21. decembra 2018. godine
Sarajevo

Predsjedavajući Komisije
Prof. dr. **Amir Pašić**, s. r.

**ODLUKU
O NEISPUNJAVANJU KRITERIJA ZA PROGLAŠENJE
NACIONALNIM SPOMENIKOM
BOSNE I HERCEGOVINE**

Članak 1.
(Predmet odluke)

Džamija u Bikodžama, naselje Puračić, koja se nalazi na prostoru označenom kao k.č. 517 (novi premjer), k.o. Prokosovići, općina Lukavac, Federacija Bosne i Hercegovine, Bosna i Hercegovina, **ne ispunjava kriterije** za proglašenje nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine utvrđene Pravilnikom o kriterijima vrednovanja dobara, podjeli po predmetu pravne zaštite i postupku kategorizacije nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", broj 47/18).

Članak 2.
(Brisanje sa liste peticija)

Dobro iz članka 1. ove odluke briše se sa Liste peticija koja se vodi u Povjerenstvu za očuvanje nacionalnih spomenika (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo).

Članak 3.
(Konačnost odluke)

Prema članku V. stavak 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, odluke Povjerenstva su konačne.

Članak 4.
(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Ovu odluku Povjerenstvo je donijelo u sljedećem sastavu: prof. dr. Amir Pašić, Goran Milojević i Radoje Vidović.

Broj 03-2.4-39/18-15
21. prosinca 2018. godine
Sarajevo

Комисија за очување националних споменика, на основу члана V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и члана 36. став (1) Пословника о раду Комисије за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/16), на сједници одржаној 21. децембра 2018. године, донијела је

**ОДЛУКУ
О НЕИСПУЊАВАЊУ КРИТЕРИЈУМА ЗА
ПРОГЛАШЕЊЕ НАЦИОНАЛНИМ СПОМЕНИКОМ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Цамија у Гнојницама, насеље Пурачић, која се налази на простору означеном као к.ч. 1311 (нови премјер), к.о. Гнојнице, општина Лукавац, Федерација Босне и Херцеговине, Босна и Херцеговина, **не испуњава критеријуме** за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине утврђене Правилником о критеријумима вредновања добара, подјели по предмету правне заштите и поступку категоризације националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/18).

Члан 2.

(Брисање са листе петиција)

Добро из члана 1. ове одлуке брише се са Листе петиција која се води у Комисији за очување националних споменика (у даљем тексту: Комисија).

Члан 3.

(Коначност одлуке)

Према члану V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, одлуке Комисије су коначне.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Ову одлуку Комисија је донијела у сљедећем саставу: проф. др Амир Пашић, Горан Милојевић и Радоје Видовић.

Број 03-2.4-39/18-16

21. децембра 2018. године

Сарајево

Председавајући Комисије

Проф. др **Амир Пашић**, с. р.

Комисија за очување националних споменика, на основи члана V став 4. Анекса 8. Опћег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и члана 36. став (1) Пословника о раду Комисије за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/16), на сједници одржаној 21. децембра 2018. године, донијела је

**ОДЛУКУ
О НЕИСПУЊАВАЊУ КРИТЕРИЈА ЗА ПРОГЛАШЕЊЕ
НАЦИОНАЛНИМ СПОМЕНИКОМ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Дžамија у Гнојницама, насеље Пурачић, која се налази на простору означеном као к.ч. 1311 (нови премјер), к.о. Гнојнице, општина Лукавац, Федерација Босне и Херцеговине, Босна и Херцеговина, **не испуњава критерије** за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине утврђене Правилником о критеријима вредновања добара, подјели по предмету правне заштите и поступку категоризације националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/18).

Члан 2.

(Брисање са листе петиција)

Добро из члана 1. ове одлуке брише се са Листе петиција која се води у Комисији за очување националних споменика (у даљњем тексту: Комисија).

Члан 3.

(Коначност одлуке)

Према члану V став 4. Анекса 8. Опћег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, одлуке Комисије су коначне.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Ову одлуку Комисија је донијела у сљедећем саставу: проф. др. Амир Пашић, Горан Милојевић и Радоје Видовић.

Број 03-2.4-39/18-16

21. децембра 2018. године

Сарајево

Председавајући Комисије

Проф. др. **Амир Пашић**, с. р.

Повјеренство за очување националних споменика, на основу члана V. ставак 4. Анекса 8. Опћег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и члана 36. ставак (1) Пословника о раду Повјеренства за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/16), на сједници одржаној 21. просинца 2018. године, донијело је

**ОДЛУКУ
О НЕИСПУЊАВАЊУ КРИТЕРИЈА ЗА ПРОГЛАШЕЊЕ
НАЦИОНАЛНИМ СПОМЕНИКОМ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Чланак 1.

(Предмет одлуке)

Дžамија у Гнојницама, насеље Пурачић, која се налази на простору означеном као к.ч. 1311 (нови премјер), к.о. Гнојнице, општина Лукавац, Федерација Босне и Херцеговине, Босна и Херцеговина, **не испуњава критерије** за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине утврђене Правилником о критеријима вредновања добара, подјели по предмету правне заштите и поступку категоризације националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/18).

Чланак 2.

(Брисање са листе петиција)

Добро из члана 1. ове одлуке брише се са Листе петиција која се води у Повјеренству за очување националних споменика (у даљњем тексту: Повјеренство).

Чланак 3.

(Коначност одлуке)

Према чланку V. ставак 4. Анекса 8. Опћег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, одлуке Повјеренства су коначне.

Чланак 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Ову одлуку Повјеренство је донијело у сљедећем саставу: проф. др. Амир Пашић, Горан Милојевић и Радоје Видовић.

Број 03-2.4-39/18-16

21. просинца 2018. године

Сарајево

Председатељ Повјеренства

Проф. др. **Амир Пашић**, в. р.

80

Комисија за очување националних споменика, на основу члана V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и члана 36. став (1) Пословника о раду Комисије за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/16), на сједници одржаној 21. децембра 2018. године, донијела је

**ОДЛУКУ
О НЕИСПУЊАВАЊУ КРИТЕРИЈУМА ЗА
ПРОГЛАШЕЊЕ НАЦИОНАЛНИМ СПОМЕНИКОМ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Цамија у Хускићима, насеље Пурачић, која се налази на простору означеном као к.ч. 1364/2 (нови премијер), к.о. Хускићи, општина Лукавац, Федерација Босне и Херцеговине, Босна и Херцеговина, **не испуњава критеријуме** за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине утврђене Правилником о критеријумима вредновања добара, подјели по предмету правне заштите и поступку категоризације националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/18).

Члан 2.

(Брисање са листе петиција)

Добро из члана 1. ове одлуке брише се са Листе петиција која се води у Комисији за очување националних споменика (у даљњем тексту: Комисија).

Члан 3.

(Коначност одлуке)

Према члану V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, одлуке Комисије су коначне.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Ову одлуку Комисија је донијела у сљедећем саставу: проф. др Амир Пашић, Горан Милојевић и Радоје Видовић.

Број 03-2.4-39/18-18

21. децембра 2018. године

Сарајево

Председавајући Комисије

Проф. др **Амир Пашић**, с. р.

Комисија за очување националних споменика, на основи члана V став 4. Анекса 8. Опћег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и члана 36. став (1) Пословника о раду Комисије за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/16), на сједници одржаној 21. децембра 2018. године, донијела је

**ОДЛУКУ
О НЕИСПУЊАВАЊУ КРИТЕРИЈА ЗА ПРОГЛАШЕЊЕ
НАЦИОНАЛНИМ СПОМЕНИКОМ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Дžамија у Huskićima, naselje Puračić, која се налази на простору означеном као к.ч. 1364/2 (нови премијер), к.о. Huskići, општина Lukavac, Federacija Bosne i Hercegovine, Bosna i Hercegovina, **не испуњава критерије** за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине утврђене Правилником о критеријима вредновања добара, подјели по предмету правне заштите и поступку категоризације националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/18).

Члан 2.

(Брисање са листе петиција)

Добро из члана 1. ове одлуке брише се са Листе петиција која се води у Комисији за очување националних споменика (у даљњем тексту: Комисија).

Члан 3.

(Коначност одлуке)

Према члану V став 4. Анекса 8. Опћег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, одлуке Комисије су коначне.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Ову одлуку Комисија је донијела у сљедећем саставу: проф. др. Amir Pašić, Goran Milojević i Radoje Vidović.

Број 03-2.4-39/18-18

21. децембра 2018. године

Сарајево

Председавајући Комисије

Проф. др. **Амир Пашић**, с. р.

Повјеренство за очување националних споменика, на основу члана V. ставак 4. Анекса 8. Опћег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и члана 36. ставак (1) Пословника о раду Повјеренства за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/16), на сједници одржаној 21. просина 2018. године, донијело је

**ОДЛУКУ
О НЕИСПУЊАВАЊУ КРИТЕРИЈА ЗА ПРОГЛАШЕЊЕ
НАЦИОНАЛНИМ СПОМЕНИКОМ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Чланак 1.

(Предмет одлуке)

Дžамија у Huskićima, naselje Puračić, која се налази на простору означеном као к.ч. 1364/2 (нови премијер), к.о. Huskići, општина Lukavac, Federacija Bosne i Hercegovine, Bosna i Hercegovina, **не испуњава критерије** за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине утврђене Правилником о критеријима вредновања добара, подјели по предмету правне заштите и поступку категоризације националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/18).

Чланак 2.

(Брисање са листе петиција)

Добро из члана 1. ове одлуке брише се са Листе петиција која се води у Повјеренству за очување националних споменика (у даљњем тексту: Повјеренство).

Чланак 3.

(Коначност одлуке)

Према чланку V. ставак 4. Анекса 8. Опћег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, одлуке Повјеренства су коначне.

Чланак 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Ову одлуку Повјеренство је донијело у сљедећем саставу: проф. др. Amir Pašić, Goran Milojević i Radoje Vidović.

Број 03-2.4-39/18-18

21. просина 2018. године

Сарајево

Председатељ Повјеренства

Проф. др. **Амир Пашић**, в. р.

Комисија за очување националних споменика, на основу члана V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и члана 36. став (1) Пословника о раду Комисије за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/16), на сједници одржаној 5. децембра 2018. године, донијела је

ОДЛУКУ О НЕИСПУЊАВАЊУ КРИТЕРИЈУМА ЗА ПРОГЛАШЕЊЕ НАЦИОНАЛНИМ СПОМЕНИКОМ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Цамија на Губавици, Град Мостар, која се налази на простору који обухвата к.ч. 207/1, 207/2 и 208 (нови премјер), к.о. Губавица, посједовни лист број 57, Град Мостар, Федерација Босне и Херцеговине, Босна и Херцеговина **не испуњава** критеријуме за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине утврђене Правилником о критеријумима вредновања добара, подјели по предмету правне заштите и поступку категоризације националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/18).

Члан 2.

(Брисање са листе петиција)

Добро из члана 1. ове одлуке брише се са Листе петиција која се води у Комисији за очување националних споменика (у даљњем тексту: Комисија).

Члан 3.

(Коначност одлуке)

Према члану V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, одлуке Комисије су коначне.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Ову одлуку Комисија је донијела у сљедећем саставу: проф. др Амир Пашић, Горан Милојевић и Радоје Видовић.

Број 07.2-2.4-39/18-13

5. децембра 2018. године
Сарајево

Председавајући Комисије
Проф. др **Амир Пашић**, с. р.

Комисија за очување националних споменика, на основи члана V став 4. Анекса 8. Опћег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и члана 36. став (1) Пословника о раду Комисије за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/16), на сједници одржаној 5. децембра 2018. године, донијела је

ОДЛУКУ О НЕИСПУЊАВАЊУ КРИТЕРИЈА ЗА ПРОГЛАШЕЊЕ НАЦИОНАЛНИМ СПОМЕНИКОМ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Дžамија на Губавици, Град Мостар, која се налази на простору који обухвата к.ч. 207/1, 207/2 и 208 (нови премјер), к.о. Губавица, посједовни лист број 57, Град Мостар, Федерација Босне и Херцеговине, Босна и Херцеговина **не испуњава** критерије за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине утврђене Правилником о критеријима вредновања добара, подјели по предмету правне заштите и поступку категоризације националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/18).

Члан 2.

(Брисање са листе петиција)

Добро из члана 1. ове одлуке брише се са Листе петиција која се води у Комисији за очување националних споменика (у даљњем тексту: Комисија).

Члан 3.

(Коначност одлуке)

Према члану V став 4. Анекса 8. Опћег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, одлуке Комисије су коначне.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Ову одлуку Комисија је донијела у сљедећем саставу: проф. др. Амир Пашић, Горан Милојевић и Радоје Видовић.

Број 07.2-2.4-39/18-13

5. децембра 2018. године
Сарајево

Председавајући Комисије
Проф. др. **Амир Пашић**, с. р.

Повјеренство за очување националних споменика, на основу члана V. ставак 4. Анекса 8. Опћег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и члана 36. ставак (1) Пословника о раду Повјеренства за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/16), на сједници одржаној 5. просинца 2018. године, донијело је

ОДЛУКУ О НЕИСПУЊАВАЊУ КРИТЕРИЈА ЗА ПРОГЛАШЕЊЕ НАЦИОНАЛНИМ СПОМЕНИКОМ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Чланак 1.

(Предмет одлуке)

Дžамија на Губавици, Град Мостар, која се налази на простору који обухвата к.ч. 207/1, 207/2 и 208 (нови премјер), к.о. Губавица, посједовни лист број 57, Град Мостар, Федерација Босне и Херцеговине, Босна и Херцеговина **не испуњава** критерије за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине утврђене Правилником о критеријима вредновања добара, подјели по предмету правне заштите и поступку категоризације националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/18).

Чланак 2.

(Брисање са листе петиција)

Добро из члана 1. ове одлуке брише се са Листе петиција која се води у Повјеренству за очување националних споменика (у даљњем тексту: Повјеренство).

Чланак 3.

(Коначност одлуке)

Према чланку V. ставак 4. Анекса 8. Опћег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, одлуке Повјеренства су коначне.

Чланак 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Ову одлуку Повјеренство је донијело у сљедећем саставу: проф. др. Амир Пашић, Горан Милојевић и Радоје Видовић.

Број 07.2-2.4-39/18-13

5. просинца 2018. године
Сарајево

Председатељ Повјеренства
Проф. др. **Амир Пашић**, в. р.

Комисија за очување националних споменика, на основу члана V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и члана 36. став (1) Пословника о раду Комисије за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/16), на сједници одржаној 21. децембра 2018. године, донијела је

споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/16), на сједници одржаној 5. децембра 2018. године, донијела је

ОДЛУКУ
О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ОДЛУКЕ О
ПРОГЛАШЕЊУ ГРАДИТЕЉСКЕ ЦЈЕЛИНЕ -
МЕМОРИЈАЛНИ КОМПЛЕКС ШУШЊАР У
САНСКОМ МОСТУ НАЦИОНАЛНИМ
СПОМЕНИКОМ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 1.

- (1) У Одлуци о проглашењу градитељске цјелине – Меморијални комплекс Шушњар у Санском Мосту националним спомеником Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 33/04 и 48/13) у тачки I иза става 1. додаје се нови став 2. који гласи:
"Национални споменик састоји се од улазног дијела, спомен-парка са хумкама и стазама, спомен-плоче на улазу, плочица са именима погинулих и уздигнутог централног простора са обелиском."
- (2) Досадашњи став 2. који постаје став 3. мијења се и гласи:
"Национални споменик се налази на дијелу к.ч. 1415, к.о. Сански Мост I, општина Сански Мост, Федерација Босне и Херцеговине, Босна и Херцеговина."
- (3) Иза става 3. додаје се нови став 4. који гласи:
"Обухват зоне заштите почиње са тромеђе к.ч. 1415, 1416/1 и 2057, к.о. Сански Мост I те иде сјевероисточно границом к.ч. 1415 и 2057 до тачке чије су координате Y= 6396233 X= 4958426, наставља праволинијски до тачке на граници к.ч. 1415 и 1414 чије су координате Y= 6396257 X= 4958377 и иде границом к.ч. 1415 са к.ч. 1414 и 1412 чије су координате Y= 6396273 X= 4958344. Са ове тачке гранична линија иде праволинијски до преломне тачке на граници к.ч. 1415 и 1410/2 чије су координате Y= 6396211 X= 4958316, наставља истом границом до тачке чије су координате Y= 6396117 X= 4958370, затим иде праволинијски до тачке на к.ч. 1415 чије су координате Y= 6396152 X= 4958374, те праволинијски иде на југоисточни угао к.ч. 1416/1 одакле се границом к.ч. 1415 и 1416/1 враћа на полазну тачку на тромеђи к.ч. 1415, 1416/1 и 2057, к.о. Сански Мост I и тиме је затворена зона заштите. Површина зоне заштите је 13.697 м²."
- (4) У досадашњем ставу 3. који постаје став 5. бришу се ријечи: "и рехабилитације", иза ријечи "утврђене" додају се ријечи: "овом одлуком а у складу са", а иза броја "27/02" додају се бројеви "6/04 и 51/07".
- (5) Иза става 5. додаје се нови став 6. који гласи:
"У складу са Правилником о критеријумима вредновања добара, подјели по предмету правне заштите и поступку категоризације националних споменика ("Службени гласник БиХ" број 47/18), добро је сврстано у категорију "национални споменик од значаја за Босну и Херцеговину"."

Члан 2.

- (1) У тачки II став 1. ријечи: "Влада Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Влада Федерације)" замјењују се ријечима: "Федерација Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Федерација).
- (2) У ставу 2. ријечи бришу се ријечи: "и обезбиједити финансијска средства".

Члан 3.

Тачка III мијења се и гласи:

"У циљу заштите националног споменика, за простор дефинисан у тачки I став 3. ове одлуке утврђују се следеће мјере заштите:

- а) дозвољени су конзерваторско-рестаураторски радови уз одобрење федералног министарства надлежног за просторно уређење (у даљем тексту: надлежно министарство) и стручни надзор надлежне службе заштите наслеђа на нивоу Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: надлежна служба заштите);
- б) дозвољени су радови на хортикултурном уређењу локалитета уз поштивање аутентичног стања простора меморијалног комплекса;
- ц) сви радови морају да буду изведени на основу документације на коју је прије издавања потребних дозвола надлежног министарства прибављено мишљење надлежне службе заштите;
- д) није дозвољено премјештање нити оштећење оригиналних дијелова меморијалног комплекса;
- е) није дозвољено извођење радова који би могли да угрозе национални споменик као ни постављање магистралних или других инфраструктурних објеката нити привремених објеката или сталних структура чија сврха није искључиво заштита и презентација националног споменика;
- ф) дозвољено је коришћење националног споменика у његовој изворној намени и његова презентација у образовне, меморијалне и културне сврхе под условом да не угрожавају његов идентитет, интегритет и окружење;
- г) национални споменик треба да буде отворен и доступан јавности;
- х) дозвољено је задржавање накнадно изграђеног крста с тим да он не ужива режим заштите као национални споменик;
- и) за национални споменик је потребно изградити и обезбиједити примјену следећих докумената:
 1. Програм очувања;
 2. План и пројекат интервенција који треба да садржава план редовног текућег одржавања (природног окружења, стаза, натписа, табли, обелиска и осталих оригиналних дијелова комплекса, одржавање чистоће и комуналног реда);
 3. План трајних мјера заштите;
 4. План интерпретације и презентације којим треба да се обезбиједи презентација инклузивног наратива урађеног на основу научно утемељених чињеница и резултата истраживања, а водећи рачуна о дозвољеној намени. Инклузивни интерпретацијски план треба бити урађен кроз консултацију свих заинтересованих страна на различитим нивоима, уз етички приступ и поштујући интегритет интерпретацијског процеса. Структуре и објекте за интерпретацију је могуће предвидјети искључиво у заштитном појасу. Обликовање и постављање простора за презентацију и интерпретацију националног споменика не смије довести до угрожавања визуелног сагледавања и до умањења вриједности националног споменика;
- ј) План интерпретације и презентације националног споменика са свом релевантном документацијом и образложењем потребно је доставити на мишљење Комисији. Комисија ће о приједлогу донијети

мишљење на првој наредној сједници Комисије за коју по Пословнику о раду Комисије није утврђен дневни ред. Одобрења за радове предвиђене планом интерпретације се могу издати тек по добијеном позитивном мишљењу Комисије;

- к) Туристичка промоција те коришћење националног споменика треба да буде усклађено са планом интерпретације;
- л) У циљу исправне презентације националног споменика потребно је обезбиједити спровођење следећих интервенција:

1. рестаурирати спомен-обелиск, елементе бетонских греда око спомен-обелиска, спомен-плочу на улазу као и плочице са именима, те реконструисати недостајуће оригиналне елементе комплекса према расположивој документацији; недостајуће елементе комплекса након реконструкције вратити на изворно мјесто у складу са расположивом документацијом;
2. очистити и по потреби рестаурирати стазе кроз комплекс;
3. поставити туристичку сигнализацију на адекватним мјестима с циљем означавања националног споменика;
4. уклонити све врсте отпада;

- м) Сваки процес планирања као и било каква планирана интервенција на националном споменику или у његовом заштитном појасу мора садржавати процјену утицаја на национални споменик (Heritage Impact Assessment – HIA te Environmental Impact Assessment - EIA).

У циљу трајне заштите националног споменика утврђује се **заштитни појас** који чине дијелови к.ч. 1410/1, 1410/2, 1415 и 2057 и комплетне к.ч. 1411, 1412, 1413, 1414, 1416/1, 1416/2, 1417/1 и 1417/2 к.о. Сански Мост I. Обухват заштитног појаса почиње са тремеће к.ч. 1081, 1082/1 и 2057 к.о. Сански Мост I, даље иде границом к.ч. 2057 са к.ч. 1082/1, 1082/2, 1082/3, 1082/4, 1082/5, 1083/1, 1085, 1086 и 1108 до тремеће к.ч. 2057, 1108 и 1112, те наставља праволинијски на тремећу к.ч. 2057, 1410/3 и 1414. Гранична линија затим иде границом к.ч. 1414 са к.ч. 1410/3 и 1410/19, границом к.ч. 1413 са к.ч. 1410/19, 1410/4 и 1410/5, те границом к.ч. 1411 и 1410/1 до југозападног угла к.ч. 1411. Са ове тачке линија иде праволинијски до сјевероисточног угла објекта број 19 на к.ч. 1410/2, наставља праволинијски на сјевероисточни угао објекта број 1 на к.ч. 1410/2 и иде на сјевероисточни угао к.ч. 1481. Са ове тачке линија иде границом к.ч. 1410/1 са к.ч. 1481, 1423, 1422, 1421, 1418/2 и 1418/1 до тремеће к.ч. 1410/2, 1418/1 и 2057, те се праволинијски враћа на полазну тачку у тремећи к.ч. 1081, 1082/1 и 2057 к.о. Сански Мост и тиме је затворен заштитни појас. Површина заштитног појаса је 21.071 м².

За заштитни појас утврђују се следеће мјере заштите:

- а) није дозвољено извођење радова који би могли негативно да утичу на измјену подручја и промјену крајолика;
- б) затечене стамбене и друге објекте, чија намјена не угрожава национални споменик, могуће је задржати;
- ц) дозвољено је обављање радова на инфраструктури уз претходно прибављено одобрење од надлежног министарства и стручног мишљења надлежне службе заштите;
- д) обавезно је спровођење мјера одржавања чистоће и комуналног реда;

- е) потребно очувати визуелни интегритет и сагледавање националног споменика са главног приступног правца уз примјену надлежног прописа у дијелу одређивања и издавање дозволе за мјеста постављања рекламних тијела и сличних структура дуж пута;

- ф) на улазном дијелу у комплекс, тј. крајњем сјеверозападном дијелу к.ч. 1415 (овај простор је дио заштитног појаса који се налази на дијелу к.ч. 1415 к.о. Сански Мост I и његов обухват почиње са тремеће к.ч. 1410/2, 1417/2 и 1415 и иде источно границом к.ч. 1415 са к.ч. 1417/2, 1417/1, 1416/2 и 1416/1 до југоисточног угла к.ч. 1416/1 одакле наставља до тачке на к.ч. 1415 чије су координате Y= 6396152 X= 4958374. Са ове тачке линија наставља праволинијски до тачке на граници к.ч. 1415 и 1410/2 чије су координате Y= 6396117 X= 4958370, те се границом к.ч. 1415 и 1410/2 враћа на полазну тачку у тремећи к.ч. 1410/2, 1417/2 и 1415 к.о. Сански Мост I. Површина овог простора је 1.279 м².) могућа је изградња простора за презентацију и интерпретацију националног споменика;

- г) на крајњем сјевероисточном дијелу к.ч. 1415 (овај простор је дио заштитног појаса који се налази на дијелу к.ч. 1415 и његов обухват почиње са тремеће к.ч. 1415, 1414 и 2057 и иде југоисточно границом к.ч. 1415 и 1414 до угла к.ч. 1414 чије су координате Y= 6396257 X= 4958377. Са ове тачке линија наставља праволинијски до тачке на граници к.ч. 1415 и 2057 чије су координате Y= 6396233 X= 4958426, те се границом к.ч. 1415 и 2057 враћа на полазну тачку у тремећи к.ч. 1415, 1414 и 2057 к.о. Сански Мост I. Површина овог простора је 708 м².) у складу са потребама потомака и поштовалаца жртава, могућа је изградња спомен-храма (капеле) – простора за сјећање и давање спомена (парастоса) жртвама фашистичког терора 1941–1945. године са тог локалитета, који својим обликовањем, примичењем материјалима, димензијама (хоризонталним или вертикалним габаритима), изгледом или на неки други начин неће угрожити вриједности и интегритет националног споменика;

- х) на крајњем југоисточном дијелу к.ч. 1415 (овај простор је дио заштитног појаса који се налази на дијелу к.ч. 1415 и његов обухват почиње са четворомеће к.ч. 1415, 1412, 1411 и 1410/1 и иде југозападно границом к.ч. 1415 са парцелама к.ч. 1410/1 и 1410/2 до преломне тачке на граници к.ч. 1415 и 1410/2 чије су координате Y= 6396211 X= 4958316. Са ове тачке линија наставља праволинијски до тачке на граници к.ч. 1415 и 1412 чије су координате Y= 6396273 X= 4958344, те се границом к.ч. 1415 и 1412 враћа на полазну тачку у четворомећи к.ч. 1415, 1412, 1411 и 1410/1 к.о. Сански Мост I. Површина овог простора је 1.518 м².) могућа је изградња и других спомен-објеката за сјећање у складу са потребама потомака и поштовалаца жртава;

- и) Простори наведени у тач. ф), г) и х):

1. морају да буду обликовани у савременом архитектонском изразу, уз примјену савремених материјала, те димензијама (хоризонталним или вертикалним габаритима), изгледом или на неки други

- начин не смије да угрози меморијалну функцију, вриједности и интегритет националног споменика.
2. Надлежна служба заштите мора да изда мишљење на пројекта прије издавања дозвола за грађење.
 3. Новопројектовани простори након изградње неће уживати режим заштите као национални споменик.
 4. Простор за презентацију и интерпретацију неопходно је зеленилом визуелно одвојити од остатка простора националног споменика – посадити појас високог и ниског зеленила у циљу остваривања визуелне баријере;
- ј) Није дозвољена никаква изградња на дијеловима к.ч. 1410/1 и 1410/2 које улазе у простор заштитног појаса као ни надоградња или проширење постојећих објеката. Уз сјеверни руб обје к.ч. (јужна граница зоне заштите националног споменика) потребно је посадити ниско и високо зеленило с циљем умањења визуелног утицаја на национални споменик;
- к) На к.ч. 1411 и 1412 дозвољена је изградња објеката чије функције не угрожавају дигнитет мјеста, те који својим димензијама, изгледом или на неки други начин не угрожавају вриједности и интегритет националног споменика;
- л) На к.ч. 1413, 1414, 1416/1, 1416/2, 1417/1 и 1417/2 дозвољено је редовно одржавање постојећих објеката као и њихово проширење, с тим да постојеће и нове функције објеката не смију да угрожавају дигнитет мјеста, а објекти са својим постојећим и новим димензијама, изгледом или на неки други начин не угрожавају вриједности и интегритет националног споменика;
- м) У заштитном појасу није дозвољена изградња индустријских објеката, загађивача околиша и објеката чија намјена може да угрози национални споменик."

Члан 4.

Ова одлука ће се након објаве у "Службеном гласнику БиХ" доставити надлежном општинском суду ради уписа одговарајуће забиљежбе у земљишне књиге.

Члан 5.

Саставни дио ове одлуке је образложење са пратећом документацијом које је доступно на увид заинтересованим лицима у просторијама и на веб страници Комисије (www.kons.gov.ba).

Члан 6.

Према члану V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, одлуке Комисије су коначне.

Члан 7.

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Ову одлуку Комисија је донијела у следећем саставу: проф. др Амир Пашић, Горан Милојевић и Радоје Видовић.

Број 07.2-2.5-38/18-10

5. децембра 2018. године

Сарајево

Председавајући Комисије

Проф. др Амир Пашић, с. р.

Комисија за очување националних споменика, на основи члана V став 4. Анекса 8. Опћег оквирног споразума за мир у

Bosni i Hercegovini, člana 39. stav (1) i člana 40. stav (1) a) Poslovnika o radu Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", broj 47/16), na sjednici održanoj 5. decembra 2018. godine, donijela je

ODLUKU

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ODLUKE O PROGLAŠENJU GRADITELJSKE CJELINE - MEMORIJALNI KOMPLEKS ŠUŠNJAR U SANSKOM MOSTU NACIONALNIM SPOMENIKOM BOSNE I HERCEGOVINE

Члан 1.

- (1) U Odluci o proglašenju graditeljske cjeline - Memorijalni kompleks Šušnjar u Sanskom Mostu nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 33/04 i 48/13) u tački I iza stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:
"Nacionalni spomenik sastoji se od ulaznog dijela, spomen-parka sa humkama i stazama, spomen-ploče na ulazu, pločica sa imenima poginulih i uzdignutog centralnog prostora sa obeliskom."
- (2) Dosadašnji stav 2. koji postaje stav 3. mijenja se i glasi:
"Nacionalni spomenik se nalazi na dijelu к.ч. 1415, k.o. Sanski Most I, općina Sanski Most, Federacija Bosne i Hercegovine, Bosna i Hercegovina."
- (3) Iza stava 3. dodaje se novi stav 4. koji glasi:
"Obuhvat zone zaštite počinje sa tromede к.ч. 1415, 1416/1 i 2057, k.o. Sanski Most I te ide sjeveroistočno granicom к.ч. 1415 i 2057 do таčke čije su koordinate Y= 6396233 X= 4958426, nastavlja pravolinijski do таčke na granici к.ч. 1415 i 1414 čije su koordinate Y= 6396257 X= 4958377 i ide granicom к.ч. 1415 sa к.ч. 1414 i 1412 čije su koordinate Y= 6396273 X= 4958344. Sa ove таčke granična linija ide pravolinijski do prelomne таčke na granici к.ч. 1415 i 1410/2 čije su koordinate Y= 6396211 X= 4958316, nastavlja istom granicom do таčke čije su koordinate Y= 6396117 X= 4958370, zatim ide pravolinijski do таčke na к.ч. 1415 čije su koordinate Y= 6396152 X= 4958374, te pravolinijski ide na jugoistočni ugao к.ч. 1416/1 odakle se granicom к.ч. 1415 i 1416/1 vraća na polaznu таčku na tromedi к.ч. 1415, 1416/1 i 2057, k.o. Sanski Most I i time je zatvorena zona zaštite. Površina zone zaštite je 13.697 m²."
- (4) U dosadašnjem stavu 3. koji postaje stav 5. briše se riječi: "i rehabilitacije", iza riječi "utvrđene" dodaju se riječi: "ovom odlukom a u skladu sa", a iza broja "27/02" dodaju se brojevi "6/04 i 51/07".
- (5) Iza stava 5. dodaje se novi stav 6. koji glasi:
"U skladu sa Pravilnikom o kriterijima vrednovanja dobara, podjeli po predmetu pravne zaštite i postupku kategorizacije nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH" broj 47/18), dobro je svrstano u kategoriju "nacionalni spomenik od značaja za Bosnu i Hercegovinu".

Члан 2.

- (1) U tački II stav 1. riječi: "Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada Federacije)" zamjenjuju se riječima: "Federacija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija)".
- (2) U stavu 2. riječi brišu se riječi: "i osigurati finansijska sredstva".

Члан 3.

Таčka III mijenja se i glasi:
"U cilju zaštite nacionalnog spomenika, za prostor definiran u tački I stav 3. ove odluke utvrđuju se sljedeće mjere zaštite:
а) dozvoljeni su konzervatorsko-restauratorski radovi uz odobrenje federalnog ministarstva nadležnog za

- prostorno uređenje (u daljnjem tekstu: nadležno ministarstvo) i stručni nadzor nadležne službe zaštite naslijeđa na nivou Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: nadležna služba zaštite);
- b) dozvoljeni su radovi na hortikulturnom uređenju lokaliteta uz poštivanje autentičnog stanja prostora memorijalnog kompleksa;
- c) svi radovi moraju biti izvedeni na osnovi dokumentacije na koju je prije izdavanja potrebnih dozvola nadležnog ministarstva pribavljeno mišljenje nadležne službe zaštite;
- d) nije dozvoljeno premještanje niti oštećenje originalnih dijelova memorijalnog kompleksa;
- e) nije dozvoljeno izvođenje radova koji bi mogli ugroziti nacionalni spomenik kao ni postavljanje magistralnih ili drugih infrastrukturnih objekata niti privremenih objekata ili stalnih struktura čija svrha nije isključivo zaštita i prezentacija nacionalnog spomenika;
- f) dozvoljeno je korišćenje nacionalnog spomenika u njegovoj izvornoj namjeni i njegova prezentacija u obrazovne, memorijalne i kulturne svrhe pod uvjetom da ne ugrožavaju njegov identitet, integritet i okruženje;
- g) nacionalni spomenik treba biti otvoren i dostupan javnosti;
- h) dozvoljeno je zadržavanje naknadno izgrađenog krsta s tim da on ne uživa režim zaštite kao nacionalni spomenik;
- i) za nacionalni spomenik je potrebno izraditi i osigurati primjenu sljedećih dokumenata:
1. Program očuvanja;
 2. Plan i projekat intervencija koji treba sadržavati plan redovnog tekućeg održavanja (prirodnog okruženja, staza, natpisa, ploča, obeliska i ostalih originalnih dijelova kompleksa, održavanje čistoće i komunalnog reda);
 3. Plan trajnih mjera zaštite;
 4. Plan interpretacije i prezentacije kojim se treba osigurati prezentacija inkluzivnog narativa urađenog na osnovi naučno utemeljenih činjenica i rezultata istraživanja, a vodeći računa o dozvoljenoj namjeni. Inkluzivni interpretacijski plan treba biti urađen kroz konsultaciju svih zainteresiranih strana na različitim nivoima, uz etički pristup i poštujući integritet interpretacijskog procesa. Strukture i objekte za interpretaciju je moguće predvidjeti isključivo u zaštitnom pojasu. Oblikovanje i postavljanje prostora za prezentaciju i interpretaciju nacionalnog spomenika ne smije dovesti do ugrožavanja vizuelnog sagledavanja i do umanjenja vrijednosti nacionalnog spomenika;
- j) Plan interpretacije i prezentacije nacionalnog spomenika sa svom relevantnom dokumentacijom i obrazloženjem potrebno je dostaviti na mišljenje Komisiji. Komisija će o prijedlogu donijeti mišljenje na prvoj narednoj sjednici Komisije za koju po Poslovniku o radu Komisije nije utvrđen dnevni red. Odobrenja za radove predviđene planom interpretacije se mogu izdati tek po dobivenom pozitivnom mišljenju Komisije;
- k) Turistička promocija te korišćenje nacionalnog spomenika treba biti usklađeno sa planom interpretacije;
- l) U cilju ispravne prezentacije nacionalnog spomenika potrebno je osigurati provođenje sljedećih intervencija:
1. restaurirati spomen-obelisk, elemente betonskih greda oko spomen-obeliska, spomen-ploču na ulazu kao i pločice sa imenima, te rekonstruirati nedostajuće originalne elemente kompleksa prema raspoloživoj dokumentaciji; nedostajuće elemente kompleksa nakon rekonstrukcije vratiti na izvorno mjesto u skladu sa raspoloživom dokumentacijom;
 2. očistiti i po potrebi restaurirati staze kroz kompleks;
 3. postaviti turističku signalizaciju na adekvatnim mjestima s ciljem označavanja nacionalnog spomenika;
 4. ukloniti sve vrste otpada;
- m) Svaki proces planiranja kao i bilo kakva planirana intervencija na nacionalnom spomenik ili u njegovom zaštitnom pojasu mora sadržavati procjenu utjecaja na nacionalni spomenik (Heritage Impact Assessment – HIA te Environmental Impact Assessment - EIA).
- U cilju trajne zaštite nacionalnog spomenika utvrđuje se **zaštitni pojas** koji čine dijelovi k.č. 1410/1, 1410/2, 1415 i 2057 i kompletne k.č. 1411, 1412, 1413, 1414, 1416/1, 1416/2, 1417/1 i 1417/2 k.o. Sanski Most I. Obuhvat zaštitnog pojasa počinje sa tromede k.č. 1081, 1082/1 i 2057 k.o. Sanski Most I, dalje ide granicom k.č. 2057 sa k.č. 1082/1, 1082/2, 1082/3, 1082/4, 1082/5, 1083/1, 1085, 1086 i 1108 do tromede k.č. 2057, 1108 i 1112, te nastavlja pravolinijski na tromedu k.č. 2057, 1410/3 i 1414. Granična linija zatim ide granicom k.č. 1414 sa k.č. 1410/3 i 1410/19, granicom k.č. 1413 sa k.č. 1410/19, 1410/4 i 1410/5, te granicom k.č. 1411 i 1410/1 do jugozapadnog ugla k.č. 1411. Sa ove tačke linija ide pravolinijski do sjeveroistočnog ugla objekta broj 19 na k.č. 1410/2, nastavlja pravolinijski na sjeveroistočni ugao objekta broj 1 na k.č. 1410/2 i ide na sjeveroistočni ugao k.č. 1481. Sa ove tačke linija ide granicom k.č. 1410/1 sa k.č. 1481, 1423, 1422, 1421, 1418/2 i 1418/1 do tromede k.č. 1410/2, 1418/1 i 2057, te se pravolinijski vraća na polaznu tačku u tromedi k.č. 1081, 1082/1 i 2057 k.o. Sanski Most i time je zatvoren zaštitni pojas. Površina zaštitnog pojasa je 21.071 m².
- Za zaštitni pojas utvrđuju se sljedeće mjere zaštite:
- a) nije dozvoljeno izvođenje radova koji bi mogli negativno utjecati na izmjenu područja i promjenu krajolika;
 - b) zatečene stambene i druge objekte, čija namjena ne ugrožava nacionalni spomenik, moguće je zadržati;
 - c) dozvoljeno je obavljanje radova na infrastrukturi uz prethodno pribavljeno odobrenje od nadležnog ministarstva i stručnog mišljenja nadležne službe zaštite;
 - d) obavezno je provođenje mjera održavanja čistoće i komunalnog reda;
 - e) potrebno očuvati vizuelni integritet i sagledavanje nacionalnog spomenika sa glavnog pristupnog pravca uz primjenu nadležnog propisa u dijelu određivanja i izdavanje dozvole za mjesta postavljanja reklamnih tijela i sličnih struktura duž puta;
 - f) na ulaznom dijelu u kompleks, tj. krajnjem sjeverozapadnom dijelu k.č. 1415 (ovaj prostor je dio zaštitnog pojasa koji se nalazi na dijelu k.č. 1415 k.o. Sanski Most I i njegov obuhvat počinje sa tromede k.č. 1410/2, 1417/2 i 1415 i ide istočno granicom k.č. 1415 sa k.č. 1417/2, 1417/1, 1416/2 i 1416/1 do jugoistočnog ugla k.č. 1416/1 odakle nastavlja do tačke na k.č. 1415 čije su koordinate Y= 6396152 X= 4958374. Sa ove tačke linija nastavlja pravolinijski do tačke na granici k.č. 1415 i 1410/2 čije su koordinate Y= 6396117 X= 4958370, te se granicom k.č. 1415 i

- 1410/2 vraća na polaznu tačku u tromedi k.č. 1410/2, 1417/2 i 1415 k.o. Sanski Most I. Površina ovog prostora je 1.279 m².) moguća je izgradnja prostora za prezentaciju i interpretaciju nacionalnog spomenika;
- g) na krajnjem sjeveroistočnom dijelu k.č. 1415 (ovaj prostor je dio zaštitnog pojasa koji se nalazi na dijelu k.č. 1415 i njegov obuhvat počinje sa tromede k.č. 1415, 1414 i 2057 i ide jugoistočno granicom k.č. 1415 i 1414 do ugla k.č. 1414 čije su koordinate Y= 6396257 X= 4958377. Sa ove tačke linija nastavlja pravolinijski do tačke na granici k.č. 1415 i 2057 čije su koordinate Y= 6396233 X= 4958426, te se granicom k.č. 1415 i 2057 vraća na polaznu tačku u tromedi k.č. 1415, 1414 i 2057 k.o. Sanski Most I. Površina ovog prostora je 708 m².) u skladu sa potrebama potomaka i poštovalaca žrtava, moguća je izgradnja spomen-hrama (kapele) – prostora za sjećanje i davanje spomena (parastosa) žrtvama fašističkog terora 1941–1945. godine sa tog lokaliteta, koji svojim oblikovanjem, primijenjenim materijalima, dimenzijama (horizontalnim ili vertikalnim gabaritima), izgledom ili na neki drugi način neće ugroziti vrijednosti i integritet nacionalnog spomenika;
- h) na krajnjem jugoistočnom dijelu k.č. 1415 (ovaj prostor je dio zaštitnog pojasa koji se nalazi na dijelu k.č. 1415 i njegov obuhvat počinje sa četveromede k.č. 1415, 1412, 1411 i 1410/1 i ide jugozapadno granicom k.č. 1415 sa parcelama k.č. 1410/1 i 1410/2 do prelomne tačke na granici k.č. 1415 i 1410/2 čije su koordinate Y= 6396211 X= 4958316. Sa ove tačke linija nastavlja pravolinijski do tačke na granici k.č. 1415 i 1412 čije su koordinate Y= 6396273 X= 4958344, te se granicom k.č. 1415 i 1412 vraća na polaznu tačku u četveromedi k.č. 1415, 1412, 1411 i 1410/1 k.o. Sanski Most I. Površina ovog prostora je 1.518 m².) moguća je izgradnja i drugih spomen-objekata za sjećanje u skladu sa potrebama potomaka i poštovalaca žrtava;
- i) Prostori navedeni u tač. f), g) i h):
1. moraju biti oblikovani u savremenom arhitektonskom izrazu, uz primjenu savremenih materijala, te dimenzijama (horizontalnim ili vertikalnim gabaritima), izgledom ili na neki drugi način ne smije ugroziti memorijalnu funkciju, vrijednosti i integritet nacionalnog spomenika;
 2. Nadležna služba zaštite mora izdati mišljenje na projekta prije izdavanja dozvola za građenje;
 3. Novoprojektirani prostori nakon izgradnje neće uživati režim zaštite kao nacionalni spomenik;
 4. Prostor za prezentaciju i interpretaciju neophodno je zelenilom vizuelno odvojiti od ostatka prostora nacionalnog spomenika – posaditi pojas visokog i niskog zelenila u cilju ostvarivanja vizuelne barijere;
- j) Nije dozvoljena nikakva izgradnja na dijelovima k.č. 1410/1 i 1410/2 koje ulaze u prostor zaštitnog pojasa kao ni nadogradnja ili proširenje postojećih objekata. Uz sjeverni rub obje k.č. (južna granica zone zaštite nacionalnog spomenika) potrebno je posaditi nisko i visoko zelenilo s ciljem umanjenja vizuelnog utjecaja na nacionalni spomenik;
- k) Na k.č. 1411 i 1412 dozvoljena je izgradnja objekata čije funkcije ne ugrožavaju dignitet mjesta, te koji svojim dimenzijama, izgledom ili na neki drugi način

ne ugrožavaju vrijednosti i integritet nacionalnog spomenika;

- l) Na k.č. 1413, 1414, 1416/1, 1416/2, 1417/1 i 1417/2 dozvoljeno je redovno održavanje postojećih objekata kao i njihovo proširenje, s tim da postojeće i nove funkcije objekata ne smiju ugrožavati dignitet mjesta, a objekti sa svojim postojećim i novim dimenzijama, izgledom ili na neki drugi način ne ugrožavaju vrijednosti i integritet nacionalnog spomenika;
- m) U zaštitnom pojasu nije dozvoljena izgradnja industrijskih objekata, zagađivača okoliša i objekata čija namjena može ugroziti nacionalni spomenik."

Član 4.

Ova odluka će se nakon objave u "Službenom glasniku BiH" dostaviti nadležnom općinskom sudu radi upisa odgovarajuće zabilježbe u zemljišne knjige.

Član 5.

Sastavni dio ove odluke je obrazloženje sa pratećom dokumentacijom koje je dostupno na uvid zainteresiranim licima u prostorijama i na web-stranici Komisije (www.kons.gov.ba).

Član 6.

Prema članu V stav 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, odluke Komisije su konačne.

Član 7.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Ovu odluku Komisija je donijela u sljedećem sastavu: prof. dr. Amir Pašić, Goran Milojević i Radoje Vidović.

Broj 07.2-2.5-38/18-10

5. decembra 2018. godine
Sarajevo

Predsjedavajući Komisije
Prof. dr. **Amir Pašić**, s. r.

Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika, na temelju članka V. stavak 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, članka 39. stavak (1) i članka 40. stavak (1) a) Poslovnika o radu Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", broj 47/16), na sjednici održanoj 5. prosinca 2018. godine, donijelo je

ODLUKU

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ODLUKE O PROGLAŠENJU GRADITELJSKE CJELINE - MEMORIJALNI KOMPLEKS ŠUŠNJAR U SANSKOM MOSTU NACIONALNIM SPOMENIKOM BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 1.

- (1) U Odluci o proglašenju graditeljske cjeline - Memorijalni kompleks Šušnjar u Sanskom Mostu nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 33/04 i 48/13) u točki I. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:
- "Nacionalni spomenik sastoji se od ulaznog dijela, spomen-parka sa humkama i stazama, spomen-ploče na ulazu, pločica sa imenima poginulih i uzdignutog središnjeg prostora sa obeliskom."
- (2) Dosadašnji stavak 2. koji postaje stavak 3. mijenja se i glasi:
- "Nacionalni spomenik se nalazi na dijelu k.č. 1415, k.o. Sanski Most I., općina Sanski Most, Federacija Bosne i Hercegovine, Bosna i Hercegovina."
- (3) Iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:
- "Obuhvat zone zaštite počinje sa tromede k.č. 1415, 1416/1 i 2057, k.o. Sanski Most I. te ide sjeveroistočno granicom k.č. 1415 i 2057 do tačke čije su koordinate Y= 6396233 X=

4958426, nastavlja pravolinijski do točke na granici k.č. 1415 i 1414 čije su koordinate Y= 6396257 X= 4958377 i ide granicom k.č. 1415 sa k.č. 1414 i 1412 čije su koordinate Y= 6396273 X= 4958344. Sa ove točke granična linija ide pravolinijski do prijelomne točke na granici k.č. 1415 i 1410/2 čije su koordinate Y= 6396211 X= 4958316, nastavlja istom granicom do točke čije su koordinate Y= 6396117 X= 4958370, zatim ide pravolinijski do točke na k.č. 1415 čije su koordinate Y= 6396152 X= 4958374, te pravolinijski ide na jugoistočni kut k.č. 1416/1 odakle se granicom k.č. 1415 i 1416/1 vraća na polaznu točku na tromedi k.č. 1415, 1416/1 i 2057, k.o. Sanski Most I. i time je zatvorena zona zaštite. Površina zone zaštite je 13.697 m²."

- (4) U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 5. brišu se riječi: "i rehabilitacije", iza riječi "utvrđene" dodaju se riječi: "ovom odlukom, sukladno", a iza broja "27/02" dodaju se brojevi "6/04 i 51/07"."

- (5) Iza stavka 5. dodaje se novi stavak 6. koji glasi:
"Sukladno Pravilniku o kriterijima vrednovanja dobara, podjeli po predmetu pravne zaštite i postupku kategorizacije nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH" broj 47/18), dobro je svrstano u kategoriju "nacionalni spomenik od značaja za Bosnu i Hercegovinu"."

Članak 2.

- (1) U točki II. stavak 1. riječi: "Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada Federacije)" zamjenjuju se riječima: "Federacija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija)."
- (2) U stavku 2. riječi brišu se riječi: "i osigurati financijska sredstva".

Članak 3.

Točka III. mijenja se i glasi:

"U cilju zaštite nacionalnog spomenika, za prostor definiran u točki I. stavak 3. ove odluke utvrđuju se sljedeće mjere zaštite:

- dopušteni su konzervatorsko-restauratorski radovi uz odobrenje federalnog ministarstva mjerodavnog za prostorno uređenje (u daljnjem tekstu: mjerodavno ministarstvo) i stručni nadzor mjerodavne službe zaštite nasljeđa na razini Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: mjerodavna služba zaštite);
- dopušteni su radovi na hortikulturnom uređenju lokaliteta uz poštivanje autentičnog stanja prostora memorijalnog kompleksa;
- svi radovi moraju biti izvedeni na temelju dokumentacije na koju je prije izdavanja potrebnih dozvola mjerodavnog ministarstva pribavljeno mišljenje mjerodavne službe zaštite;
- nije dopušteno premještanje niti oštećenje originalnih dijelova memorijalnog kompleksa;
- nije dopušteno izvođenje radova koji bi mogli ugroziti nacionalni spomenik kao ni postavljanje magistralnih ili drugih infrastrukturnih objekata niti privremenih objekata ili stalnih struktura čija svrha nije isključivo zaštita i prezentacija nacionalnog spomenika;
- dopušteno je rabljenje nacionalnog spomenika u njegovoj izvornoj namjeni i njegova prezentacija u obrazovne, memorijalne i kulturne svrhe pod uvjetom da ne ugrožavaju njegov identitet, integritet i okruženje;
- nacionalni spomenik treba biti otvoren i dostupan javnosti;

- h) dopušteno je zadržavanje naknadno izgrađenog križa s time da on ne uživa režim zaštite kao nacionalni spomenik;

- i) za nacionalni spomenik je potrebno izraditi i osigurati primjenu sljedećih dokumenata:

- Program očuvanja;
- Plan i projekat intervencija koji treba sadržavati plan redovitog tekućeg održavanja (prirodnog okruženja, staza, natpisa, ploča, obeliska i ostalih originalnih dijelova kompleksa, održavanje čistoće i komunalnog reda);
- Plan trajnih mjera zaštite;
- Plan interpretacije i prezentacije kojim se treba osigurati prezentacija inkluzivnog narativa urađenog na temelju znanstveno utemeljenih činjenica i rezultata istraživanja, a vodeći računa o dopuštenoj namjeni. Inkluzivni interpretacijski plan treba biti urađen kroz konzultaciju svih zainteresiranih strana na različitim razinama, uz etički pristup i poštujući integritet interpretacijskog procesa. Strukture i objekte za interpretaciju je moguće predvidjeti isključivo u zaštitnom pojasu. Oblikovanje i postavljanje prostora za prezentaciju i interpretaciju nacionalnog spomenika ne smije dovesti do ugrožavanja vizualnog sagledavanja i do umanjenja vrijednosti nacionalnog spomenika;

- j) Plan interpretacije i prezentacije nacionalnog spomenika sa svom relevantnom dokumentacijom i obrazloženjem potrebno je dostaviti na mišljenje Povjerenstvu. Povjerenstvo će o prijedlogu donijeti mišljenje na prvoj narednoj sjednici Povjerenstva za koju po Poslovniku o radu Povjerenstva nije utvrđen dnevni red. Odobrenja za radove predviđene planom interpretacije se mogu izdati tek po dobivenom pozitivnom mišljenju Povjerenstva;

- k) Turistička promidžba te rabljenje nacionalnog spomenika treba biti usuglašeno sa planom interpretacije;

- l) U cilju ispravne prezentacije nacionalnog spomenika potrebno je osigurati provedbu sljedećih intervencija:

- restaurirati spomen-obelisk, elemente betonskih greda oko spomen-obeliska, spomen-ploču na ulazu kao i pločice sa imenima, te rekonstruirati nedostajuće originalne elemente kompleksa prema raspoloživoj dokumentaciji; nedostajuće elemente kompleksa nakon rekonstrukcije vratiti na izvorno mjesto sukladno raspoloživoj dokumentaciji;
- očistiti i po potrebi restaurirati staze kroz kompleks;
- postaviti turističku signalizaciju na adekvatnim mjestima s ciljem označavanja nacionalnog spomenika;
- ukloniti sve vrste otpada;

- m) Svaki proces planiranja kao i bilo kakva planirana intervencija na nacionalnom spomenik ili u njegovom zaštitnom pojasu mora sadržavati procjenu utjecaja na nacionalni spomenik (Heritage Impact Assessment – HIA te Environmental Impact Assessment - EIA).

U cilju trajne zaštite nacionalnog spomenika utvrđuje se **zaštitni pojas** koji čine dijelovi k.č. 1410/1, 1410/2, 1415 i 2057 i kompletne k.č. 1411, 1412, 1413, 1414, 1416/1, 1416/2, 1417/1 i 1417/2 k.o. Sanski Most I.. Obuhvat zaštitnog pojasa počinje sa tromede k.č. 1081, 1082/1 i 2057 k.o. Sanski Most I., dalje ide granicom k.č. 2057 sa k.č. 1082/1, 1082/2, 1082/3, 1082/4,

1082/5, 1083/1, 1085, 1086 i 1108 do tromеде k.č. 2057, 1108 i 1112, te nastavlja pravolinijski na tromedu k.č. 2057, 1410/3 i 1414. Granična linija zatim ide granicom k.č. 1414 sa k.č. 1410/3 i 1410/19, granicom k.č. 1413 sa k.č. 1410/19, 1410/4 i 1410/5, te granicom k.č. 1411 i 1410/1 do jugozapadnog kuta k.č. 1411. Sa ove točke linija ide pravolinijski do sjeveroistočnog kuta objekta broj 19 na k.č. 1410/2, nastavlja pravolinijski na sjeveroistočni kut objekta broj 1. na k.č. 1410/2 i ide na sjeveroistočni ugao k.č. 1481. Sa ove točke linija ide granicom k.č. 1410/1 sa k.č. 1481, 1423, 1422, 1421, 1418/2 i 1418/1 do tromеde k.č. 1410/2, 1418/1 i 2057, te se pravolinijski vraća na polaznu točku u tromedi k.č. 1081, 1082/1 i 2057 k.o. Sanski Most i time je zatvoren zaštitni pojas. Površina zaštitnog pojasa je 21.071 m².

Za zaštitni pojas utvrđuju se sljedeće mjere zaštite:

- a) nije dopušteno izvođenje radova koji bi mogli negativno utjecati na izmjenu područja i promjenu krajolika;
- b) zatečene stambene i druge objekte, čija namjena ne ugrožava nacionalni spomenik, moguće je zadržati;
- c) dopušteno je obavljanje radova na infrastrukturi uz prethodno pribavljeno odobrenje od mjerodavnog ministarstva i stručnog mišljenja mjerodavne službe zaštite;
- d) obavezna je provedba mjera održavanja čistoće i komunalnog reda;
- e) potrebno očuvati vizualni integritet i sagledavanje nacionalnog spomenika sa glavnog pristupnog pravca uz primjenu mjerodavnog propisa u dijelu određivanja i izdavanje dozvole za mjesta postavljanja reklamnih tijela i sličnih struktura duž puta;
- f) na ulaznom dijelu u kompleks, tj. krajnjem sjeverozapadnom dijelu k.č. 1415 (ovaj prostor je dio zaštitnog pojasa koji se nalazi na dijelu k.č. 1415 k.o. Sanski Most I. i njegov obuhvat počinje sa tromеde k.č. 1410/2, 1417/2 i 1415 i ide istočno granicom k.č. 1415 sa k.č. 1417/2, 1417/1, 1416/2 i 1416/1 do jugoistočnog ugla k.č. 1416/1 odakle nastavlja do točke na k.č. 1415 čije su koordinate Y= 6396152 X= 4958374. Sa ove točke linija nastavlja pravolinijski do točke na granici k.č. 1415 i 1410/2 čije su koordinate Y= 6396117 X= 4958370, te se granicom k.č. 1415 i 1410/2 vraća na polaznu točku u tromedi k.č. 1410/2, 1417/2 i 1415 k.o. Sanski Most I. Površina ovog prostora je 1.279 m².) moguća je izgradnja prostora za prezentaciju i interpretaciju nacionalnog spomenika;
- g) na krajnjem sjeveroistočnom dijelu k.č. 1415 (ovaj prostor je dio zaštitnog pojasa koji se nalazi na dijelu k.č. 1415 i njegov obuhvat počinje sa tromеde k.č. 1415, 1414 i 2057 i ide jugoistočno granicom k.č. 1415 i 1414 do kuta k.č. 1414 čije su koordinate Y= 6396257 X= 4958377. Sa ove točke linija nastavlja pravolinijski do točke na granici k.č. 1415 i 2057 čije su koordinate Y= 6396233 X= 4958426, te se granicom k.č. 1415 i 2057 vraća na polaznu točku u tromedi k.č. 1415, 1414 i 2057 k.o. Sanski Most I. Površina ovoga prostora je 708 m².) sukladno potrebama potomaka i poštivatelja žrtava, moguća je izgradnja spomen-hrama (kapele) – prostora za sjećanje i davanje spomena (parastosa) žrtvama fašističkog terora 1941. – 1945. godine sa toga lokaliteta, koji svojim oblikovanjem, primijenjenim materijalima, dimenzijama (horizontalnim ili vertikalnim gabaritima), izgledom ili na neki drugi način neće ugroziti vrijednosti i integritet nacionalnog spomenika;
- h) na krajnjem jugoistočnom dijelu k.č. 1415 (ovaj prostor je dio zaštitnog pojasa koji se nalazi na dijelu k.č. 1415 i njegov obuhvat počinje sa četverомеde k.č. 1415, 1412, 1411 i 1410/1 i ide jugozapadno granicom k.č. 1415 sa parcelama k.č. 1410/1 i 1410/2 do prijelomne točke na granici k.č. 1415 i 1410/2 čije su koordinate Y= 6396211 X= 4958316. Sa ove točke linija nastavlja pravolinijski do točke na granici k.č. 1415 i 1412 čije su koordinate Y= 6396273 X= 4958344, te se granicom k.č. 1415 i 1412 vraća na polaznu točku u četverомеди k.č. 1415, 1412, 1411 i 1410/1 k.o. Sanski Most I. Površina ovog prostora je 1.518 m².) moguća je izgradnja i drugih spomen-objekata za sjećanje sukladno potrebama potomaka i poštivatelja žrtava;
- i) Prostori navedeni u toč. f), g) i h):
 1. moraju biti oblikovani u suvremenom arhitektonskom izrazu, uz primjenu suvremenih materijala, te dimenzijama (horizontalnim ili vertikalnim gabaritima), izgledom ili na neki drugi način ne smije ugroziti memorijalnu funkciju, vrijednosti i integritet nacionalnog spomenika;
 2. Mjerodavna služba zaštite mora izdati mišljenje na projekta prije izdavanja dozvola za građenje;
 3. Novoprojektirani prostori nakon izgradnje neće uživati režim zaštite kao nacionalni spomenik;
 4. Prostor za prezentaciju i interpretaciju neophodno je zelenilo vizualno odvojiti od ostatka prostora nacionalnog spomenika – posaditi pojas visokog i niskog zelenila u cilju ostvarivanja vizualne barijere;
- j) Nije dopuštena nikakva izgradnja na dijelovima k.č. 1410/1 i 1410/2 koje ulaze u prostor zaštitnog pojasa kao ni nadogradnja ili proširenje postojećih objekata. Uz sjeverni rub obje k.č. (južna granica zone zaštite nacionalnog spomenika) potrebno je posaditi nisko i visoko zelenilo s ciljem umanjenja vizualnog utjecaja na nacionalni spomenik;
- k) Na k.č. 1411 i 1412 dopuštena je izgradnja objekata čije funkcije ne ugrožavaju dignitet mjesta, te koji svojim dimenzijama, izgledom ili na neki drugi način ne ugrožavaju vrijednosti i integritet nacionalnog spomenika;
- l) Na k.č. 1413, 1414, 1416/1, 1416/2, 1417/1 i 1417/2 dopušteno je redovito održavanje postojećih objekata kao i njihovo proširenje, s time da postojeće i nove funkcije objekata ne smiju ugrožavati dignitet mjesta, a objekti sa svojim postojećim i novim dimenzijama, izgledom ili na neki drugi način ne ugrožavaju vrijednosti i integritet nacionalnog spomenika;
- m) U zaštitnom pojasu nije dopuštena izgradnja industrijskih objekata, zagađivača okoliša i objekata čija namjena može ugroziti nacionalni spomenik."

Članak 4.

Ova odluka će se nakon objave u "Službenom glasniku BiH" dostaviti mjerodavnom općinskom sudu radi upisa odgovarajuće zabilježbe u zemljišne knjige.

Članak 5.

Sastavnim dijelom ove odluke je obrazloženje sa pratećom dokumentacijom koje je dostupno na uvid zainteresiranim osobama u prostorijama i na web-stranici Povjerenstva (www.kons.gov.ba).

Članak 6.

Prema članku V. stavak 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, odluke Povjerenstva su konačne.

Članak 7.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavlivanja u "Službenom glasniku BiH".

Ovu odluku Povjerenstvo je donijelo u sljedećem sastavu: prof. dr. Amir Pašić, Goran Milojević i Radoje Vidović.

Broj 07.2-2.5-38/18-10

5. prosinca 2018. godine
Sarajevo

Predsjedatelj Povjerenstva
Prof. dr. **Amir Pašić**, v. r.

85

Комисија за очување националних споменика, на основу члана V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, члана 39. став (1) и члана 40. став (1) а) Пословника о раду Комисије за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/16), на сједници одржаној 5. децембра 2018. године, донијела је

ОДЛУКУ

**О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ОДЛУКЕ О
ПРОГЛАШЕЊУ КУЛТУРНОГ ПЕЈЗАЖА - СПОМЕН-
ПАРК ЖРТАВА ФАШИСТИЧКОГ ТЕРОРА
ГАРАВИЦЕ, ОПШТИНА БИХАЋ, НАЦИОНАЛНИМ
СПОМЕНИКОМ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Члан 1.

- (1) У Одлуци о проглашењу културног пејзажа - Спомен-парк жртава фашистичког терора Гаравице, општина Бихаћ, националним спомеником Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 18/12 и 44/15) у тачки I став 1. ријечи: "Културни пејзаж - Спомен-парк жртава фашистичког терора Гаравице, општина Бихаћ" замјењују се ријечима: "Историјски и меморијални пејзаж Гаравице, Град Бихаћ".
- (2) Став 2. мијења се и гласи:
"Национални споменик чине:
 - а) спомен-парк жртава фашистичког терора Гаравице који је креирао Богдан Богдановић и састављен од двије камене скулптуре на локалитету Гаравице, 13 камених скулптура, двије плоче, приступног платоа и стаза на брежуљку Хумачка главица;
 - б) мјесто меморије састављено од локалитета Хумачка главица, плато Делибарице, дио локалитета Уљевите баре, двије хумке на локалитету Гаравице и дио локалитета Гаравице;
 - ц) меморијална плоча из 1949. године смјештена на локалитету Хумачка главица;
 - д) Археолошки локалитет Хумачка главица (Капитул) на којем су евидентирани античка зграда, антички и средњовјековни налази."
- (3) Став 3. мијења се и гласи:
"Национални споменик налази се на простору који обухвата к.ч. 1767, 1768, 1769, 1770, 1771, 1772, 1773, 1774, 1775, 1776, 1777, 1778, 1779, 1780, 1781/1, 1781/2, 1782, 1783/1, 1783/2, 1819, 1820, 1821, 1822, 1823, 1824, 1825, 1826, 1827, 1828, 1829, 1830, 1831, 1832, 1833, 1834, 1835, 4297, 4298, 4299, 4300, 4301, 4302, 4303, 4304, 4305, 4306, 4307, 4308, 4309 и 4310 к.о. Бихаћ-Град и дијелу к.ч. 2131/17, к.о. Краље."
- (4) Иза става 3. додају се нови ст. 4. и 5. који гласе:
"Обухват зоне заштите почиње са тромеђе к.ч. 9582, 1669 и 1779 к.о. Бихаћ-Град иде југоисточно границом к.ч. 1669 и 1779, затим границом к.ч. 1783/1 са к.ч.

1668/1, 1667, 1666, 1665, 1663/1, 1664, 1784 и 1786/1, границом к.ч. 1783/2 са к.ч. 1786/3, 1785/1, 1788/4, 1789/2, 1789/1 и 1790/2, границом к.ч. 1819 са к.ч. 1790/2, 1792, 1794/1, 1794/2 и 1843/2, границом к.ч. 1835 са к.ч. 1843/2, 1842, 1841, 1836, 4287, 4288 и 9600, границом к.ч. 9600 и 1831, границом к.ч. 9601 са к.ч. 1831, 1830, 4297, 4300, 4303, 4304, 4305, 4308 и 4310, границом к.ч. 4308 са к.ч. 4361, 4362, 4365, 4366, 4369, 4370, 4372 и 4377, границом к.ч. 4378 са к.ч. 4306 и 1827, границом к.ч. 4380 са к.ч. 1827, 1767 и 1770, границом к.ч. 1770 са к.ч. 1766, 1765/1 и 9582, те се границом к.ч. 9582 са к.ч. 1773, 1774, 1776, 1777, 1778 и 1779 враћа на полазну тачку на тромеђи к.ч. 9582, 1669 и 1779 к.о. Бихаћ-Град и тиме је затворена зона заштите. Површина овог дијела зоне заштите је 184.201 м².

Обухват дијела к.ч. 2131/17 к.о. Краље почиње са тромеђе к.ч. 2457, 2131/3 и 2131/17 те иде сјевероисточно границом к.ч. 2131/17 и 2131/3 до сјевероисточног угла к.ч. 2131/3 одакле иде правoliniјски на тромеђу к.ч. 2131/17, 2104 и 2105, наставља границом к.ч. 2131/17 са к.ч. 2104, 2103, 2102, 2101, 2100, 2099, 2098, 2097, 2096, 2095 и 2457 те се враћа на полазну тачку на тромеђи к.ч. 2457, 2131/3 и 2131/17 к.о. Краље; Површина овог дијела зоне заштите је 12.955 м²."

- (5) У досадашњем ставу 4. који постаје став 6. иза ријечи "утврђене" додају се ријечи: "овом одлуком, а у складу са".

- (6) Иза става 6. додаје се нови став 7. који гласи:
"У складу са Правилником о критеријумима вредновања добара, подјели по предмету правне заштите и поступку категоризације националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/18), добро је сврстано у категорију "национални споменик од изузетног значаја за Босну и Херцеговину"."

Члан 2.

- (1) У тачки II став 1. ријечи: "Влада Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Влада Федерације)" замјењују се ријечима: "Федерација Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Федерација)".
- (2) У ставу 2. ријечи бришу се ријечи: "и обезбиједити финансијска средства".

Члан 3.

Тачка III мијења се и гласи:

"У циљу трајне заштите националног споменика, за простор дефинисан у тачки I став 3. ове одлуке утврђују се следеће мјере заштите:

- а) дозвољени су конзерваторско-рестаураторски радови и археолошка истраживања уз одобрење федералног министарства надлежног за просторно уређење (у даљем тексту: надлежно министарство) и стручни надзор надлежне службе заштите наслеђа на нивоу Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: надлежна служба заштите);
- б) дозвољени су радови на хортикултурном уређењу локалитета уз поштивање аутентичног стања простора меморијалног комплекса ("огољен" простор без високог зеленила) и задржавање оног зеленила које је задржано на локалитету аутора Богдана Богдановића. Приликом хортикултурног уређења потребно је да се води рачуна да не дође до оштећења археолошких остатака;
- ц) сви радови и истраживања морају да буду изведени на основу документације на коју је прије издавања

- потребних дозвола надлежног министарства прибављено мишљење надлежне службе заштите;
- д) приликом археолошких истраживања и радова неопходно је водити детаљну археолошку и антрополошко-археолошку документацију те публиковати резултате истраживања. Уколико се у току истраживања и радова пронађу посмртни остаци жртава фашистичког терора 1941-1945. године на том локалитету, мјеста на којима се пронађу је потребно евидентирати, а налазе публиковати;
- е) није дозвољено премјештање нити оштећење камених скулптура, као ни извођење радова који би могли да утичу на измјену подручја и промјену пејзажа;
- ф) није дозвољено извођење радова који би могли да угрозе национални споменик као ни постављање магистралних или других инфраструктурних објеката нити привремених објеката или сталних структура чија сврха није искључиво заштита и презентација националног споменика;
- г) потребно очувати визуелни интегритет и сагледавање националног споменика са главних приступних праваца. Наведено је потребно посебно обезбиједити кроз израду и допуну просторно-планске документације (габарити објеката у зони заштите, заштитном појасу и приступним путевима) те примјену надлежног прописа у дијелу одређивања и издавање дозволе за мјеста постављања рекламних тијела и сличних структура дуж магистралног пута;
- х) уз сјеверозападни руб к.ч. 2131/17 (читавом дужином парцеле) неопходно је посадити појас високог и ниског зеленила у циљу остваривања визуелне баријере ка садржајима са сјеверозападне стране;
- и) дозвољено је коришћење националног споменика у његовој изворној намјени и његова презентација у образовне, меморијалне и културне сврхе под условом да не угрожавају његов идентитет, интегритет и окружење;
- ј) национални споменик треба да буде отворен и доступан јавности;
- к) за национални споменик је потребно израдити и обезбиједити примјену следећих докумената:
1. Програм очувања;
 2. План и пројекат интервенција који треба да садржава: план редовног текућег одржавања (природног окружења, стаза, натписа и камених скулптура, одржавање чистоће и комуналног реда), план археолошких истраживања и план трајних мјера заштите;
 3. План интерпретације и презентације којим се треба да обезбиједи презентација инклузивног наратива урађеног на основу научно утемељених чињеница и резултата истраживања, а водећи рачуна о дозвољеној намјени. Инклузивни интерпретацијски план треба да буде урађен кроз консултацију свих заинтересованих страна на различитим нивоима, уз етички приступ и поштујући интегритет интерпретацијског процеса. Структуре и објекте за интерпретацију је потребно предвидјети у заштитном појасу. Обликовање и постављање објеката и структура не смије довести до угрожавања визуелног сагледавања и до умањења вриједности националног споменика;
- л) План интерпретације и презентације националног споменика са свом релевантном документацијом и образложењем и пројектима структура и објеката за интерпретацију је потребно доставити на мишљење Комисији. Комисија ће о приједлогу донијети мишљење на првој наредној сједници Комисије за коју по Пословнику о раду Комисије, није утврђен дневни ред. Одобрења за радове предвиђене планом интерпретације се могу издати тек по добијеном позитивном мишљењу Комисије;
- м) Туристичка промоција те коришћење националног споменика треба да буде усклађена са планом интерпретације;
- н) У циљу исправне презентације националног споменика потребно је обезбиједити спровођење следећих интервенција:
1. Реставрирати таблу са натписом из 1949. године према расположивој документацији, те реконструисати недостајућу таблу и пирамиду из 1951. године, такође према расположивој документацији. Недостајућу таблу вратити на изворно мјесто (камена громада у подножју Хумачке главице). Таблу са натписом из 1949. године и пирамиду из 1951. године вратити на изворне локације у складу са расположивом документацијом;
 2. Извршити радове на санацији приступних стаза на локалитету Гаравице;
 3. Поставити туристичку сигнализацију на адекватним мјестима с циљем означавања националног споменика;
 4. Измјестити тренутно неадекватно постављена рекламна тијела;
 5. Уклонити све врсте отпада;
- о) Сваки процес планирања као и било каква планирана интервенција на националном споменику или у његовом заштитном појасу мора да садржава процјену утицаја на национални споменик (Heritage Impact Assessment - HIA te Environmental Impact Assessment - EIA);
- п) На дијелу националног споменика, за археолошки локалитет Хумачке главице (Капитул), дефинисаног к.ч. 1767-69, 1771, 1772, 1825-32, 4297-4310, к.о. Бихаћ-Град, утврђују се следеће додатне мјере заштите:
1. дозвољено је извођење радова који неће утицати на уништавање археолошког слоја или на измјену изгледа националног споменика, уз претходни увид стручњака-археолога на терену, уз одобрење надлежног министарства и стручни надзор надлежне службе заштите;
 2. није дозвољено орање дубље од 25 цм (мјестимично је културни слој установљен на самој површини);
 3. није дозвољено неовлашћено прикупљање покретног археолошког материјала (налаза);
 4. мјере техничке заштите археолошког локалитета могу да се проводе само уз претходна археолошка истраживања;
 5. подручје представља археолошки локалитет, па је приликом обављања археолошких истражних радова обавезно обезбиједити присуство археолога;

- q) На дијелу националног споменика, за археолошки локалитет Хумачке главице (Капитул), дефинисаног к.ч. 1770, 1773-76, 1819-24, 1833-1835, к.о. Бихаћ-Град, приликом извођења радова било које врсте, уколико се наиђе на било какве археолошке налазе, радове је потребно обуставити, хитно обавијестити надлежну службу заштите и спровести археолошка истраживања.

У циљу трајне заштите националног споменика утврђује се **заштитни појас** који обухвата следећи простор:

- а) Заштитни појас дијела локалитета "Гаравице" чине површина дијела к.ч. 9582, 9600 и 9601 и комплетних к.ч. 1658, 1659, 1660, 1661, 1662, 1663/1, 1663/2, 1664, 1665, 1666, 1667, 1668/1, 1668/2, 1668/4, 1669, 1670, 1671, 1672, 1673/1, 1673/2, 1674, 1675, 1676/1, 1676/2, 1677, 1678, 1679, 1680, 1681, 1682, 1683, 1684, 1685, 1686, 1687/1, 1687/2, 1687/3, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1693, 1694, 1695, 1696, 1697, 1698, 1699, 1700, 1701, 1702, 1703, 1704, 1705, 1706, 1707, 1708, 1709, 1710, 1711, 1712, 1713, 1714, 1715, 1716, 1717, 1718, 1719, 1720, 1735, 1736, 1737, 1738, 1739, 1740, 1741/1, 1741/2, 1743, 1744, 1745, 1763, 1764, 1765/1, 1765/2, 1765/3, 1766, 1784, 1785/1, 1785/2, 1786/1, 1786/2, 1786/3, 1787, 1788/1, 1788/2, 1788/3, 1788/4, 1789/1, 1789/2, 1790/1, 1790/2, 1790/3, 1790/4, 1790/5, 1790/6, 1790/7, 1790/8, 1790/9, 1790/10, 1791, 1792, 1793, 1794/1, 1794/2, 1795/1, 1795/2, 1796/1, 1796/2, 1797, 1798/1, 1798/2, 1799/1, 1799/2, 1799/3, 1799/4, 1799/5, 1799/6, 1800, 1801/1, 1801/2, 1802/1, 1802/2, 1807/2, 1807/3, 1808/1, 1808/3, 1809/1, 1809/2, 1810, 1811, 1812, 1813/1, 1813/2, 1813/3, 1813/4, 1813/5, 1813/6, 1813/7, 1813/8, 1813/9, 1814, 1815, 1816, 1817, 1818/1, 1818/2, 1836, 1837, 1838, 1839, 1840, 1841, 1842, 1843/1, 1843/2, 1844, 4283, 4290, 4291/1, 4291/2, 4292, 4293, 4294, 4295, 4296, 4311, 4312/1, 4312/2, 4314/1, 4314/2, 4314/3, 4314/4, 4315, 4332, 4338, 4339, 4340, 4341, 4342, 4343, 4344, 4345, 4346, 4347, 4348, 4349, 4350, 4351, 4352, 4353, 4354, 4355, 4356, 4357, 4358, 4359, 4360, 4361, 4362, 4363, 4364, 4365, 4366, 4367, 4368, 4369, 4370, 4371, 4372, 4373, 4374, 4375, 4376/1, 4376/2, 4377, 4378, 4379, 4380, 4381, 4382, 4383, 4384 и 4385 к.о. Бихаћ-Град. Обухват заштитног појаса почиње са тромеђе к.ч. 9563/1, 9648 и 1686 к.о. Бихаћ-Град те иде југоисточно границом к.ч. 9563/1 са к.ч. 1686, 1685, 9582, 1684, 1683, 1682, 1681, 1680, 1679, 1678, 1677, 1662, 1663/2, 1660, 1658, 1788/1, 1787, 1790/5, 1790/3, 1790/9, 1790/7, 1791, 1793, 1794/1, 1795/2, 1799/3, 1798/1, 1799/5 и 1800, затим границом к.ч. 1804 са к.ч. 1800, 1802/1 и 1808/1, границом к.ч. 1806/1 и 1807/2, границом к.ч. 1807/3 са к.ч. 1806/3 и 1807/1, границом к.ч. 1808/2 са к.ч. 1808/3 и 1809/2, границом к.ч. 9504 са к.ч. 1809/1, 1813/6, 1813/2, 1813/4 и 1814, границом к.ч. 1814 са к.ч. 1849 и 1848/2, границом к.ч. 1848/2 и 1816, границом к.ч. 1847 са к.ч. 1817 и 1818/1, границом к.ч. 1818/1 са к.ч. 1846 и 1845, границом к.ч. 1845 са к.ч. 1844, 1843/1 и 1842, границом к.ч. 4282 са к.ч. 1842 и 4283 и границом к.ч. 4281/1 са к.ч. 4283 и 4284 до тромеђе к.ч. 4281/1, 4284 и 9600. Са ове тачке гранична линија иде праволинијски на тромеђу к.ч. 9600, 4290 и 4291/1, наставља границом к.ч. 9600 са к.ч. 4291/1, 4291/2, 4315 и 4332 и границом к.ч. 4331 са к.ч. 4332 и 4333 до

тромеђе к.ч. 4331, 4333 и 9601. Са ове тромеђе линија наставља праволинијски на тромеђу к.ч. 9601, 4334 и 4337, иде границом к.ч. 4337 са к.ч. 9601, 4339 и 4338, границом к.ч. 9582 са к.ч. 4338, 4340, 4341, 4343, 4344, 4346, 4347, 4348, 4349, 4352, 4353, 4354, 4355, 4356, 4357, 4358, 4360, 4359, 4364, 4367, 4368, 4371, 4373, 4377 и 4374 до тромеђе к.ч. 9582, 4374 и 4382. Са ове тромеђе гранична линија иде праволинијски на тромеђу к.ч. 9582, 4385 и 4386, наставља границом к.ч. 4385 са к.ч. 4386 и 1762, границом к.ч. 1762 са к.ч. 4384, 4383, 1764, 1763 и 1745, границом к.ч. 1745 са к.ч. 1761, 1760, 1759, 1758, 1757, 1746, 1748, 1749 и 1731, границом к.ч. 1744 са к.ч. 1731 и 1732, границом к.ч. 1743 са к.ч. 1732 и 1733, границом к.ч. 1733 са к.ч. 1742/2, 1742/1 и 1740, границом к.ч. 1734 и 1739, границом к.ч. 1721 са к.ч. 1738, 1737, 1736, 1735, 1720, 1719, 1718, 1717, 1716, 1715, 1714, 1713 и 1712, те се граничном к.ч. 9648 са к.ч. 1711, 1710, 1709, 1708, 1707, 1706, 1705, 1704, 1703, 1702, 1701, 1700, 1699, 1697, 1695, 1694, 1693, 1692, 1691, 1690, 1689, 1688, 1687/3, 1687/1 и 1686 враћа на полазну тачку на тромеђи к.ч. 9563/1, 9648 и 1686 к.о. Бихаћ-Град и тиме је затворен заштитни појас. Површина овог дијела заштитног појаса је 551.003 м².

- б) Заштитни појас локалитета "Гаравице" чини и површина дијела к.ч. 2131/17 и површине комплетних к.ч. 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114/1, 2114/2, 2114/3, 2131/3, 2131/18 и 2131/19 к.о. Краље. Обухват заштитног појаса почиње са тромеђе к.ч. 2457, 2131/37 и 2131/3 к.о. Краље, даље иде границом к.ч. 2131/3 са к.ч. 2131/37, 2131/12 и 2131/2, те наставља границом к.ч. 2131/17 са к.ч. 2131/2, 2131/13 и 2131/1, те границом к.ч. 2131/19 са к.ч. 2131/1, 2131/20, 2131/21 и 2131/22 до тромеђе к.ч. 2131/18, 2131/19 и 2131/22. Гранична линија затим иде границом к.ч. 2131/18 и 2131/22, границом к.ч. 2131/1 са к.ч. 2131/17 и 2114/1, границом к.ч. 2115 са к.ч. 2114/1 и 2114/2, те границом к.ч. 2450 са к.ч. 2114/2, 2114/3, 2113, 2110, 2109, 2108, 2107, 2106, 2105, 2104, 2103, 2102, 2101, 2100, 2099, 2098, 2097, 2096 и 2095 до тромеђе к.ч. 2450, 2095 и 2457. Са ове тачке линија границом к.ч. 2457 са к.ч. 2095, 2131/17 и 2131/3 те се враћа на полазну тачку у тромеђи к.ч. 2457, 2131/37 и 2131/3 к.о. Краље и тиме је затворен заштитни појас. Површина заштитног појаса је 37.250 м².

За заштитни појас из тачке а) и б) претходног става утврђују се следеће мјере заштите:

- а) затечене објекте је могуће задржати, с тим што се препоручује израда студије изводљивости измјештања објеката који могу угрозити национални споменик (ауто-отпад, изграђена породична кућа на к.ч. 1765/1, к.о. Бихаћ-Град, индустријска постројења);
- б) дозвољена је употреба земљишта за пољопривреде дјелатности у складу са природним могућностима;
- ц) дозвољена је изградња објеката, који својом намјеном, обликовањем, примјењеним материјалима, димензијама (хоризонталним или вертикалним габаритима), изгледом или на неки други начин неће угрозити вриједности и интегритет националног споменика, а према

- важећој просторно-планској документацији Града Бихаћа, осим на локалитету Уљевитих бара односно на к.ч. 1685-1745, 1763, 1764 и 4383-4385 к.о. Бихаћ-Град;
- д) на к.ч. 2095 - 2113 к.о. Краље није дозвољена изградња објеката високоградње, као ни засад високог зеленила;
- е) у случају да се приликом изградње објеката или у току вршења пољопривредних дјелатности открију археолошки или антрополошки остаци, потребно је обуставити радове и обавијестити надлежну службу заштите;
- ф) примјерним интервенцијама (садња високог зеленила, обнова фасада уз постизање прихватљивог изгледа и слично) је потребно минимизирати визуелни утицај непримјерених функција (ауто-отпад) и објекта (бензинска пумпа, индустријска постројења) на национални споменик. Ово је посебно потребно обезбиједити дуж приступног пута локалитету Хумачка главица (дуж к.ч. 1786/3 и 1790/3, к.о. Бихаћ-Град, те на к.ч. 2131/3, к.о. Краље;
- г) уклонити све врсте отпада те обезбиједити затворено складиштење на к.ч. бр.: 1788/1, 1790/1, 1790/4, 1798/1, 1798/2, 1799/1, 1799/2, 1799/5, 1799/6, 1800, 1801/1, 1801/2, 1802/1 и 1802/2; к.о. Бихаћ-Град;
- х) није дозвољена експлоатација камена, лоцирање потенцијалних загађивача околине утврђених прописима, изградња индустријских објеката и магистралне инфраструктуре и свих објеката који у току изградње или у току експлоатације могу да угрозе национални споменик;
- и) дозвољено је обављање радова на инфраструктури уз претходно прибављено одобрење надлежног министарства и стручног мишљења надлежне службе заштите;
- ј) обавезно је спровођење мјера одржавања чистоће и комуналног реда;
- к) на простору заштитног појаса, на сјевероисточном дијелу к.ч. 2131/17 - дио к.ч. који је у заштитном појасу, у складу са потребама потомака и поштовалаца жртава, могућа је изградња спомен-храма (капеле) - простора за сјећање и давање спомена (парастоса) жртвама фашистичког терора 1941-1945. године на том локалитету, који својим обликовањем, примијењеним материјалима, димензијама (хоризонталним или вертикалним габаритима), изгледом или на неки други начин неће угрозити вриједности и интегритет националног споменика;
- л) на простору околних парцела, али не на простору националног споменика, потребно је предвидјети и изведбу адекватног паркинг простора на начин да се не наруши визуелни интегритет, контекст и идентитет националног споменика;
- м) надлежна служба заштите мора да изда мишљење на пројекат прије издавања дозвола за грађење;
- н) новопроектовани простори не уживају режим заштите као национални споменик;
- о) просторе, структуре и објекте за презентацију и интерпретацију је потребно предвидјети у заштитном појасу, на к.ч. 1786/1, 1786/3 и 1790/3, уз поштивање следећих мјера:
- у склопу структура и објеката могућа је изградња спомен-објеката за сјећање у складу са потребама потомака и поштовалаца жртава;
 - простор треба да буде осмишљен у складу са препорукама плана интерпретације и презентације;
 - у склопу простора интерпретације могуће је обезбиједити простор за адекватне тематске радионице и изложбе;
 - елементи интерпретације и презентације, дефинисани кроз програме и пројекте, морају да буду обликовани у савременом архитектонском изразу, уз примјену савремених материјала, те обликовно и визуелно требају да буду усклађени са елементима којима ће се нагласити сјећање и одавање почаст жртвама. Својим димензијама (хоризонталним или вертикалним габаритима), изгледом или на неки други начин неће угрозити вриједности, идентитет и интегритет националног споменика, сагледавање и читљивост националног споменика као и визууре;
 - на наведеном обухвату је потребно предвидјети и изведбу адекватног паркинг простора на начин да се не наруши визуелни интегритет, контекст и идентитет националног националног споменика;
 - надлежна служба заштите мора да изда мишљење на пројекат простора за презентацију и интерпретацију националног споменика прије издавања дозвола за грађење;
- п) на дијелу заштитног појаса, за археолошки локалитет Хумачке главице (Капитул), дефинисаног к.ч. 1765/1-3, 1766, 1818/1, 1836-1842, 1843/2, 4283, 4285-4290, 4291/1/2, 4292-4296, 4311, 4312, 4313/1-2, 4314/1-4, 4315, 4332, 4333, 4338-4375, 4376/1-2, 4377-4382, дио к.ч. 9600, к.ч. 9601, к.о. Бихаћ-Град, утврђују се следеће додатне мјере заштите:
- није дозвољено извођење радова који би могли да утичу на измјену подручја и промјену пејзажа;
 - приликом извођења радова било које врсте, уколико се наиђе на било какве археолошке налазе, радове је потребно обуставити, хитно обавијестити надлежну службу заштите и спровести археолошка истраживања."

Члан 4.

(1) Иза тачке III додаје се нова тачка IV која гласи:

"Сви покретни налази, који у току археолошког истраживања буду нађени, биће похрањени у најближем музеју који испуњава кадровске, материјалне и техничке услове или у Земаљском музеју Босне и Херцеговине у Сарајеву, обрађени и презентовани на одговарајући начин.

Сав покретни и непокретни археолошки материјал који буде нађен у току археолошких истраживања неопходно је стручно обрадити.

Археолог - водитељ археолошких истраживања дужан је након извршених археолошких радова да поднесе извјештај Комисији и институцији која је обавила истраживања.

Археолог - водитељ археолошких истраживања мора да има на располагању сав пронађени покретни и непокретни археолошки материјал док траје истраживање и док не заврши извјештај, а најдуже за период од три године.

Паралелно с извођењем археолошких истраживања, неопходна је сукцесивна конзервација непокретних налаза на локалитету и конзервација покретног археолошког материјала и његово похрањивање у одговарајуће просторе (депое).

Након достављања извјештаја о спроведеном истраживању, Комисија ће утврдити покретне налазе на које ће бити примјењиване мјере заштите које Комисија утврђује.

Изношење покретних налаза из става 1. ове тачке из Босне и Херцеговине није дозвољено.

Изузетно од одредбе става 7. ове тачке, уколико водитељ истраживања утврди да је неопходна обрада неког налаза ван земље, доказе о томе презентоваће Комисији, која може да допусти привремено изношење налаза из земље под детаљно утврђеним условима његовог изношења, поступања с њим у току боравка ван земље и његовог поврата у Босну и Херцеговину."

(2) Досадашње тач. IV-IX постају тач. V-X.

Члан 5.

Ова одлука ће се након објаве у "Службеном гласнику БиХ" доставити надлежном општинском суду ради уписа одговарајуће забиљежбе у земљишне књиге.

Члан 6.

Саставни дио ове одлуке је образложење са пратећом документацијом које је доступно на увид заинтересованим лицима у просторијама и на веб страници Комисије (www.kons.gov.ba).

Члан 7.

Према члану V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, одлуке Комисије су коначне.

Члан 8.

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Ову одлуку Комисија је донијела у сљедећем саставу: проф. др Амир Пашић, Горан Милојевић и Радоје Видовић.

Број 07.2-2.5-38/18-11

5. децембра 2018. године
Сарајево

Председавајући Комисије
Проф. др Амир Пашић, с. р.

Комисија за очување националних споменика, на основи члана V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, члана 39. став (1) и члана 40. став (1) а) Пословника о раду Комисије за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/16), на сједници одржаној 5. децембра 2018. године, донијела је

ODLUKU

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ODLUKE O PROGLAŠENJU KULTURNOG PEJZAŽA - SPOMEN- PARK ŽRTAVA FAŠISTIČKOG TERORA GARAVICE, OPĆINA BIHAĆ, NACIONALNIM SPOMENIKOM BOSNE I HERCEGOVINE

Члан 1.

- (1) У Одлuci о проглашењу културног пејзажа - Спомен-парк жртава фашистичког терора Гаравице, опћина Бићац, националним спомеником Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ" бр. 18/12 и 44/15) у тачки I став 1. ријечи: "Културни пејзаж - Спомен-парк жртава фашистичког терора Гаравице, опћина Бићац" замjenjuју се ријечима: "Историјски и меморијални пејзаж Гаравице, Град Бићац".
- (2) Став 2. мијенја се и гласи:
"Национални споменик чине:

- a) spomen-park žrtava fašističkog terora Garavice koji je kreirao Bogdan Bogdanović i sastavljen od dvije kamene skulpture na lokalitetu Garavice, 13 kamenih skulptura, dvije ploče, pristupnog platoa i staza na brežuljku Humačka glavica;
- b) mjesto memorije sastavljeno od lokaliteta Humačka glavica, plato Delibarice, dio lokaliteta Uljevite bare, dvije humke na lokalitetu Garavice i dio lokaliteta Garavice;
- c) memorijalna ploča iz 1949. godine smještena na lokalitetu Humačka glavica;
- d) arheološki lokalitet Humačka glavica (Kapitul) na kojem su evidentirani antička zgrada, antički i srednjovjekovni nalazi."

(3) Став 3. мијенја се и гласи:

"Национални споменик налази се на простору који обухвата к.ч. 1767, 1768, 1769, 1770, 1771, 1772, 1773, 1774, 1775, 1776, 1777, 1778, 1779, 1780, 1781/1, 1781/2, 1782, 1783/1, 1783/2, 1819, 1820, 1821, 1822, 1823, 1824, 1825, 1826, 1827, 1828, 1829, 1830, 1831, 1832, 1833, 1834, 1835, 4297, 4298, 4299, 4300, 4301, 4302, 4303, 4304, 4305, 4306, 4307, 4308, 4309 и 4310 к.о. Бићац-Град и дијелу к.ч. 2131/17, к.о. Краље."

(4) Иза става 3. додају се нови ст. 4. и 5. који гласе:

"Обухват зоне заштите почиње са тромеде к.ч. 9582, 1669 и 1779 к.о. Бићац-Град иде југоисточно границом к.ч. 1669 и 1779, затим границом к.ч. 1783/1 са к.ч. 1668/1, 1667, 1666, 1665, 1663/1, 1664, 1784 и 1786/1, границом к.ч. 1783/2 са к.ч. 1786/3, 1785/1, 1788/4, 1789/2, 1789/1 и 1790/2, границом к.ч. 1819 са к.ч. 1790/2, 1792, 1794/1, 1794/2 и 1843/2, границом к.ч. 1835 са к.ч. 1843/2, 1842, 1841, 1836, 4287, 4288 и 9600, границом к.ч. 9600 и 1831, границом к.ч. 9601 са к.ч. 1831, 1830, 4297, 4300, 4303, 4304, 4305, 4308 и 4310, границом к.ч. 4308 са к.ч. 4361, 4362, 4365, 4366, 4369, 4370, 4372 и 4377, границом к.ч. 4378 са к.ч. 4306 и 1827, границом к.ч. 4380 са к.ч. 1827, 1767 и 1770, границом к.ч. 1770 са к.ч. 1766, 1765/1 и 9582, те се границом к.ч. 9582 са к.ч. 1773, 1774, 1776, 1777, 1778 и 1779 враћа на полазну тачку на тромеди к.ч. 9582, 1669 и 1779 к.о. Бићац-Град и тиме је затворена зона заштите. Површина овог дијела зоне заштите је 184.201 м². Обухват дијела к.ч. 2131/17 к.о. Краље почиње са тромеде к.ч. 2457, 2131/3 и 2131/17 те иде сјевероисточно границом к.ч. 2131/17 и 2131/3 до сјевероисточног угла к.ч. 2131/3 одакле иде правoliniјски на тромеду к.ч. 2131/17, 2104 и 2105, наставља границом к.ч. 2131/17 са к.ч. 2104, 2103, 2102, 2101, 2100, 2099, 2098, 2097, 2096, 2095 и 2457 те се враћа на полазну тачку на тромеди к.ч. 2457, 2131/3 и 2131/17 к.о. Краље; Површина овог дијела зоне заштите је 12.955 м²."

(5) У досадашњем ставу 4. који постаје став 6. иза ријечи "утврђене" додају се ријечи: "овом одлуком, а у складу са".

(6) Иза става 6. додаје се нови став 7. који гласи:

"У складу са Правилником о критеријима вредновања добара, подјели по предмету правне заштите и поступку категоризације националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/18), добро је сврстано у категорију "национални споменик од изузетног значаја за Босну и Херцеговину".

Члан 2.

- (1) У тачки II став 1. ријечи: "Влада Федерације Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Влада Федерације)" замjenjuју се ријечима: "Федерација Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Федерација).
- (2) У ставу 2. ријечи бришу се ријечи: "и осигурати финансијска средства".

Član 3.

Tačka III mijenja se i glasi:

"U cilju trajne zaštite nacionalnog spomenika, za prostor definiran u tački I stav 3. ove odluke utvrđuju se sljedeće mjere zaštite:

- a) dozvoljeni su konzervatorsko-restauratorski radovi i arheološka istraživanja uz odobrenje federalnog ministarstva nadležnog za prostorno uređenje (u daljnjem tekstu: nadležno ministarstvo) i stručni nadzor nadležne službe zaštite naslijeđa na nivou Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: nadležna služba zaštite);
- b) dozvoljeni su radovi na hortikulturnom uređenju lokaliteta uz poštivanje autentičnog stanja prostora memorijalnog kompleksa ("ogoljen" prostor bez visokog zelenila) i zadržavanje onog zelenila koje je zadržano na lokalitetu autora Bogdana Bogdanovića. Prilikom hortikulturnog uređenja potrebno je voditi računa da ne dođe do oštećenja arheoloških ostataka;
- c) svi radovi i istraživanja moraju biti izvedeni na osnovi dokumentacije na koju je prije izdavanja potrebnih dozvola nadležnog ministarstva pribavljeno mišljenje nadležne službe zaštite;
- d) prilikom arheoloških istraživanja i radova neophodno je voditi detaljnu arheološku i antropološko-arheološku dokumentaciju te publicirati rezultate istraživanja. Ukoliko se u toku istraživanja i radova pronađu posmrtni ostaci žrtava fašističkog terora 1941-1945. godine na tom lokalitetu, mjesta na kojima se pronađu je potrebno evidentirati, a nalaze publicirati;
- e) nije dozvoljeno premještanje niti oštećenje kamenih skulptura, kao ni izvođenje radova koji bi mogli utjecati na izmjenu područja i promjenu pejzaža;
- f) nije dozvoljeno izvođenje radova koji bi mogli ugroziti nacionalni spomenik kao ni postavljanje magistralnih ili drugih infrastrukturnih objekata niti privremenih objekata ili stalnih struktura čija svrha nije isključivo zaštita i prezentacija nacionalnog spomenika;
- g) potrebno očuvati vizuelni integritet i sagledavanje nacionalnog spomenika sa glavnih pristupnih pravaca. Navedeno je potrebno posebno osigurati kroz izradu i dopunu prostorno-planske dokumentacije (gabariti objekata u zoni zaštite, zaštitnom pojasu i pristupnim putevima) te primjenu nadležnog propisa u dijelu određivanja i izdavanje dozvole za mjesta postavljanja reklamnih tijela i sličnih struktura duž magistralnog puta;
- h) uz sjeverozapadni rub k.č. 2131/17 (čitavom dužinom parcele) neophodno je posaditi pojas visokog i niskog zelenila u cilju ostvarivanja vizuelne barijere ka sadržajima sa sjeverozapadne strane;
- i) dozvoljeno je korištenje nacionalnog spomenika u njegovoj izvornoj namjeni i njegova prezentacija u obrazovne, memorijalne i kulturne svrhe pod uvjetom da ne ugrožavaju njegov identitet, integritet i okruženje;
- j) nacionalni spomenik treba biti otvoren i dostupan javnosti;
- k) za nacionalni spomenik je potrebno izraditi i osigurati primjenu sljedećih dokumenata:
 1. Program očuvanja;
 2. Plan i projekat intervencija koji treba sadržavati: plan redovnog tekućeg održavanja (prirodnog okruženja, staza, natpisa i kamenih skulptura, održavanje čistoće i komunalnog reda), plan

arheoloških istraživanja i plan trajnih mjera zaštite;

3. Plan interpretacije i prezentacije kojim se treba osigurati prezentacija inkluzivnog narativa urađenog na osnovi naučno utemeljenih činjenica i rezultata istraživanja, a vodeći računa o dozvoljenoj namjeni. Inkluzivni interpretacijski plan treba biti urađen kroz konsultaciju svih zainteresiranih strana na različitim nivoima, uz etički pristup i poštujući integritet interpretacijskog procesa. Strukture i objekte za interpretaciju je potrebno predvidjeti u zaštitnom pojasu. Oblikovanje i postavljanje objekata i struktura ne smije dovesti do ugrožavanja vizuelnog sagledavanja i do umanjenja vrijednosti nacionalnog spomenika;
- l) Plan interpretacije i prezentacije nacionalnog spomenika sa svom relevantnom dokumentacijom i obrazloženjem i projektima struktura i objekata za interpretaciju je potrebno dostaviti na mišljenje Komisiji. Komisija će o prijedlogu donijeti mišljenje na prvoj narednoj sjednici Komisije za koju po Poslovniku o radu Komisije, nije utvrđen dnevni red. Odobrenja za radove predviđene planom interpretacije se mogu izdati tek po dobivenom pozitivnom mišljenju Komisije;
- m) Turistička promocija te korištenje nacionalnog spomenika treba biti usklađena sa planom interpretacije;
- n) U cilju ispravne prezentacije nacionalnog spomenika potrebno je osigurati provođenje sljedećih intervencija:
 1. Restaurirati ploču sa natpisom iz 1949. godine prema raspoloživoj dokumentaciji, te rekonstruirati nedostajuću ploču i piramidu iz 1951. godine, također prema raspoloživoj dokumentaciji. Nedostajuću ploču vratiti na izvorno mjesto (kamena gromada u podnožju Humačke glavice). Ploču sa natpisom iz 1949. godine i piramidu iz 1951. godine vratiti na izvorne lokacije u skladu sa raspoloživom dokumentacijom;
 2. Izvršiti radove na sanaciji pristupnih staza na lokalitetu Garavice;
 3. Postaviti turističku signalizaciju na adekvatnim mjestima s ciljem označavanja nacionalnog spomenika;
 4. Izmjestiti trenutno neadekvatno postavljena reklamna tijela;
 5. Ukloniti sve vrste otpada;
- o) Svaki proces planiranja kao i bilo kakva planirana intervencija na nacionalnom spomeniku ili u njegovom zaštitnom pojasu mora sadržavati procjenu utjecaja na nacionalni spomenik (*Heritage Impact Assessment - HIA* te *Environmental Impact Assessment - EIA*);
- p) Na dijelu nacionalnog spomenika, za arheološki lokalitet Humačke glavice (Kapitul), definiranog k.č. 1767-69, 1771, 1772, 1825-32, 4297-4310, k.o. Bihać-Grad, utvrđuju se sljedeće dodatne mjere zaštite:
 1. dozvoljeno je izvođenje radova koji neće utjecati na uništavanje arheološkog sloja ili na izmjenu izgleda nacionalnoga spomenika, uz prethodni uvid stručnjaka-arheologa na terenu, uz odobrenje nadležnog ministarstva i stručni nadzor nadležne službe zaštite;

2. nije dozvoljeno oranje dublje od 25 cm (mjestimično je kulturni sloj ustanovljen na samoj površini);
 3. nije dozvoljeno neovlašteno prikupljanje pokretnog arheološkog materijala (nalaza);
 4. mjere tehničke zaštite arheološkog lokaliteta mogu se provoditi samo uz prethodna arheološka iskapanja;
 5. područje predstavlja arheološki lokalitet, pa je prilikom obavljanja arheoloških istražnih radova obavezno osigurati prisustvo arheologa;
- q) Na dijelu nacionalnog spomenika, za arheološki lokalitet Humačke glavice (Kapitul), definiranog k.č. 1770, 1773-76, 1819-24, 1833-1835, k.o. Bihać-Grad, prilikom izvođenja radova bilo koje vrste, ukoliko se nađe na bilo kakve arheološke nalaze, radove je potrebno obustaviti, hitno obavijestiti nadležnu službu zaštite i sprovesti arheološka istraživanja.

U cilju trajne zaštite nacionalnog spomenika utvrđuje se **zaštitni pojas** koji obuhvata sljedeći prostor:

- a) Zaštitni pojas dijela lokaliteta "Garavice" čine površina dijela k.č. 9582, 9600 i 9601 i kompletnih k.č. 1658, 1659, 1660, 1661, 1662, 1663/1, 1663/2, 1664, 1665, 1666, 1667, 1668/1, 1668/2, 1668/4, 1669, 1670, 1671, 1672, 1673/1, 1673/2, 1674, 1675, 1676/1, 1676/2, 1677, 1678, 1679, 1680, 1681, 1682, 1683, 1684, 1685, 1686, 1687/1, 1687/2, 1687/3, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1693, 1694, 1695, 1696, 1697, 1698, 1699, 1700, 1701, 1702, 1703, 1704, 1705, 1706, 1707, 1708, 1709, 1710, 1711, 1712, 1713, 1714, 1715, 1716, 1717, 1718, 1719, 1720, 1735, 1736, 1737, 1738, 1739, 1740, 1741/1, 1741/2, 1743, 1744, 1745, 1763, 1764, 1765/1, 1765/2, 1765/3, 1766, 1784, 1785/1, 1785/2, 1786/1, 1786/2, 1786/3, 1787, 1788/1, 1788/2, 1788/3, 1788/4, 1789/1, 1789/2, 1790/1, 1790/2, 1790/3, 1790/4, 1790/5, 1790/6, 1790/7, 1790/8, 1790/9, 1790/10, 1791, 1792, 1793, 1794/1, 1794/2, 1795/1, 1795/2, 1796/1, 1796/2, 1797, 1798/1, 1798/2, 1799/1, 1799/2, 1799/3, 1799/4, 1799/5, 1799/6, 1800, 1801/1, 1801/2, 1802/1, 1802/2, 1807/2, 1807/3, 1808/1, 1808/3, 1809/1, 1809/2, 1810, 1811, 1812, 1813/1, 1813/2, 1813/3, 1813/4, 1813/5, 1813/6, 1813/7, 1813/8, 1813/9, 1814, 1815, 1816, 1817, 1818/1, 1818/2, 1836, 1837, 1838, 1839, 1840, 1841, 1842, 1843/1, 1843/2, 1844, 4283, 4290, 4291/1, 4291/2, 4292, 4293, 4294, 4295, 4296, 4311, 4312/1, 4312/2, 4314/1, 4314/2, 4314/3, 4314/4, 4315, 4332, 4338, 4339, 4340, 4341, 4342, 4343, 4344, 4345, 4346, 4347, 4348, 4349, 4350, 4351, 4352, 4353, 4354, 4355, 4356, 4357, 4358, 4359, 4360, 4361, 4362, 4363, 4364, 4365, 4366, 4367, 4368, 4369, 4370, 4371, 4372, 4373, 4374, 4375, 4376/1, 4376/2, 4377, 4378, 4379, 4380, 4381, 4382, 4383, 4384 i 4385 k.o. Bihać-Grad. Obuhvat zaštitnog pojasa počinje sa tromede k.č. 9563/1, 9648 i 1686 k.o. Bihać-Grad te ide jugoistočno granicom k.č. 9563/1 sa k.č. 1686, 1685, 9582, 1684, 1683, 1682, 1681, 1680, 1679, 1678, 1677, 1662, 1663/2, 1660, 1658, 1788/1, 1787, 1790/5, 1790/3, 1790/9, 1790/7, 1791, 1793, 1794/1, 1795/2, 1799/3, 1798/1, 1799/5 i 1800, zatim granicom k.č. 1804 sa k.č. 1800, 1802/1 i 1808/1, granicom k.č. 1806/1 i 1807/2, granicom k.č. 1807/3 sa k.č. 1806/3 i 1807/1, granicom k.č. 1808/2 sa k.č. 1808/3 i 1809/2, granicom k.č. 9504 sa k.č. 1809/1, 1813/6, 1813/2, 1813/4 i 1814, granicom k.č. 1814 sa k.č. 1849 i 1848/2, granicom k.č. 1848/2 i 1816,

granicom k.č. 1847 sa k.č. 1817 i 1818/1, granicom k.č. 1818/1 sa k.č. 1846 i 1845, granicom k.č. 1845 sa k.č. 1844, 1843/1 i 1842, granicom k.č. 4282 sa k.č. 1842 i 4283 i granicom k.č. 4281/1 sa k.č. 4283 i 4284 do tromede k.č. 4281/1, 4284 i 9600. Sa ove tačke granična linija ide pravolinijski na tromedu k.č. 9600, 4290 i 4291/1, nastavlja granicom k.č. 9600 sa k.č. 4291/1, 4291/2, 4315 i 4332 i granicom k.č. 4331 sa k.č. 4332 i 4333 do tromede k.č. 4331, 4333 i 9601. Sa ove tromede linija nastavlja pravolinijski na tromedu k.č. 9601, 4334 i 4337, ide granicom k.č. 4337 sa k.č. 9601, 4339 i 4338, granicom k.č. 9582 sa k.č. 4338, 4340, 4341, 4343, 4344, 4346, 4347, 4348, 4349, 4352, 4353, 4354, 4355, 4356, 4357, 4358, 4360, 4359, 4364, 4367, 4368, 4371, 4373, 4377 i 4374 do tromede k.č. 9582, 4374 i 4382. Sa ove tromede granična linija ide pravolinijski na tromedu k.č. 9582, 4385 i 4386, nastavlja granicom k.č. 4385 sa k.č. 4386 i 1762, granicom k.č. 1762 sa k.č. 4384, 4383, 1764, 1763 i 1745, granicom k.č. 1745 sa k.č. 1761, 1760, 1759, 1758, 1757, 1746, 1748, 1749 i 1731, granicom k.č. 1744 sa k.č. 1731 i 1732, granicom k.č. 1743 sa k.č. 1732 i 1733, granicom k.č. 1733 sa k.č. 1742/2, 1742/1 i 1740, granicom k.č. 1734 i 1739, granicom k.č. 1721 sa k.č. 1738, 1737, 1736, 1735, 1720, 1719, 1718, 1717, 1716, 1715, 1714, 1713 i 1712, te se granicom k.č. 9648 sa k.č. 1711, 1710, 1709, 1708, 1707, 1706, 1705, 1704, 1703, 1702, 1701, 1700, 1699, 1697, 1695, 1694, 1693, 1692, 1691, 1690, 1689, 1688, 1687/3, 1687/1 i 1686 vraća na polaznu tačku na tromedi k.č. 9563/1, 9648 i 1686 k.o. Bihać-Grad i time je zatvoren zaštitni pojas. Površina ovog dijela zaštitnog pojasa je 551.003 m².

- b) Zaštitni pojas lokaliteta "Garavice" čini i površina dijela k.č. 2131/17 i površine kompletnih k.č. 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114/1, 2114/2, 2114/3, 2131/3, 2131/18 i 2131/19 k.o. Kralje. Obuhvat zaštitnog pojasa počinje sa tromede k.č. 2457, 2131/37 i 2131/3 k.o. Kralje, dalje ide granicom k.č. 2131/3 sa k.č. 2131/37, 2131/12 i 2131/2, te nastavlja granicom k.č. 2131/17 sa k.č. 2131/2, 2131/13 i 2131/1, te granicom k.č. 2131/19 sa k.č. 2131/1, 2131/20, 2131/21 i 2131/22 do tromede k.č. 2131/18, 2131/19 i 2131/22. Granična linija zatim ide granicom k.č. 2131/18 i 2131/22, granicom k.č. 2131/1 sa k.č. 2131/17 i 2114/1, granicom k.č. 2115 sa k.č. 2114/1 i 2114/2, te granicom k.č. 2450 sa k.č. 2114/2, 2114/3, 2113, 2110, 2109, 2108, 2107, 2106, 2105, 2104, 2103, 2102, 2101, 2100, 2099, 2098, 2097, 2096 i 2095 do tromede k.č. 2450, 2095 i 2457. Sa ove tačke linija granicom k.č. 2457 sa k.č. 2095, 2131/17 i 2131/3 te se vraća na polaznu tačku u tromedi k.č. 2457, 2131/37 i 2131/3 k.o. Kralje i time je zatvoren zaštitni pojas. Površina zaštitnog pojasa je 37.250 m².

Za zaštitni pojas iz tač. a) i b) prethodnog stava utvrđuju se sljedeće mjere zaštite:

- a) zatečene objekte je moguće zadržati, s tim što se preporučuje izrada studije izvodljivosti izmještanja objekata koji mogu ugroziti nacionalni spomenik (autootpad, izgrađena porodična kuća na k.č. 1765/1, k.o. Bihać-Grad, industrijska postrojenja);
- b) dozvoljena je upotreba zemljišta za poljoprivredu djelatnosti u skladu sa prirodnim mogućnostima;

- c) dozvoljena je izgradnja objekata, koji svojom namjenom, oblikovanjem, primijenjenim materijalima, dimenzijama (horizontalnim ili vertikalnim gabaritima), izgledom ili na neki drugi način neće ugroziti vrijednosti i integritet nacionalnog spomenika, a prema važećoj prostorno-planskoj dokumentaciji Grada Bihaća, osim na lokalitetu Uljevitih bara odnosno na k.č. 1685-1745, 1763, 1764 i 4383-4385, k.o. Bihać-Grad;
- d) na k.č. 2095 - 2113 k.o. Kralje nije dozvoljena izgradnja objekata visokogradnje, kao ni zasad visokog zelenila;
- e) u slučaju da se prilikom izgradnje objekata ili u toku vršenja poljoprivrednih djelatnosti otkriju arheološki ili antropološki ostaci, potrebno je obustaviti radove i obavijestiti nadležnu službu zaštite;
- f) primjerenim intervencijama (sadnja visokog zelenila, obnova fasada uz postizanje prihvatljivog izgleda i slično) je potrebno minimizirati vizuelni utjecaj neprimjerenih funkcija (autootpad) i objekta (benzinska pumpa, industrijska postrojenja) na nacionalni spomenik. Ovo je posebno potrebno osigurati duž pristupnog puta lokalitetu Humačka glavica (duž k.č. br. 1786/3 i 1790/3, k.o. Bihać-Grad, te na k.č. 2131/3, k.o. Kralje;
- g) ukloniti sve vrste otpada te osigurati zatvoreno skladištenje repromaterijala i sekundarnih sirovina na prostoru zaštitnog pojasa, a posebno na k.č. 1788/1, 1790/1, 1790/4, 1798/1, 1798/2, 1799/1, 1799/2, 1799/5, 1799/6, 1800, 1801/1, 1801/2, 1802/1 i 1802/2, k.o. Bihać-Grad;
- h) nije dozvoljena eksploatacija kamena, lociranje potencijalnih zagađivača okoline utvrđenih propisima, izgradnja industrijskih objekata i magistralne infrastrukture i svih objekata koji u toku izgradnje ili u toku eksploatacije mogu ugroziti nacionalni spomenik;
- i) dozvoljeno je obavljanje radova na infrastrukturi uz prethodno pribavljeno odobrenje nadležnog ministarstva i stručnog mišljenja nadležne službe zaštite;
- j) obavezno je provođenje mjera održavanja čistoće i komunalnog reda;
- k) na prostoru zaštitnog pojasa, na sjeveroistočnom dijelu k.č. 2131/17 - dio k.č. koji je u zaštitnom pojasu, u skladu sa potrebama potomaka i poštovalaca žrtava, moguća je izgradnja spomen-hrama (kapele) - prostora za sjećanje i davanje spomena (parastosa) žrtvama fašističkog terora 1941-1945. godine na tom lokalitetu, koji svojim oblikovanjem, primijenjenim materijalima, dimenzijama (horizontalnim ili vertikalnim gabaritima), izgledom ili na neki drugi način neće ugroziti vrijednosti i integritet nacionalnog spomenika;
- l) na prostoru okolnih parcela, ali ne na prostoru nacionalnog spomenika, potrebno je predvidjeti i izvedbu adekvatnog parking-prostora na način da se ne naruši vizuelni integritet, kontekst i identitet nacionalnog spomenika;
- m) nadležna služba zaštite mora izdati mišljenje na projekat prije izdavanja dozvola za građenje;
- n) novoprojektirani prostori ne uživaju režim zaštite kao nacionalni spomenik;
- o) prostore, strukture i objekte za prezentaciju i interpretaciju je potrebno predvidjeti u zaštitnom pojasu, na k.č. 1786/1, 1786/3 i 1790/3, uz poštivanje sljedećih mjera:
 - 1. u sklopu struktura i objekata moguća je izgradnja spomen-objekata za sjećanje u skladu sa potrebama potomaka i poštovalaca žrtava;
 - 2. prostor treba biti osmišljen u skladu sa preporukama plana interpretacije i prezentacije;
 - 3. u sklopu prostora interpretacije moguće je osigurati prostor za adekvatne tematske radionice i izložbe;
 - 4. elementi interpretacije i prezentacije, definirani kroz programe i projekte, moraju biti oblikovani u savremenom arhitektonskom izrazu, uz primjenu savremenih materijala, te oblikovno i vizuelno trebaju biti usklađeni sa elementima kojima će se naglasiti sjećanje i odavanje počasti žrtvama. Svojim dimenzijama (horizontalnim ili vertikalnim gabaritima), izgledom ili na neki drugi način neće ugroziti vrijednosti, identitet i integritet nacionalnog spomenika, sagledavanje i čitljivost nacionalnog spomenika kao i vizure;
 - 5. na navedenom obuhvatu je potrebno predvidjeti i izvedbu adekvatnog parking-prostora na način da se ne naruši vizuelni integritet, kontekst i identitet nacionalnog nacionalnog spomenika;
 - 6. nadležna služba zaštite mora izdati mišljenje na projekat prostora za prezentaciju i interpretaciju nacionalnog spomenika prije izdavanja dozvola za građenje;
- p) na dijelu zaštitnog pojasa, za arheološki lokalitet Humačke glavice (Kapitul), definiranog k.č. 1765/1-3, 1766, 1818/1, 1836-1842, 1843/2, 4283, 4285-4290, 4291/1/2, 4292-4296, 4311, 4312, 4313/1-2, 4314/1-4, 4315, 4332, 4333, 4338-4375, 4376/1-2, 4377-4382, dio k.č. 9600, k.č. 9601, k.o. Bihać-Grad, utvrđuju se sljedeće dodatne mjere zaštite:
 - 1. nije dozvoljeno izvođenje radova koji bi mogli utjecati na izmjenju područja i promjenu pejzaža;
 - 2. prilikom izvođenja radova bilo koje vrste, ukoliko se nađe na bilo kakve arheološke nalaze, radove je potrebno obustaviti, hitno obavijestiti nadležnu službu zaštite i sprovesti arheološka istraživanja."

Član 4.

- (1) Iza tačke III dodaje se nova tačka IV koja glasi:
- "Svi pokretni nalazi, koji u toku arheološkog istraživanja budu nađeni, bit će pohranjeni u najbližem muzeju koji ispunjava kadrovske, materijalne i tehničke uvjete ili u Zemaljskom muzeju Bosne i Hercegovine u Sarajevu, obrađeni i prezentirani na odgovarajući način.
- Sav pokretni i nepokretni arheološki materijal koji bude nađen u toku arheoloških istraživanja neophodno je stručno obraditi.
- Arheolog - voditelj arheoloških istraživanja dužan je nakon izvršenih arheoloških radova podnijeti izvještaj Komisiji i instituciji koja je obavila istraživanja.
- Arheolog - voditelj arheoloških istraživanja mora imati na raspolaganju sav pronađeni pokretni i nepokretni arheološki materijal dok traje istraživanje i dok ne završi izvještaj, a najduže za period od tri godine.
- Paralelno s izvođenjem arheoloških istraživanja, neophodna je sukcesivna konzervacija nepokretnih nalaza na lokalitetu i konzervacija pokretnog arheološkog materijala i njegovo pohranjivanje u odgovarajuće prostore (depoe).
- Nakon dostavljanja izvještaja o provedenom istraživanju, Komisija će utvrditi pokretne nalaze na koje će biti primjenjivane mjere zaštite koje Komisija utvrđuje.

Iznošenje pokretnih nalaza iz stava 1. ove tačke iz Bosne i Hercegovine nije dozvoljeno.

Izuzetno od odredbe stava 7. ove tačke, ukoliko voditelj istraživanja utvrdi da je neophodna obrada nekog nalaza van zemlje, dokaze o tome prezentirat će Komisiji, koja može dopustiti privremeno iznošenje nalaza iz zemlje pod detaljno utvrđenim uvjetima njegovog iznošenja, postupanja s njim u toku boravka van zemlje i njegovog povrata u Bosnu i Hercegovinu."

- (2) Dosadašnje tač. IV-IX postaju tač. V-X.

Član 5.

Ova odluka će se nakon objave u "Službenom glasniku BiH" dostaviti nadležnom općinskom sudu radi upisa odgovarajuće zabilježbe u zemljišne knjige.

Član 6.

Sastavni dio ove odluke je obrazloženje sa pratećom dokumentacijom koje je dostupno na uvid zainteresiranim licima u prostorijama i na web-stranici Komisije (www.kons.gov.ba).

Član 7.

Prema članu V stav 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, odluke Komisije su konačne.

Član 8.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Ovu odluku Komisija je donijela u sljedećem sastavu: prof. dr. Amir Pašić, Goran Milojević i Radoje Vidović.

Broj 07.2-2.5-38/18-11

5. decembra 2018. godine

Sarajevo

Predsjedavajući Komisije

Prof. dr. **Amir Pašić**, s. r.

Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika, na temelju članka V. stavak 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, članka 39. stavak (1) i članka 40. stavak (1) a) Poslovnika o radu Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", broj 47/16), na sjednici održanoj 5. prosinca 2018. godine, donijelo je

ODLUKU

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ODLUKE O PROGLAŠENJU KULTURNOG PEJZAŽA - SPOMEN- PARK ŽRTAVA FAŠISTIČKOG TERORA GARAVICE, OPĆINA BIHAĆ, NACIONALNIM SPOMENIKOM BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 1.

- (1) U Odluci o proglašenju kulturnog pejzaža - Spomen-park žrtava fašističkog terora Garavice, općina Bihać, nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" br. 18/12 i 44/15) u točki I. stavak 1. riječi: "Kulturni pejzaž - Spomen-park žrtava fašističkog terora Garavice, općina Bihać" zamjenjuju se riječima: "Povijesni i memorijalni pejzaž Garavice, Grad Bihać".
- (2) Stavak 2. mijenja se i glasi:
"Nacionalni spomenik čine:
- a) spomen-park žrtava fašističkog terora Garavice koji je kreirao Bogdan Bogdanović i sastavljen od dvije kamene skulpture na lokalitetu Garavice, 13 kamenih skulptura, dvije ploče, pristupnog platoa i staza na brežuljku Humačka glavica;
 - b) mjesto memorije sastavljeno od lokaliteta Humačka glavica, plato Delibariće, dio lokaliteta Uljevit bare, dvije humke na lokalitetu Garavice i dio lokaliteta Garavice;

- c) memorijalna ploča iz 1949. godine smještena na lokalitetu Humačka glavica;

- d) arheološki lokalitet Humačka glavica (Kapitul) na kojem su evidentirani antička zgrada, antički i srednjovjekovni nalazi."

- (3) Stavak 3. mijenja se i glasi:

"Nacionalni spomenik nalazi se na prostoru koji obuhvata k.č. 1767, 1768, 1769, 1770, 1771, 1772, 1773, 1774, 1775, 1776, 1777, 1778, 1779, 1780, 1781/1, 1781/2, 1782, 1783/1, 1783/2, 1819, 1820, 1821, 1822, 1823, 1824, 1825, 1826, 1827, 1828, 1829, 1830, 1831, 1832, 1833, 1834, 1835, 4297, 4298, 4299, 4300, 4301, 4302, 4303, 4304, 4305, 4306, 4307, 4308, 4309 i 4310 k.o. Bihać-Grad i dijelu k.č. 2131/17, k.o. Kralje."

- (4) Iza stavka 3. dodaju se novi st. 4. i 5. koji glase:

"Obuhvat zone zaštite počinje sa tromede k.č. 9582, 1669 i 1779 k.o. Bihać-Grad ide jugoistočno granicom k.č. 1669 i 1779, zatim granicom k.č. 1783/1 sa k.č. 1668/1, 1667, 1666, 1665, 1663/1, 1664, 1784 i 1786/1, granicom k.č. 1783/2 sa k.č. 1786/3, 1785/1, 1788/4, 1789/2, 1789/1 i 1790/2, granicom k.č. 1819 sa k.č. 1790/2, 1792, 1794/1, 1794/2 i 1843/2, granicom k.č. 1835 sa k.č. 1843/2, 1842, 1841, 1836, 4287, 4288 i 9600, granicom k.č. 9600 i 1831, granicom k.č. 9601 sa k.č. 1831, 1830, 4297, 4300, 4303, 4304, 4305, 4308 i 4310, granicom k.č. 4308 sa k.č. 4361, 4362, 4365, 4366, 4369, 4370, 4372 i 4377, granicom k.č. 4378 sa k.č. 4306 i 1827, granicom k.č. 4380 sa k.č. 1827, 1767 i 1770, granicom k.č. 1770 sa k.č. 1766, 1765/1 i 9582, te se granicom k.č. 9582 sa k.č. 1773, 1774, 1776, 1777, 1778 i 1779 vraća na polaznu točku na tromedi k.č. 9582, 1669 i 1779 k.o. Bihać-Grad i time je zatvorena zona zaštite. Površina ovog dijela zone zaštite je 184.201 m².

Obuhvat dijela k.č. 2131/17 k.o. Kralje počinje sa tromede k.č. 2457, 2131/3 i 2131/17 te ide sjeveroistočno granicom k.č. 2131/17 i 2131/3 do sjeveroistočnog kuta k.č. 2131/3 odakle ide pravolinijski na tromedu k.č. 2131/17, 2104 i 2105, nastavlja granicom k.č. 2131/17 sa k.č. 2104, 2103, 2102, 2101, 2100, 2099, 2098, 2097, 2096, 2095 i 2457 te se vraća na polaznu točku na tromedi k.č. 2457, 2131/3 i 2131/17 k.o. Kralje; Površina ovog dijela zone zaštite je 12.955 m²."

- (5) U dosadašnjem stavku 4. koji postaje stavak 6. iza riječi "utvrđene" dodaju se riječi: "ovom odlukom, sukladno".

- (6) Iza stavka 6. dodaje se novi stavak 7. koji glasi:

"Sukladno Pravilniku o kriterijima vrednovanja dobara, podjeli po predmetu pravne zaštite i postupku kategorizacije nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", broj 47/18), dobro je svrstano u kategoriju "nacionalni spomenik od izuzetnog značaja za Bosnu i Hercegovinu".

Članak 2.

- (1) U točki II. stavak 1. riječi: "Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada Federacije)" zamjenjuju se riječima: "Federacija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija).

- (2) U stavku 2. riječi brišu se riječi: "i osigurati finansijska sredstva".

Članak 3.

Točka III. mijenja se i glasi:

"U cilju trajne zaštite nacionalnog spomenika, za prostor definiran u točki I. stavak 3. ove odluke utvrđuju se sljedeće mjere zaštite:

- a) dopušteni su konzervatorsko-restauratorski radovi i arheološka istraživanja uz odobrenje federalnog ministarstva mjerodavnog za prostorno uređenje (u daljnjem tekstu: mjerodavno ministarstvo) i stručni

- nadzor mjerodavne službe zaštite nasljeđa na razini Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: mjerodavna služba zaštite);
- b) dopušteni su radovi na hortikulturnom uređenju lokaliteta uz poštivanje autentičnog stanja prostora memorijalnog kompleksa ("ogoljen" prostor bez visokog zelenila) i zadržavanje onog zelenila koje je zadržano na lokalitetu autora Bogdana Bogdanovića. Prilikom hortikulturnog uređenja potrebno je voditi računa da ne dođe do oštećenja arheoloških ostataka;
- c) svi radovi i istraživanja moraju biti izvedeni na temelju dokumentacije na koju je prije izdavanja potrebnih dozvola mjerodavnog ministarstva pribavljeno mišljenje mjerodavne službe zaštite;
- d) prilikom arheoloških istraživanja i radova neophodno je voditi detaljnu arheološku i antropološko-arheološku dokumentaciju te publicirati rezultate istraživanja. Ukoliko se tijekom istraživanja i radova pronađu posmrtni ostatci žrtava fašističkog terora 1941. - 1945. godine na tome lokalitetu, mjesta na kojima se pronađu je potrebno evidentirati, a nalaze publicirati;
- e) nije dopušteno premještanje niti oštećenje kamenih skulptura, kao ni izvođenje radova koji bi mogli utjecati na izmjenu područja i promjenu pejzaža;
- f) nije dopušteno izvođenje radova koji bi mogli ugroziti nacionalni spomenik kao ni postavljanje magistralnih ili drugih infrastrukturnih objekata niti privremenih objekata ili stalnih struktura čija svrha nije isključivo zaštita i prezentacija nacionalnog spomenika;
- g) potrebno očuvati vizualni integritet i sagledavanje nacionalnog spomenika sa glavnih pristupnih pravaca. Navedeno je potrebno posebice osigurati kroz izradu i dopunu prostorno-planske dokumentacije (gabariti objekata u zoni zaštite, zaštitnom pojasu i pristupnim putevima) te primjenu mjerodavnog propisa u dijelu određivanja i izdavanje dozvole za mjesta postavljanja reklamnih tijela i sličnih struktura duž magistralnog puta;
- h) uz sjeverozapadni rub k.č. 2131/17 (čitavom dužinom parcele) neophodno je posaditi pojas visokog i niskog zelenila u cilju ostvarivanja vizualne barijere ka sadržajima sa sjeverozapadne strane;
- i) dopušteno je rabljenje nacionalnog spomenika u njegovoj izvornoj namjeni i njegova prezentacija u obrazovne, memorijalne i kulturne svrhe pod uvjetom da ne ugrožavaju njegov identitet, integritet i okruženje;
- j) nacionalni spomenik treba biti otvoren i dostupan javnosti;
- k) za nacionalni spomenik je potrebno izraditi i osigurati primjenu sljedećih dokumenata:
1. Program očuvanja;
 2. Plan i projekat intervencija koji treba sadržavati: plan redovitog tekućeg održavanja (prirodnog okruženja, staza, natpisa i kamenih skulptura, održavanje čistoće i komunalnog reda), plan arheoloških istraživanja i plan trajnih mjera zaštite;
 3. Plan interpretacije i prezentacije kojim se treba osigurati prezentacija inkluzivnog narativa urađenog na temelju znanstveno utemeljenih činjenica i rezultata istraživanja, a vodeći računa o dopuštenoj namjeni. Inkluzivni interpretacijski plan treba biti urađen kroz konzultaciju svih zainteresiranih strana na različitim razinama, uz etički pristup i poštujući integritet interpretacijskog procesa. Strukture i objekte za interpretaciju je potrebno predvidjeti u zaštitnom pojasu. Oblikovanje i postavljanje objekata i struktura ne smije dovesti do ugrožavanja vizualnog sagledavanja i do umanjenja vrijednosti nacionalnog spomenika;
- l) Plan interpretacije i prezentacije nacionalnog spomenika sa svom relevantnom dokumentacijom i obrazloženjem i projektima struktura i objekata za interpretaciju je potrebno dostaviti na mišljenje Povjerenstvu. Povjerenstvo će o prijedlogu donijeti mišljenje na prvoj narednoj sjednici Povjerenstva za koju po Poslovniku o radu Povjerenstva, nije utvrđen dnevni red. Odobrenja za radove predviđene planom interpretacije se mogu izdati tek po dobivenom pozitivnom mišljenju Povjerenstva;
- m) Turistička promocija te rabljenje nacionalnog spomenika treba biti usuglašena sa planom interpretacije;
- n) U cilju ispravne prezentacije nacionalnog spomenika potrebno je osigurati provedbu sljedećih intervencija:
1. Restaurirati ploču sa natpisom iz 1949. godine prema raspoloživoj dokumentaciji, te rekonstruirati nedostajuću ploču i piramidu iz 1951. godine, također prema raspoloživoj dokumentaciji. Nedostajuću ploču vratiti na izvorno mjesto (kamena gromada u podnožju Humačke glavice). Ploču sa natpisom iz 1949. godine i piramidu iz 1951. godine vratiti na izvorne lokacije sukladno raspoloživoj dokumentaciji;
 2. Izvršiti radove na sanaciji pristupnih staza na lokalitetu Garavice;
 3. Postaviti turističku signalizaciju na adekvatnim mjestima s ciljem označavanja nacionalnog spomenika;
 4. Izmjestiti trenutačno neadekvatno postavljena reklamna tijela;
 5. Ukloniti sve vrste otpada;
- o) Svaki proces planiranja kao i bilo kakva planirana intervencija na nacionalnom spomeniku ili u njegovom zaštitnom pojasu mora sadržavati procjenu utjecaja na nacionalni spomenik (*Heritage Impact Assessment - HIA* te *Environmental Impact Assessment - EIA*);
- p) Na dijelu nacionalnog spomenika, za arheološki lokalitet Humačke glavice (Kapitul), definiranog k.č. 1767-69, 1771, 1772, 1825-32, 4297-4310, k.o. Bihać-Grad, utvrđuju se sljedeće dodatne mjere zaštite:
1. dopušteno je izvođenje radova koji neće utjecati na uništavanje arheološkog sloja ili na izmjenu izgleda nacionalnoga spomenika, uz prethodni uvid stručnjaka-arheologa na terenu, uz odobrenje mjerodavnog ministarstva i stručni nadzor mjerodavne službe zaštite;
 2. nije dopušteno oranje dublje od 25 cm (mjestimično je kulturni sloj ustanovljen na samoj površini);
 3. nije dopušteno neovlašteno prikupljanje pokretnog arheološkog materijala (nalaza);
 4. mjere tehničke zaštite arheološkog lokaliteta mogu se provoditi samo uz prethodna arheološka iskapanja;
 5. područje predstavlja arheološki lokalitet, pa je prilikom obavljanja arheoloških istražnih radova obvezno osigurati prisustvo arheologa;

- q) Na dijelu nacionalnog spomenika, za arheološki lokalitet Humačke glavice (Kapitul), definiranog k.č. 1770, 1773-76, 1819-24, 1833-1835, k.o. Bihać-Grad, prilikom izvođenja radova bilo koje vrste, ukoliko se nađe na bilo kakve arheološke nalaze, radove je potrebno obustaviti, hitno obavijestiti mjerodavnu službu zaštite i sprovesti arheološka istraživanja.

U cilju trajne zaštite nacionalnog spomenika utvrđuje se **zaštitni pojas** koji obuhvata sljedeći prostor:

- a) Zaštitni pojas dijela lokaliteta "Garavice" čine površina dijela k.č. 9582, 9600 i 9601 i kompletnih k.č. 1658, 1659, 1660, 1661, 1662, 1663/1, 1663/2, 1664, 1665, 1666, 1667, 1668/1, 1668/2, 1668/4, 1669, 1670, 1671, 1672, 1673/1, 1673/2, 1674, 1675, 1676/1, 1676/2, 1677, 1678, 1679, 1680, 1681, 1682, 1683, 1684, 1685, 1686, 1687/1, 1687/2, 1687/3, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1693, 1694, 1695, 1696, 1697, 1698, 1699, 1700, 1701, 1702, 1703, 1704, 1705, 1706, 1707, 1708, 1709, 1710, 1711, 1712, 1713, 1714, 1715, 1716, 1717, 1718, 1719, 1720, 1735, 1736, 1737, 1738, 1739, 1740, 1741/1, 1741/2, 1743, 1744, 1745, 1763, 1764, 1765/1, 1765/2, 1765/3, 1766, 1784, 1785/1, 1785/2, 1786/1, 1786/2, 1786/3, 1787, 1788/1, 1788/2, 1788/3, 1788/4, 1789/1, 1789/2, 1790/1, 1790/2, 1790/3, 1790/4, 1790/5, 1790/6, 1790/7, 1790/8, 1790/9, 1790/10, 1791, 1792, 1793, 1794/1, 1794/2, 1795/1, 1795/2, 1796/1, 1796/2, 1797, 1798/1, 1798/2, 1799/1, 1799/2, 1799/3, 1799/4, 1799/5, 1799/6, 1800, 1801/1, 1801/2, 1802/1, 1802/2, 1807/2, 1807/3, 1808/1, 1808/3, 1809/1, 1809/2, 1810, 1811, 1812, 1813/1, 1813/2, 1813/3, 1813/4, 1813/5, 1813/6, 1813/7, 1813/8, 1813/9, 1814, 1815, 1816, 1817, 1818/1, 1818/2, 1836, 1837, 1838, 1839, 1840, 1841, 1842, 1843/1, 1843/2, 1844, 4283, 4290, 4291/1, 4291/2, 4292, 4293, 4294, 4295, 4296, 4311, 4312/1, 4312/2, 4314/1, 4314/2, 4314/3, 4314/4, 4315, 4332, 4338, 4339, 4340, 4341, 4342, 4343, 4344, 4345, 4346, 4347, 4348, 4349, 4350, 4351, 4352, 4353, 4354, 4355, 4356, 4357, 4358, 4359, 4360, 4361, 4362, 4363, 4364, 4365, 4366, 4367, 4368, 4369, 4370, 4371, 4372, 4373, 4374, 4375, 4376/1, 4376/2, 4377, 4378, 4379, 4380, 4381, 4382, 4383, 4384 i 4385 k.o. Bihać-Grad. Obuhvat zaštitnog pojasa počinje sa tromede k.č. 9563/1, 9648 i 1686 k.o. Bihać-Grad te ide jugoistočno granicom k.č. 9563/1 sa k.č. 1686, 1685, 9582, 1684, 1683, 1682, 1681, 1680, 1679, 1678, 1677, 1662, 1663/2, 1660, 1658, 1788/1, 1787, 1790/5, 1790/3, 1790/9, 1790/7, 1791, 1793, 1794/1, 1795/2, 1799/3, 1798/1, 1799/5 i 1800, zatim granicom k.č. 1804 sa k.č. 1800, 1802/1 i 1808/1, granicom k.č. 1806/1 i 1807/2, granicom k.č. 1807/3 sa k.č. 1806/3 i 1807/1, granicom k.č. 1808/2 sa k.č. 1808/3 i 1809/2, granicom k.č. 9504 sa k.č. 1809/1, 1813/6, 1813/2, 1813/4 i 1814, granicom k.č. 1814 sa k.č. 1849 i 1848/2, granicom k.č. 1848/2 i 1816, granicom k.č. 1847 sa k.č. 1817 i 1818/1, granicom k.č. 1818/1 sa k.č. 1846 i 1845, granicom k.č. 1845 sa k.č. 1844, 1843/1 i 1842, granicom k.č. 4282 sa k.č. 1842 i 4283 i granicom k.č. 4281/1 sa k.č. 4283 i 4284 do tromede k.č. 4281/1, 4284 i 9600. Sa ove točke granična linija ide pravolinijski na tromedu k.č. 9600, 4290 i 4291/1, nastavlja granicom k.č. 9600 sa k.č. 4291/1, 4291/2, 4315 i 4332 i granicom k.č. 4331 sa k.č. 4332 i 4333 do tromede k.č. 4331, 4333 i 9601. Sa ove tromede linija nastavlja pravolinijski na tromedu k.č. 9601, 4334 i 4337, ide granicom k.č. 4337 sa k.č.

9601, 4339 i 4338, granicom k.č. 9582 sa k.č. 4338, 4340, 4341, 4343, 4344, 4346, 4347, 4348, 4349, 4352, 4353, 4354, 4355, 4356, 4357, 4358, 4360, 4359, 4364, 4367, 4368, 4371, 4373, 4377 i 4374 do tromede k.č. 9582, 4374 i 4382. Sa ove tromede granična linija ide pravolinijski na tromedu k.č. 9582, 4385 i 4386, nastavlja granicom k.č. 4385 sa k.č. 4386 i 1762, granicom k.č. 1762 sa k.č. 4384, 4383, 1764, 1763 i 1745, granicom k.č. 1745 sa k.č. 1761, 1760, 1759, 1758, 1757, 1746, 1748, 1749 i 1731, granicom k.č. 1744 sa k.č. 1731 i 1732, granicom k.č. 1743 sa k.č. 1732 i 1733, granicom k.č. 1733 sa k.č. 1742/2, 1742/1 i 1740, granicom k.č. 1734 i 1739, granicom k.č. 1721 sa k.č. 1738, 1737, 1736, 1735, 1720, 1719, 1718, 1717, 1716, 1715, 1714, 1713 i 1712, te se granicom k.č. 9648 sa k.č. 1711, 1710, 1709, 1708, 1707, 1706, 1705, 1704, 1703, 1702, 1701, 1700, 1699, 1697, 1695, 1694, 1693, 1692, 1691, 1690, 1689, 1688, 1687/3, 1687/1 i 1686 vraća na polaznu točku na tromedi k.č. 9563/1, 9648 i 1686 k.o. Bihać-Grad i time je zatvoren zaštitni pojas. Površina ovog dijela zaštitnog pojasa je 551.003 m².

- b) Zaštitni pojas lokaliteta "Garavice" čini i površina dijela k.č. 2131/17 i površine kompletnih k.č. 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114/1, 2114/2, 2114/3, 2131/3, 2131/18 i 2131/19 k.o. Kralje. Obuhvat zaštitnog pojasa počinje sa tromede k.č. 2457, 2131/37 i 2131/3 k.o. Kralje, dalje ide granicom k.č. 2131/3 sa k.č. 2131/37, 2131/12 i 2131/2, te nastavlja granicom k.č. 2131/17 sa k.č. 2131/2, 2131/13 i 2131/1, te granicom k.č. 2131/19 sa k.č. 2131/1, 2131/20, 2131/21 i 2131/22 do tromede k.č. 2131/18, 2131/19 i 2131/22. Granična linija zatim ide granicom k.č. 2131/18 i 2131/22, granicom k.č. 2131/1 sa k.č. 2131/17 i 2114/1, granicom k.č. 2115 sa k.č. 2114/1 i 2114/2, te granicom k.č. 2450 sa k.č. 2114/2, 2114/3, 2113, 2110, 2109, 2108, 2107, 2106, 2105, 2104, 2103, 2102, 2101, 2100, 2099, 2098, 2097, 2096 i 2095 do tromede k.č. 2450, 2095 i 2457. Sa ove točke linija granicom k.č. 2457 sa k.č. 2095, 2131/17 i 2131/3 te se vraća na polaznu točku u tromedi k.č. 2457, 2131/37 i 2131/3 k.o. Kralje i time je zatvoren zaštitni pojas. Površina zaštitnog pojasa je 37.250 m².

Za zaštitni pojas iz tač. a) i b) prethodnog stava utvrđuju se sljedeće mjere zaštite:

- a) zatečene objekte je moguće zadržati, s tim što se preporučuje izrada studije izvodljivosti izmještanja objekata koji mogu ugroziti nacionalni spomenik (autoopad, izgrađena obiteljska kuća na k.č. 1765/1, k.o. Bihać-Grad, industrijska postrojenja);
- b) dopuštena je uporaba zemljišta za gospodarstvene djelatnosti sukladno prirodnim mogućnostima;
- c) dopuštena je izgradnja objekata, koji svojom namjenom, oblikovanjem, primijenjenim materijalima, dimenzijama (horizontalnim ili vertikalnim gabaritima), izgledom ili na neki drugi način neće ugroziti vrijednosti i integritet nacionalnog spomenika, a prema važećoj prostorno-planskoj dokumentaciji Grada Bihaća, osim na lokalitetu Uljevitih bara odnosno na k.č. 1685-1745, 1763, 1764 i 4383-4385, k.o. Bihać-Grad;
- d) na k.č. 2095 - 2113 k.o. Kralje nije dopuštena izgradnja objekata visokogradnje, kao ni zasad visokog zelenila;

- e) u slučaju da se prilikom izgradnje objekata ili tijekom vršenja gospodarstvenih djelatnosti otkriju arheološki ili antropološki ostatci, potrebno je obustaviti radove i obavijestiti mjerodavnu službu zaštite;
- f) primjerenim intervencijama (sadnja visokog zelenila, obnova fasada uz postizanje prihvatljivog izgleda i slično) je potrebno minimizirati vizualni utjecaj neprimjerenih funkcija (autootpad) i objekta (benzinska crpka, industrijska postrojenja) na nacionalni spomenik. Ovo je posebice potrebno osigurati duž pristupnog puta lokalitetu Humačka glavica (duž k.č. 1786/3 i 1790/3, k.o. Bihać-Grad, te na k.č. 2131/3, k.o. Kralje;);
- g) ukloniti sve vrste otpada te osigurati zatvoreno skladištenje repromaterijala i sekundarnih sirovina na prostoru zaštitnog pojasa, a posebice na k.č. 1788/1, 1790/1, 1790/4, 1798/1, 1798/2, 1799/1, 1799/2, 1799/5, 1799/6, 1800, 1801/1, 1801/2, 1802/1 i 1802/2, k.o. Bihać-Grad;
- h) nije dopuštena eksploatacija kamena, lociranje potencijalnih zagađivača okoline utvrđenih propisima, izgradnja industrijskih objekata i magistralne infrastrukture i svih objekata koji tijekom izgradnje ili tijekom eksploatacije mogu ugroziti nacionalni spomenik;
- i) dopušteno je obavljanje radova na infrastrukturi uz prethodno pribavljeno odobrenje mjerodavnog ministarstva i stručnog mišljenja mjerodavne službe zaštite;
- j) obavezna je provedba mjera održavanja čistoće i komunalnog reda;
- k) na prostoru zaštitnog pojasa, na sjeveroistočnom dijelu k.č. 2131/17 - dio k.č. koji je u zaštitnom pojasu, sukladno potrebama potomaka i poštivalaca žrtava, moguća je izgradnja spomen-hrama (kapele) - prostora za sjećanje i davanje spomena (parastosa) žrtvama fašističkog terora 1941. - 1945. godine na tome lokalitetu, koji svojim oblikovanjem, primijenjenim materijalima, dimenzijama (horizontalnim ili vertikalnim gabaritima), izgledom ili na neki drugi način neće ugroziti vrijednosti i integritet nacionalnog spomenika;
- l) na prostoru okolnih parcela, ali ne na prostoru nacionalnog spomenika, potrebno je predvidjeti i izvedbu adekvatnog parking-prostora na način da se ne naruši vizualni integritet, kontekst i identitet nacionalnog spomenika;
- m) mjerodavna služba zaštite mora izdati mišljenje na projekat prije izdavanja dozvola za građenje;
- n) novoprojektirani prostori ne uživaju režim zaštite kao nacionalni spomenik;
- o) prostore, strukture i objekte za prezentaciju i interpretaciju je potrebno predvidjeti u zaštitnom pojasu, na k.č. 1786/1, 1786/3 i 1790/3, uz poštivanje sljedećih mjera:
1. u sklopu struktura i objekata moguća je izgradnja spomen-objekata za sjećanje u skladu sa potrebama potomaka i poštivalaca žrtava;
 2. prostor treba biti osmišljen sukladno preporukama plana interpretacije i prezentacije;
 3. u sklopu prostora interpretacije moguće je osigurati prostor za adekvatne tematske radionice i izložbe;
 4. elementi interpretacije i prezentacije, definirani kroz programe i projekte, moraju biti oblikovani u suvremenom arhitektonskom izrazu, uz primjenu suvremenih materijala, te oblikovno i vizualno trebaju biti usuglašeni sa elementima kojima će se naglasiti sjećanje i odavanje počasti žrtvama. Svojim dimenzijama (horizontalnim ili vertikalnim gabaritima), izgledom ili na neki drugi način neće ugroziti vrijednosti, identitet i integritet nacionalnog spomenika, sagledavanje i čitljivost nacionalnog spomenika kao i vizure;
5. na navedenom obuhvatu je potrebno predvidjeti i izvedbu adekvatnog parking-prostora na način da se ne naruši vizualni integritet, kontekst i identitet nacionalnog nacionalnog spomenika;
6. mjerodavna služba zaštite mora izdati mišljenje na projekat prostora za prezentaciju i interpretaciju nacionalnog spomenika prije izdavanja dozvola za građenje;
- p) na dijelu zaštitnog pojasa, za arheološki lokalitet Humačke glavice (Kapitul), definiranog k.č. 1765/1-3, 1766, 1818/1, 1836-1842, 1843/2, 4283, 4285-4290, 4291/1/2, 4292-4296, 4311, 4312, 4313/1-2, 4314/1-4, 4315, 4332, 4333, 4338-4375, 4376/1-2, 4377-4382, dio k.č. 9600, k.č. 9601, k.o. Bihać-Grad, utvrđuju se sljedeće dodatne mjere zaštite:
1. nije dopušteno izvođenje radova koji bi mogli utjecati na izmjenu područja i promjenu pejzaža;
 2. prilikom izvođenja radova bilo koje vrste, ukoliko se naide na bilo kakve arheološke nalaze, radove je potrebno obustaviti, hitno obavijestiti mjerodavnu službu zaštite i sprovesti arheološka istraživanja."
- Članak 4.
- (1) Iza točke III. dodaje se nova točka IV. koja glasi:
- "Svi pokretni nalazi, koji u toku arheološkog istraživanja budu nađeni, bit će pohranjeni u najbližem muzeju koji ispunjava kadrovske, materijalne i tehničke uvjete ili u Zemaljskom muzeju Bosne i Hercegovine u Sarajevu, obrađeni i prezentirani na odgovarajući način.
- Sav pokretni i nepokretni arheološki materijal koji bude nađen tijekom arheoloških istraživanja neophodno je stručno obraditi.
- Arheolog - voditelj arheoloških istraživanja dužan je nakon izvršenih arheoloških radova podnijeti izvješće Povjerenstvu i instituciji koja je obavila istraživanja.
- Arheolog - voditelj arheoloških istraživanja mora imati na raspolaganju sav pronađeni pokretni i nepokretni arheološki materijal dok traje istraživanje i dok ne završi izvješće, a najduže za razdoblje od tri godine.
- Paralelno s izvođenjem arheoloških istraživanja, neophodna je sukcesivna konzervacija nepokretnih nalaza na lokalitetu i konzervacija pokretnog arheološkog materijala i njegovo pohranjivanje u odgovarajuće prostore (depoe).
- Nakon dostavljanja izvješća o provedenom istraživanju, Povjerenstvo će utvrditi pokretne nalaze na koje će biti primjenjivane mjere zaštite koje Povjerenstvo utvrđuje.
- Iznošenje pokretnih nalaza iz stavka 1. ove točke iz Bosne i Hercegovine nije dopušteno.
- Izuzetno od odredbe stavka 7. ove točke, ukoliko voditelj istraživanja utvrdi da je neophodna obrada nekog nalaza izvan zemlje, dokaze o tomu prezentirat će Povjerenstvu, koje može dopustiti privremeno iznošenje nalaza iz zemlje pod detaljno utvrđenim uvjetima njegovog iznošenja, postupanja s njime tijekom boravka izvan zemlje i njegovog povrata u Bosnu i Hercegovinu."
- (2) Dosadašnje toč. IV. - IX. postaju toč. V. - X.

Чланак 5.

Ova odluka će se nakon objave u "Službenom glasniku BiH" dostaviti mjerodavnom općinskom sudu radi upisa odgovarajuće zabilježbe u zemljišne knjige.

Чланак 6.

Sastavnim dijelom ove odluke je obrazloženje sa pratećom dokumentacijom koje je dostupno na uvid zainteresiranim osobama u prostorijama i na web-stranici Povjerenstva (www.kons.gov.ba).

Чланак 7.

Prema članku V. stavak 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, odluke Povjerenstva su konačne.

Чланак 8.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavlivanja u "Službenom glasniku BiH".

Ovu odluku Povjerenstvo je donijelo u sljedećem sastavu: prof. dr. Amir Pašić, Goran Milojević i Radoje Vidović.

Broj 07.2-2.5-38/18-11
5. prosinca 2018. godine
Sarajevo

Predsjedatelj Povjerenstva
Prof. dr. **Amir Pašić**, v. r.

86

Комисија за очување националних споменика, на основу члана V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, члана 39. став (1) и члана 40. став (1) а) Пословника о раду Комисије за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/16), на сједници одржаној 21. децембра 2018. године, донијела је

**ОДЛУКУ
О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ОДЛУКЕ О
ПРОГЛАШЕЊУ МЈЕСТА И ОСТАКА
ИСТОРИЈСКЕ ГРАЂЕВИНЕ - САБОРНА ЦРКВА
(ЦРКВА СВЕТЕ ТРОЈИЦЕ) У МОСТАРУ
НАЦИОНАЛНИМ СПОМЕНИКОМ БОСНЕ И
ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Члан 1.

- (1) У Одлуци о проглашењу мјеста и остатака историјске грађевине - Саборна црква (Црква свете Тројице) у Мостару националним спомеником Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 44/04 и 48/13) у тачки I став 1. ријечи: "Мјесто и остаци историјске грађевине" замјењују се ријечима: "Сакрална грађевина".
- (2) У ставу 3. иза ријечи "утврђене" додају се ријечи: "овом одлуком, а у складу са", а иза броја "27/02" додају се бројеви "6/04 и 51/07".
- (3) Иза става 3. додаје се нови став 4. који гласи:
"У складу са Правилником о критеријумима вредновања добара, подјели по предмету правне заштите и поступку категоризације националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/18), добро је сврстано у категорију "национални споменик од изузетног значаја за Босну и Херцеговину".

Члан 2.

- (1) У тачки II став 1. ријечи: "Влада Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Влада Федерације)" замјењују се ријечима: "Федерација Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Федерација)".
- (2) Став 2. се брише.
- (3) У досадашњем ставу 3. који постаје став 2. бришу се ријечи: "и обезбиједити финансијска средства".

Члан 3.

Тачка III мијења се и гласи:

"У циљу трајне заштите националног споменика на простор дефинисан у тачки I став 2. ове одлуке утврђују се два степена заштите:

I степен заштите обухвата дио к.ч. 1089 (нови премјер), што одговара к.ч. 21/27, 21/28, 21/30, 21/78, 21/81, 21/82, 21/83 и 21/45, к.о. Мостар I (стари премјер). На том простору утврђују се следеће мјере заштите:

- а) дозвољени су конзерваторско-рестаураторски радови, радови текућег одржавања, радови интерполације машинских инсталација у складу са савременим захтјевима, спрам вјерских објеката и радови презентације националног споменика;
- б) потребно је да се уради пројекат и изведу радови рехабилитације улазне капије и јужног оградног зида уз примјену изворних или истоврсних материјала и изворних метода грађења у највећој могућој мјери, на основу документације о ранијем изгледу;
- ц) потребно је извести радове реконструкције и конзерваторско-рестаураторске радове на потпорном зиду улазног платоа;
- д) потребно је урадити пројекат и извести радове илуминације националног споменика.

II степен заштите обухвата дио к.ч. 1089 (нови премјер), што одговара к.ч. 21/26, 21/79 и 21/80, к.о. Мостар I (стари премјер). На том простору утврђују се следеће мјере заштите:

- а) дозвољена је интерполација садржаја неопходних за функционисање вјерске заједнице, односно парохијског дома са свим потребним садржајима и подземне гараже са потребним комуникацијским елементима;
- б) интерполирани објекат, посматрано по висини изнад нивоа платоа Саборне цркве, смије да буде изведен максимално као приземни на нивоу платоа и завршен равним кровом. Хоризонтални габарити објекта на нивоу платоа Цркве не смију да прелазе граница парцела к.ч. број 21/26, 21/79 и 21/80 по старом премјеру;
- ц) дубина објекта и хоризонтални габарити испод нивоа платоа Цркве требају да буду прецизирани у складу са могућностима парцеле, терена и приступних саобраћајница;
- д) обликовање објеката не смије да доведе до угрожавања визуелног сагледавања и до умањења вриједности националног споменика;
- е) изградња објекта не смије да доведе до угрожавања стабилности платоа или Саборне цркве;
- ф) у склопу објекта или његовог непосредног окружења потребно је адекватно презентовати историјат Саборне цркве као и процес рехабилитације те уломке који због оштећења нису могли да буду уграђени у процесу рехабилитације. Евентуално изграђен објекат не ужива режим заштите као национални споменик.

На простору националног споменика, у циљу његове cjеловите презентације, утврђују се следеће мјере заштите:

- а) Потребно је урадити пројекат хортикултурног уређења парцеле националног споменика. Пројектом је потребно адекватно и водећи рачуна о очувању вриједности и визуелног интегритета националног споменика ријешити следеће:

1. реконструисати појас високог и ниског зеленила уз западни и јужни зид зоне заштите националног споменика;
 2. приступ моторних возила са магистралног пута (приступне цесте) на плато Цркве – приступ може да буде коришћен само за хитне случајеве и потребе вјерских обреда;
 3. приступ за мала моторна возила са платоа Цркве до објекта Школе и Старе цркве;
 4. умањење визуелног утицаја евентуално саграђеног интерполираног објекта на национални споменик коришћењем високе и ниске вегетације уз јужни руб к.ч. 21/26 или на сличан начин;
 5. умањење визуелног сагледавања евентуално саграђеног интерполираног објекта у визурама на национални споменик из Града.
- б) Потребно је публиковати детаљан извјештај о спроведеним радовима рехабилитације националног споменика. У извјештају требају да буду презентовани сви проблеми са којима се суочило приликом радова рехабилитације као и начин на који су ријешени.

За све наведене интервенције и радове за I и II степен заштите, као и за цијелокупан простор националног споменика потребно је добити одобрење федералног министарства надлежног за просторно уређење (у даљем тексту: надлежно министарство), а приликом извођења радова обезбиједити стручни надзор надлежне службе заштите наслеђа на нивоу Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: надлежна служба заштите).

На парцелама које граниче са к.ч. 1089 дозвољена је обнова постојећих објеката и интерполација нових који својим хоризонталним и вертикалним габаритом неће угрозити визуелни интегритет и вриједности националног споменика.

У циљу обезбјеђења сигурног коришћења националног споменика, неопходно је рестаурисати постојеће степениште и његову ограду уз јужни зид националног споменика, ријешити саобраћајни приступ платоу Саборне цркве са приступног пута (магистрална цеста) и паркирање мањег броја возила на простору испред платоа, односно између потпорног зида платоа и магистралне цесте."

Члан 4.

Ова одлука ће се након објаве у "Службеном гласнику БиХ" доставити надлежном општинском суду ради уписа одговарајуће забиљежбе у земљишне књиге.

Члан 5.

Саставни дио ове одлуке је образложење са пратећом документацијом које је доступно на увид заинтересованим лицима у просторијама и на веб страници Комисије (www.kons.gov.ba).

Члан 6.

Према члану V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, одлуке Комисије су коначне.

Члан 7.

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Ову одлуку Комисија је донијела у сљедећем саставу: проф. др Амир Пашић, Горан Милојевић и Радоје Видовић.

Број 07.2-2.5-38/18-12

21. децембра 2018. године

Сарајево

Председавајући Комисије
Проф. др Амир Пашић, с. р.

Комисија за очување националних споменика, на основи члана V став 4. Анекса 8. Опћег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, члана 39. став (1) и члана 40. став (1) а) Пословника о раду Комисије за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/16), на сједници одржаној 21. децембра 2018. године, донијела је

ODLUKU

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ODLUKE O PROGLAŠENJU MJESTA I OSTATAKA HISTORIJSKE GRAĐEVINE - SABORNA CRKVA (CRKVA SVETE TROJICE) U MOSTARU NACIONALNIM SPOMENIKOM BOSNE I HERCEGOVINE

Члан 1.

- (1) У Одлуци о проглашењу мјеста и остатака историјске грађевине - Саборна црква (Црква свете Тројце) у Mostaru националним спомеником Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 44/04 и 48/13) у тајки I став 1. ријечи: "Мјесто и остаци историјске грађевине" замjenjују се ријечима: "Сакрална грађевина".
- (2) У ставу 3. иза ријечи "утврђене" додају се ријечи: "овом одлуком, а у складу са", а иза броја "27/02" додају се бројеви "6/04 и 51/07".
- (3) Из става 3. додаје се нови став 4. који гласи:
"У складу са Правилником о критеријима вредновања добара, подјели по предмету правне заштите и поступку категоризације националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/18), добро је сврстано у категорију "национални споменик од изузетног значаја за Босну и Херцеговину".

Члан 2.

- (1) У тајки II став 1. ријечи: "Влада Федерације Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Влада Федерације)" замjenjују се ријечима: "Федерација Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Федерација)".
- (2) Став 2. се брише.
- (3) У досадашњем ставу 3. који постаје став 2. бришу се ријечи: "и осигурати финансијска средства".

Члан 3.

Тајка III мијенја се и гласи:

"У циљу трајне заштите националног споменика на простор дефиниран у тајки I став 2. ове одлуке утврђују се два степена заштите:

I степен заштите обухвата дио к.ч. 1089 (нови премијер), што одговара к.ч. 21/27, 21/28, 21/30, 21/78, 21/81, 21/82, 21/83 и 21/45, к.о. Mostar I (стари премијер). На том простору утврђују се слjedeће мјере заштите:

- а) дозвољени су конзерваторско-реставраторски радови, радови текућег одржавања, радови интерполације мањинских инсталација у складу са савременим захтевима, спрам вјерских објеката и радови презентације националног споменика;
- б) потребно је урадити пројекат и извести радове рехабилитације улазне капије и јужног оградног зида уз примјену изворних или истоврсних материјала и изворних метода грађевина у највећој могућој мјери, на основи документације о ранијем изгледу;
- в) потребно је извести радове реконструкције и конзерваторско-реставраторске радове на потпорном зиду улазног платоа;
- г) потребно је урадити пројекат и извести радове илuminације националног споменика.

II степен заштите обухвата дио к.ч. 1089 (нови премијер), што одговара к.ч. 21/26, 21/79 и 21/80, к.о. Mostar I (стари премијер). На том простору утврђују се слjedeће мјере заштите:

- a) dozvoljena je interpolacija sadržaja neophodnih za funkcioniranje vjerske zajednice, odnosno parohijskog doma sa svim potrebnim sadržajima i podzemne garaže sa potrebnim komunikacijskim elementima;
- b) interpolirani objekat, posmatrano po visini iznad nivoa platoa Saborne crkve, smije biti izveden maksimalno kao prizemni na nivou platoa i završen ravnim krovom. Horizontalni gabariti objekta na nivou platoa Crkve ne smiju prelaziti granica parcela k.č. broj 21/26, 21/79 i 21/80 po starom premjeru;
- c) dubina objekta i horizontalni gabariti ispod nivoa platoa Crkve trebaju biti precizirani u skladu sa mogućnostima parcele, terena i pristupnih saobraćajnica;
- d) oblikovanje objekata ne smije dovesti do ugrožavanja vizuelnog sagledavanja i do umanjenja vrijednosti nacionalnog spomenika;
- e) izgradnja objekta ne smije dovesti do ugrožavanja stabilnosti platoa ili Saborne crkve;
- f) u sklopu objekta ili njegovog neposrednog okruženja potrebno je adekvatno prezentirati historijat Saborne crkve kao i proces rehabilitacije te ulomke koji zbog oštećenja nisu mogli biti ugrađeni u procesu rehabilitacije. Eventualno izgrađen objekat ne uživa režim zaštite kao nacionalni spomenik.

Na prostoru nacionalnog spomenika, u cilju njegove cjelovite prezentacije, utvrđuju se sljedeće mjere zaštite:

- a) Potrebno je uraditi projekat hortikulturnog uređenja parcele nacionalnog spomenika. Projektom je potrebno adekvatno i vodeći računa o očuvanju vrijednosti i vizuelnog integriteta nacionalnog spomenika riješiti sljedeće:
 - 1. rekonstruirati pojas visokog i niskog zelenila uz zapadni i južni zid zone zaštite nacionalnog spomenika;
 - 2. pristup motornih vozila sa magistralnog puta (pristupne ceste) na plato Crkve – pristup može biti korišten samo za hitne slučajeve i potrebe vjerskih obreda;
 - 3. pristup za mala motorna vozila sa platoa Crkve do objekta Škole i Stare crkve;
 - 4. umanjenje vizuelnog utjecaja eventualno sagrađenog interpoliranog objekta na nacionalni spomenik korištenjem visoke i niske vegetacije uz južni rub k.č. 21/26 ili na sličan način;
 - 5. umanjenje vizuelnog sagledavanja eventualno sagrađenog interpoliranog objekta u vizurama na nacionalni spomenik iz Grada.
- b) Potrebno je publicirati detaljan izvještaj o provedenim radovima rehabilitacije nacionalnog spomenika. U izvještaju trebaju biti prezentirani svi problemi sa kojima se suočilo prilikom radova rehabilitacije kao i način na koji su riješeni.

Za sve navedene intervencije i radove za I i II stepen zaštite, kao i za cjelokupan prostor nacionalnog spomenika potrebno je dobiti odobrenje federalnog ministarstva nadležnog za prostorno uređenje (u daljnjem tekstu: nadležno ministarstvo), a prilikom izvođenja radova osigurati stručni nadzor nadležne službe zaštite naslijeđa na nivou Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: nadležna služba zaštite).

Na parcelama koje graniče sa k.č. 1089 dozvoljena je obnova postojećih objekata i interpolacija novih koji svojim horizontalnim i vertikalnim gabaritom neće ugroziti vizuelni integritet i vrijednosti nacionalnog spomenika.

U cilju osiguranja sigurnog korištenja nacionalnog spomenika, neophodno je restaurirati postojeće stepenište i

njegovu ogradu uz južni zid nacionalnog spomenika, riješiti saobraćajni pristup platou Saborne crkve sa pristupnog puta (magistralna cesta) i parkiranje manjeg broja vozila na prostoru ispred platoa, odnosno između potpornog zida platoa i magistralne ceste."

Član 4.

Ova odluka će se nakon objave u "Službenom glasniku BiH" dostaviti nadležnom općinskom sudu radi upisa odgovarajuće zabilježbe u zemljišne knjige.

Član 5.

Sastavni dio ove odluke je obrazloženje sa pratećom dokumentacijom koje je dostupno na uvid zainteresiranim licima u prostorijama i na web-stranici Komisije (www.kons.gov.ba).

Član 6.

Prema članu V stav 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, odluke Komisije su konačne.

Član 7.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Ovu odluku Komisija je donijela u sljedećem sastavu: prof. dr. Amir Pašić, Goran Milojević i Radoje Vidović.

Broj 07.2-2.5-38/18-12

21. decembra 2018. godine
Sarajevo

Predsjedavajući Komisije
Prof. dr. **Amir Pašić**, s. r.

Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika, na temelju članka V. stavak 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, članka 39. stavak (1) i članka 40. stavak (1) a) Poslovnika o radu Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", broj 47/16), na sjednici održanoj 21. prosinca 2018. godine, donijelo je

ODLUKU

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ODLUKE O PROGLAŠENJU MJESTA I OSTATAKA POVIJESNE GRAĐEVINE - SABORNA CRKVA (CRKVA SVETE TROJICE) U MOSTARU NACIONALNIM SPOMENIKOM BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 1.

- (1) U Odluci o proglašenju mjesta i ostataka povijesne građevine - Saborna crkva (Crkva svete Trojice) u Mostaru nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 44/04 i 48/13) u točki I. stavak 1. riječi: "Mjesto i ostatci povijesne građevine" zamjenjuju se riječima: "Sakralna građevina".
- (2) U stavku 3. iza riječi "utvrđene" dodaju se riječi: "ovom odlukom, a sukladno", a iza broja "27/02" dodaju se brojevi "6/04 i 51/07".
- (3) Iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi: "Sukladno Pravilniku o kriterijima vrednovanja dobara, podjeli po predmetu pravne zaštite i postupku kategorizacije nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", broj 47/18), dobro je svrstano u kategoriju "nacionalni spomenik od izuzetnog značaja za Bosnu i Hercegovinu".

Članak 2.

- (1) U točki II. stavak 1. riječi: "Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada Federacije)" zamjenjuju se riječima: "Federacija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija)".
- (2) Stavak 2. se briše.
- (3) U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 2. brišu se riječi: "i osigurati financijska sredstva".

**ОДЛУКУ
О ПРОГЛАШЕЊУ ИСТОРИЈСКЕ ГРАЂЕВИНЕ -
ПРАВОСУДНА ПАЛАТА У САРАЈЕВУ
НАЦИОНАЛНИМ СПОМЕНИКОМ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Члан 1.

(Предмет заштите и просторни обухват)

- (1) **Историјска грађевина - Правосудна палата у Сарајеву** проглашава се националним спомеником Босне и Херцеговине (у даљем тексту: национални споменик).
- (2) Национални споменик сачињавају: зграда Правосудне палате, изворни намјештај (пет столова, два ормара, клупа, ограда, говорница и столица) и лифт.
- (3) Национални споменик налази се на простору који обухвата к.ч. 2090/2 и. 2090/1, к.о. Сарајево IV (нови премјер), што одговара к.ч. 19, к.о. Сарајево XLVIII (стари премјер), з.к. уложак број 183, општина Центар, Федерација Босне и Херцеговине, Босна и Херцеговина.
- (4) На национални споменик се примјењују мјере заштите утврђене овом одлуком, а у складу са Законом о спровођењу одлука Комисије за заштиту националних споменика успостављене према Анексу 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 2/02, 27/02, 6/04 и 51/07).
- (5) У складу са Правилником о критеријумима вредновања добара, подјели по предмету правне заштите и поступку категоризације националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/18), добро је сврстано у категорију "национални споменик од изузетног значаја за Босну и Херцеговину".

Члан 2.

(Надлежност за обезбјеђење мјера заштите)

- (1) Федерација Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Федерација) дужна је да обезбиједи правне, научне, техничке, административне и финансијске мјере за заштиту, конзервацију, презентацију и рехабилитацију националног споменика. (2) Комисија за очување националних споменика (у даљем тексту: Комисија) утврдиће техничке услове за израду и постављање информационе табле са основним подацима о споменику и одлуци о проглашењу добра националним спомеником.

Члан 3.

(Мјере заштите националног споменика)

С циљем трајне заштите националног споменика, на простору дефинисаном у члану 1. став (3) ове одлуке утврђују се следеће мјере заштите:

- а) дозвољени су истраживачки и конзерваторско-рестаураторски радови, радови на санацији и презентацији споменика и радови текућег одржавања објекта, уз одобрење федералног министарства надлежног за просторно уређење (у даљем тексту: надлежно министарство) и стручни надзор надлежне службе заштите наслеђа на нивоу Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: надлежна служба заштите);
- б) дозвољене су интервенције у циљу прилагођавања објекта савременим потребама, под условом да се не наруше његове архитектонске вриједности и интегритет, уз одобрење надлежног министарства и стручно надзирање надлежне службе заштите;
- ц) објекат се може користити у јавне, пословне, образовне и културне сврхе, односно на начин који

неће угрозити његов интегритет и његово значење у структури града;

- д) неопходно је извршити конзерваторске и рестаураторске радове на уклоњеним скулптурама са зграде, те њихово враћање на изворна мјеста, према пројекту одобреном од надлежног министарства и уз стручни надзор надлежне службе заштите.

Члан 4.

(Мјере заштите покретне имовине)

- (1) Изношење изворног намјештаја из члана 1. став (2) ове одлуке (у даљем тексту: покретна имовина) из Босне и Херцеговине није дозвољено.
- (2) Изузетно од одредбе става (1) овог члана, дозвољено је привремено изношење покретне имовине из Босне и Херцеговине ради презентације или конзервације, уколико се утврди да наведене радове није могуће да се изврши у Босни и Херцеговини, односно ако се процијени да се конзервација у иностранству може да изврши квалитетније, брже и јефтиније.
- (3) Одобрење у смислу става (2) овог члана даје Комисија, уколико несумњиво буде утврђено да то ни на који начин неће угрозити национални споменик или покретну имовину.
- (4) Комисија у свом одобрењу за привремено изношење покретне имовине из Босне и Херцеговине утврђује све услове под којима се то изношење може да изведе, рок за поврат у Босну и Херцеговину и задужења појединих органа и институција на обезбјеђењу тих услова, те о томе обавјештава Владу Федерације, надлежну службу безбједности, царинску службу Босне и Херцеговине и јавност.

Члан 5.

(Стављање ван снаге спроведбених аката)

Стављају се изван снаге сви проведбени и развојни просторно-плански акти у дијелу у којем су у супротности са одредбама ове одлуке.

Члан 6.

(Суздржавање од предузимања радњи)

Свако, а посебно надлежни органи Федерације Босне и Херцеговине, кантона, градске и општинске службе суздржаће се од предузимања било каквих радњи које могу да оштете национални споменик или доведу у питање његову заштиту.

Члан 7.

(Достављање одлуке надлежном суду)

Ова одлука се након објаве у "Службеном гласнику БиХ" доставља надлежном општинском суду ради уписа забиљебе о проглашењу националног споменика у земљишне књиге.

Члан 8.

(Саставни дио одлуке)

Саставни дио ове одлуке је образложење са пратећом документацијом, које је доступно на увид заинтересованим лицима у просторијама и на веб страници Комисије (<http://www.kons.gov.ba>).

Члан 9.

(Коначност одлуке)

Према члану V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, одлуке Комисије су коначне.

Члан 10.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Ову одлуку Комисија је донијела у следећем саставу: проф. др Амир Пашић, Горан Милојевић и Радоје Видовић.

Број 07.3-2.3-37/18-26

21. децембра 2018. године

Сарајево

Председавајући Комисије
Проф. др **Амир Пашић**, с. р.

Комисија за очување националних споменика, на основи члана V став 4. Анекса 8. Опћег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и члана 36. став (1) Пословника о раду Комисије за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/16), на седници одржаној од 21. децембра 2018. године, донијела је

ODLUKU**O PROGLAŠENJU HISTORIJSKE GRAĐEVINE -
PRAVOSUDNA PALATA U SARAJEVU NACIONALNIM
SPOMENIKOM BOSNE I HERCEGOVINE**

Члан 1.

(Предмет заштите и просторни обухват)

- (1) **Historijska građevina - Pravosudna palata u Sarajevu** proglašava se nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: nacionalni spomenik).
- (2) Nacionalni spomenik sačinjavaju: zgrada Pravosudne palate, izvorni namještaj (pet stolova, dva ormara, klupa, ograda, govornica i stolica) i lift.
- (3) Nacionalni spomenik nalazi se na prostoru koji obuhvata k.č. 2090/2 i. 2090/1, k.o. Sarajevo IV (novi premjer), što odgovara k.č. 19, k.o. Sarajevo XLVIII (stari premjer), z.k. uložak broj 183, općina Centar, Federacija Bosne i Hercegovine, Bosna i Hercegovina.
- (4) Na nacionalni spomenik se primjenjuju mjere zaštite utvrđene ovom odlukom, a u skladu sa Zakonom o provođenju odluka Komisije za zaštitu nacionalnih spomenika uspostavljene prema Aneksu 8. Općeg okvирног споразума за мир у Босни и Херцеговини ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 2/02, 27/02, 6/04 и 51/07).
- (5) У складу са Правилником о критеријима вредновања добара, подјели по предмету правне заштите и поступку категоризације националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/18), добро је сврстано у категорију "nacionalni spomenik od izuzetnog značaja za Bosnu i Hercegovinu".

Члан 2.

(Nadležnost za osiguranje mjera zaštite)

- (1) Federacija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija) dužna je osigurati pravne, naučne, tehničke, administrativne i finansijske mjere za zaštitu, konzervaciju, prezentaciju i rehabilitaciju nacionalnog spomenika. (2) Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika (u daljnjem tekstu: Komisija) utvrdit će tehničke uvjete za izradu i postavljanje informacione ploče sa osnovnim podacima o spomeniku i odluci o proglašenju dobra nacionalnim spomenikom.

Члан 3.

(Mjere zaštite nacionalnog spomenika)

S ciljem trajne zaštite nacionalnog spomenika, na prostoru definiranom u članu 1. stav (3) ove odluke utvrđuju se sljedeće mjere zaštite:

- a) dozvoljeni su istraživački i konzervatorsko-restauratorski radovi, radovi na sanaciji i prezentaciji spomenika i radovi tekućeg održavanja objekta, uz

odobrenje federalnog ministarstva nadležnog za prostorno uređenje (u daljnjem tekstu: nadležno ministarstvo) i stručni nadzor nadležne službe zaštite naslijeđa na nivou Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: nadležna služba zaštite);

- b) dozvoljene su intervencije u cilju prilagođavanja objekta savremenim potrebama, pod uvjetom da se ne naruše njegove arhitektonske vrijednosti i integritet, uz odobrenje nadležnog ministarstva i stručno nadziranje nadležne službe zaštite;
- c) objekat se može koristiti u javne, poslovne, obrazovne i kulturne svrhe, odnosno na način koji neće ugroziti njegov integritet i njegovo značenje u strukturi grada;
- d) neophodno je izvršiti konzervatorske i restauratorske radove na uklonjenim skulpturama sa zgrade, te njihovo vraćanje na izvorna mjesta, prema projektu odobrenom od nadležnog ministarstva i uz stručni nadzor nadležne službe zaštite.

Члан 4.

(Mjere zaštite pokretne imovine)

- (1) Iznošenje izvornog namještaja iz člana 1. stav (2) ove odluke (u daljnjem tekstu: pokretna imovina) iz Bosne i Hercegovine nije dozvoljeno.
- (2) Izuzetno od odredbe stava (1) ovog člana, dozvoljeno je privremeno iznošenje pokretne imovine iz Bosne i Hercegovine radi prezentacije ili konzervacije, ukoliko se utvrdi da navedene radove nije moguće izvršiti u Bosni i Hercegovini, odnosno ako se procijeni da se konzervacija u inozemstvu može izvršiti kvalitetnije, brže i jeftinije.
- (3) Odobrenje u smislu stava (2) ovog člana daje Komisija, ukoliko nesumnjivo bude utvrđeno da to ni na koji način neće ugroziti nacionalni spomenik ili pokretnu imovinu.
- (4) Komisija u svom odobrenju za privremeno iznošenje pokretne imovine iz Bosne i Hercegovine utvrđuje sve uvjete pod kojima se to iznošenje može izvesti, rok za povrat u Bosnu i Hercegovinu i zaduženja pojedinih organa i institucija na osiguranju tih uvjeta, te o tome obavještava Vladu Federacije, nadležnu službu sigurnosti, carinsku službu Bosne i Hercegovine i javnost.

Члан 5.

(Stavljanje van snage provedbenih akata)

Stavljaju se van snage svi provedbeni i razvojni prostorno-planski akti u dijelu u kojem su u suprotnosti sa odredbama ove odluke.

Члан 6.

(Suzdržavanje od poduzimanja radnji)

Svako, a posebno nadležni organi Federacije Bosne i Hercegovine, kantona, gradske i općinske službe suzdržat će se od poduzimanja bilo kakvih radnji koje mogu oštetiti nacionalni spomenik ili dovesti u pitanje njegovu zaštitu.

Члан 7.

(Dostavljanje odluke nadležnom sudu)

Ova odluka se nakon objave u "Службеном гласнику БиХ" dostavlja nadležnom općinskom sudu radi upisa zabilježbe o proglašenju nacionalnog spomenika u zemljišne knjige.

Члан 8.

(Sastavni dio odluke)

Sastavni dio ove odluke je obrazloženje sa pratećom dokumentacijom, koje je dostupno na uvid zainteresiranim licima u prostorijama i na web-stranici Komisije (<http://www.kons.gov.ba>).

Član 9.

(Konačnost odluke)

Prema članu V stav 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, odluke Komisije su konačne.

Član 10.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Ovu odluku Komisija je donijela u sljedećem sastavu: prof. dr. Amir Pašić, Goran Milojević i Radoje Vidović.

Broj 07.3-2.3-37/18-26

21. decembra 2018. godine

Sarajevo

Predsjedavajući Komisije

Prof. dr. **Amir Pašić**, s. r.

Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika, na temelju članka V. stavak 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini i članka 36. stavak (1) Poslovnika o radu Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", broj 47/16), na sjednici održanoj od 21. prosinca 2018. godine, donijelo je

ODLUKU

**O PROGLAŠENJU POVIJESNE GRAĐEVINE -
PRAVOSUDNA PALATA U SARAJEVU NACIONALNIM
SPOMENIKOM BOSNE I HERCEGOVINE**

Članak 1.

(Predmet zaštite i prostorni obuhvat)

- (1) **Povijesna građevina - Pravosudna palata u Sarajevu** proglašava se nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: nacionalni spomenik).
- (2) Nacionalni spomenik sačinjavaju: zgrada Pravosudne palate, izvorni namještaj (pet stolova, dva ormara, klupa, ograda, govornica i stolica) i dizalo.
- (3) Nacionalni spomenik nalazi se na prostoru koji obuhvata k.č. 2090/2 i. 2090/1, k.o. Sarajevo IV. (novi premjer), što odgovara k.č. 19, k.o. Sarajevo XLVIII. (stari premjer), z.k. uložak broj 183, općina Centar, Federacija Bosne i Hercegovine, Bosna i Hercegovina.
- (4) Na nacionalni spomenik se primjenjuju mjere zaštite utvrđene ovom odlukom, a sukladno Zakonu o provedbi odluka Povjerenstva za zaštitu nacionalnih spomenika uspostavljenog prema Aneksu 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/02, 27/02, 6/04 i 51/07).
- (5) Sukladno Pravilniku o kriterijima vrednovanja dobara, podjeli po predmetu pravne zaštite i postupku kategorizacije nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", broj 47/18), dobro je svrstano u kategoriju "nacionalni spomenik od izuzetnog značaja za Bosnu i Hercegovinu".

Članak 2.

(Mjerodavnost za osiguranje mjera zaštite)

- (1) Federacija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija) dužna je osigurati pravne, znanstvene, tehničke, administrativne i finansijske mjere za zaštitu, konzervaciju, prezentaciju i rehabilitaciju nacionalnog spomenika. (2) Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) utvrdit će tehničke uvjete za izradu i postavljanje informacijske ploče sa osnovnim podacima o spomeniku i odluci o proglašenju dobra nacionalnim spomenikom.

Članak 3.

(Mjere zaštite nacionalnog spomenika)

S ciljem trajne zaštite nacionalnog spomenika, na prostoru definiranom u članku 1. stavak (3) ove odluke utvrđuju se sljedeće mjere zaštite:

- a) dopušteni su istraživački i konzervatorsko-restauratorski radovi, radovi na sanaciji i prezentaciji spomenika i radovi tekućeg održavanja objekta, uz odobrenje federalnog ministarstva mjerodavnog za prostorno uređenje (u daljnjem tekstu: mjerodavno ministarstvo) i stručni nadzor mjerodavne službe zaštite naslijeđa na razini Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: mjerodavna služba zaštite);
- b) dopuštene su intervencije u cilju prilagođavanja objekta suvremenim potrebama, pod uvjetom da se ne naruše njegove arhitektonske vrijednosti i integritet, uz odobrenje mjerodavnog ministarstva i stručno nadziranje mjerodavne službe zaštite;
- c) objekat se može rabiti u javne, poslovne, obrazovne i kulturne svrhe, odnosno na način koji neće ugroziti njegov integritet i njegovo značenje u strukturi grada;
- d) neophodno je izvršiti konzervatorske i restauratorske radove na uklonjenim skulpturama sa zgrade, te njihovo vraćanje na izvorna mjesta, prema projektu odobrenom od mjerodavnog ministarstva i uz stručni nadzor mjerodavne službe zaštite.

Članak 4.

(Mjere zaštite pokretne imovine)

- (1) Iznošenje izvornog namještaja iz članka 1. stavak (2) ove odluke (u daljnjem tekstu: pokretna imovina) iz Bosne i Hercegovine nije dopušteno.
- (2) Izuzetno od odredbe stavka (1) ovoga članka, dopušteno je privremeno iznošenje pokretne imovine iz Bosne i Hercegovine radi prezentacije ili konzervacije, ukoliko se utvrdi da navedene radove nije moguće izvršiti u Bosni i Hercegovini, odnosno ako se procijeni da se konzervacija u inozemstvu može izvršiti kvalitetnije, brže i jeftinije.
- (3) Odobrenje u smislu stavka (2) ovoga članka daje Povjerenstvo, ukoliko nesumnjivo bude utvrđeno da to ni na koji način neće ugroziti nacionalni spomenik ili pokretnu imovinu.
- (4) Povjerenstvo u svojemu odobrenju za privremeno iznošenje pokretne imovine iz Bosne i Hercegovine utvrđuje sve uvjete pod kojima se to iznošenje može izvesti, rok za povrat u Bosnu i Hercegovinu i zaduženja pojedinih tijela i institucija na osiguranju tih uvjeta, te o tomu obavještava Vladu Federacije, mjerodavnu službu sigurnosti, carinsku službu Bosne i Hercegovine i javnost.

Članak 5.

(Stavljanje izvan snage provedbenih spisa)

Stavljaju se izvan snage svi provedbeni i razvojni prostorno-planski spisi u dijelu u kojemu su u suprotnosti sa odredbama ove odluke.

Članak 6.

(Suzdržavanje od poduzimanja radnji)

Svako, a posebice mjerodavna tijela Federacije Bosne i Hercegovine, kantona, gradske i općinske službe suzdržat će se od poduzimanja bilo kakvih radnji koje mogu oštetiti nacionalni spomenik ili dovesti u pitanje njegovu zaštitu.

Чланак 7.

(Dostavljanje odluke mjerodavnom sudu)

Ova odluka se nakon objave u "Službenom glasniku BiH" dostavlja mjerodavnom općinskom sudu radi upisa zabilježbe o proglašenju nacionalnog spomenika u zemljišne knjige.

Чланак 8.

(Sastavni dio odluke)

Sastavnim dijelom ove odluke je obrazloženje sa pratećom dokumentacijom, koje je dostupno na uvid zainteresiranim osobama u prostorijama i na web-stranici Povjerenstva (<http://www.kons.gov.ba>).

Чланак 9.

(Konačnost odluke)

Prema članku V. stavak 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, odluke Povjerenstva su konačne.

Чланак 10.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Ovu odluku Povjerenstvo je donijelo u sljedećem sastavu: prof. dr. Amir Pašić, Goran Milojević i Radoje Vidović.

Број 07.3-2.3-37/18-26

21. prosinca 2018. godine
SarajevoPredsjedatelj Povjerenstva
Prof. dr. **Amir Pašić**, v. r.

88

Комисија за очување националних споменика, на основу члана V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и члана 36. став (1) Пословника о раду Комисије за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/16), на сједници одржаној 21. децембра 2018. године, донијела је

ОДЛУКУ

О ПРОГЛАШЕЊУ ИСТОРИЈСКЕ ГРАЂЕВИНЕ - ВИЛА (УПРАВНА ЗГРАДА) "КРИВАЈА" Д.О.О. У ЗАВИДОВИЋИМА НАЦИОНАЛНИМ СПОМЕНИКОМ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 1.

(Предмет заштите и просторни обухват)

- (1) **Историјска грађевина - Вила (управна зграда) "Криваја" д.о.о. у Завидовићима** проглашава се националним спомеником Босне и Херцеговине (у даљем тексту: национални споменик).
- (2) Национални споменик налази се на простору означеном као к.ч. 675/3, к.о. Завидовићи, посједовни лист број 1106, к.о. 420 Завидовићи, општина Завидовићи, Федерација Босне и Херцеговине, Босна и Херцеговина.
- (3) На национални споменик се примјењују мјере заштите утврђене овом одлуком, а у складу са Законом о спровођењу одлука Комисије за заштиту националних споменика успостављене према Анексу 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 2/02, 27/02, 6/04 и 51/07).
- (4) У складу са Правилником о критеријумима вредновања добара, подјели по предмету правне заштите и поступку категоризације националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/18), добро је сврстано у категорију "национални споменик од великог значаја за Босну и Херцеговину".

Члан 2.

(Надлежност за обезбјеђење мјера заштите)

- (1) Федерација Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Федерација) дужна је да обезбједи правне, научне, техничке, административне и финансијске мјере за заштиту, конзервацију и презентацију националног споменика.
- (2) Комисија за очување националних споменика (у даљем тексту: Комисија) утврдиће техничке услове за израду и постављање информационе табле са основним подацима о споменику и одлуци о проглашењу добра националним спомеником.

Члан 3.

(Мјере заштите националног споменика)

У сврху трајне заштите националног споменика на простору дефинисаном у члану 1. став (2) ове одлуке, утврђују се следеће мјере заштите:

- а) дозвољени су истраживачки и конзерваторско-реставраторски радови, радови на текућем одржавању, укључујући и оне који имају за циљ презентацију споменика, уз одобрење федералног министарства надлежног за просторно уређење (у даљем тексту: надлежно министарство) и стручни надзор надлежне службе заштите наслеђа на нивоу Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: надлежна служба заштите);
- б) могуће је вршење адаптације објекта виле и његова евентуална трансформација у музејски, едукациони или изложбени простор, или у неке друге сврхе које су у духу његове првобитне намјене, а на начин који неће угрожити вриједност објекта, уз одобрење надлежног министарства и уз стручни надзор надлежне службе заштите;
- ц) у парку око виле, који се налази унутар просторног обухвата националног споменика, није дозвољена изградња нових објеката нити извођење радњи којима би се угрозио интегритет парка и нарушиле његове хортикултурне вриједности.

Члан 4.

(Стављање ван снаге спроведених аката)

Стављају се ван снаге сви спроведени и развојни просторно-плански акти у дијелу у којем су у супротности са одредбама ове одлуке.

Члан 5.

(Суздржавање од предузимања радњи)

Свако, а посебно надлежни органи Федерације, кантона, градске и општинске службе, суздржаће се од предузимања било каквих радњи које могу да оштете национални споменик или доведу у питање његову заштиту.

Члан 6.

(Достављање одлуке надлежном суду)

Ова одлука ће се након објаве у "Службеном гласнику БиХ" доставити надлежном општинском суду ради уписа збиљежбе о проглашењу националног споменика у земљишне књиге.

Члан 7.

(Саставни дио одлуке)

Саставни дио ове одлуке је образложење са пратећом документацијом, које је доступно на увид заинтересованим лицима у просторијама и на веб страници Комисије (<http://www.kons.gov.ba>).

Члан 8.

(Коначност одлуке)

Према члану V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, одлуке Комисије су коначне.

Члан 9.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Ову одлуку Комисија је донијела у следећем саставу: проф. др Амир Пашић, Горан Милојевић и Радоје Видовић.

Број 07.4-2.3-37/18-24

21. децембра 2018. године

Сарајево

Председавајући Комисије

Проф. др **Амир Пашић**, с. р.

Комисија за очување националних споменика, на основи члана V став 4. Анекса 8. Опћег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и члана 36. став (1) Пословника о раду Комисије за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/16), на сједници одржаној 21. децембра 2018. године, донијела је

ODLUKU

O PROGLAŠENJU HISTORIJSKE GRAĐEVINE - VILA (UPRAVNA ZGRADA) "KRIVAJA" D.O.O. U ZAVIDOVIĆIMA NACIONALNIM SPOMENIKOM BOSNE I HERCEGOVINE

Члан 1.

(Предмет заштите и просторни обухват)

- (1) **Historijska građevina - Vila (upravna zgrada) "Krivaja" d.o.o. u Zavidovićima** proglašava se nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: nacionalni spomenik).
- (2) Nacionalni spomenik nalazi se na prostoru označenom kao k.č. 675/3, k.o. Zavidovići, posjedovni list broj 1106, k.o. 420 Zavidovići, općina Zavidovići, Federacija Bosne i Hercegovine, Bosna i Hercegovina.
- (3) Na nacionalni spomenik se primjenjuju mjere zaštite utvrđene ovom odlukom, a u skladu sa Zakonom o provođenju odluka Komisije za zaštitu nacionalnih spomenika uspostavljene prema Aneksu 8. Опћег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 2/02, 27/02, 6/04 и 51/07).
- (4) У складу са Правилником о критеријима вредновања добара, подјели по предмету правне заштите и поступку категоризације националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/18), добро је сврстано у категорију "nacionalni spomenik od velikog značaja za Bosnu i Hercegovinu".

Члан 2.

(Nadležnost za osiguranje mjera zaštite)

- (1) Federacija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija) dužna je osigurati pravne, naučne, tehničke, administrativne i finansijske mjere za zaštitu, konzervaciju i prezentaciju nacionalnog spomenika.
- (2) Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika (u daljnjem tekstu: Komisija) utvrdit će tehničke uvjete za izradu i postavljanje informacione ploče sa osnovnim podacima o spomeniku i odluci o proglašenju dobra nacionalnim spomenikom.

Члан 3.

(Мјере заштите националног споменика)

У сврху трајне заштите националног споменика на простору дефинираном у члану 1. став (2) ове одлуке, утврђују се следеће мјере заштите:

- a) dozvoljeni su istraživački i konzervatorsko-restauratorski radovi, radovi na текућем одржавању, укључујући и оне који имају за циљ презентацију споменика, уз одобрење федералног министарства надлежног за просторно уређење (у даљњем тексту: надлежно министарство) и стручни надзор надлежне службе заштите наслиједа на нивоу Федерације Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: надлежна служба заштите);
- b) могуће је вршење адаптације објекта vile и његова eventualna transformacija u музејски, едукациони или изложбени простор, или у неке друге сврхе које су у духу његове првобитне намјене, а на начин који неће угрозити вриједност објекта, уз одобрење надлежног министарства и уз стручни надзор надлежне службе заштите;
- c) у парку око vile, који се налази унутар просторног обухвата националног споменика, није дозвољена изградња нових објеката нити извођење радњи којима би се угрозио интегритет парка и нарушиле његове hortikulturene вриједности.

Члан 4.

(Stavljanje van snage provedbenih akata)

Stavljaju se van snage svi provedbeni i razvojni prostorno-planski akti u dijelu u kojem su u suprotnosti sa odredbama ove odluke.

Члан 5.

(Suzdržavanje od poduzimanja radnji)

Svako, a posebno nadležna tijela Federacije, kantona, gradske i općinske službe, suzdržat će se od poduzimanja bilo kakvih radnji koje mogu oštetiti nacionalni spomenik ili dovesti u pitanje njegovu zaštitu.

Члан 6.

(Dostavljanje odluke nadležnom sudu)

Ova odluka će se nakon objave u "Службеном гласнику БиХ" dostaviti nadležnom općinskom sudu radi upisa zabilježbe o proglašenju nacionalnog spomenika u zemljišne knjige.

Члан 7.

(Sastavni dio odluke)

Sastavni dio ove odluke je obrazloženje sa pratećom dokumentacijom, koje je dostupno na uvid zainteresiranim licima u prostorijama i na web-stranici Komisije (<http://www.kons.gov.ba>).

Члан 8.

(Коначност одлуке)

Према члану V став 4. Анекса 8. Опћег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, одлуке Комисије су коначне.

Члан 9.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Ову одлуку Комисија је донијела у следећем саставу: проф. др. Амир Пашић, Горан Милојевић и Радоје Видовић.

Број 07.4-2.3-37/18-24

21. децембра 2018. године

Сарајево

Председавајући Комисије

Проф. др. **Амир Пашић**, с. р.

Повјеренство за очување националних споменика, на основу чланка V. ставак 4. Анекса 8. Опћег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и чланка 36. ставак (1) Пословника о раду Повјеренства за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/16), на сједници одржаној 21. просина 2018. године, донијело је

**ODLUKU
O PROGLAŠENJU POVIJESNE GRAĐEVINE - VILA
(UPRAVNA ZGRADA) "KRIVAJA" D.O.O. U
ZAVIDOVIĆIMA NACIONALNIM SPOMENIKOM
BOSNE I HERCEGOVINE**

Članak 1.

(Predmet zaštite i prostorni obuhvat)

- (1) **Povijesna građevina - Vila (upravna zgrada) "Krivaja" d.o.o. u Zavidovićima** proglašava se nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: nacionalni spomenik).
- (2) Nacionalni spomenik nalazi se na prostoru označenom kao k.č. 675/3, k.o. Zavidovići, posjedovni list broj 1106, k.o. 420 Zavidovići, općina Zavidovići, Federacija Bosne i Hercegovine, Bosna i Hercegovina.
- (3) Na nacionalni spomenik se primjenjuju mjere zaštite utvrđene ovom odlukom, a sukladno Zakonu o provedbi odluka Povjerenstva za zaštitu nacionalnih spomenika uspostavljenog prema Aneksu 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/02, 27/02, 6/04 i 51/07).
- (4) Sukladno Pravilniku o kriterijima vrednovanja dobara, podjeli po predmetu pravne zaštite i postupku kategorizacije nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", broj 47/18), dobro je svrstano u kategoriju "nacionalni spomenik od velikog značaja za Bosnu i Hercegovinu".

Članak 2.

(Mjerodavnost za osiguranje mjera zaštite)

- (1) Federacija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija) dužna je osigurati pravne, znanstvene, tehničke, administrativne i financijske mjere za zaštitu, konzervaciju i prezentaciju nacionalnog spomenika.
- (2) Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) utvrdit će tehničke uvjete za izradu i postavljanje informacijske ploče sa osnovnim podacima o spomeniku i odluci o proglašenju dobra nacionalnim spomenikom.

Članak 3.

(Mjere zaštite nacionalnog spomenika)

U svrhu trajne zaštite nacionalnog spomenika na prostoru definiranom u članku 1. stavak (2) ove odluke, utvrđuju se sljedeće mjere zaštite:

- a) dopušteni su istraživački i konzervatorsko-restauratorski radovi, radovi na tekućem održavanju, uključujući i one koji imaju za cilj prezentaciju spomenika, uz odobrenje federalnog ministarstva mjerodavnog za prostorno uređenje (u daljnjem tekstu: mjerodavno ministarstvo) i stručni nadzor mjerodavne službe zaštite nasljeđa na razini Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: mjerodavna služba zaštite);
- b) moguće je vršenje adaptacije objekta vile i njegova eventualna transformacija u muzejski, edukacijski ili izložbeni prostor, ili u neke druge svrhe koje su u duhu njegove prvobitne namjene, a na način koji neće ugroziti vrijednost objekata, uz odobrenje mjerodavnog ministarstva i uz stručni nadzor mjerodavne službe zaštite;
- c) u parku oko vile, koji se nalazi unutar prostornog obuhvata nacionalnog spomenika, nije dopuštena izgradnja novih objekata niti izvođenje radnji kojima bi se ugrozio integritet parka i narušile njegove hortikulture vrijednosti.

Članak 4.

(Stavljanje izvan snage provedbenih spisa)

Stavljaju se izvan snage svi provedbeni i razvojni prostorno-planski spisi u dijelu u kojem su u suprotnosti sa odredbama ove odluke.

Članak 5.

(Suzdržavanje od poduzimanja radnji)

Svatko, a posebice mjerodavna tijela Federacije, kantona, gradske i općinske službe, sudržat će se od poduzimanja bilo kakvih radnji koje mogu oštetiti nacionalni spomenik ili dovesti u pitanje njegovu zaštitu.

Članak 6.

(Dostavljanje odluke mjerodavnom sudu)

Ova odluka će se nakon objave u "Službenom glasniku BiH" dostaviti mjerodavnom općinskom sudu radi upisa zabilježbe o proglašenju nacionalnog spomenika u zemljišne knjige.

Članak 7.

(Sastavni dio odluke)

Sastavnim dijelom ove odluke je obrazloženje sa pratećom dokumentacijom, koje je dostupno na uvid zainteresiranim osobama u prostorijama i na web-stranici Povjerenstva (<http://www.kons.gov.ba>).

Članak 8.

(Konačnost odluke)

Prema članku V. stavak 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, odluke Povjerenstva su konačne.

Članak 9.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Ovu odluku Povjerenstvo je donijelo u sljedećem sastavu: prof. dr. Amir Pašić, Goran Milojević i Radoje Vidović.

Broj 07.4-2.3-37/18-24

21. prosinca 2018. godine
Sarajevo

Predsjedatelj Povjerenstva
Prof. dr. **Amir Pašić**, v. r.

89

Комисија за очување националних споменика, на основу члана V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и члана 36. став (1) Пословника о раду Комисије за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/16), на сједници одржаној 6. новембра 2018. године, донијела је

ОЛЛУКУ

О НЕИСПУЊАВАЊУ КРИТЕРИЈУМА ЗА ПРОГЛАШЕЊЕ НАЦИОНАЛНИМ СПОМЕНИКОМ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Хаџи Али-бегова џамија у Ислам Вароши, која се налази на простору означеном као к.ч. 643 (нови премјер), општина Модрича, Република Српска, Босна и Херцеговина **не испуњава критеријуме** за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине утврђене Правилником о критеријумима вредновања добара, подјели по предмету правне заштите и поступку категоризације националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/18).

- (1) **Историјска грађевина - Бугиловића кућа у Горњој Тузли** проглашава се националним спомеником Босне и Херцеговине (у даљем тексту: национални споменик).
- (2) Национални споменик чини кућа са мусандерама, пећима, авлијом и покретном имовином: сахани, демирлија, ибрици и колијевка.

- (3) Национални споменик налази се на простору означеном као к.ч. 594 (нови премјер), што одговара к.ч. 2/104 (стари премјер), посједовни лист број 116, к.о. Горња Тузла, Град Тузла, Федерација Босне и Херцеговине, Босна и Херцеговина.
- (4) На национални споменик се примјењују мјере заштите утврђене овом одлуком, а у складу са Законом о спровођењу одлука Комисије за заштиту националних споменика успостављене према Анексу 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 2/02, 27/02, 6/04 и 51/07).
- (5) У складу са Правилником о критеријумима вредновања добара и поступку категоризације националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/18), добро је сврстано у категорију "национални споменик од великог значаја за Босну и Херцеговину".

Члан 2.

(Надлежност за обезбјеђење мјера заштите)

- (1) Федерација Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Федерација) дужна је да обезбједи правне, научне, техничке, административне и финансијске мјере за заштиту, конзервацију, рестаурацију и презентацију националног споменика.
- (2) Комисија за очување националних споменика (у даљем тексту: Комисија) утврдиће техничке услове за израду и постављање информационе табле са основним подацима о споменику и одлуци о проглашењу добра националним спомеником.

Члан 3.

(Мјере заштите националног споменика)

- (1) У сврху трајне заштите националног споменика на простору дефинисаном у члану 1. став (3) ове одлуке утврђују се следеће мјере заштите:
- а) дозвољени су истраживачки и конзерваторско-рестаураторски радови, радови на текућем одржавању, укључујући и оне који имају за циљ презентацију споменика, уз одобрење федералног министарства надлежног за просторно уређење (у даљем тексту: надлежно министарство) и стручни надзор надлежне службе заштите наслеђа на нивоу Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: надлежна служба заштите);
- б) приликом радова на рестаурацији објекта неопходно је да се сачува његов изворни изглед;
- ц) дозвољена је адаптација простора у циљу његовог прилагођавања савременим потребама (инсталације гријања и други радови везани за ентеријер) под условом да се сачувају изворне вриједности објекта, уз одобрење надлежног министарства и стручно надзирање надлежне службе заштите;
- д) објекат се може да користи у стамбене, образовне и културне сврхе, односно на начин којим ће бити обезбјеђено његово одрживо управљање;
- е) извршити детаљно снимање куће;
- ф) неопходно је кући вратити изворни кровни покривач.
- (2) С циљем заштите и обезбјеђења услова за конзервацију и рестаурацију објекта, утврђују се **хитне мјере заштите**:
- а) испитивање и статичка анализа конструктивних дијелова објекта;
- б) статичка консолидација објекта и санација конструктивних дијелова уз употребу

традиционалних материјала и истих технолошких поступака у највећој могућој мјери;

- ц) у циљу спречавања и отклањања негативног утицаја инсеката (црвоточине) извршити интервенцију запрашивања простора нитрогеном или аргоном;
- д) идентификовати врсте инсеката који угрожавају очување предмета од дрвета и текстила, те изградити детаљан план контроле.

Члан 4.

(Мјере заштите покретне имовине)

- (1) Изношење покретне имовине из члана 1. став (2) ове одлуке из Босне и Херцеговине није дозвољено.
- (2) Изузетно од одредбе става (1) овог члана, дозвољено је привремено изношење покретне имовине из Босне и Херцеговине, ради презентације или конзервације, уколико се утврди да наведене радове није могуће да се изврши у Босни и Херцеговини, односно ако се процијени да се конзервација у иностранству може да изврши квалитетније, брже и јефтиније.
- (3) Одобрење у смислу става (2) овог члана даје Комисија, уколико несумњиво буде утврђено да то ни на који начин неће угрозити покретну имовину.
- (4) Комисија у свом одобрењу за привремено изношење покретне имовине из Босне и Херцеговине утврђује све услове под којима се то изношење може да изведе, рок за поврат у Босну и Херцеговину и задужења појединих органа и институција на обезбјеђењу тих услова, те о томе обавјештава Владу Федерације, надлежну службу безбједности, царинску службу Босне и Херцеговине и јавност.

Члан 5.

(Стављање ван снаге спроведбених аката)

Стављају се ван снаге сви спроведбени и развојни просторно-плански акти у дијелу у којем су у супротности са одредбама ове одлуке.

Члан 6.

(Суздржавање од предузимања радњи)

Свако, а посебно надлежни органи Федерације, кантона, градске и општинске службе, суздржаће се од предузимања било каквих радњи које могу да оштете национални споменик или доведу у питање његову заштиту.

Члан 7.

(Достављање одлуке надлежном суду)

Ова одлука се након објаве у "Службеном гласнику БиХ" доставља надлежном општинском суду ради уписа забиљебе о проглашењу националног споменика у земљишне књиге.

Члан 8.

(Саставни дио одлуке)

Саставни дио ове одлуке је образложење са пратећом документацијом, које је доступно на увид заинтересованим лицима у просторијама и на веб страници Комисије (<http://www.kons.gov.ba>).

Члан 9.

(Коначност одлуке)

Према члану V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, одлуке Комисије су коначне.

Члан 10.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Ову одлуку Комисија је донијела у следећем саставу:
проф. др Амир Пашић, Горан Милојевић и Радоје Видовић.

Број 07.7-2.3-37/18-25

21. децембра 2018. године
Сарајево

Председавајући Комисије
Проф. др **Амир Пашић**, с. р.

Комисија за очување националних споменика, на основи члана V став 4. Анекса 8. Опћег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и члана 36. став (1) Пословника о раду Комисије за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/16), на седници одржаној 21. децембра 2018. године, донијела је

ODLUKU
O PROGLAŠENJU HISTORIJSKE GRAĐEVINE -
BUGILOVIĆA KUĆA U GORNJOJ TUZLI
NACIONALNI SPOMENIKOM BOSNE I
HERCEGOVINE

Član 1.

(Predmet zaštite i prostorni obuhvat)

- (1) **Historijska građevina - Bugilovića kuća u Gornjoj Tuzli** proglašava se nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: nacionalni spomenik).
- (2) Nacionalni spomenik čini kuća sa musanderama, pećima, avlijom i pokretnom imovinom: sahani, demirlija, ibrici i kolijevka.
- (3) Nacionalni spomenik nalazi se na prostoru označenom kao k.č. 594 (novi premjer), što odgovara k.č. 2/104 (stari premjer), posjedovni list broj 116, k.o. Gornja Tuzla, Grad Tuzla, Federacija Bosne i Hercegovine, Bosna i Hercegovina.
- (4) Na nacionalni spomenik se primjenjuju mjere zaštite utvrđene ovom odlukom, a u skladu sa Zakonom o provođenju odluka Komisije za zaštitu nacionalnih spomenika uspostavljene prema Aneksu 8. Općeg okvирног споразума за мир у Босни и Херцеговини ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 2/02, 27/02, 6/04 и 51/07).
- (5) У складу са Правилником о критеријима вредновања добара и поступку категоризације националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/18), добро је сврстано у категорију "nacionalni spomenik od velikog značaja za Bosnu i Hercegovinu".

Član 2.

(Nadležnost za osiguranje mjera zaštite)

- (1) Federacija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija) dužna je osigurati pravne, naučne, tehničke, administrativne i finansijske mjere za zaštitu, konzervaciju, restauraciju i prezentaciju nacionalnog spomenika.
- (2) Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika (u daljnjem tekstu: Komisija) utvrdit će tehničke uvjete za izradu i postavljanje informacione ploče sa osnovnim podacima o spomeniku i odluci o proglašenju dobra nacionalnim spomenikom.

Član 3.

(Mjere zaštite nacionalnog spomenika)

- (1) U svrhu trajne zaštite nacionalnog spomenika na prostoru definiranom u članu 1. stav (3) ove odluke utvrđuju se sljedeće mjere zaštite:
 - a) dozvoljeni su istraživački i konzervatorsko-restauratorski radovi, radovi na tekućem održavanju, uključujući i one koji imaju za cilj prezentaciju spomenika, uz odobrenje federalnog ministarstva nadležnog za prostorno uređenje (u daljnjem tekstu: nadležno ministarstvo) i stručni nadzor nadležne

službe zaštite naslijeđa na nivou Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: nadležna služba zaštite);

- b) prilikom radova na restauraciji objekta neophodno je sačuvati njegov izvorni izgled;
 - c) dozvoljena je adaptacija prostora u cilju njegovog prilagođavanja savremenim potrebama (instalacije grijanja i drugi radovi vezani za enterijer) pod uvjetom da se sačuvaju izvorne vrijednosti objekta, uz odobrenje nadležnog ministarstva i stručno nadziranje nadležne službe zaštite;
 - d) objekat se može koristiti u stambene, obrazovne i kulturne svrhe, odnosno na način kojim će biti osigurano njegovo održivo upravljanje;
 - e) izvršiti detaljno snimanje kuće;
 - f) neophodno je kući vratiti izvorni krovni pokrivač.
- (2) S ciljem zaštite i osiguranja uvjeta za konzervaciju i restauraciju objekta, utvrđuju se **hitne mjere zaštite**:
- a) ispitivanje i statička analiza konstruktivnih dijelova objekta;
 - b) statička konsolidacija objekta i sanacija konstruktivnih dijelova uz upotrebu tradicionalnih materijala i istih tehnoloških postupaka u najvećoj mogućoj mjeri;
 - c) u cilju sprječavanja i otklanjanja negativnog utjecaja insekata (crvotočine) izvršiti intervenciju zaprašivanja prostora nitrogenom ili argonom;
 - d) identificirati vrste insekata koji ugrožavaju očuvanje predmeta od drveta i tekstila, te izraditi detaljan plan kontrole.

Član 4.

(Mjere zaštite pokretne imovine)

- (1) Iznošenje pokretne imovine iz člana 1. stav (2) ove odluke iz Bosne i Hercegovine nije dozvoljeno.
- (2) Izuzetno od odredbe stava (1) ovog člana, dozvoljeno je privremeno iznošenje pokretne imovine iz Bosne i Hercegovine, radi prezentacije ili konzervacije, ukoliko se utvrdi da navedene radove nije moguće izvršiti u Bosni i Hercegovini, odnosno ako se procijeni da se konzervacija u inozemstvu može izvršiti kvalitetnije, brže i jeftinije.
- (3) Odobrenje u smislu stava (2) ovog člana daje Komisija, ukoliko nesumnjivo bude utvrđeno da to ni na koji način neće ugroziti pokretnu imovinu.
- (4) Komisija u svom odobrenju za privremeno iznošenje pokretne imovine iz Bosne i Hercegovine utvrđuje sve uvjete pod kojima se to iznošenje može izvesti, rok za povrat u Bosnu i Hercegovinu i zaduženja pojedinih organa i institucija na osiguranju tih uvjeta, te o tome obavještava Vladu Federacije, nadležnu službu sigurnosti, carinsku službu Bosne i Hercegovine i javnost.

Član 5.

(Stavljanje van snage provedbenih akata)

Stavljaju se van snage svi provedbeni i razvojni prostorno-planski akti u dijelu u kojem su u suprotnosti sa odredbama ove odluke.

Član 6.

(Suzdržavanje od poduzimanja radnji)

Svako, a posebno nadležni organi Federacije, kantona, gradske i općinske službe, suzdržat će se od poduzimanja bilo kakvih radnji koje mogu oštetiti nacionalni spomenik ili dovesti u pitanje njegovu zaštitu.

Član 7.

(Dostavljanje odluke nadležnom sudu)

Ova odluka je nakon objave u "Службеном гласнику БиХ" dostavlja nadležnom опćинском суду radi upisa zabilježbe o proglašenju nacionalnog spomenika u zemljišne knjige.

Član 8.

(Sastavni dio odluke)

Sastavni dio ove odluke je obrazloženje sa pratećom dokumentacijom, koje je dostupno na uvid zainteresiranim licima u prostorijama i na web-stranici Komisije (<http://www.kons.gov.ba>).

Član 9.

(Konačnost odluke)

Prema članu V stav 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, odluke Komisije su konačne.

Član 10.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Ovu odluku Komisija je donijela u sljedećem sastavu: prof. dr. Amir Pašić, Goran Milojević i Radoje Vidović.

Broj 07.7-2.3-37/18-25

21. decembra 2018. godine

Sarajevo

Predsjedavajući Komisije

Prof. dr. **Amir Pašić**, s. r.

Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika, na temelju članka V. stavak 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini i članka 36. stavak (1) Poslovnika o radu Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", broj 47/16), na sjednici održanoj 21. prosinca 2018. godine, donijela je

ODLUKU**O PROGLAŠENJU POVIJESNE GRAĐEVINE -
BUGILOVIĆA KUĆA U GORNJOJ TUZLI
NACIONALNIM SPOMENIKOM BOSNE I
HERCEGOVINE**

Članak 1.

(Predmet zaštite i prostorni obuhvat)

- (1) **Povijesna građevina - Bugilovića kuća u Gornjoj Tuzli** proglašava se nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: nacionalni spomenik).
- (2) Nacionalni spomenik čini kuća sa musanderama, pećima, avlijom i pokretnom imovinom: sahani, demirlija, ibrici i kolijevka.
- (3) Nacionalni spomenik nalazi se na prostoru označenom kao k.č. 594 (novi premjer), što odgovara k.č. 2/104 (stari premjer), posjedovni list broj 116, k.o. Gornja Tuzla, Grad Tuzla, Federacija Bosne i Hercegovine, Bosna i Hercegovina.
- (4) Na nacionalni spomenik se primjenjuju mjere zaštite utvrđene ovom odlukom, a sukladno Zakonu o provedbi odluka Povjerenstva za zaštitu nacionalnih spomenika uspostavljenog prema Aneksu 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/02, 27/02, 6/04 i 51/07).
- (5) Sukladno Pravilniku o kriterijima vrednovanja dobara i postupku kategorizacije nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", broj 47/18), dobro je svrstano u kategoriju "nacionalni spomenik od velikog značaja za Bosnu i Hercegovinu".

Članak 2.

(Mjerodavnost za osiguranje mjera zaštite)

- (1) Federacija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija) dužna je osigurati pravne, znanstvene, tehničke, administrativne i finansijske mjere za zaštitu, konzervaciju, restauraciju i prezentaciju nacionalnog spomenika.
- (2) Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) utvrdit će tehničke uvjete za

izradu i postavljanje informacijske ploče sa osnovnim podacima o spomeniku i odluci o proglašenju dobra nacionalnim spomenikom.

Članak 3.

(Mjere zaštite nacionalnog spomenika)

- (1) U svrhu trajne zaštite nacionalnog spomenika na prostoru definiranom u članku 1. stavak (3) ove odluke utvrđuju se sljedeće mjere zaštite:
 - a) dopušteni su istraživački i konzervatorsko-restauratorski radovi, radovi na tekućem održavanju, uključujući i one koji imaju za cilj prezentaciju spomenika, uz odobrenje federalnog ministarstva mjerodavnog za prostorno uređenje (u daljnjem tekstu: mjerodavno ministarstvo) i stručni nadzor mjerodavne službe zaštite nasljeđa na razini Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: mjerodavna služba zaštite);
 - b) prilikom radova na restauraciji objekta neophodno je sačuvati njegov izvorni izgled;
 - c) dopuštena je adaptacija prostora u cilju njegovog prilagođavanja suvremenim potrebama (instalacije grijanja i drugi radovi vezani za enterijer) pod uvjetom da se sačuvaju izvorne vrijednosti objekta, uz odobrenje mjerodavnog ministarstva i stručno nadziranje mjerodavne službe zaštite;
 - d) objekat se može rabiti u stambene, obrazovne i kulturne svrhe, odnosno na način kojim će biti osigurano njegovo održivo upravljanje;
 - e) izvršiti detaljno snimanje kuće;
 - f) neophodno je kući vratiti izvorni krovni pokrivač;
- (2) S ciljem zaštite i osiguranja uvjeta za konzervaciju i restauraciju objekta, utvrđuju se **hitne mjere zaštite**:
 - a) ispitivanje i statička analiza konstruktivnih dijelova objekta;
 - b) statička konsolidacija objekta i sanacija konstruktivnih dijelova uz uporabu tradicionalnih materijala i istih tehnoloških postupaka u najvećoj mogućoj mjeri;
 - c) u cilju sprječavanja i otklanjanja negativnog utjecaja insekata (crvotočine) izvršiti intervenciju zaprašivanja prostora nitrogenom ili argonom;
 - d) identificirati vrste insekata koji ugrožavaju očuvanje predmeta od drveta i tekstila, te izraditi detaljan plan kontrole.

Članak 4.

(Mjere zaštite pokretne imovine)

- (1) Iznošenje pokretne imovine iz članka 1. stavak (2) ove odluke iz Bosne i Hercegovine nije dopušteno.
- (2) Izuzetno od odredbe stavka (1) ovoga članka, dopušteno je privremeno iznošenje pokretne imovine iz Bosne i Hercegovine, radi prezentacije ili konzervacije, ukoliko se utvrdi da navedene radove nije moguće izvršiti u Bosni i Hercegovini, odnosno ako se procijeni da se konzervacija u inozemstvu može izvršiti kvalitetnije, brže i jeftinije.
- (3) Odobrenje u smislu stavka (2) ovoga članka daje Povjerenstvo, ukoliko nesumnjivo bude utvrđeno da to ni na koji način neće ugroziti pokretnu imovinu.
- (4) Povjerenstvo u svom odobrenju za privremeno iznošenje pokretne imovine iz Bosne i Hercegovine utvrđuje sve uvjete pod kojima se to iznošenje može izvesti, rok za povrat u Bosnu i Hercegovinu i zaduženja pojedinih tijela i institucija na osiguranju tih uvjeta, te o tome obavještava Vladu Federacije, mjerodavnu službu sigurnosti, carinsku službu Bosne i Hercegovine i javnost.

оштете национални споменик или доведу у питање његову заштиту.

Члан 6.

(Достављање одлуке надлежном суду)

Ова одлука ће се након објаве у "Службеном гласнику БиХ" доставити надлежном општинском суду ради уписа забиљежбе о проглашењу националног споменика у земљишне књиге.

Члан 7.

(Саставни дио одлуке)

Саставни дио ове одлуке је образложење са пратећом документацијом, које је доступно на увид заинтересованим лицима у просторијама и на веб страници Комисије (<http://www.kons.gov.ba>).

Члан 8.

(Коначност одлуке)

Према члану V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, одлуке Комисије су коначне.

Члан 9.

(Брисање са Привремене листе националних споменика)

Даном доношења ове одлуке, са Привремене листе националних споменика Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 33/02, "Службени гласник Републике Српске", број 79/02, "Службене новине Федерације БиХ", број 59/02 и "Службени гласник Брчко Дистрикта БиХ", број 4/03) брише се национални споменик уписан под редним бројем 748.

Члан 10.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Ову одлуку Комисија је донијела у сљедећем саставу: проф. др Амир Пашић, Горан Милојевић и Радоје Видовић.

Број 07.8-2.3-37/18-19

5. децембра 2018. године

Сарајево

Председавајући Комисије

Проф. др Амир Пашић, с. р.

Комисија за очување националних споменика, на основи члана V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и члана 36. став (1) Пословника о раду Комисије за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/16), на сједници одржаној 5. децембра 2018. године, донијела је

ODLUKU O PROGLAŠENJU GRADITELJSKE CJELINE - DŽINDIJSKA (HUSEIN-ČAUŠ) DŽAMIJA U TUZLI NACIONALNIM SPOMENIKOM BOSNE I HERCEGOVINE

Члан 1.

(Предмет заштите и просторни обухват)

- (1) **Graditeljska cjelina – Džindijska (Husein-Čauš) džamija u Tuzli** proglašava se nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: nacionalni spomenik).
- (2) Nacionalni spomenik se sastoji od objekta džamije i harema sa nišanima.
- (3) Nacionalni spomenik nalazi se na prostoru koji obuhvata k.č. 2870 i 2871, posjedovni list broj 1443, zk. uložak broj 3281, KO Tuzla II, Grad Tuzla, Federacija Bosne i Hercegovine, Bosna i Hercegovina.

- (4) Na nacionalni spomenik primjenjuju se mjere zaštite utvrđene ovom odlukom, a u skladu sa Zakonom o provođenju odluka Komisije za zaštitu nacionalnih spomenika, uspostavljene prema Aneksu 8. Općeg okvирног споразума за мир у Босни и Херцеговини ("Службене новине Федерације БиХ", br. 2/02, 27/02, 6/04 i 51/07).

- (5) U skladu sa Pravilnikom o kriterijima vrednovanja dobara, podjeli po predmetu pravne zaštite i postupku kategorizacije nacionalnih spomenika ("Службени гласник БиХ", broj 47/18), dobro je svrstano u kategoriju "nacionalni spomenik od izuzetnog značaja za Bosnu i Hercegovinu".

Члан 2.

(Nadležnost za osiguranje mjera zaštite)

- (1) Federacija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija) dužna je osigurati pravne, naučne, tehničke, administrativne i finansijske mjere za zaštitu, konzervaciju i prezentaciju nacionalnog spomenika.
- (2) Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika (u daljnjem tekstu: Komisija) utvrdit će tehničke uvjete za izradu i postavljanje informacione ploče sa osnovnim podacima o spomeniku i odluci o proglašenju dobra nacionalnim spomenikom.

Члан 3.

(Mjere zaštite nacionalnog spomenika)

U svrhu trajne zaštite nacionalnog spomenika na prostoru definiranom u članu 1. stav (3) ove odluke, utvrđuju se sljedeće mjere zaštite:

- a) dozvoljeni su radovi na konzervaciji, restauraciji i redovnom održavanju, uključujući i one radove čiji je cilj prezentacija spomenika, uz odobrenje federalnog ministarstva nadležnog za prostorno uređenje (u daljnjem tekstu: nadležno ministarstvo) i uz stručni nadzor nadležne službe zaštite naslijeđa na nivou Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: nadležna služba zaštite);
- b) nije dozvoljeno izvođenje radova koji bi mogli ugroziti nacionalni spomenik, kao ni postavljanje privremenih objekata ili stalnih struktura čija svrha nije isključivo zaštita i prezentacija nacionalnog spomenika;
- c) izvorna namjena zaštićenog prostora ne smije biti promijenjena;
- d) utvrditi drugačiji način, od postojećeg, postavljanja uređaja za klimu, koji neće ugroziti izgled nacionalnog spomenika;
- e) nije dozvoljeno izmještanje starih nadgrobnika kao i nova sahranjivanja na udaljenosti manjoj od 5 m od starih nadgrobnika;
- f) izvršiti dokumentiranje nišana uz izradu geodetske skice;
- g) izvršiti dokumentiranje epigrafske građe harema i identifikiranje postojećih grobova.

Члан 4.

(Stavljanje van snage provedbenih akata)

Stavljaju se van snage svi provedbeni i razvojni prostorno-planski akti u dijelu u kojem su u suprotnosti sa odredbama ove odluke.

Члан 5.

(Suzdržavanje od poduzimanja radnji)

Svako, a posebno nadležna tijela Federacije Bosne i Hercegovine, kantona, gradske i općinske službe, suzdržat će se od poduzimanja bilo kakvih radnji koje mogu oštetiti nacionalni spomenik ili dovesti u pitanje njegovu zaštitu.

Član 6.

(Dostavljanje odluke nadležnom sudu)

Ova odluka će se nakon objave u "Službenom glasniku BiH" dostaviti nadležnom općinskom sudu radi upisa zabilježbe o proglašenju nacionalnog spomenika u zemljišne knjige.

Član 7.

(Sastavni dio odluke)

Sastavni dio ove odluke je obrazloženje sa pratećom dokumentacijom, koje je dostupno na uvid zainteresiranim licima u prostorijama i na web-stranici Komisije (<http://www.kons.gov.ba>).

Član 8.

(Konačnost odluke)

Prema članu V stav 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, odluke Komisije su konačne.

Član 9.

(Brisanje sa Privremene liste nacionalnih spomenika)

Danom donošenja ove odluke, sa Privremene liste nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 33/02, "Službeni glasnik Republike Srpske", broj 79/02, "Službene novine Federacije BiH", broj 59/02 i "Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH", broj 4/03) briše se nacionalni spomenik upisan pod rednim brojem 748.

Član 10.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Ovu odluku Komisija je donijela u sljedećem sastavu: prof. dr. Amir Pašić, Goran Milojević i Radoje Vidović.

Broj 07.8-2.3-37/18-19

5. decembra 2018. godine
SarajevoPredsjedavajući Komisije
Prof. dr. **Amir Pašić**, s. r.

Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika, na temelju članka V. stavak 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini i članka 36. stavak (1) Poslovnika o radu Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", broj 47/16), na sjednici održanoj 5. prosinca 2018. godine, donijela je

ODLUKU**O PROGLAŠENJU GRADITELJSKE CJELINE -
DŽINDIJSKA (HUSEIN-ČAUŠ) DŽAMIJA U TUZLI
NACIONALNI SPOMENIKOM BOSNE I
HERCEGOVINE**

Članak 1.

(Predmet zaštite i prostorni obuhvat)

- (1) **Graditeljska cjelina – Džindijska (Husein-Čauš) džamija u Tuzli** proglašava se nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: nacionalni spomenik).
- (2) Nacionalni spomenik se sastoji od objekta džamije i harema sa nišanima.
- (3) Nacionalni spomenik nalazi se na prostoru koji obuhvata k.č. 2870 i 2871, posjedovni list broj 1443, zk. uložak broj 3281, KO Tuzla II., Grad Tuzla, Federacija Bosne i Hercegovine, Bosna i Hercegovina.
- (4) Na nacionalni spomenik primjenjuju se mjere zaštite utvrđene ovom odlukom, a sukladno Zakonu o provedbi odluka Povjerenstva za zaštitu nacionalnih spomenika, uspostavljenog prema Aneksu 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/02, 27/02, 6/04 i 51/07).

- (5) Sukladno Pravilniku o kriterijima vrednovanja dobara, podjeli po predmetu pravne zaštite i postupku kategorizacije nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", broj 47/18), dobro je svrstano u kategoriju "nacionalni spomenik od izuzetnog značaja za Bosnu i Hercegovinu".

Članak 2.

(Mjerodavnost za osiguranje mjera zaštite)

- (1) Federacija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija) dužna je osigurati pravne, znanstvene, tehničke, administrativne i financijske mjere za zaštitu, konzervaciju i prezentaciju nacionalnog spomenika.
- (2) Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) utvrdit će tehničke uvjete za izradu i postavljanje informacijske ploče sa osnovnim podacima o spomeniku i odluci o proglašenju dobra nacionalnim spomenikom.

Članak 3.

(Mjere zaštite nacionalnog spomenika)

U svrhu trajne zaštite nacionalnog spomenika na prostoru definiranom u članku 1. stavak (3) ove odluke, utvrđuju se sljedeće mjere zaštite:

- a) dopušteni su radovi na konzervaciji, restauraciji i redovnom održavanju, uključujući i one radove čiji je cilj prezentacija spomenika, uz odobrenje federalnog ministarstva mjerodavnog za prostorno uređenje (u daljnjem tekstu: mjerodavno ministarstvo) i uz stručni nadzor mjerodavne službe zaštite naslijeđa na razini Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: mjerodavna služba zaštite);
- b) nije dopušteno izvođenje radova koji bi mogli ugroziti nacionalni spomenik, kao ni postavljanje privremenih objekata ili stalnih struktura čija svrha nije isključivo zaštita i prezentacija nacionalnog spomenika;
- c) izvorna namjena zaštićenog prostora ne smije biti promijenjena;
- d) utvrditi drugačiji način, od postojećeg, postavljanja uređaja za klimu, koji neće ugroziti izgled nacionalnog spomenika;
- e) nije dopušteno izmještanje starih nadgrobnika kao i nova sahranjivanja na udaljenosti manjoj od 5 m od starih nadgrobnika;
- f) izvršiti dokumentiranje nišana uz izradu geodetske skice;
- g) izvršiti dokumentiranje epigrafske građe harema i identifikiranje postojećih grobova.

Članak 4.

(Stavljanje izvan snage provedbenih spisa)

Stavljaju se izvan snage svi provedbeni i razvojni prostorno-planski spisi u dijelu u kojemu su u suprotnosti sa odredbama ove odluke.

Članak 5.

(Suzdržavanje od poduzimanja radnji)

Svako, a posebice mjerodavna tijela Federacije Bosne i Hercegovine, kantona, gradske i općinske službe, suzdržat će se od poduzimanja bilo kakvih radnji koje mogu oštetiti nacionalni spomenik ili dovesti u pitanje njegovu zaštitu.

Članak 6.

(Dostavljanje odluke mjerodavnom sudu)

Ova odluka će se nakon objave u "Službenom glasniku BiH" dostaviti mjerodavnom općinskom sudu radi upisa zabilježbe o proglašenju nacionalnog spomenika u zemljišne knjige.

Članak 7.

(Sastavni dio odluke)

Sastavnim dijelom ove odluke je obrazloženje sa pratećom dokumentacijom, koje je dostupno na uvid zainteresiranim osobama u prostorijama i na web-stranici Povjerenstva (<http://www.kons.gov.ba>).

Članak 8.

(Konačnost odluke)

Prema članku V. stavak 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, odluke Povjerenstva su konačne.

Članak 9.

(Brisanje sa Privremene liste nacionalnih spomenika)

Danom donošenja ove odluke, sa Privremene liste nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 33/02, "Službeni glasnik Republike Srpske", broj 79/02, "Službene novine Federacije BiH", broj 59/02 i "Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH", broj 4/03) briše se nacionalni spomenik upisan pod rednim brojem 748.

Članak 10.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Ovu odluku Povjerenstvo je donijelo u sljedećem sastavu: prof. dr. Amir Pašić, Goran Milojević i Radoje Vidović.

Broj 07.8-2.3-37/18-19

5. prosinca 2018. godine

Sarajevo

Predsjedatelj Povjerenstva

Prof. dr. **Amir Pašić**, v. r.

92

Комисија за очување националних споменика, на основу члана V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и члана 36. став (1) Пословника о раду Комисије за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/16), на сједници одржаној 21. децембра 2018. године, донијела је

ОДЛУКУ

**О ПРОГЛАШЕЊУ ИСТОРИЈСКОГ ПОДРУЧЈА -
СРЕДЊОВЈЕКОВНА НЕКРОПОЛА СА СТЕЋЦИМА И
СТАРИ МУСЛИМАНСКИ НИШАНИ НА
ЛОКАЛИТЕТУ МРАМОРЈЕ У НАСЕЉУ СУЂЕСКА,
ОПШТИНА СРЕБРЕНИЦА, НАЦИОНАЛНИМ
СПОМЕНИКОМ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Члан 1.

(Предмет заштите и просторни обухват)

- (1) **Историјско подручје - средњовјековна некропола са стећцима и стари муслимански нишани на локалитету Мраморје у насељу Сућеска, општина Сребреница**, проглашавају се националним спомеником Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: национални споменик).
- (2) Национални споменик чине: локалитет Мраморје – некропола са 49 стећака, распоређених на двије локације и 15 муслиманских нишана.
- (3) Национални споменик се налази на простору који обухвата к.ч. 911 и 912, к.о. Сућеска (нови премјер), што одговара дијелу к.ч. 102/1, зк. извадак број 141, и дијелу к.ч. 148, к.о. Сућеска (стари премјер); дио к.ч. 1766, к.о. Сућеска (нови премјер), што одговара дијелу к.ч. 163/2 (стари премјер), зк. извадак број 57, к.о. Сућеска, општина Сребреница, Република Српска, Босна и Херцеговина.

- (4) Обухват зоне заштите за локалитет Мраморје, локација 1, почиње са тачке чије су координате $Y=6597786$ $X=4884635$ на граници између к.ч. 1766 и 2215, к.о. Сућеска. Гранична линија даље иде границом између те двије парцеле до тачке чије су координате $Y=6597793$ $X=4884646$. Од те тачке гранична линија се спушта у парцелу до границе са к.ч. 1766 до тачке чије су координате $Y=6597800$ $X=4884643$. Од те тачке праволинијски гранична линија иде до тачке чије су координате $Y=6597793$ $X=4884634$, а потом се враћа на полазну тачку чије су координате $Y=6597786$ $X=4884635$, са површином од 92 м².
- (5) Обухват зоне заштите локалитет Мраморје, локација 2, почиње са тромеђе парцела к.ч. 916, 917 и 931, к.о. Сућеска, те иде сјевероисточно границом к.ч. 916 и 931 до тромеђе к.ч. 913, 916 и 931 и наставља праволинијски до четворомеђе к.ч. 913, 910, 911 и 912. Са те тачке гранична линија иде границом к.ч. 910 и 912 до југоисточног угла к.ч. 910 те наставља праволинијски до тромеђе к.ч. 912, 909 и 2215. Гранична линија даље иде границом к.ч. 2215 са к.ч. 912, 911, 913 и 916 до тромеђе к.ч. 2215, 916 и 917, те се границом к.ч. 916 и 917 враћа се на полазну тачку у тромеђи к.ч. 911, 917 и 931, к.о. Сућеска, са површином од 9.766 м².
- (6) На национални споменик се примјењују мјере заштите утврђене овом одлуком, а у складу са Законом о спровођењу одлука Комисије за заштиту националних споменика, успостављене према Анексу 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини ("Службени гласник Републике Српске", бр. 9/02, 70/06 и 64/08).
- (7) У складу са Правилником о критеријима вредновања добара, подјели по предмету правне заштите и поступку категоризације националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/18), добро је сврстано у категорију "национални споменик од великог значаја за Босну и Херцеговину".

Члан 2.

(Надлежност за обезбјеђење мјера заштите)

- (1) Република Српска, кроз своје надлежне органе, улаже све напоре да предузме одговарајуће правне, научне, техничке, административне и финансијске мјере неопходне за заштиту, конзервацију и презентацију националног споменика.
- (2) Комисија за очување националних споменика (у даљњем тексту: Комисија) утврдиће техничке услове за израду и постављање информационе табле са основним подацима о споменику и одлуци о проглашењу добра националним спомеником.

Члан 3.

(Мјере заштите националног споменика)

- (1) На простору дефинисаном у члану 1. ст. (3), (4) и (5) ове одлуке утврђују се сљедеће мјере заштите:
- а) дозвољени су искључиво истраживачки и конзерваторско-рестаураторски радови и радови на текућем одржавању, укључујући и радове који имају за циљ презентацију споменика, уз одобрење министарства надлежног за просторно уређење у Републици Српској (у даљем тексту: надлежно министарство) и стручни надзор надлежне службе заштите наслеђа на нивоу Републике Српске (у даљем тексту: надлежна служба заштите);
 - б) дозвољено је обављање радова на инфраструктури, уз одобрење надлежног министарства и стручно мишљење надлежне службе заштите;

- ц) радови на уређењу локалитета и радови на санирању оштећења дозвољени су искључиво уз претходно израђен план санације, реставрације и конзервације и одобрења надлежног министарства и надзор надлежне службе заштите;
- д) није дозвољено помјерање надгробника са гробова на било коју другу локацију;
- е) простор муслиманског гробља са старим нишанима се користи за новије укопе, због чега се приликом планирања и формирања новијих гробних мјеста мора водити рачуна да морају да буду на минималној удаљености 3 метра од старих нишана;
- ф) дозвољено је чишћење споменика од лишћа и маховине и скидање патине са камена у случају да је оно неопходно за истраживање епиграфских или декоративних елемената споменика, уз претходно израђен елаборат и одобрење надлежног министарства. Елаборат треба да буде заснован на биолошким, хемијским, физичким и другим анализама за које конзерватор утврди да су неопходне, те да садржава одговарајуће конзерваторске мјере и процјену утицаја начина чишћења на камен;
- г) подручје представља археолошки локалитет, па је приликом обављања археолошких истражних радова обавезно обезбиједити присуство археолога;
- х) простор споменика биће отворен и доступан јавности, а може да се користи у едукативне и културне сврхе;
- и) обавезно је спровођење мјера одржавања чистоће и комуналног реда.
- (2) Потребно је посебно обезбиједити израду Пројекта санације, реставрације и конзервације националног споменика, који треба да садржава:
- археолошко истраживање простора националног споменика;
 - уређење локалитета са уклањањем самоникле вегетације;
 - уређење приступне стазе и постављање клупа за сједење и корпи за отпатке;
 - редовно одржавање споменика.
- (3) У циљу трајне заштите националног споменика утврђује се **заштитни појас** локалитета Мраморје који чине дијелови к.ч. 913, 912, 917, 931, 1714, 1715, 1766, 2215 и 2216 и цијеле к.ч. 905, 907, 908, 909, 910, 1756, 1757, 1758 и 1765 к.о. Сућеска (нови премјер), а које одговарају дијеловима к.ч. 80, 81, 96, 100, 101, 102/1, 108, 148, 152, 153, 155, 163/2 и 168 и цијелим к.ч. 102/3, 102/4, 148, 154, 157, 158 и 163/1 (стари премјер), к.о. Сућеска, са површином од 48.168 м².
- (4) Обухват заштитног појаса почиње са тромеђе к.ч. 917, 928 и 931 к.о. Сућеска те иде сјевероисточно праволинијски до тромеђе к.ч. 913, 931 и 933 и наставља праволинијски преко тачке на к.ч. 913 чије су координате Y=6597656 X=4884711 до тромеђе к.ч. 913, 905 и 906. Са ове тачке гранична линија иде границом к.ч. 906 и 907 и границом к.ч. 905 са к.ч. 906 и 904 до тромеђе к.ч. 904, 905 и 2215 те наставља праволинијски до тромеђе к.ч. 2215, 1766 и 1767. Линија даље наставља границом к.ч. 1767 са к.ч. 1766 и 1765 до тромеђе к.ч. 1765, 1767 и 2216 и иде праволинијски до тромеђе к.ч. 2216, 1760 и 1764. Са ове тачке гранична линија иде границом к.ч. 2216 са к.ч. 1760, 1759 и 1752, затим границом к.ч. 1752 са к.ч. 1758 и 1756 те границом к.ч. 1755 и 1756 до тромеђе к.ч. 1755, 1756 и 1715 одакле иде праволинијски до тромеђе к.ч. 1713, 1714 и 2215. Гранична линија даље наставља границом к.ч. 1713 и 2215, наставља са тромеђе к.ч. 1711, 1713 и 2215 праволинијски до тромеђе к.ч. 917, 918 и 928 одакле се границом к.ч. 917 и 928 враћа на полазну тачку у тромеђи к.ч. 917, 928 и 931, к.о. Сућеска и тиме је затворен заштитни појас.
- (5) У заштитном појасу утврђују се следеће мјере заштите:
- није дозвољена експлоатација камена, лоцирање потенцијалних загађивача околине утврђених прописима, изградња индустријских објеката и магистралне инфраструктуре и свих објеката који у току изградње или у току експлоатације који могу да угрозе национални споменик;
 - дозвољено је обављање радова на инфраструктури уз претходно прибављено одобрење од надлежног министарства и стручног мишљења надлежне службе заштите;
 - простор је потенцијално археолошко налазиште, те уколико се приликом извођења радова наиђе на било какве археолошке налазе, радове је потребно обуставити, док се не спроведу археолошка истраживања;
 - обавезно је спровођење мјера одржавања чистоће и комуналног реда.

Члан 4.

(Мјере заштите покретне имовине)

- Сви покретни налази који у току археолошког истраживања буду нађени биће похрањени у најближем музеју који испуњава кадровске, материјалне и техничке услове или у Земаљском музеју Босне и Херцеговине у Сарајеву, обрађени и презентовани на одговарајући начин.
- Сав покретни и непокретни археолошки материјал који буде нађен у току археолошких истраживања неопходно је да се стручно обради.
- Археолог - водитељ археолошких истраживања дужан је да након извршених археолошких радова поднесе извјештај Комисији и институцији која је обавила истраживања.
- Археолог - водитељ археолошких истраживања мора да има на располагању сав пронађени покретни и непокретни археолошки материјал док траје истраживање и док не заврши извјештај, а најдуже за период од три године.
- Паралелно с извођењем археолошких истраживања, неопходна је sukcesивна конзервација непокретних налаза на локалитету и конзервација покретног археолошког материјала и његово похрањивање у одговарајуће просторе (депое).
- Након достављања извјештаја о спроведеном истраживању, Комисија ће утврдити покретне налазе на које ће бити примјењиване мјере заштите које Комисија утврђује.
- Изношење покретних налаза из става 1. овог члана из Босне и Херцеговине није дозвољено.
- Изузетно од одредбе става 7. овог члана, уколико водитељ истраживања утврди да је неопходна обрада неког налаза ван земље, доказе о томе презентоваће Комисији, која може да допусти привремено изношење налаза из земље под детаљно утврђеним условима његовог изношења, поступања с њим у току боравка ван земље и његовог поврата у Босну и Херцеговину.

Члан 5.

(Стављање ван снаге спроведених аката)

Ступањем на снагу ове одлуке, стављају се ван снаге сви спроведени и развојни просторно-плански акти у дијелу у којем су у супротности са одредбама ове одлуке.

Члан 6.

(Суздржавање од предузимања радњи)

Свако, а посебно надлежни органи Републике Српске, градске и општинске службе суздржаће се од предузимања било каквих радњи које могу да оштете национални споменик или доведу у питање његову заштиту.

Члан 7.

(Достављање одлуке надлежном суду)

Ова одлука ће се након објаве у "Службеном гласнику БиХ" доставити надлежном општинском суду, односно другом надлежном органу, ради уписа забиљебе о проглашењу националног споменика у земљишне књиге.

Члан 8.

(Саставни дио одлуке)

Саставни дио ове одлуке је образложење са пратећом документацијом које је доступно на увид заинтересованим лицима у просторијама и на веб страници Комисије (<http://www.kons.gov.ba>).

Члан 9.

(Коначност одлуке)

Према члану V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, одлуке Комисије су коначне.

Члан 10.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Ову одлуку Комисија је донијела у сљедећем саставу: проф. др Амир Пашић, Горан Милојевић и Радоје Видовић.

Број 09-2.3-37/18-23

21. децембра 2018. године

Сарајево

Председавајући Комисије

Проф. др Амир Пашић, с. р.

Комисија за очување националних споменика, на основи члана V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и члана 36. став (1) Пословника о раду Комисије за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/16), на сједници одржаној 21. децембра 2018. године, донијела је

ODLUKU

O PROGLAŠENJU HISTORIJSKOG PODRUČJA - SREDNJOVJEKOVNA NEKROPOLA SA STEĆCIMA I STARI MUSLIMANSKI NIŠANI NA LOKALITETU MRAMORJE U NASELJU SUĆESKA, OPĆINA SREBRENICA, NACIONALNI SPOMENIKOM BOSNE I HERCEGOVINE

Члан 1.

(Предмет заштите и простори обухвата)

- (1) **Историјско подручје – средњовјековна некропола са стећцима и стари муслимански нишани на локалитету Мраморје у насељу Сућеска, опћина Сребренца**, проглашавају се националним спомеником Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: национални споменик).
- (2) Национални споменик чине: локалитет Мраморје - некропола са 49 стећака, распоређених на двије локације и 15 муслиманских нишана.

- (3) Национални споменик се налази на простору који обухвата к.ч. 911 и 912, к.о. Сућеска (нови премјер), што одговара дијелу к.ч. 102/1, зк. извадак број 141, и дијелу к.ч. 148, к.о. Сућеска (стари премјер); дио к.ч. 1766, к.о. Сућеска (нови премјер), што одговара дијелу к.ч. 163/2 (стари премјер), зк. извадак број 57, к.о. Сућеска, опћина Сребренца, Република Српска, Босна и Херцеговина.
- (4) Обухват зоне заштите за локалитет Мраморје, локација 1, почиње са таčke чије су координате Y=6597786 X= 4884635 на граници између к.ч. 1766 и 2215, к.о. Сућеска. Гранична линија даље иде границом између те двије парцеле до таčke чије су координате Y=6597793 X= 4884646. Од те таčke гранична линија се спушта у parcelу до границе са к.ч. 1766 до таčke чије су координате Y=6597800 X= 4884643. Од те таčke правoliniјски гранична линија иде до таčke чије су координате Y=6597793 X= 4884634, а потом се враћа на полазну таčku чије су координате Y=6597786 X= 4884635, са површином од 92 m².
- (5) Обухват зоне заштите локалитет Мраморје, локација 2, почиње са тромеде парцела к.ч. 916, 917 и 931, к.о. Сућеска, те иде сјевероисточно границом к.ч. 916 и 931 до тромеде к.ч. 913, 916 и 931 и наставља правoliniјски до четворомеде к.ч. 913, 910, 911 и 912. Са те таčke гранична линија иде границом к.ч. 910 и 912 до југоисточног угла к.ч. 910 те наставља правoliniјски до тромеде к.ч. 912, 909 и 2215. Гранична линија даље иде границом к.ч. 2215 са к.ч. 912, 911, 913 и 916 до тромеде к.ч. 2215, 916 и 917, те се границом к.ч. 916 и 917 враћа се на полазну таčku у тромеде к.ч. 911, 917 и 931, к.о. Сућеска, са површином од 9.766 m².
- (6) На национални споменик се примјењују мјере заштите утврђене овом одлуком, а у складу са Законом о провађењу одлука Комисије за заштиту националних споменика, успостављене према Анексу 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини ("Службени гласник Републике Српске", бр. 9/02, 70/06 и 64/08).
- (7) У складу са Правилником о критеријима вједновања добара, подјели по предмету правне заштите и поступку категоризације националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/18), добро је сврстано у категорију "национални споменик од великог значаја за Босну и Херцеговину".

Члан 2.

(Надлежност за осигурање мјера заштите)

- (1) Република Српска, кроз своје надлежне органе, улаже све напоре да подузме одговарајуће правне, научне, техничке, административне и финансијске мјере неопходне за заштиту, конзервацију и презентацију националног споменика.
- (2) Комисија за очување националних споменика (у даљњем тексту: Комисија) утврдит ће техничке увјете за израду и постављање информационе плоче са основним подацима о споменику и одлучи о проглашењу добра националним спомеником.

Члан 3.

(Мјере заштите националног споменика)

- (1) На простору дефинираном у члану 1. ст. (3), (4) и (5) ове одлуке утврђују се сљедеће мјере заштите:
 - а) дозвољени су искључиво истраживачки и конзерваторско-реставраторски радови и радови на текућем одржавању, укључујући и радове који имају за циљ презентацију споменика, уз одобрење министарства надлежног за просторно уређење у Републици Српској (у даљњем тексту: надлежно министарство) и стручни надзор надлежне службе заштите наслиједа на нивоу Републике Српске (у даљњем тексту: надлежна служба заштите);

- b) dozvoljeno je obavljanje radova na infrastrukturi, uz odobrenje nadležnog ministarstva i stručno mišljenje nadležne službe zaštite;
- c) radovi na uređenju lokaliteta i radovi na saniranju oštećenja dozvoljeni su isključivo uz prethodno izrađen plan sanacije, restauracije i konzervacije i odobrenja nadležnog ministarstva i nadzor nadležne službe zaštite;
- d) nije dozvoljeno pomjeranje nadgrobnika sa grobova na bilo koju drugu lokaciju;
- e) prostor muslimanskog greblja sa starim nišanima se koristi za novije ukope, zbog čega se prilikom planiranja i formiranja novijih grobnih mjesta mora voditi računa da moraju biti na minimalnoj udaljenosti 3 metra od starih nišana;
- f) dozvoljeno je čišćenje spomenika od lišaja i mahovine i skidanje patine sa kamena u slučaju da je ono neophodno za istraživanje epigrafskih ili dekorativnih elemenata spomenika, uz prethodno izrađen elaborat i odobrenje nadležnog ministarstva. Elaborat treba biti zasnovan na biološkim, hemijskim, fizičkim i drugim analizama za koje konzervator utvrdi da su neophodne, te sadržavati odgovarajuće konzervatorske mjere i procjenu utjecaja načina čišćenja na kamen;
- g) područje predstavlja arheološki lokalitet, pa je prilikom obavljanja arheoloških istražnih radova obavezno osigurati prisustvo arheologa;
- h) prostor spomenika bit će otvoren i dostupan javnosti, a može se koristiti u edukativne i kulturne svrhe;
- i) obavezno je provođenje mjera održavanja čistoće i komunalnog reda.
- (2) Potrebno je posebno osigurati izradu Projekta sanacije, restauracije i konzervacije nacionalnog spomenika, koji treba sadržavati:
- a) arheološko istraživanje prostora nacionalnog spomenika;
 - b) uređenje lokaliteta sa uklanjanjem samonikle vegetacije;
 - c) uređenje pristupne staze i postavljanje klupa za sjedenje i korpi za otpatke;
 - d) redovno održavanje spomenika.
- (3) U cilju trajne zaštite nacionalnog spomenika utvrđuje se **zaštitni pojas** lokaliteta Mramorje koji čine dijelovi k.č. 913, 912, 917, 931, 1714, 1715, 1766, 2215 i 2216 i cijele k.č. 905, 907, 908, 909, 910, 1756, 1757, 1758 i 1765 k.o. Sućeska (novi premjer), a koje odgovaraju dijelovima k.č. 80, 81, 96, 100, 101, 102/1, 108, 148, 152, 153, 155, 163/2 i 168 i cijelim k.č. 102/3, 102/4, 148, 154, 157, 158 i 163/1 (stari premjer), k.o. Sućeska, sa površinom od 48.168 m².
- (4) Obuhvat zaštitnog pojasa počinje sa tromede k.č. 917, 928 i 931 k.o. Sućeska te ide sjeveroistočno pravolinijski do tromede k.č. 913, 931 i 933 i nastavlja pravolinijski preko tačke na k.č. 913 čije su koordinate Y=6597656 X=4884711 do tromede k.č. 913, 905 i 906. Sa ove tačke granična linija ide granicom k.č. 906 i 907 i granicom k.č. 905 sa k.č. 906 i 904 do tromede k.č. 904, 905 i 2215 te nastavlja pravolinijski do tromede k.č. 2215, 1766 i 1767. Linija dalje nastavlja granicom k.č. 1767 sa k.č. 1766 i 1765 do tromede k.č. 1765, 1767 i 2216 i ide pravolinijski do tromede k.č. 2216, 1760 i 1764. Sa ove tačke granična linija ide granicom k.č. 2216 sa k.č. 1760, 1759 i 1752, zatim granicom k.č. 1752 sa k.č. 1758 i 1756 te granicom k.č. 1755 i 1756 do tromede k.č. 1755, 1756 i 1715 odakle ide pravolinijski do tromede k.č. 1713, 1714 i 2215. Granična linija dalje nastavlja granicom k.č. 1713 i 2215, nastavlja sa tromede k.č. 1711, 1713 i 2215 pravolinijski do tromede k.č. 917, 918 i 928 odakle se granicom k.č. 917 i 928 vraća na polaznu tačku u tromedi k.č. 917, 928 i 931, k.o. Sućeska i time je zatvoren zaštitni pojas.
- (5) U zaštitnom pojasu utvrđuju se sljedeće mjere zaštite:
- a) nije dozvoljena eksploatacija kamena, lociranje potencijalnih zagađivača okoline utvrđenih propisima, izgradnja industrijskih objekata i magistralne infrastrukture i svih objekata koji u toku izgradnje ili u toku eksploatacije koji mogu ugroziti nacionalni spomenik;
 - b) dozvoljeno je obavljanje radova na infrastrukturi uz prethodno pribavljeno odobrenje od nadležnog ministarstva i stručnog mišljenja nadležne službe zaštite;
 - c) prostor je potencijalno arheološko nalazište, te ukoliko se prilikom izvođenja radova naide na bilo kakve arheološke nalaze, radove je potrebno obustaviti, dok se ne sprovedu arheološka istraživanja;
 - d) obavezno je provođenje mjera održavanja čistoće i komunalnog reda.
- Član 4.
(Mjere zaštite pokretne imovine)
- (1) Svi pokretni nalazi koji u toku arheološkog istraživanja budu nađeni bit će pohranjeni u najbližem muzeju koji ispunjava kadrovske, materijalne i tehničke uvjete ili u Zemaljskom muzeju Bosne i Hercegovine u Sarajevu, obrađeni i prezentirani na odgovarajući način.
 - (2) Sav pokretni i nepokretni arheološki materijal koji bude nađen u toku arheoloških istraživanja neophodno je stručno obraditi.
 - (3) Arheolog - voditelj arheoloških istraživanja dužan je nakon izvršenih arheoloških radova podnijeti izvještaj Komisiji i instituciji koja je obavila istraživanja.
 - (4) Arheolog - voditelj arheoloških istraživanja mora imati na raspolaganju sav pronađeni pokretni i nepokretni arheološki materijal dok traje istraživanje i dok ne završi izvještaj, a najduže za period od tri godine.
 - (5) Paralelno s izvođenjem arheoloških istraživanja, neophodna je sukcesivna konzervacija nepokretnih nalaza na lokalitetu i konzervacija pokretnog arheološkog materijala i njegovo pohranjivanje u odgovarajuće prostore (depoe).
 - (6) Nakon dostavljanja izvještaja o provedenom istraživanju, Komisija će utvrditi pokretne nalaze na koje će biti primjenjivane mjere zaštite koje Komisija utvrđuje.
 - (7) Iznošenje pokretnih nalaza iz stava 1. ovog člana iz Bosne i Hercegovine nije dozvoljeno.
 - (8) Izuzetno od odredbe stava 7. ovog člana, ukoliko voditelj istraživanja utvrdi da je neophodna obrada nekog nalaza van zemlje, dokaze o tome prezentirat će Komisiji, koja može dopustiti privremeno iznošenje nalaza iz zemlje pod detaljno utvrđenim uvjetima njegovog iznošenja, postupanja s njim u toku boravka van zemlje i njegovog povrata u Bosnu i Hercegovinu.
- Član 5.
(Stavljanje van snage provedbenih akata)
- Stupanjem na snagu ove odluke, stavljaju se van snage svi provedbeni i razvojni prostorno-planski akti u dijelu u kojem su u suprotnosti sa odredbama ove odluke.
- Član 6.
(Suzdržavanje od poduzimanja radnji)
- Svako, a posebno nadležni organi Republike Srpske, gradske i općinske službe suzdržat će se od poduzimanja bilo kakvih radnji koje mogu oštetiti nacionalni spomenik ili dovesti u pitanje njegovu zaštitu.

Član 7.

(Dostavljanje odluke nadležnom sudu)

Ova odluka će se nakon objave u "Službenom glasniku BiH" dostaviti nadležnom općinskom sudu, odnosno drugom nadležnom organu, radi upisa zabilježbe o proglašenju nacionalnog spomenika u zemljišne knjige.

Član 8.

(Sastavni dio odluke)

Sastavni dio ove odluke je obrazloženje sa pratećom dokumentacijom koje je dostupno na uvid zainteresiranim licima u prostorijama i na web-stranici Komisije (<http://www.kons.gov.ba>).

Član 9.

(Konačnost odluke)

Prema članu V stav 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, odluke Komisije su konačne.

Član 10.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Ovu odluku Komisija je donijela u sljedećem sastavu: prof. dr. Amir Pašić, Goran Milojević i Radoje Vidović.

Broj 09-2.3-37/18-23

21. decembra 2018. godine
SarajevoPredsjedavajući Komisije
Prof. dr. Amir Pašić, s. r.

Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika, na temelju članka V. stavak 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini i članka 36. stavak (1) Poslovnika o radu Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", broj 47/16), na sjednici održanoj 21. prosinca 2018. godine, donijelo je

ODLUKU**O PROGLAŠENJU POVIJESNOG PODRUČJA -
SREDNJOVJEKOVNA NEKROPOLA SA STEĆCIMA I
STARI MUSLIMANSKI NIŠANI NA LOKALITETU
MRAMORJE U NASELJU SUČESKA, OPĆINA
SREBRENICA, NACIONALNI SPOMENIKOM BOSNE I
HERCEGOVINE**

Članak 1.

(Predmet zaštite i prostorni obuhvat)

- (1) **Povijesno područje - srednjovjekovna nekropola sa stećcima i stari muslimanski nišani na lokalitetu Mramorje u naselju Sućeska, općina Srebrenica**, proglašavaju se nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: nacionalni spomenik).
- (2) Nacionalni spomenik čine: lokalitet Mramorje - nekropola sa 49 stećaka, raspoređenih na dvije lokacije i 15 muslimanskih nišana.
- (3) Nacionalni spomenik se nalazi na prostoru koji obuhvata k.č. 911 i 912, k.o. Sućeska (novi premjer), što odgovara dijelu k.č. 102/1, zk. izvadak broj 141, i dijelu k.č. 148, k.o. Sućeska (stari premjer); dio k.č. 1766, k.o. Sućeska (novi premjer), što odgovara dijelu k.č. 163/2 (stari premjer), zk. izvadak broj 57, k.o. Sućeska, općina Srebrenica, Republika Srpska, Bosna i Hercegovina.
- (4) Obuhvat zone zaštite za lokalitet Mramorje, lokacija 1, počinje sa točke čije su koordinate Y=6597786 X= 4884635 na granici između k.č. 1766 i 2215, k.o. Sućeska. Granična linija dalje ide granicom između te dvije parcele do točke čije su koordinate Y=6597793 X= 4884646. Od te točke granična linija se spušta u parcelu do granice sa k.č. 1766 do točke čije su koordinate Y=6597800 X= 4884643. Od te točke pravolinijski granična linija ide do točke čije su

koordinate Y=6597793 X= 4884634, a potom se vraća na polaznu točku čije su koordinate Y=6597786 X= 4884635, sa površinom od 92 m².

- (5) Obuhvat zone zaštite lokalitet Mramorje, lokacija 2, počinje sa tromeđe parcela k.č. 916, 917 i 931, k.o. Sućeska, te ide sjeveroistočno granicom k.č. 916 i 931 do tromeđe k.č. 913, 916 i 931 i nastavlja pravolinijski do četveromeđe k.č. 913, 910, 911 i 912. Sa te točke granična linija ide granicom k.č. 910 i 912 do jugoistočnog kuta k.č. 910 te nastavlja pravolinijski do tromeđe k.č. 912, 909 i 2215. Granična linija dalje ide granicom k.č. 2215 sa k.č. 912, 911, 913 i 916 do tromeđe k.č. 2215, 916 i 917, te se granicom k.č. 916 i 917 vraća se na polaznu točku u tromeđi k.č. 911, 917 i 931, k.o. Sućeska, sa površinom od 9.766 m².
- (6) Zakonu o provedbi odluka Povjerenstva za zaštitu nacionalnih spomenika, uspostavljenog prema Aneksu 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 9/02, 70/06 i 64/08).
- (7) Sukladno Pravilniku o kriterijima vrednovanja dobara, podjeli po predmetu pravne zaštite i postupku kategorizacije nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", broj 47/18), dobro je svrstano u kategoriju "nacionalni spomenik od velikog značaja za Bosnu i Hercegovinu".

Članak 2.

(Mjerodavnost za osiguranje mjera zaštite)

- (1) Republika Srpska, kroz svoja mjerodavna tijela, ulaže sve napore da poduzme odgovarajuće pravne, znanstvene, tehničke, administrativne i finansijske mjere neophodne za zaštitu, konzervaciju i prezentaciju nacionalnog spomenika.
- (2) Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) utvrdit će tehničke uvjete za izradu i postavljanje informacijske ploče sa osnovnim podatcima o spomeniku i odluci o proglašenju dobra nacionalnim spomenikom.

Članak 3.

(Mjere zaštite nacionalnog spomenika)

- (1) Na prostoru definiranom u članku 1. st. (3), (4) i (5) ove odluke utvrđuju se sljedeće mjere zaštite:
 - a) dopušteni su isključivo istraživački i konzervatorsko-restauratorski radovi i radovi na tekućem održavanju, uključujući i radove koji imaju za cilj prezentaciju spomenika, uz odobrenje ministarstva mjerodavnog za prostorno uređenje u Republici Srpskoj (u daljnjem tekstu: mjerodavno ministarstvo) i stručni nadzor mjerodavne službe zaštite nasljeđa na razini Republike Srpske (u daljnjem tekstu: mjerodavna služba zaštite);
 - b) dopušteno je obavljanje radova na infrastrukturi, uz odobrenje mjerodavnog ministarstva i stručno mišljenje mjerodavne službe zaštite;
 - c) radovi na uređenju lokaliteta i radovi na saniranju oštećenja dopušteni su isključivo uz prethodno izrađen plan sanacije, restauracije i konzervacije i odobrenja mjerodavnog ministarstva i nadzor mjerodavne službe zaštite;
 - d) nije dopušteno pomjeranje nadgrobnika sa grobova na bilo koju drugu lokaciju;
 - e) prostor muslimanskog groblja sa starim nišanima se koristi za novije ukope, zbog čega se prilikom planiranja i formiranja novijih grobnih mjesta mora voditi računa da moraju biti na minimalnoj udaljenosti 3 metra od starih nišana;
 - f) dopušteno je čišćenje spomenika od lišaja i mahovine i skidanje patine sa kamena u slučaju da je ono neophodno za istraživanje epigrafskih ili dekorativnih

- elemenata spomenika, uz prethodno izrađen elaborat i odobrenje mjerodavnog ministarstva. Elaborat treba biti zasnovan na biološkim, kemijskim, fizičkim i drugim analizama za koje konzervator utvrdi da su neophodne, te sadržavati odgovarajuće konzervatorske mjere i procjenu utjecaja načina čišćenja na kamen;
- g) područje predstavlja arheološki lokalitet, pa je prilikom obavljanja arheoloških istražnih radova obvezno osigurati prisustvo arheologa;
- h) prostor spomenika bit će otvoren i dostupan javnosti, a može se rabiti u edukativne i kulturne svrhe;
- i) obvezna je provedba mjera održavanja čistoće i komunalnog reda.
- (2) Potrebno je posebice osigurati izradu Projekta sanacije, restauracije i konzervacije nacionalnog spomenika, koji treba sadržavati:
- a) arheološko istraživanje prostora nacionalnog spomenika;
- b) uređenje lokaliteta sa uklanjanjem samonikle vegetacije;
- c) uređenje pristupne staze i postavljanje klupa za sjedenje i korpi za otpatke;
- d) redovito održavanje spomenika.
- (3) U cilju trajne zaštite nacionalnog spomenika utvrđuje se **zaštitni pojas** lokaliteta Mramorje koji čine dijelovi k.č. 913, 912, 917, 931, 1714, 1715, 1766, 2215 i 2216 i cijele k.č. 905, 907, 908, 909, 910, 1756, 1757, 1758 i 1765 k.o. Sućeska (novi premjer), a koje odgovaraju dijelovima k.č. 80, 81, 96, 100, 101, 102/1, 108, 148, 152, 153, 155, 163/2 i 168 i cijelim k.č. 102/3, 102/4, 148, 154, 157, 158 i 163/1 (stari premjer), k.o. Sućeska, sa površinom od 48.168 m².
- (4) Obuhvat zaštitnog pojasa počinje sa tromede k.č. 917, 928 i 931 k.o. Sućeska te ide sjeveroistočno pravolinijski do tromede k.č. 913, 931 i 933 i nastavlja pravolinijski preko točke na k.č. 913 čije su koordinate Y=6597656 X=4884711 do tromede k.č. 913, 905 i 906. Sa ove točke granična linija ide granicom k.č. 906 i 907 i granicom k.č. 905 sa k.č. 906 i 904 do tromede k.č. 904, 905 i 2215 te nastavlja pravolinijski do tromede k.č. 2215, 1766 i 1767. Linija dalje nastavlja granicom k.č. 1767 sa k.č. 1766 i 1765 do tromede k.č. 1765, 1767 i 2216 i ide pravolinijski do tromede k.č. 2216, 1760 i 1764. Sa ove točke granična linija ide granicom k.č. 2216 sa k.č. 1760, 1759 i 1752, zatim granicom k.č. 1752 sa k.č. 1758 i 1756 te granicom k.č. 1755 i 1756 do tromede k.č. 1755, 1756 i 1715 odakle ide pravolinijski do tromede k.č. 1713, 1714 i 2215. Granična linija dalje nastavlja granicom k.č. 1713 i 2215, nastavlja sa tromede k.č. 1711, 1713 i 2215 pravolinijski do tromede k.č. 917, 918 i 928 odakle se granicom k.č. 917 i 928 vraća na polaznu točku u tromedi k.č. 917, 928 i 931, k.o. Sućeska i time je zatvoren zaštitni pojas.
- (5) U zaštitnom pojasu utvrđuju se sljedeće mjere zaštite:
- a) nije dopuštena eksploatacija kamena, lociranje potencijalnih zagađivača okoline utvrđenih propisima, izgradnja industrijskih objekata i magistralne infrastrukture i svih objekata koji tijekom izgradnje ili tijekom eksploatacije koji mogu ugroziti nacionalni spomenik;
- b) dopušteno je obavljanje radova na infrastrukturi uz prethodno pribavljeno odobrenje od mjerodavnog ministarstva i stručnog mišljenja mjerodavne službe zaštite;
- c) prostor je potencijalno arheološko nalazište, te ukoliko se prilikom izvođenja radova naide na bilo kakve arheološke nalaze, radove je potrebno obustaviti, dok se ne sprovedu arheološka istraživanja;
- d) obvezna je provedba mjera održavanja čistoće i komunalnog reda.

Članak 4.

(Mjere zaštite pokretne imovine)

- (1) Svi pokretni nalazi koji tijekom arheološkog istraživanja budu nađeni bit će pohranjeni u najbližem muzeju koji ispunjava kadrovske, materijalne i tehničke uvjete ili u Zemaljskom muzeju Bosne i Hercegovine u Sarajevu, obrađeni i prezentirani na odgovarajući način.
- (2) Sav pokretni i nepokretni arheološki materijal koji bude nađen tijekom arheoloških istraživanja neophodno je stručno obraditi.
- (3) Arheolog - voditelj arheoloških istraživanja dužan je nakon izvršenih arheoloških radova podnijeti izvještaj Povjerenstvu i instituciji koja je obavila istraživanja.
- (4) Arheolog - voditelj arheoloških istraživanja mora imati na raspolaganju sav pronađeni pokretni i nepokretni arheološki materijal dok traje istraživanje i dok ne završi izvješće, a najduže za razdoblje od tri godine.
- (5) Paralelno s izvođenjem arheoloških istraživanja, neophodna je sukcesivna konzervacija nepokretnih nalaza na lokalitetu i konzervacija pokretnog arheološkog materijala i njegovo pohranjivanje u odgovarajuće prostore (depoe).
- (6) Nakon dostavljanja izvješća o provedenom istraživanju, Povjerenstvo će utvrditi pokretne nalaze na koje će biti primjenjivane mjere zaštite koje Povjerenstvo utvrđuje.
- (7) Iznošenje pokretnih nalaza iz stavka 1. ovoga članka iz Bosne i Hercegovine nije dopušteno.
- (8) Izuzetno od odredbe stavka 7. ovoga članka, ukoliko voditelj istraživanja utvrdi da je neophodna obrada nekog nalaza izvan zemlje, dokaze o tomu prezentirat će Povjerenstvu, koje može dopustiti privremeno iznošenje nalaza iz zemlje pod detaljno utvrđenim uvjetima njegovog iznošenja, postupanja s njim tijekom boravka izvan zemlje i njegovog povrata u Bosnu i Hercegovinu.

Članak 5.

(Stavljanje izvan snage provedbenih spisa)

Stupanjem na snagu ove odluke, stavlja se izvan snage svi provedbeni i razvojni prostorno-planski spisi u dijelu u kojemu su u suprotnosti sa odredbama ove odluke.

Članak 6.

(Suzdržavanje od poduzimanja radnji)

Svatko, a posebice mjerodavna tijela Republike Srpske, gradske i općinske službe suzdržat će se od poduzimanja bilo kakvih radnji koje mogu oštetiti nacionalni spomenik ili dovesti u pitanje njegovu zaštitu.

Članak 7.

(Dostavljanje odluke mjerodavnom sudu)

Ova odluka će se nakon objave u "Službenom glasniku BiH" dostaviti mjerodavnom općinskom sudu, odnosno drugom mjerodavnom tijelu, radi upisa zabilježbe o proglašenju nacionalnog spomenika u zemljišne knjige.

Članak 8.

(Sastavni dio odluke)

Sastavnim dijelom ove odluke je obrazloženje sa pratećom dokumentacijom koje je dostupno na uvid zainteresiranim osobama u prostorijama i na web-stranici Povjerenstva (<http://www.kons.gov.ba>).

Članak 9.

(Konačnost odluke)

Prema članku V. stavak 4. Aneksa 8. Općeg okvirmog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, odluke Povjerenstva su konačne.

Чланак 10.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavlјivanja u "Službenom glasniku BiH".

Ovu odluku Povjerenstvo je donijela u sljedećem sastavu: prof. dr. Amir Pašić, Goran Milojević i Radoje Vidović.

Број 09-2.3-37/18-23

21. prosinca 2018. godine
SarajevoPredsjedatelj Povjerenstva
Prof. dr. **Amir Pašić**, v. r.

КОНКУРЕНЦИЈСКИ САВЈЕТ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

93

Конкуренијски савјет БиХ, на основу члана 25. став (1) тачка е), члана 42. став (2), а у вези са чланом 26. Закон о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09) и чланом 58. став (4) Закона о управном поступку Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 и 53/16), рјешавајући по Захтјеву за покретање поступка привредног субјекта Херинг д.д. за пројектирање и градитељство Широки Бријег, Прово бб, Широки Бријег против привредног субјекта ЈП Аутоцесте Федерације Босне и Херцеговине д.о.о., Браће Фејића бб, Мостар, ради утврђивања злоупотребе доминантног положаја у смислу члана 10. став (2) тачке б) и ц) Закона о конкуренцији, на 43. (четрдесеттрећој) сједници одржаној дана 27.12.2018. године, донио је следећи

ЗАКЉУЧАК

- Одбацује се Захтјев за покретање поступка привредног субјекта Херинг д.д. за пројектирање и градитељство, Широки Бријег против ЈП Аутоцесте Федерације Босне и Херцеговине д.о.о. Мостар, ради утврђивања забрањеног конкуренијског дјеловања у смислу члана 10. став (2) тачке б) и ц) Закона о конкуренцији, због стварне ненадлежности.
- Овај Закључак ће бити објављен у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласницима ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Конкуренијски савјет је запримио, под бројем УП-04-26-2-025-1/18 дана 31.07.2018. године, Захтјев за покретањем поступка (у даљем тексту: Захтјев) привредног субјекта Херинг д.д. за пројектирање и градитељство Широки Бријег, Прово бб, Широки Бријег (у даљем тексту: Херинг или Подносилац захтјева), заступаног путем адвоката Амине Ђугум, Фра Анђела Звиздовића 1, БЦ УНИТИЦ, Tower B/II, 71000 Сарајево, против привредног субјекта ЈП Аутоцесте Федерације Босне и Херцеговине д.о.о., Браће Фејића бб, Мостар (у даљем тексту: ЈП Аутоцесте) у вези злоупотребе доминантног положаја на релевантним тржиштима у Босни и Херцеговини.

Захтјев је самоиницијативно допуњен дана 01.08.2018. године поднеском број УП-04-26-2-025-2/18.

Увидом у запримљени Захтјев Конкуренијски савјет је утврдио да исти треба допунити те је у том смислу дана 09.08.2018. године актом број УП-04-26-2-025-3/18 упутило Захтјев за допуном Захтјева за покретањем поступка.

Подносилац захтјева је тражену допуну доставио дана 17.08.2018. године поднеском број УП-04-26-2-025-4/18 и поднеском број УП-04-26-2-025-5/18.

У Захтјеву и накнадним допунама Захтјева се, између осталог, наводи следеће:

- Херинг је грађевинско предузеће регистровано у Регистру пословних субјеката код Општинског суда у Широком Бријегу под бројем 64-02-0002-08, са сједиштем на адреси Прово бб, Широки Бријег, Босна и Херцеговина. Основна регистрована дјелатност привредног субјекта Херинг је изградња цеста и аутоцеста;
- ЈП Аутоцесте регистровано је 2010. године на основу Закона о цестама Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", број 12/10 и 16/10), Закона о привредним друштвима ("Службене новине Федерације БиХ", број 81/15) и Одлуком о статусним питањима ЈП Аутоцесте Федерације Босне и Херцеговине (Одлука В број 593/10 од 01.07.2010. године) коју је донијела Влада Федерације Босне и Херцеговине на 149. сједници одржаној 1. јула 2010. године у Сарајеву; на територији Федерације Босне и Херцеговине је искључиво задужено за управљање, грађење, реконструкцију, одржавање и заштиту аутоцеста и брзих цеста;
- Привредни субјекат ЈП Аутоцесте је на основу Закона о цестама ФБиХ те Одлуке број 593/10 задужено за управљање, грађење, реконструкцију, одржавање и заштиту аутоцеста у ФБиХ, што представља *de facto* и *de iure* монопол, односно доминантни положај у смислу члана 9. Закона о конкуренцији.

Извођење радова градње, реконструкције и одржавања аутоцеста ЈП Аутоцесте уступају по поступку и на начин утврђен Законом о јавним набавкама, при чему ЈП Аутоцесте у предметном случају нарушавају и ограничавају конкуренцију кроз расписивање незаконитих тендера, јер се исти креирају на начин да ефективно ограничавају конкуренцију. Привредни субјекат ЈП Аутоцесте дефинише критеријуме за учешће у појединачним поступцима па је тако, како се наводи у Захтјеву, и са спорним позивима за достављање понуда за градњу дионице аутопута Коридора Vц, Почитељ-Звировићи.

Предметни Захтјев тиче се активности ЈП Аутоцесте које представљају злоупотребу доминантног положаја у смислу члана 10. Закона тако што је неоправдано расписивао тендер са дискриминаторним и ограничавајућим карактеристикама, које нарушавају ефикасну конкуренцију на релевантном тржишту Босне и Херцеговине. Подносилац захтјева истиче да се облици злоупотребе доминантног положаја примарно могу сврстати у оне који су обухваћени одредбама члана 10. став (2), тачке б) и ц) Закона о конкуренцији.

ЈП Аутоцесте је ограничио Подносиоцу захтјева и другим конкурентима учешће на низводном тржишту те је кроз циљану промјену тендерских услова намјеравао Подносиоцу захтјева и другим учесницима ускратити могућност партиципације у самом тендеру.

Према Закону о цестама ФБиХ, управитељи цеста, као што је ЈП Аутоцесте, директно не изводе радове градње, реконструкције и одржавања јавних цеста. Изузетно, могу изводити наведене радове, ако имају потребне капацитете и уколико је то у функцији рационалности, бољег функционирања система и ако је технолошки и економски оправдано.

Подносилац захтјева предлаже да релевантно тржиште предметног поступка буде тржиште јавних набавки радова на изградњи аутоцеста на Коридору Vц на подручју ФБиХ.

Имајући у виду да је привредни субјекат ЈП Аутоцесте основан кроз Закон о цестама ФБиХ, на основу чега му је и дато овлашћење за управљање, грађење, реконструкцију, одржавање и заштиту аутоцеста и брзих цеста, његово тржишно учешће на овом релевантном тржишту је 100%.

ЈП Аутоцесте се на релевантном тржишту може понашати потпуно независно од стварних или могућих конкурената, пошто је једини учесник на релевантном тржишту. У складу с тим, како се претпоставља да привредни субјекат има доминантан положај ако је његово тржишно учешће већи од 40%, а како ЈП Аутоцесте имају тржишно учешће од 100% на релевантном тржишту - ЈП Аутоцесте имају доминантан положај на релевантном тржишту.

У складу са наведеним, ЈП Аутоцесте имају доминантан положај на релевантном тржишту јавних набавки радова на изградњи аутоцесте на Коридору Vц на подручју ФБиХ, у смислу члана 9. Закона.

Подносилац захтјева, даље у Захтјеву, наводи на који начин ЈП Аутоцесте врше злоупотребу доминантног положаја и то:

- Прије свега, тендерска процедура за пројекат изградње аутоцесте на коридору Vц дионица Почитељ Бијача, поддионица Почитељ-Звировићи проводи се трећи пут;
- Први пут, тендер је био расписан у два ЛОТ-а (ЛОТ 1 Чвор Почитељ - Мост Почитељ (км 0+000,00 до км 4+404,00) ЈПАЦ 612-Б64-14 и ЛОТ 2 Мост Почитељ- Звировићи (км од 4+404 до 11+075,00) ЈПАЦ 616-Б65-14). Након предквалификационог процеса и предаје финансијског дијела понуда, у поступку евалуације догодили су се пропусти и радње које су упућивале на неправилности и вањске притиске због чега је и посебни одјел Европске инвестиционе банке и то одјел за преваре и истраге водио посебну истрагу. Поступак јавне набавке је на крају поништен, а резултати истраге никада нису презентирани. Херинг као водећи партнер у конзорцију Херинг & Виадукт на овом тендеру је задовољио увјете тендера и конзорцију Херинг & Виадукт је дао најјефтинију понуду за оба ЛОТ-а.
- Други тендер је био расписан као јединствени тендер без подјеле на ЛОТ-ове иако је постојао закључак Надзорног одбора ЈП Аутоцесте и налог Управи ЈП Аутоцесте да се тендер распише у два ЛОТ-а по истим увјетима као и први. Квалификацијски критерији су били постављени тако високо да их Херинг није могао задовољити нити као партнер, па је у тендеру судјеловао као предложени подизвођач конзорцију *Azvirt & Power China* који је на овом тендеру дао и најповољнију понуду. Поновно су у евалуацијском процесу направљени пропусти који су довели до поништења тендера. Конкретно, директор ЈП Аутоцесте је прије окончања поступка јавних набавки јавно објавио да је извођач радова Конзорциј Страбаг & Еуроасфалт, чиме је нарушио повјерљивост поступка и објавио податке везане за тендер прије него су они предочени понуђачима.

ЈП Аутоцесте је у оба ова тендера предлагао да као извођач буде изабран скупљи понуђач и то оба пута исти - конзорциј Страбаг & Еуроасфалт.

Према наводима из Захтјева трећи пут се расписује тендер, а већ је након другог тендера јасна била намјера ЈП Аутоцесте да елиминира из натјечајне процедуре појединачне учеснике, те на тај начин елиминира конкуренцију. Критерији

који су сад постављени указују да се из натјечања жељело уклонити Подносиоца захтјева али и друге који су са Подносиоцем захтјева до сада сурађивали. Поред тога, овакви критерији су презахтјевни и толико ограничавајући да је опћенито конкурентност на овом тендеру доведена у питање. Објава тендера у два ЛОТ-а само је привидно направљена. Наиме, иако је формално овај тендер објављен у два ЛОТ-а, постоји ограничење судјеловања јер уколико се понуђач пријављује за оба ЛОТ-а мора задовољити кумулативне захтјеве у погледу просјечног годишњег промета у последњих 5 година.

На првом тендеру натјечај је био подијељен на два ЛОТ-а који су имали своје појединачне захтјеве у погледу техничких и финансијских квалификацијских захтјева и понуђачи су могли одабрати да судјелују на једном или оба ЛОТ-а без ограничења, уколико су испуњавали појединачне задане критерије. У овом натјечају такођер је и сама подјела извршена неприродно и методолошки нелогично, па сходно томе и дискриминаторно.

Један уговор (ЛОТ 1) обухваћа изградњу дијела трасе аутопута тунел и мостове од чвора Звировићи до моста Почитељ (на десној страни ријеке Неретве) и дио трасе иза моста Почитељ на лијевој страни ријеке Неретве (4+404,00 до км 11+075,00). Да би се дошло до ове позиције рада (с лијеве стране) потребно је возити преко 20 км. За разлику од ове нелогичне подјеле прва објава тендера која је такођер била у два ЛОТ-а, била је земљописно и организацијски логична јер је један ЛОТ био од чвора Звировићи до моста Почитељ, а други је био сам мост и наставак трасе до стационаже 11+075,00, што је и крај ове дионице. Подјела у првом распису је била и финансијски уравнотежена јер су оба ЛОТ-а била отприлике исте вриједности (по пола). Сада то није случај јер ЛОТ 1 има пуно већу вриједност ради додавања дијела који технолошки и логички тамо не припада.

Подносилац захтјева додатно наглашава и саме критерије између првог, другог и трећег тендера. Евидентно је да се кроз измјене критерија појединачних тендера фаворизира појединачан конзорциј те ограничава приступ осталим учесницима у складу са документацијом и подацима прикупљеним на прва два тендера. Наиме, оваква подјела на ЛОТ-ове, као што је сада случај у трећем тендеру, фаворизира конзорцију са друштвом Еуроасфалт.

Захтјеви за искуство у извођењу сличних радова или искуство у кључним активностима на овом тендеру, особито за ЛОТ 2, су толико несразмјерни предмету набавке и толико ограничавајући да је конкуренција за овај ЛОТ у потпуности упитна. Захтјев је да извођач мора имати успешно искуство у улози главног извођача (један извођач или члан у ЈВ/конзорцију) у најмање 3 пројекта природе и комплексности сличне као предложени уговор (градња пуног профила аутоцесте) са вриједношћу не мањом од 22 милиона ЕУР за сваки, од којих један треба бити градња мост/вијадукта вриједности не мање од 35 милиона ЕУР, и који има минималне карактеристике да су му је распон минимално 140 м, висина ступова 90 м, а ширина 20 м.

Овакав захтјев је јако висок и у погледу вриједности с обзиром да процијењена вриједност самог моста Почитељ из ранијих тендера износи цца 25 милиона ЕУР. Надаље комбинацију ових захтјева је јако тешко остварити будући да су фиксно дате и јасно одређене.

Овај захтјев је и додатно ограничен чињеницом да партнери у конзорцију не могу захтјеве специфичног искуства и искуства у кључним активностима испунити кумулативно него је изричито тражено да ове захтјеве мора испунити искључиво водећи партнер.

Смисао овог захтјева је да се докаже да потенцијални извођач има искуство у градњи сличних објеката, а не да се прецизира висина, ширина и распон моста. Овај захтјев ЈП Аутоцесте је могао формулирати и на начин да неке оквирне параметре дефинише, затим сличност по методологији, по материјалима, а не конкретно задани објект.

С друге стране, ЛОТ 1 који је сада финансијски и технички захтјевнији и обимнији, има знатно мање захтјеве (а остали су скоро једнаки као код првог тендера), тако да се тражи кључно искуство у градњи пуног профила аутоцесте у три уговора у задњих 5 година у вриједности од 41 милион ЕУР (раније је било 40 милиона ЕУР и један уговор) с тим да ово искуство може бити и у улози подизвођача па чак и збрајањем више уговора, што је знатно мањи захтјев у односу на сами пројект.

Подносилац захтјева напомиње да је за ЛОТ л повећан само захтјев годишњег промета на начин да Партнер мора задовољити минимално 40% док је на првом тендеру било само 25%. Све ово указује на нееквивалентност тендера (односно већ самих ЛОТ-ова) у погледу аспекта права конкуренције.

ЈП Аутоцесте, на основу прошлих тендера може јасно утврдити који проценат Подносилац захтјева може испунити, међутим, Подносилац захтјева сматра да овакво неоправдано поступање и увећање удјела минималних критерија представља једнострано поступање, чији оправдање се не може ни технолошки ни економски објективно аргументирати те служе само у једну сврху - нарушавању конкуренције кроз фаворизирање појединачних учесника, односно прилагођавања критерија појединачном конзорцију.

Чињеница да је Банка (ЕИБ) дала своју сугласност на квалификацијске критерије на првом тендеру доказује да су исправни и да се по њима могао расписати и успјешно провести натјечај, па су измјене квалификацијских критерија вршене искључиво на иницијативу ЈП Аутоцесте који су без економских и процедуралних оправдања самовољно мијењали квалификацијске критерије из тендера у тендер.

Што се тиче ограничавање конкуренције везано за повезана лица Подносилац захтјева истиче да у је чланку 17.5. Података о тендеру (Тендер дата схеег) привредни субјекат ЈП Аутоцесте навео да Понуђачи не могу користити искуство и капацитете повезаних подузећа, кћерка подузећа нити супсидијарних друштва. Искуство које ће се узети у обзир је само оно властито искуство понуђача.

Подносилац захтјева сматра да је овакав критериј јако ограничавајући особито када је познато да већина свјетских компанија послују као корпорације или групације више привредних субјеката па овакво ограничавање у битном нарушава конкуренцију на начин да ЈП Аутоцесте очевидно спречавају улазак на тржиште привредних субјеката који припадају већим групацијама, што, поред што је противно правилима слободне тржишне утакмице, нарушава и све економске законитости јер је за очекивати да су веће групације спремније испуњавати своје обавезе из тендера.

Имајући у виду ове квалификације Подносилац захтјева истиче, да су квалификацијски захтјеви коректно постављени трећи пут када је објављен тендер, неспорно је да би Подносилац обзиром на досадашње искуство на сличним пројектима, бар задовољавао увјете за партнера, но тендерски увјети су приликом објаве трећег тендера управо креирани тачно на начин да се искључује Подносилац захтјева (односно да се тендер прилагоди конзорцију Страбаг & Еуроасфалт).

Оваквим поступањем од стране ЈП Аутоцесте, Подносилац захтјева наводи да је доведен у ситуацију да није у могућности да обавља своју основну дјелатност, односно да

не може уопће да се појави као понуђач (конкурент) на предметном тендеру, а због у цијелости неоправданог и незаконитог поступања од стране ЈП Аутоцесте приликом прописивања увјета за тендер. Штетни утицај који овакво поступање има у односу на Подносиоца је изгубљена добит услед неоправдане немогућности учествовања Подносиоца на тендеру.

У Захтјеву и касније заprimљеним поднесцима се такође наводи и да добављачи који немају једнак третман у поступку јавних набавки имају могућност улагања приговора односно жалби према Закону о јавним набавкама, док та могућност у предметним тендерима није дата. Наиме, како је већ само Конкуренијско вијеће утврдило у Рјешењу бр. УП-03-26-3-021-40/17 од 07.06.2018. године, Уред за разматрање жалби јавних набавки за наведене случајеве није надлежан. Наиме у складу са чланом 10. став 1) Закона о јавним набавкама искључена је примјена истог у уговорима који се додјељују у складу са међународним споразумима и у којима се процедуре набавке проводе по посебним захтјевима кредитора, тако да у овим случајевима није осигуран никакав институционални правни оквир који би осигуравао спровођење процедура по основним принципима транспарентности, правичности и осигурања активне конкуренције.

Подносилац захтјева се стога обратио Конкуренијском савјету да на захтјев Подносиоца захтјева покрене поступак те утврди неусаглашеност тендера са Законом о конкуренцији на начин да су својим поступањем ЈП Аутоцесте злоупотријебиле свој доминантан положај, што, сходно томе, представља повреду Закона о конкуренцији.

Подносилац захтјева у Захтјеву наводи да све наведено говори у прилог чињеници да постоји реална индикација да ће реализацијом предметног тендера бити оштећени сви понуђачи који не испуњавају овакве неоправдане увјете који су прилагођени искључиво преферираном конзорцију Страбаг & Еуроасфалт, односно да су испуњени увјети из члана 40. Закона о конкуренцији да Конкуренијско вијеће одреди привремену мјеру и наложи обуставу поступања по предметном тендеру, до окончања поступка пред Конкуренијским вијећем, а по Захтјеву да се утврди да је ЈП Аутоцесте злоупотријебио доминантни положај на тржишту, односно до налога Конкуренијског савјета да ЈП Аутоцесте ускладе предметни тендер и своје поступање на тржишту у складу са Законом о конкуренцији.

Поред свега наведеног, Подносилац захтјева је у допуни Захтјева од 17.08.2018. године додатно навео да су, у складу са тендерском документацијом заинтересовани судионици на тендеру, дана 01.08.2018. године обавили обилазак терена у организацији ЈП Аутоцесте што је уобичајна процедура са сличним тендерима путем које се потенцијални понуђачи упознају са детаљима терена и приступа како би могли направити најбоље понуде узимајући у обзир све битне елементе и околину самог пројекта; из записника се може видјети која лица су била заинтересована за учешће на тендеру, али према сазнањима Подносиоца захтјева увјете који су формулирани тендером испуњава само привредни субјект Страбаг; остала лица која су била заинтересована, иако имају значајно искуство, према увјетима ЈП Аутоцесте, неће моћи узети учешће на тендеру, који је предвидио услове које испуњава само један заинтересовани учесник на тржишту. Док год ЈП Аутоцесте расписују увјете на овај начин (минималне висине, дужине и ширине појединачних елемената), без узимања у обзир принципа пропорционалности у којим би се и други учесници који испуњавају сличне увјете могли квалифицирати, такви услови ће имати рестриктиван ефекат на конкуренцију.

Према Подносиоцу захтјева је дана 21.09.2018. године актом број УП-04-26-2-025-6/18 упућен Захтјев за доставом додатних информација и појашњења и то у вези ранијег поступка који се водио пред Конкурenciјским савјетом, а који је окончан доношењем Рјешења број УП-03-26-3-021-40/18 дана 07.06.2018. године.

У одговору који је запримљен дана 26.09.2018. године под бројем УП-04-26-2-025-7/18 Подносилац захтјева је навео да сматра да предметни поступак није у вези са предметом који је окончан Рјешењем број УП-03-26-3-021-40/18 од дана 07.06.2018. године, обзиром да се базира на другим материјалним чињеницама и другом правном основу за покретање поступка. Ранији поступак се односио на тадашњи позив за изградњу аутоцесте на коридору Vc дионица Почитељ Бијача, бр. ЈПАЦ 841-Б80-17, који је био поништен прије него је проузроковао било какву посљедицу која би могла бити од утицаја на конкуренцију. Предмет тренутног поступка је начин провођења нове тендерске процедуре везано за ЛОТ 1 Чвор Почитељ - почетак моста Почитељ & крај моста Почитељ-Звировићи, реф. ЈПАЦ 975- Б96-18 и ЛОТ 2 Мост Почитељ Реф. ЈПАЦ 976-Б97-18. Ријеч је о другим поступцима који представљају нове материјалне чињенице везано за које се Конкурenciјски савјет моли за провођење поступка утврђивања злоупотребе доминантног положаја. Правни основ захтјева у предмету окончаном Рјешењем УП-03-26-3-021-40/18 био је искључиво члан 4. Закона о конкуренцији (забрањени споразум), док у овом предмету Подносилац сматра да материјалне чињенице због којих је поднио захтјев представљају кршење одредби члана 10. Закона о конкуренцији (злоупотребу доминантног положаја).

Подносилац захтјева је навео у Одговору да нема потпуна сазнања нити увид у сву потребну документацију, али колико је упознат, ЕИБ је дао тзв. *"non-objection"* (потврда да нема примједби) на тендерску процедуру и документацију.

Такође, Подносилац захтјева је истакао да ЈП Аутоцесте самостално и без судјеловања ЕИБ-а поставља критерије за квалификацију и да сам одговара за реализацију пројекта. Према свим релевантним прописима и правилницима ЕИБ-а, ова финансијска институција се не упушта у тендерске критерије (поготово не оне техничке природе за које и нема експерте), него свој надзор ограничава само на најбитније аспекте административних одредби тендерских докумената. Сходно томе, поступање ЈП Аутоцесте, која је предмет Захтјева се, према ставу Подносиоца захтјева, не би могло сматрати одобреним од стране ЕИБ-а.

Имајући у виду наведено, Подносилац захтјева је навео да остаје код свих приједлога из Захтјева те моли Вијеће за хитно поступање, посебно у односу на предложену привремену мјеру.

Конкурenciјски савјет се актом број УП-04-26-2-025-8/18 од 02.10.2018. године обратио привредном субјекту ЈП Аутоцесте затраживши информација које све сагласности по питању тендерске процедуре даје Европска инвестицијска банка (ЕИБ) када је ријеч о расписивању и провођењу тендера који се финансирају на овај начин. У Упиту је тражена и информација да ли ЈП Аутоцесте самостално и без судјеловања ЕИБ-а поставља критерије за квалификацију, да ли се Европска инвестицијска банка укључује у израду тендерских критеријума, посебно критеријума техничке природе, или је мониторинг ЕИБ усмјерен на искључиво административне одредбе тендерске документације.

ЈП Аутоцесте се дана 11.10.2018. године поднеском запримљеним под бројем УП-04-26-2-025-9/18 читавало на тражено те том приликом истакло да се поступци набавки

радова и услуга надзора чије је финансирање обезбјеђено из кредитних аранжмана закључених са Европском инвестицијском банком (у даљем тексту "Банка") проводе у складу са Водичем за набавке за пројекте које финансира ЕИБ (ревидована верзија документа из јуна 2011. године). Анексом 2 - преглед одлука о набавкама од стране Банке за пројекте лоциране изван ЕУ дефинисани су кораци који се морају поштовати како сlijеди:

"Међународни поступци набавке"

1. Инвеститор треба да пошаље обавјештење о набавци и тендерску документацију (као и предквалификациону документацију, уколико је потребно) Банци најмање двадесет дана прије очекиваног датума објављивања обавјештења.
2. Политика Банке је да се не врши свеобухватан преглед понуда или пред-квалификационе документације, што је у потпуности одговорност Инвеститора. Ипак, Банка може да прегледа основне административне клаузуле ових докумената, те да одређене коментаре, нарочито у вези са факторима пред-квалификације и критеријумима за оцењивање понуде. У сваком случају, то не представља одобрење комплетног садржаја ових докумената.
3. Уколико је потребно, Банка ће прегледати и организовати објављивање обавјештења о набавци у "Службеном гласу Европске уније" (СГЕУ) у име Инвеститора.
4. У случају пред-квалификације, Инвеститор мора да пошаље Банци на "сагласност" ("non-objection") извјештај о пред-квалификацији и предложеном листу пред-квалификованих кандидата.
5. Током припреме тендера, Инвеститор мора одмах да обавијести Банку о било каквим писаним жалбама које је евентуално примио од понуђача.
6. Након анализе понуда, Инвеститор мора послати Банци свој извјештај о процјени, наводећи јасну препоруку за додјелу уговора. Банка ће дати "сагласност" ("non-objection") или одговарајуће коментаре.
7. Одмах након што је уговор потписан, Инвеститор мора да пошаље Банци обавјештење о додјели које ће, уколико је потребно, Банка објавити у СГЕУ у име Инвеститора.
8. Коначно, Инвеститор мора да пошаље Банци копију потписаног уговора (и Изјаве о интегритету) прије првог захтјева за исплату по основу уговора.

Специфични случајеви уговора за консултантске услуге

Банка прегледа предложени обим услуга и опис послова (укључујући и одабрани поступак), извјештај о ужем-избору који објашњава како је припремљен препоручени ужи избор консултаната, избор, захтјев за понуде, извјештај о оцјени који оправдава предложени поступак, и нацрт консултантског уговора, како би се осигурало да може да финансира одговарајуће услуге.

1. Инвеститор мора послати Банци опис послова, предложени ужи избор консултаната и извјештај о ужем-избору (или обавјештење о набавци у случају да је изабран отворени или ограничени поступак) и захтјев за понуде.
2. Банка ће послати своју "сагласност" ("non-objection") или коментаре о понуди. Такође, Банка може да изврши преглед главних административних клаузула захтјева о понудама и дати одређене коментаре, посебно оне који се односе на критеријуме оцјене понуде. У сваком случају, ово се не сматра одобрењем за цјелокупни садржај документације.

3. У случају отворених или ограничених поступака, Банка ће, по потреби, организовати објављивање обавјештења о набавци у СГЕУ име Инвеститора.
4. У случају ограниченог поступка, Инвеститор мора да пошаље извјештај о пред-квалификацији Банци на "сагласност" ("non-objection").
5. Након анализе понуда, Инвеститор мора да пошаље Банци свој извјештај о оцјени, истичући јасне препоруке за додјелу уговора, и нацрт консултантског уговора. Банка даје своју "сагласност" ("non-objection") или одговарајуће коментаре.
6. У случају отвореног или ограниченог поступка, одмах након потписивања уговора, Инвеститор мора да пошаље Банци обавјештење о додјели које ће Банка, по потреби, објавити у СГЕУ у име Инвеститора.
7. Коначно, Инвеститор мора да пошаље Банци копију потписаног уговора (и Изјаве о интегритету, Анекс 3, за међународни поступак) прије свог првог захтјева за исплату по уговору."

Поред наведеног ЈП Аутоцесте је у свом одговору даље навео да, поштујући правила и процедуре прописане Водичем, ЈП Аутоцесте ФБиХ д.о.о. Мостар комплетну тендерску документацију (која зависно од фазе поступка може бити у случају набавке радова претквалификациона документација и тендерска документација, те у случају набавке услуга позив за исказ интереса и позив за достављање понуда) прије објављивања и достављања апликантима, доставља Банци на преглед и коментаре. Банка даје своју сагласност односно "no comment" или одговарајуће коментаре. Банка врши преглед комплетне документације тј. формално-правног дијела, као и техничког дијела односно квалификационих критеријума. Издавањем "no comment" Банка је сагласна са садржајем комплетне тендерске документације. У супротном, Банка даје коментаре и смјернице које измјене требају бити извршене.

Надаље, како је наведено у Водичу, а достављено Конкурнцијском савјету од стране привредног субјекта ЈП Аутоцесте "Банка има право и обавезу да осигура поштовање, у случају пројеката у Европској унији, одредби Заједнице (ЕУ) у овој области, или у случају пројеката изван ЕУ, релевантних критеријума за прописно управљање њеним финансирањем, те да је процес набавке праведан и транспарентан, као и да је изабрана економски најповољнија понуда".

ЈП Аутоцесте на крају напомињу да се горе наведени кораци, који се морају поштовати, представљају стандардни ток поступка набавке роба односно услуга, осим у посебним случајевима када Банка даје инструкције и смјернице Инвеститору о методи и начину провођење поступка.

У циљу потпуног информисања Конкурнцијски савјет се додатно обратио привредном субјекту ЈП Аутоцесте дана 16.11.2018. године актом број УП-04-26-2-025-10/18, а затим и ургенцијом на захтјев за достављањем информација дана 10.12.2018. године актом број УП-04-26-2-025-11/18 упитом да ли је по питању тендерске процедуре везано за ЛОТ 1 Чвор Почитељ - почетак моста Почитељ & крај моста Почитељ-Звириовићи, реф. ЈПАЦ 975-Б96-18 и ЛОТ 2 Мост Почитељ-Звириовићи, реф. ЈПАЦ 976-Б97-18 Европска инвестицијска банка дала тзв. "non-objection" (потврда да нема примједби) на комплетну тендерску процедуру, укључујући расписивање тендера, услове из тендера и тендерску документацију.

ЈП Аутоцесте је на упит одговорило поднеском запримљеним дана 13.12.2018. године под бројем УП-04-26-2-025-12/18 истичући да, обзиром да се пројект реализује кредитним средствима Европске инвестицијске банке, комплетан процес набавке оба лота се врши у складу са

правилима и политикама набавке ове међународне финансијске институције. У фази припреме тендера то подразумејева кориштење стандарде тендерске документације ЕБРД-а и других међународних финансијских институција признатих од стране ЕИБ-а уз поштивање и укључивање ЕИБ-овог Водича за набавке.

У припреми тендерске документације, посебно квалификационих критерија, био је укључен и консултант задужен за пружање техничке помоћи (такође изабран по међународном позиву и у складу са правилима ЕИБ-а), а активну улогу имао је и неовисни посматрач којег је директно именовао кредитор.

У одговору ЈП Аутоцесте се даље наводи да је тендерска документација послана на преглед и сагласност ЕИБ-у који је на исту дао "no comment" 29. јуна 2018. године. Овим актом дата је сагласност на објаву тендера у Службеним новинама ЕУ као и у домаћим средствима информисања. Тендер је објављен 10.07.2018. године, а понуде су отворене 10.10.2018. године.

У циљу постизања максималне заштите повјерљивости поступака предметна набавка се проводи по систему тзв двије коверте. Прво се отварају и евалуирају техничке понуде, а тек након што ЕИБ изда "no-objection" на Извјештај о техничкој евалуацији, приступа се отварању финансијске понуде (друга коверта). По окончању финансијске евалуације сачињава се нови извјештај са приједлогом за додјелу уговора који се такођер шаље Банци на "no-objection".

Увидом у поднесени Захтјев и остале поднеске Подносиоца захтјева, Конкурнцијски савјет је оцијенио да описано чињенично стање не спада у надлежности Конкурнцијског савјета.

Конкурнцијски савјет је орган надлежан за заштиту тржишне конкуренције, који у оквиру надлежности прописаних чланом 25. став 1) Закона, између осталог, одлучује о захтјевима за провођење поступка, води поступак и доноси управне акте којима се окончава поступак пред Конкурнцијским савјетом.

Захтјев за покретање поступка се односи на провођење тендерске процедуре изградње дијела аутоцесте Уц дионица Почитељ - Бијача, поддионица Почитељ-Звириовићи који се финансира из средстава Европске инвестицијске банке (ЕИБ). Поступци набавки радова и услуга надзора чије је финансирање обезбјеђено из кредитних аранжмана закључених са Европском инвестицијском банком проводе се у складу са Водичем Европске инвестицијске банке за набавке за пројекте које финансира ЕИБ (ревидована верзија документа из јуна 2011. године). Анексом 2 - преглед одлука о набавкама од стране Банке за пројекте лоциране изван ЕУ дефинисани су кораци који се морају поштовати. ЈП Аутоцесте доставља тендерску документацију Банци на преглед и коментаре. Банка даје своју сагласност, односно "no comment" или одговарајуће коментаре.

Поред тога, примјеном члана 10. став (1) тачка ц) Закона о јавним набавкама искључена је примјена овог Закона у уговорима који се додјељују у складу с међународним споразумом према којем се примјењује посебна процедура међународних, кредитних или донаторских аранжмана или уговорима о јавној набавци који је закључен у складу с посебним правилима дефинираним међународним уговором између Босне и Херцеговине и једне или више држава за пројекте које ће уговорне стране заједнички изводити или користити.

Обзиром на напријед наведено, Конкурнцијски савјет нема основа за покретање поступка, у смислу одредби члана 10. став (2) тачке б) и ц) Закона о конкуренцији, на које се

позива Подносилац захтјева, нити било којег другог члана истог Закона.

Имајући у виду наведено, Конкурентски савјет је одлучио као у диспозитиву.

Поука о правном лијеку

Против овог Закључка незадовољна страна може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема овог Закључка.

Број УП-04-26-2-025-13/18

27. децембра 2018. године

Сарајево

Предсједница

Адиса Бегич, с. р.

Конкурентско вјеће БиХ, на основу члана 25. став (1) тачка е), члана 42. став (2), а у вези са чланом 26. Закон о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09) и чланом 58. став (4) Закона о управном поступку Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 и 53/16), рјешавајући по Захтјеву за покретање поступка привредног субјекта Hering d.d. за пројектирање и градитељство Широки Бријег, Прово бб, Широки Бријег против привредног субјекта JP Autoceste Федерације Босне и Херцеговине d.o.o., Браће Fejića бб, Mostar, ради утврђивања злоупотребе доминантног положаја у смислу члана 10. став (2) тачке б) и c) Закона о конкуренцији, на 43. (четрдесеттрећој) сједници одржаној дана 27.12.2018. године, донијело је слjedeћи

ЗАКЉУЧАК

1. Odbacuje se Zahtjev za pokretanje postupka привредног субјекта Hering d.d. за пројектирање и градитељство, Широки Бријег против JP Autoceste Федерације Босне и Херцеговине d.o.o. Mostar, ради утврђивања забрањеног конкурентског дјеловања у смислу члана 10. став (2) тачке б) и c) Закона о конкуренцији, због стварне ненадлежности.
2. Овај Закључак ће бити објављен у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласилима ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Конкурентско вјеће је запримило, под бројем UP-04-26-2-025-1/18 дана 31.07.2018. године, Захтјев за покретањем поступка (у даљем тексту: Захтјев) привредног субјекта Hering d.d. за пројектирање и градитељство Широки Бријег, Прово бб, Широки Бријег (у даљем тексту: Hering или Подносилац захтјева), заступаног путем адвоката Amine Đugum, Fra Anđela Zvizdovića 1, BC UNITIC, Tower B/II, 71000 Сарајево, против привредног субјекта JP Autoceste Федерације Босне и Херцеговине d.o.o., Браће Fejića бб, Mostar (у даљем тексту: JP Autoceste) у вези злоупотребе доминантног положаја на релевантним тржиштима у Босни и Херцеговини.

Захтјев је самoinицијативно допуњен дана 01.08.2018. године поднеском број UP-04-26-2-025-2/18.

Увидом у запримљени Захтјев Конкурентско вјеће је утврдило да исти треба допунити те је у том смислу дана 09.08.2018. године актом број UP-04-26-2-025-3/18 упутило Захтјев за допуном Захтјева за покретањем поступка.

Подносилац захтјева је тражену допуну доставио дана 17.08.2018. године поднеском број UP-04-26-2-025-4/18 и поднеском број UP-04-26-2-025-5/18.

У Захтјеву и накнадним допунама Захтјева се, између осталог, наводи следеће:

- Hering је грађевинско предузеће регистровано у Регистру пословних субјеката код Опћинског суда у Широком Бријегу под бројем 64-02-0002-08, са сједиштем на адреси Прово бб, Широки Бријег, Босна и Херцеговина. Основна регистрована дјелатност

привредног субјекта Hering је изградња цеста и аутоцеста;

- JP Autoceste регистровано је 2010. године на основу Закона о цестима Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", број 12/10 и 16/10), Закона о привредним друштвима ("Службене новине Федерације БиХ", број 81/15) и Одлуком о статусним питањима JP Autoceste Федерације Босне и Херцеговине (Одлука V број 593/10 од 01.07.2010. године) коју је донијела Влада Федерације Босне и Херцеговине на 149. сједници одржаној 1. јула 2010. године у Сарајеву; на територији Федерације Босне и Херцеговине је искључиво задужено за управљање, грађење, реконструкцију, одржавање и заштиту аутоцеста и брзих цеста;
- Привредни субјект JP Autoceste је на основу Закона о цестима FBiH те Одлуке број 593/10 задужено за управљање, грађење, реконструкцију, одржавање и заштиту аутоцеста у FBiH, што представља *de facto* и *de iure* монопол, односно доминантни положај у смислу члана 9. Закона о конкуренцији.

Извођење радова грађње, реконструкције и одржавања аутоцеста JP Autoceste уступају по поступку и на начин утврђен Законом о јавним набавкама, при чему JP Autoceste у предметном случају нарушавају и ограничавају конкуренцију кроз расписивање незаконитих тендера, јер се исти креирају на начин да ефективно ограничавају конкуренцију. Привредни субјект JP Autoceste дефинише критерије за учешће у појединачним поступцима па је тако, како се наводи у Захтјеву, и са спornим позивима за достављање понуда за грађњу дionице аутопута Коридора Vc, Поцителј-Звиовићи.

Предметни Захтјев тиће се активности JP Autoceste које представљају злоупотребу доминантног положаја у смислу члана 10. Закона тако што је неоправдано расписивао тендер са дискриминаторним и ограничавајућим карактеристикама, које нарушавају ефикасну конкуренцију на релевантном тржишту Босне и Херцеговине. Подносилац захтјева истаће да се облици злоупотребе доминантног положаја примарно могу сврстати у оне који су обухваћени одредбама члана 10. став (2), тачке б) и c) Закона о конкуренцији.

JP Autoceste је ограничио Подносиоцу захтјева и другим конкурентима учешће на низводном тржишту те је кроз циљану промјену тендерских услова намјеравао Подносиоцу захтјева и другим учесnicима ускратити могућност participације у самом тендеру.

Према Закону о цестима FBiH, управитељ цеста, као што је JP Autoceste, директно не изводе радове грађње, реконструкције и одржавања јавних цеста. Изузетно, могу изводити наведене радове, ако имају потребне капацитете и уколико је то у функцији рационалности, бољег функционирања система и ако је технолошки и економски оправдано.

Подносилац захтјева предлаже да релевантно тржиште предметног поступка буде тржиште јавних набавки радова на изградњи аутоцеста на Коридору Vc на подручју FBiH.

Имајући у виду да је привредни субјект JP Autoceste основан кроз Закон о цестима FBiH, на основу чега му је и dato овлашћење за управљање, грађење, реконструкцију, одржавање и заштиту аутоцеста и брзих цеста, његов тржишни удио на овом релевантном тржишту је 100%.

JP Autoceste се на релевантном тржишту може понашати потпуно независно од стварних или могућих конкурената, пошто је једини учесник на релевантном тржишту. У складу с тим, како се претпоставља да привредни субјект има доминантан положај ако је његов тржишни удио већи од 40%, а како JP Autoceste имају тржишни удио од 100% на релевантном тржишту - JP Autoceste имају доминантан положај на релевантном тржишту.

U skladu sa navedenim, JP Autoceste imaju dominantan položaj na relevantnom tržištu javnih nabavki radova na izgradnji autoceste na Koridoru Vc na području FBiH, u smislu člana 9. Zakona.

Podnosilac zahtjeva, dalje u Zahtjevu, navodi na koji način JP Autoceste vrše zloupotrebu dominantnog položaja i to:

- Prije svega, tenderska procedura za projekat izgradnje autoceste na koridoru Vc dionica Počitelj Bijača, poddionica Počitelj-Zvirovići provodi se treći put;
- Prvi put, tender je bio raspisan u dva LOT-a (LOT 1 Čvor Počitelj- Most Počitelj (km 0+000,00 do km 4+404,00) JPAC 612-B64-14 i LOT 2 Most Počitelj-Zvirovići (km od 4+404 do 11+075,00) JPAC 616-B65-14). Nakon predkvalifikacijskog procesa i predaje finansijskog dijela ponuda, u postupku evaluacije dogodili su se propusti i radnje koje su upućivale na nepravilnosti i vanjske pritiske zbog čega je i posebni odjel Evropske investicione banke i to odjel za prevare i istrage vodio posebnu istragu. Postupak javne nabavke je na kraju poništen, a rezultati istrage nikada nisu prezentirani. Hering kao vodeći partner u konzorciju Hering & Viadukt na ovom tenderu je zadovoljio uvjete tendera i konzorcij Hering & Viadukt je dao najjeftiniju ponudu za oba LOT-a.
- Drugi tender je bio raspisan kao jedinstveni tender bez podjele na LOT-ove iako je postojao zaključak Nadzornog odbora JP Autoceste i nalog Upravi JP Autoceste da se tender raspiše u dva LOT-a po istim uvjetima kao i prvi. Kvalifikacijski kriteriji su bili postavljeni tako visoko da ih Hering nije mogao zadovoljiti niti kao partner, pa je u tenderu sudjelovao kao predloženi podizvođač konzorciju Azvirt & Power China koji je na ovom tenderu dao i najpovoljniju ponudu. Ponovno su u evaluacijskom procesu napravljeni propusti koji su doveli do poništenja tendera. Konkretno, direktor JP Autoceste je prije okončanja postupka javnih nabavki javno objavio da je izvođač radova Konzorcij Strabag & Euroasfalt, čime je narušio povjerljivost postupka i objavio podatke vezane za tender prije nego su oni predloženi ponuđačima.

JP Autoceste je u oba ova tendera predlagao da kao izvođač bude izabran skuplji ponuđač i to oba puta isti - konzorcij Strabag & Euroasfalt.

Prema navodima iz Zahtjeva treći put se raspisuje tender, a već je nakon drugog tendera jasna bila namjera JP Autoceste da eliminiira iz natječajne procedure pojedinačne učesnike, te na taj način eliminiira konkurenciju. Kriteriji koji su sad postavljeni ukazuju da se iz natjecanja željelo ukloniti Podnosioca zahtjeva ali i druge koji su sa Podnosiocem zahtjeva do sada surađivali. Pored toga, ovakvi kriteriji su prezahtjevni i toliko ograničavajući da je općenito konkurentnost na ovom tenderu dovedena u pitanje. Objava tendera u dva LOT-a samo je prividno napravljena. Naime, iako je formalno ovaj tender objavljen u dva LOT-a, postoji ograničenje sudjelovanja jer ukoliko se ponuđač prijavljuje za oba LOT-a mora zadovoljiti kumulativne zahtjeve u pogledu prosječnog godišnjeg prometa u posljednjih 5 godina.

Na prvom tenderu natječaj je bio podijeljen na dva LOT-a koji su imali svoje pojedinačne zahtjeve u pogledu tehničkih i finansijskih kvalifikacijskih zahtjeva i ponuđači su mogli odabrati da sudjeluju na jednom ili oba LOT-a bez ograničenja, ukoliko su ispunjavali pojedinačne zadane kriterije. U ovom natječaju također je i sama podjela izvršena neprimodno i metodološki nelogično, pa shodno tome i diskriminatorno.

Jedan ugovor (LOT 1) obuhvaća izgradnju dijela trase autoputa tunel i mostove od čvora Zvirovići do mosta Počitelj (na

desnoj strani rijeke Neretve) i dio trase iza mosta Počitelj na lijevoj strani rijeke Neretve (4+404,00 do km 11+075,00). Da bi se došlo do ove pozicije rada (s lijeve strane) potrebno je voziti preko 20 km. Za razliku od ove nelogične podjele prva objava tendera koja je također bila u dva LOT-a, bila je zemljopisno i organizacijski logična jer je jedan LOT bio od čvora Zvirovići do mosta Počitelj, a drugi je bio sam most i nastavak trase do stacionaže 11+075,00, što je i kraj ove dionice. Podjela u prvom raspisu je bila i finansijski uravnotežena jer su oba LOT-a bila otprilike iste vrijednosti (po pola). Sada to nije slučaj jer LOT 1 ima puno veću vrijednost radi dodavanja dijela koji tehnološki i logički tamo ne pripada.

Podnosilac zahtjeva dodatno naglašava i same kriterije između prvog, drugog i trećeg tendera. Evidentno je da se kroz izmjene kriterija pojedinačnih tendera favorizira pojedinačan konzorcij te ograničava pristup ostalim učesnicima u skladu sa dokumentacijom i podacima prikupljenim na prva dva tendera. Naime, ovakva podjela na LOT-ove, kao što je sada slučaj u trećem tenderu, favorizira konzorcij sa društvom Euroasfalt.

Zahtjevi za iskustvo u izvođenju sličnih radova ili iskustvo u ključnim aktivnostima na ovom tenderu, osobito za LOT 2, su toliko nesrazmjerni predmetu nabavke i toliko ograničavajući da je konkurencija za ovaj LOT u potpunosti upitna. Zahtjev je da izvođač mora imati uspješno iskustvo u ulozi glavnog izvođača (jedan izvođač ili član u JV/konzorciju) u najmanje 3 projekta prirode i kompleksnosti slične kao predloženi ugovor (gradnja punog profila autoceste) sa vrijednošću ne manjom od 22 miliona EUR za svaki, od kojih jedan treba biti gradnja most/vijadukta vrijednosti ne manje od 35 miliona EUR, i koji ima minimalne karakteristike da su mu je raspon minimalno 140 m, visina stupova 90 m, a a širina 20 m.

Ovakav zahtjev je jako visok i u pogledu vrijednosti s obzirom da procijenjena vrijednost samog mosta Počitelj iz ranijih tendera iznosi cca 25 miliona EUR. Nadalje kombinaciju ovih zahtjeva je jako teško ostvariti budući da su fiksno date i jasno određene.

Ovaj zahtjev je i dodatno ograničen činjenicom da partneri u konzorciju ne mogu zahtjeve specifičnog iskustva i iskustva u ključnim aktivnostima ispuniti kumulativno nego je izričito traženo da ove zahtjeve mora ispuniti isključivo vodeći partner.

Smisao ovog zahtjeva je da se dokaže da potencijalni izvođač ima iskustvo u gradnji sličnih objekata, a ne da se precizira visina, širina i raspon mosta. Ovaj zahtjev JP Autoceste je mogao formulirati i na način da neke okvirne parametre definiše, zatim sličnost po metodologiji, po materijalima, a ne konkretno zadani objekt.

S druge strane, LOT 1 koji je sada finansijski i tehnički zahtjevniji i obimniji, ima znatno manje zahtjeve (a ostali su skoro jednaki kao kod prvog tendera), tako da se traži ključno iskustvo u gradnji punog profila autoceste u tri ugovora u zadnjih 5 godina u vrijednosti od 41 milion EUR (ranije je bilo 40 miliona EUR i jedan ugovor) s tim da ovo iskustvo može biti i u ulozi podizvođača pa čak i zbrajanjem više ugovora, što je znatno manji zahtjev u odnosu na sami projekt.

Podnosilac zahtjeva napominje da je za LOT 1 povećan samo zahtjev godišnjeg prometa na način da Partner mora zadovoljiti minimalno 40% dok je na prvom tenderu bilo samo 25%. Sve ovo ukazuje na neekvivalentnost tendera (odnosno već samih LOT-ova) u pogledu aspekta prava konkurencije.

JP Autoceste, na osnovu prošlih tendera može jasno utvrditi koji procenat Podnosilac zahtjeva može ispuniti, međutim, Podnosilac zahtjeva smatra da ovakvo neopravdano postupanje i uvećanje udjela minimalnih kriterija predstavlja jednostrano postupanje, čiji opravdanje se ne može ni tehnološki ni ekonomski objektivno argumentirati te služe samo u jednu svrhu - narušavanju konkurencije kroz favoriziranje pojedinačnih

учесnika, odnosno prilagođavanja kriterija pojedinačnom konzorciju.

Činjenica da je Banka (EIB) dala svoju suglasnost na kvalifikacijske kriterije na prvom tenderu dokazuje da su ispravni i da se po njima mogao raspisati i uspješno provesti natječaj, pa su izmjene kvalifikacijskih kriterija vršene isključivo na inicijativu JP Autoceste koji su bez ekonomskih i proceduralnih opravdanja samovoljno mijenjali kvalifikacijske kriterije iz tendera u tender.

Što se tiče ograničavanje konkurencije vezano za povezana lica Podnosilac zahtjeva ističe da u je članu 17.5. Podataka o tenderu (Tender data sheet) privredni subjekt JP Autoceste naveo da Ponuđači ne mogu koristiti iskustvo i kapacitete povezanih poduzeća, kćerka poduzeća niti supsidijarnih društava. Iskustvo koje će se uzeti u obzir je samo ono vlastito iskustvo ponuđača.

Podnosilac zahtjeva smatra da je ovakav kriterij jako ograničavajući osobito kada je poznato da većina svjetskih kompanija posluje kao korporacije ili grupacije više privrednih subjekata pa ovakvo ograničavanje u bitnom narušava konkurenciju na način da JP Autoceste očividno sprečavaju ulazak na tržište privrednih subjekata koji pripadaju većim grupacijama, što, pored što je protivno pravilima slobodne tržišne utakmice, narušava i sve ekonomske zakonitosti jer je za očekivati da su veće grupacije spremnije ispunjavati svoje obaveze iz tendera.

Imajući u vidu ove kvalifikacije Podnosilac zahtjeva ističe, da su kvalifikacijski zahtjevi korektno postavljeni treći put kada je objavljen tender, nesporno je da bi Podnosilac obzirom na dosadašnje iskustvo na sličnim projektima, bar zadovoljavao uvjete za partnera, no tenderski uvjeti su prilikom objave trećeg tendera upravo kreirani tačno na način da se isključuje Podnosilac zahtjeva (odnosno da se tender prilagodi konzorciju Strabag & Euroasfalt).

Ovakvim postupanjem od strane JP Autoceste, Podnosilac zahtjeva navodi da je doveden u situaciju da nije u mogućnosti da obavlja svoju osnovnu djelatnost, odnosno da ne može uopće da se pojavi kao ponuđač (konkurent) na predmetnom tenderu, a zbog u cijelosti neopravdanog i nezakonitog postupanja od strane JP Autoceste prilikom propisivanja uvjeta za tender. Štetni uticaj koji ovakvo postupanje ima u odnosu na Podnosioca je izgubljena dobit uslijed neopravdane nemogućnosti učestvovanja Podnosioca na tenderu.

U Zahtjevu i kasnije zaprimljenim podnescima se također navodi i da dobavljači koji nemaju jednak tretman u postupku javnih nabavki imaju mogućnost ulaganja prigovora odnosno žalbi prema Zakonu o javnim nabavkama, dok ta mogućnost u predmetnim tenderima nije data. Naime, kako je već samo Konkurencijsko vijeće utvrdilo u Rješenju br. UP-03-26-3-021-40/17 od 07.06.2018. godine, Ured za razmatranje žalbi javnih nabavki za navedene slučajeve nije nadležan. Naime u skladu sa članom 10. stav 1) Zakona o javnim nabavkama isključena je primjena istog u ugovorima koji se dodjeljuju u skladu sa međunarodnim sporazumima i u kojima se procedure nabavke provode po posebnim zahtjevima kreditora, tako da u ovim slučajevima nije osiguran nikakav institucionalni pravni okvir koji bi osiguravao provođenje procedura po osnovnim principima transparentnosti, pravičnosti i osiguranja aktivne konkurencije.

Podnosilac zahtjeva se stoga obratio Konkurencijskom vijeću da na zahtjev Podnosioca zahtjeva pokrene postupak te utvrdi neusaglašenost tendera sa Zakonom o konkurenciji na način da su svojim postupanjem JP Autoceste zloupotrijebile svoj dominantan položaj, što, shodno tome, predstavlja povredu Zakona o konkurenciji.

Podnosilac zahtjeva u Zahtjevu navodi da sve navedeno govori u prilog činjenici da postoji realna indikacija da će realizacijom predmetnog tendera biti oštećeni svi ponuđači koji ne ispunjavaju ovakve neopravdane uvjete koji su prilagođeni

isključivo preferiranom konzorciju Strabag & Euroasfalt, odnosno da su ispunjeni uvjeti iz člana 40. Zakona o konkurenciji da Konkurencijsko vijeće odredi privremenu mjeru i naloži obustavu postupanja po predmetnom tenderu, do okončanja postupka pred Konkurencijskim vijećem, a po Zahtjevu da se utvrdi da je JP Autoceste zloupotrijebio dominantni položaj na tržištu, odnosno do naloga Konkurencijskog vijeća da JP Autoceste usklade predmetni tender i svoje postupanje na tržištu u skladu sa Zakonom o konkurenciji.

Pored svega navedenog, Podnosilac zahtjeva je u dopuni Zahtjeva od 17.08.2018. godine dodatno naveo da su, u skladu sa tenderskom dokumentacijom zainteresovani sudionici na tenderu, dana 01.08.2018. godine obavili obilazak terena u organizaciji JP Autoceste što je uobičajna procedura sa sličnim tenderima putem koje se potencijalni ponuđači upoznaju sa detaljima terena i pristupa kako bi mogli napraviti najbolje ponude uzimajući u obzir sve bitne elemente i okolinu samog projekta; iz zapisnika se može vidjeti koja lica su bila zainteresovana za učešće na tenderu, ali prema saznanjima Podnosioca zahtjeva uvjete koji su formulirani tenderom ispunjava samo privredni subjekt Strabag; ostala lica koja su bila zainteresovana, iako imaju značajno iskustvo, prema uvjetima JP Autoceste, neće moći uzeti učešće na tenderu, koji je predvidio uvjete koje ispunjava samo jedan zainteresovani učesnik na tržištu. Dok god JP Autoceste raspisuju uvjete na ovaj način (minimalne visine, dužine i širine pojedinačnih elemenata), bez uzimanja u obzir principa proporcionalnosti u kojim bi se i drugi učesnici koji ispunjavaju slične uvjete mogli kvalificirati, takvi uvjeti će imati restriktivan efekat na konkurenciju.

Prema Podnosiocu zahtjeva je dana 21.09.2018. godine aktom broj UP-04-26-2-025-6/18 upućen Zahtjev za dostavom dodatnih informacija i pojašnjenja i to u vezi ranijeg postupka koji se vodio pred Konkurencijskim vijećem, a koji je okončan donošenjem Rješenja broj UP-03-26-3-021-40/18 dana 07.06.2018. godine.

U odgovoru koji je zaprimljen dana 26.09.2018. godine pod brojem UP-04-26-2-025-7/18 Podnosilac zahtjeva je naveo da smatra da predmetni postupak nije u vezi sa predmetom koji je okončan Rješenjem broj UP-03-26-3-021-40/18 od dana 07.06.2018. godine, obzirom da se bazira na drugim materijalnim činjenicama i drugom pravnom osnovu za pokretanje postupka. Raniji postupak se odnosio na tadašnji poziv za izgradnju autoceste na koridoru Vc dionica Počitelj Bijača, br. JPAC 841-B80-17, koji je bio poništen prije nego je prouzrokovao bilo kakvu posledicu koja bi mogla biti od uticaja na konkurenciju. Predmet trenutnog postupka je način provođenja nove tenderske procedure vezano za LOT 1 Čvor Počitelj - početak mosta Počitelj & kraj mosta Počitelj-Zvirovići, ref. JPAC 975-B96-18 i LOT 2 Most Počitelj Ref. JPAC 976-B97-18. Riječ je o drugim postupcima koji predstavljaju nove materijalne činjenice vezano za koje se Konkurencijsko vijeće moli za provođenje postupka utvrđivanja zloupotrebe dominantnog položaja. Pravni osnov zahtjeva u predmetu okončanom Rješenjem UP-03-26-3-021-40/18 bio je isključivo član 4. Zakona o konkurenciji (zabranjeni sporazum), dok u ovom predmetu Podnosilac smatra da materijalne činjenice zbog kojih je podnio zahtjev predstavljaju kršenje odredbi člana 10. Zakona o konkurenciji (zloupotrebu dominantnog položaja).

Podnosilac zahtjeva je naveo u Odgovoru da nema potpuna saznanja niti uvid u svu potrebnu dokumentaciju, ali koliko je upoznat, EIB je dao tzv. "non-objection" (potvrda da nema primjedbi) na tendersku proceduru i dokumentaciju.

Također, Podnosilac zahtjeva je istakao da JP Autoceste samostalno i bez sudjelovanja EIB-a postavlja kriterije za kvalifikaciju i da sam odgovara za realizaciju projekta. Prema svim relevantnim propisima i pravilnicima EIB-a, ova finansijska institucija se ne upušta u tenderske kriterije (pogotovo ne one tehničke prirode za koje i nema eksperte), nego svoj nadzor

ograničava samo na najbitnije aspekte administrativnih odredbi tenderskih dokumenata. Shodno tome, postupanje JP Autoceste, koja je predmet Zahtjeva se, prema stavu Podnosioca zahtjeva, ne bi moglo smatrati odobrenim od strane EIB-a.

Imajući u vidu navedeno, Podnositelj zahtjeva je naveo da ostaje kod svih prijedloga iz Zahtjeva te moli Vijeće za hitno postupanje, posebno u odnosu na predloženu privremenu mjeru.

Konkurencijsko vijeće se aktom broj UP-04-26-2-025-8/18 od 02.10.2018. godine obratilo privrednom subjektu JP Autoceste traživši informacija koje sve saglasnosti po pitanju tenderske procedure daje Evropska investicijska banka (EIB) kada je riječ o raspisivanju i provođenju tendera koji se finansiraju na ovaj način. U Upitu je tražena i informacija da li JP Autoceste samostalno i bez sudjelovanja EIB-a postavlja kriterije za kvalifikaciju, da li se Evropska investicijska banka uključuje u izradu tenderskih kriterija, posebno kriterija tehničke prirode, ili je monitoring EIB usmjeren na isključivo administrativne odredbe tenderske dokumentacije.

JP Autoceste se dana 11.10.2018. godine podneskom zaprimljenim pod brojem UP-04-26-2-025-9/18 očitovalo na traženo te tom prilikom istaklo da se postupci nabavki radova i usluga nadzora čije je finansiranje obezbijeđeno iz kreditnih aranžmana zaključenih sa Europskom investicijskom bankom (u daljem tekstu "Banka") provode u skladu sa Vodičem za nabavke za projekte koje finansira EIB (revidovana verzija dokumenta iz juna 2011. godine). Aneksom 2 - pregled odluka o nabavkama od strane Banke za projekte locirane izvan EU definisani su koraci koji se moraju poštovati kako slijedi:

"Međunarodni postupci nabavke"

1. Investitor treba da pošalje obavještenje o nabavci i tendersku dokumentaciju (kao i predkvalifikacionu dokumentaciju, ukoliko je potrebno) Banci najmanje dvadeset dana prije očekivanog datuma objavljivanja obavještenja.
2. Politika Banke je da se ne vrši sveobuhvatan pregled ponuda ili pred-kvalifikacione dokumentacije, što je u potpunosti odgovornost Investitora. Ipak, Banka može da pregleda osnovne administrativne klauzule ovih dokumenata, te da određene komentare, naročito u vezi sa faktorima pred-kvalifikacije i kriterijumima za ocenjivanje ponude. U svakom slučaju, to ne predstavlja odobrenje kompletnog sadržaja ovih dokumenata.
3. Ukoliko je potrebno, Banka će pregledati i organizovati objavljivanje obavještenja o nabavci u "Službenom glasu Evropske unije" (SGEU) u ime Investitora.
4. U slučaju pred-kvalifikacije, Investitor mora da pošalje Banci na "saglasnost" ("non-objection") izvještaj o pred-kvalifikaciji i predloženu listu pred-kvalifikovanih kandidata.
5. Tokom pripreme tendera, Investitor mora odmah da obavijesti Banku o bilo kakvim pisanim žalbama koje je eventualno primio od ponuđača.
6. Nakon analize ponuda, Investitor mora poslati Banci svoj izvještaj o procjeni, navodeći jasnu preporuku za dodjeljivanje ugovora. Banka će dati "saglasnost" ("non-objection") ili odgovarajuće komentare.
7. Odmah nakon što je ugovor potpisan, Investitor mora da pošalje Banci obavještenje o dodjeli koje će, ukoliko je potrebno, Banka objaviti u SGEU u ime Investitora.
8. Konačno, Investitor mora da pošalje Banci kopiju potpisanog ugovora (i Izjave o integritetu) prije prvog zahtjeva za isplatu po osnovu ugovora.

Specifični slučajevi ugovora za konsultantske usluge

Banka pregleda predloženi obim usluga i opis poslova (uključujući i odabrani postupak), izvještaj o užem izboru koji objašnjava kako je pripremljen preporučeni už izbor konsultanata,

izbor, zahtjev za ponude, izvještaj o ocjeni koji opravdava predloženi postupak, i nacrt konsultantskog ugovora, kako bi se osiguralo da može da finansira odgovarajuće usluge.

1. Investitor mora poslati Banci opis poslova, predloženi už izbor konsultanata i izvještaj o užem izboru (ili obavještenje o nabavci u slučaju da je izabran otvoreni ili ograničeni postupak) i zahtjev za ponude.
2. Banka će poslati svoju "saglasnost" ("non-objection") ili komentare o ponudi. Takođe, Banka može da izvrši pregled glavnih administrativnih klauzula zahtjeva o ponudama i dati određene komentare, posebno one koji se odnose na kriterijume ocjene ponude. U svakom slučaju, ovo se ne smatra odobrenjem za cjelokupni sadržaj dokumentacije.
3. U slučaju otvorenih ili ograničenih postupaka, Banka će, po potrebi, organizovati objavljivanje obavještenja o nabavci u SGEU ime Investitora.
4. U slučaju ograničenog postupka, Investitor mora da pošalje izvještaj o pred-kvalifikaciji Banci na "saglasnost" ("non-objection").
5. Nakon analize ponuda, Investitor mora da pošalje Banci svoj izvještaj o ocjeni, ističući jasne preporuke za dodjelu ugovora, i nacrt konsultantskog ugovora. Banka daje svoju "saglasnost" ("non-objection") ili odgovarajuće komentare.
6. U slučaju otvorenog ili ograničenog postupka, odmah nakon potpisivanja ugovora, Investitor mora da pošalje Banci obavještenje o dodjeli koje će Banka, po potrebi, objaviti u SGEU u ime Investitora.
7. Konačno, Investitor mora da pošalje Banci kopiju potpisanog ugovora (i Izjave o integritetu, Aneks 3, za međunarodni postupak) prije svog prvog zahtjeva za isplatu po ugovoru."

Pored navedenog JP Autoceste je u svom odgovoru dalje naveo da, poštujući pravila i procedure propisane Vodičem, JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar kompletnu tendersku dokumentaciju (koja zavisi od faze postupka može biti u slučaju nabavke radova pretkvalifikaciona dokumentacija i tenderska dokumentacija, te u slučaju nabavke usluga poziv za iskaz interesa i poziv za dostavljanje ponuda) prije objavljivanja i dostavljanja aplikantima, dostavlja Banci na pregled i komentare. Banka daje svoju saglasnost odnosno "no comment" ili odgovarajuće komentare. Banka vrši pregled kompletne dokumentacije tj. formalno-pravnog dijela, kao i tehničkog dijela odnosno kvalifikacionih kriterija. Izdavanjem "no comment" Banka je saglasna sa sadržajem kompletne tenderske dokumentacije. U suprotnom, Banka daje komentare i smjernice koje izmjene trebaju biti izvršene.

Nadalje, kako je navedeno u Vodiču, a dostavljeno Konkurencijskom vijeću od strane privrednog subjekta JP Autoceste "Banka ima pravo i obavezu da osigura poštovanje, u slučaju projekata u Evropskoj uniji, odredbi Zajednice (EU) u ovoj oblasti, ili u slučaju projekata izvan EU, relevantnih kriterijuma za propisno upravljanje njenim finansiranjem, te da je proces nabavke pravedan i transparentan, kao i da je izabrana ekonomski najpovoljnija ponuda".

JP Autoceste na kraju napominju da se gore navedeni koraci, koji se moraju poštovati, predstavljaju standardni tok postupka nabavke roba odnosno usluga, osim u posebnim slučajevima kada Banka daje instrukcije i smjernice Investitoru o metodi i načinu provođenje postupka.

U cilju potpunog informisanja Konkurencijsko vijeće se dodatno obratilo privrednom subjektu JP Autoceste dana 16.11.2018. godine aktom broj UP-04-26-2-025-10/18, a zatim i urgencijom na zahtjev za dostavljanjem informacija dana 10.12.2018. godine aktom broj UP-04-26-2-025-11/18 upitom da li je po pitanju tenderske procedure vezano za LOT 1 Čvor Počitelj - početak mosta Počitelj & kraj mosta Počitelj-Zvirovici,

ref. JPAC 975- B96-18 i LOT 2 Most Počitelj Ref. JPAC 976- B97-18 Evropska investicijska banka dala tzv. "non-objection" (potvrda da nema primjedbi) na kompletnu tendersku proceduru, uključujući raspisivanje tendera, uslove iz tendera i tendersku dokumentaciju.

JP Autoceste je na upit odgovorilo podneskom zaprimljenim dana 13.12.2018. godine pod brojem UP-04-26-2-025-12/18 ističući da, obzirom da se projekt realizuje kreditnim sredstvima Evropske investicijske banke, kompletan proces nabavke oba lota se vrši u skladu sa pravilima i politikama nabavke ove međunarodne finansijske institucije. U fazi pripreme tendera to podrazumijeva korištenje standarde tenderske dokumentacije EBRD-a i drugih međunarodnih finansijskih institucija priznatih od strane EIB-a uz poštivanje i uključivanje EIB-ovog Vodiča za nabavke.

U pripremi tenderske dokumentacije, posebno kvalifikacionih kriterija, bio je uključen i konsultant zadužen za pružanje tehničke pomoći (također izabran po međunarodnom pozivu i u skladu sa pravilima EIB-a), a aktivnu ulogu imao je i neovisni posmatrač kojeg je direktno imenovao kreditor.

U odgovoru JP Autoceste se dalje navodi da je tenderska dokumentacija poslana na pregled i saglasnost EIB-u koji je na istu dao "no comment" 29. juna 2018. godine. Ovim aktom data je saglasnost na objavu tendera u Službenim novinama EU kao i u domaćim sredstvima informisanja. Tender je objavljen 10.07.2018. godine, a ponude su otvorene 10.10.2018. godine.

U cilju postizanja maksimalne zaštite povjerljivosti postupaka predmetna nabavka se provodi po sistemu tzv dvije koverta. Prvo se otvaraju i evaluiraju tehničke ponude, a tek nakon što EIB izda "no-objection" na izvještaj o tehničkoj evaluaciji, pristupa se otvaranju finansijske ponude (druga koverta). Po okončanju finansijske evaluacije sačinjava se novi izvještaj sa prijedlogom za dodjelu ugovora koji se također šalje Banci na "no-objection".

Uvidom u podneseni Zahtjev i ostale podneske Podnosioca zahtjeva, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da opisano činjenično stanje ne spada u nadležnosti Konkurencijskog vijeća.

Konkurencijsko vijeće je organ nadležan za zaštitu tržišne konkurencije, koji u okviru nadležnosti propisanih članom 25. stav 1) Zakona, između ostalog, odlučuje o zahtjevima za provođenje postupka, vodi postupak i donosi upravne akte kojima se okončava postupak pred Konkurencijskim vijećem.

Zahtjev za pokretanje postupka se odnosi na provođenje tenderske procedure izgradnje dijela autoceste Vc dionica Počitelj - Bijača, poddionica Počitelj-Zvirovići koji se finansira iz sredstava Evropske investicijske banke (EIB). Postupci nabavki radova i usluga nadzora čije je finansiranje obezbjeđeno iz kreditnih aranžmana zaključenih sa Europskom investicijskom bankom provode se u skladu sa Vodičem Evropske investicijske banke za nabavke za projekte koje finansira EIB (revidovana verzija dokumenta iz juna 2011. godine). Aneksom 2 - pregled odluka o nabavkama od strane Banke za projekte locirane izvan EU definisani su koraci koji se moraju poštovati. JP Autoceste dostavlja tendersku dokumentaciju Banci na pregled i komentare. Banka daje svoju saglasnost, odnosno "no comment" ili odgovarajuće komentare.

Pored toga, primjenom člana 10. stav (1) tačka c) Zakona o javnim nabavkama isključena je primjena ovog Zakona u ugovorima koji se dodjeljuju u skladu s međunarodnim sporazumom prema kojem se primjenjuje posebna procedura međunarodnih, kreditnih ili donatorskih aranžmana ili ugovorima o javnoj nabavci koji je zaključen u skladu s posebnim pravilima definisanim međunarodnim ugovorom između Bosne i Hercegovine i jedne ili više država za projekte koje će ugovorne strane zajednički izvoditi ili koristiti.

Obzirom na naprijed navedeno, Konkurencijsko vijeće nema osnova za pokretanje postupka, u smislu odredbi člana 10. stav (2) tačke b) i c) Zakona o konkurenciji, na koje se poziva Podnosilac zahtjeva, niti bilo kojeg drugog člana istog Zakona.

Imajući u vidu navedeno, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u dispozitivu.

Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Zaključka nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema ovog Zaključka.

Broj UP-04-26-2-025-13/18
27. decembra 2018. godine
Sarajevo

Predsjednica
Adisa Begić, s. r.

Konkurencijsko vijeće BiH, na temelju članka 25. stavak (1) tačka e), članka 42. stavak (2), a u svezi sa člankom 26. Zakon o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09) i člankom 58. stavak (4) Zakona o upravnom postupku Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), rješavajući po Zahtjevu za pokretanje postupka gospodarskog subjekta Hering d.d. za projektiranje i graditeljstvo Široki Brijeg, Provo bb, Široki Brijeg protiv gospodarskog subjekta JP Autoceste Federacije Bosne i Hercegovine d.o.o., Braće Fejića bb, Mostar, radi utvrđivanja zlouporabe vladajućeg položaja u smislu članka 10. stavak (2) tačke b) i c) Zakona o konkurenciji, na 43. (četrdesettrećoj) sjednici održanoj dana 27.12.2018. godine, donijelo je sljedeći

ZAKLJUČAK

1. Odbacuje se Zahtjev za pokretanje postupka gospodarskog subjekta Hering d.d. za projektiranje i graditeljstvo, Široki Brijeg protiv JP Autoceste Federacije Bosne i Hercegovine d.o.o. Mostar, radi utvrđivanja zabranjenog konkurencijskog djelovanja u smislu članka 10. stavak (2) tačke b) i c) Zakona o konkurenciji, zbog stvarne nenadležnosti.
2. Ovaj Zaključak će biti objavljen u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

Konkurencijsko vijeće je zaprimilo, pod brojem UP-04-26-2-025-1/18 dana 31.07.2018. godine, Zahtjev za pokretanjem postupka (u daljnjem tekstu: Zahtjev) gospodarskog subjekta Hering d.d. za projektiranje i graditeljstvo Široki Brijeg, Provo bb, Široki Brijeg (u daljnjem tekstu: Hering ili Podnositelj zahtjeva), zastupanog putem odvjetnice Amine Dugum, Fra Andela Zvizdovića 1, BC UNITIC, Tower B/II, 71000 Sarajevo, protiv gospodarskog subjekta JP Autoceste Federacije Bosne i Hercegovine d.o.o., Braće Fejića bb, Mostar (u daljnjem tekstu: JP Autoceste) u svezi zlouporabe vladajućeg položaja na mjerodavnim tržištima u Bosni i Hercegovini.

Zahtjev je samoinicijativno dopunjen dana 01.08.2018. godine podneskom broj UP-04-26-2-025-2/18.

Uvidom u zaprimljeni Zahtjev Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da isti treba dopuniti te je u tom smislu dana 09.08.2018. godine aktom broj UP-04-26-2-025-3/18 uputilo Zahtjev za dopunom Zahtjeva za pokretanjem postupka.

Podnositelj zahtjeva je traženu dopunu dostavio dana 17.08.2018. godine podneskom broj UP-04-26-2-025-4/18 i podneskom broj UP-04-26-2-025-5/18.

U Zahtjevu i naknadnim dopunama Zahtjeva se, između ostalog, navodi sljedeće:

- Hering je građevinsko preduzeće registrirano u Registru poslovnih subjekata kod Općinskog suda u Širokom Brijegu pod brojem 64-02-0002-08, sa

sjedištem na adresi Provo bb, Široki Brijeg, Bosna i Hercegovina. Osnovna registrirana djelatnost gospodarskog subjekta Hering je izgradnja cesta i autoceste;

- JP Autoceste registrirano je 2010. godine na temelju Zakona o cestama Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 12/10 i 16/10), Zakona o gospodarskim društvima ("Službene novine Federacije BiH", broj 81/15) i Odlukom o statusnim pitanjima JP Autoceste Federacije Bosne i Hercegovine (Odluka V broj 593/10 od 01.07.2010. godine) koju je donijela Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 149. sjednici održanoj 1. srpnja 2010. godine u Sarajevu; na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine je isključivo zaduženo za upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu autocesta i brzih cesta;
- Gospodarski subjekt JP Autoceste je na temelju Zakona o cestama FBiH te Odluke broj 593/10 zaduženo za upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu autocesta u FBiH, što predstavlja *de facto* i *de iure* monopol, odnosno vladajući položaj u smislu članka 9. Zakona o konkurenciji.

Izvođenje radova gradnje, rekonstrukcije i održavanja autocesta JP Autoceste ustupaju po postupku i na način utvrđen Zakonom o javnim nabavama, pri čemu JP Autoceste u predmetnom slučaju narušavaju i ograničavaju konkurenciju kroz raspisivanje nezakonitih tendera, jer se isti kreiraju na način da efektivno ograničavaju konkurenciju. Gospodarski subjekt JP Autoceste definira kriterije za sudjelovanje u pojedinačnim postupcima pa je tako, kako se navodi u Zahtjevu, i sa spornim pozivima za dostavljanje ponuda za gradnju dionice autoputa Koridora Vc, Počitelj - Zvirovići.

Predmetni Zahtjev tiče se aktivnosti JP Autoceste koje predstavljaju zlouporabu vladajućeg položaja u smislu članka 10. Zakona tako što je neopravdano raspisivao tender sa diskriminatorskim i ograničavajućim karakteristikama, koje narušavaju učinkovitu konkurenciju na mjerodavnom tržištu Bosne i Hercegovine. Podnositelj zahtjeva ističe da se oblici zlouporabe vladajućeg položaja primarno mogu svrstati u one koji su obuhvaćeni odredbama članka 10. stavak (2), točke b) i c) Zakona o konkurenciji.

JP Autoceste je ograničio Podnositelju zahtjeva i drugim konkurentima sudjelovanje na nizuodnom tržištu te je kroz ciljanu promjenu tenderskih uvjeta namjeravao Podnositelju zahtjeva i drugim sudionicima uskratiti mogućnost participacije u samom tenderu.

Prema Zakonu o cestama FBiH, upravitelji cesta, kao što je JP Autoceste, izravno ne izvode radove gradnje, rekonstrukcije i održavanja javnih cesta. Izuzetno, mogu izvoditi navedene radove, ako imaju potrebne kapacitete i ukoliko je to u funkciji racionalnosti, boljeg funkcioniranja sustava i ako je tehnološki i ekonomski opravdano.

Podnositelj zahtjeva predlaže da mjerodavno tržište predmetnog postupka bude tržište javnih nabava radova na izgradnji autoceste na Koridoru Vc na području FBiH.

Imajući u vidu da je gospodarski subjekt JP Autoceste osnovan kroz Zakon o cestama FBiH, na osnovu čega mu je i dano ovlaštenje za upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu autocesta i brzih cesta, njegov tržišni udjel na ovom mjerodavnom tržištu je 100%.

JP Autoceste se na mjerodavnom tržištu može ponašati potpuno neovisno od stvarnih ili mogućih konkurenata, pošto je jedini sudionik na mjerodavnom tržištu. Sukladno tome, kako se pretpostavlja da gospodarski subjekt ima vladajući položaj ako je njegov tržišni udjel veći od 40%, a kako JP Autoceste imaju

tržišni udjel od 100% na mjerodavnom tržištu - JP Autoceste imaju vladajući položaj na mjerodavnom tržištu.

Sukladno navedenom, JP Autoceste imaju vladajući položaj na mjerodavnom tržištu javnih nabava radova na izgradnji autoceste na Koridoru Vc na području FBiH, u smislu članka 9. Zakona.

Podnositelj zahtjeva, dalje u Zahtjevu, navodi na koji način JP Autoceste vrše zlouporabu vladajućeg položaja i to:

- Prije svega, tenderska procedura za projekat izgradnje autoceste na koridoru Vc dionica Počitelj Bijača, poddionica Počitelj-Zvirovići provodi se treći put;
- Prvi put, tender je bio raspisan u dva LOT-a (LOT 1 Čvor Počitelj - Most Počitelj (km 0+000,00 do km 4+404,00) JPAC 612-B64-14 i LOT 2 Most Počitelj - Zvirovići (km od 4+404 do 11+075.00) JPAC 616-B65-14). Nakon pretkvalifikacijskog procesa i predaje financijskog dijela ponuda, u postupku evaluacije dogodili su se propusti i radnje koje su upućivale na nepravilnosti i vanjske pritiske zbog čega je i posebni odjel Europske investicione banke i to odjel za prevare i istrage vodio posebnu istragu. Postupak javne nabave je na kraju poništen, a rezultati istrage nikada nisu prezentirani. Hering kao vodeći partner u konzorciju Hering & Viadukt na ovom tenderu je zadovoljio uvjete tendera i konzorcij Hering & Viadukt je dao najjeftiniju ponudu za oba LOT-a.
- Drugi tender je bio raspisan kao jedinstveni tender bez podjele na LOT-ove iako je postojao zaključak Nadzornog odbora JP Autoceste i nalog Upravi JP Autoceste da se tender raspiše u dva LOT-a po istim uvjetima kao i prvi. Kvalifikacijski kriteriji su bili postavljeni tako visoko da ih Hering nije mogao zadovoljiti niti kao partner, pa je u tenderu sudjelovao kao predloženi podizvođač konzorciju Azvirt & Power China koji je na ovom tenderu dao i najpovoljniju ponudu. Ponovno su u evaluacijskom procesu napravljeni propusti koji su doveli do poništenja tendera. Konkretno, direktor JP Autoceste je prije okončanja postupka javnih nabava javno objavio da je izvođač radova Konzorcij Strabag & Euroasfalt, čime je narušio povjerljivost postupka i objavio podatke vezane za tender prije nego su oni predloženi ponuđačima.

JP Autoceste je u oba ova tendera predlagao da kao izvođač bude izabran skuplji ponuđač i to oba puta isti - konzorcij Strabag & Euroasfalt.

Prema navodima iz Zahtjeva treći put se raspisuje tender, a već je nakon drugog tendera jasna bila namjera JP Autoceste da eliminiira iz natječajne procedure pojedinačne učesnike, te na taj način eliminiira konkurenciju. Kriteriji koji su sad postavljeni ukazuju da se iz natjecanja željelo ukloniti Podnositelja zahtjeva ali i druge koji su sa Podnositeljem zahtjeva do sada surađivali. Pored toga, ovakvi kriteriji su prezahtjevni i toliko ograničavajući da je općenito konkurentnost na ovom tenderu dovedena u pitanje. Objava tendera u dva LOT-a samo je prividno napravljena. Naime, iako je formalno ovaj tender objavljen u dva LOT-a, postoji ograničenje sudjelovanja jer ukoliko se ponuđač prijavljuje za oba LOT-a mora zadovoljiti kumulativne zahtjeve u pogledu prosječnog godišnjeg prometa u posljednjih 5 godina.

Na prvom tenderu natječaj je bio podijeljen na dva LOT-a koji su imali svoje pojedinačne zahtjeve u pogledu tehničkih i financijskih kvalifikacijskih zahtjeva i ponuđači su mogli odabrati da sudjeluju na jednom ili oba LOT-a bez ograničenja, ukoliko su ispunjavali pojedinačne zadane kriterije. U ovom natječaju također je i sama podjela izvršena neprirodno i metodološki nelogično, pa shodno tome i diskriminatorsno.

Jedan ugovor (LOT 1) obuhvaća izgradnju dijela trase autoputa tunel i mostove od čvora Zvirovići do mosta Počitelj (na desnoj strani rijeke Neretve) i dio trase iza mosta Počitelj na lijevoj strani rijeke Neretve (4+404,00 do km 11+075,00). Da bi se došlo do ove pozicije rada (s lijeve strane) potrebno je voziti preko 20 km. Za razliku od ove nelogične podjele prva objava tendera koja je također bila u dva LOT- a, bila je zemljopisno i organizacijski logična jer je jedan LOT bio od čvora Zvirovići do mosta Počitelj, a drugi je bio sam most i nastavak trase do stacionaže 11+075,00, što je i kraj ove dionice. Podjela u prvom raspisu je bila i finansijski uravnotežena jer su oba LOT-a bila otprilike iste vrijednosti (po pola). Sada to nije slučaj jer LOT 1 ima puno veću vrijednost radi dodavanja dijela koji tehnološki i logički tamo ne pripada.

Podnositelj zahtjeva dodatno naglašava i same kriterije između prvog, drugog i trećeg tendera. Evidentno je da se kroz izmjene kriterija pojedinačnih tendera favorizira pojedinačan konzorcij te ograničava pristup ostalim sudionicima sukladno dokumentaciji i podacima prikupljenim na prva dva tendera. Naime, ovakva podjela na LOT-ove, kao što je sada slučaj u trećem tenderu, favorizira konzorcij sa društvom Euroasfalt.

Zahtjevi za iskustvo u izvođenju sličnih radova ili iskustvo u ključnim aktivnostima na ovom tenderu, osobito za LOT 2, su toliko nesrazmjerni predmetu nabave i toliko ograničavajući da je konkurencija za ovaj LOT u potpunosti upitna. Zahtjev je da izvođač mora imati uspješno iskustvo u ulozi glavnog izvođača (jedan izvođač ili član u JV/konzorciju) u najmanje 3 projekta prirode i kompleksnosti slične kao predloženi ugovor (gradnja punog profila autoceste) sa vrijednošću ne manjom od 22 milijuna EUR za svaki, od kojih jedan treba biti gradnja most/vijadukta vrijednosti ne manje od 35 milijuna EUR, i koji ima minimalne karakteristike da su mu je raspon minimalno 140 m, visina stupova 90 m, a a širina 20 m.

Ovakav zahtjev je jako visok i u pogledu vrijednosti s obzirom da procijenjena vrijednost samog mosta Počitelj iz ranijih tendera iznosi cca 25 miliona EUR. Nadalje kombinaciju ovih zahtjeva je jako teško ostvariti budući da su fiksno dane i jasno određene.

Ovaj zahtjev je i dodatno ograničen činjenicom da partneri u konzorciju ne mogu zahtjeve specifičnog iskustva i iskustva u ključnim aktivnostima ispuniti kumulativno nego je izričito traženo da ove zahtjeve mora ispuniti isključivo vodeći partner.

Smisao ovog zahtjeva je da se dokaže da potencijalni izvođač ima iskustvo u gradnji sličnih objekata, a ne da se precizira visina, širina i raspon mosta. Ovaj zahtjev JP Autoceste je mogao formulirati i na način da neke okvirne parametre definira, zatim sličnost po metodologiji, po materijalima, a ne konkretno zadani objekt.

S druge strane, LOT 1 koji je sada finansijski i tehnički zahtjevniji i obimniji, ima znatno manje zahtjeve (a ostali su skoro jednaki kao kod prvog tendera), tako da se traži ključno iskustvo u gradnji punog profila autoceste u tri ugovora u zadnjih 5 godina u vrijednosti od 41 milijun EUR (ranije je bilo 40 milijuna EUR i jedan ugovor) s tim da ovo iskustvo može biti i u ulozi podizvođača pa čak i zbrajanjem više ugovora, što je znatno manji zahtjev u odnosu na sami projekt.

Podnositelj zahtjeva napominje da je za LOT 1 povećan samo zahtjev godišnjeg prometa na način da Partner mora zadovoljiti minimalno 40% dok je na prvom tenderu bilo samo 25%. Sve ovo ukazuje na neekvivalentost tendera (odnosno već samih LOT-ova) u pogledu aspekta prava konkurencije.

JP Autoceste, na temelju prošlih tendera može jasno utvrditi koji procenat Podnositelj zahtjeva može ispuniti, međutim, Podnositelj zahtjeva smatra da ovakvo neopravdano postupanje i uvećanje udjela minimalnih kriterija predstavlja jednostrano postupanje, čiji opravdanje se ne može ni tehnološki ni ekonomski

objektivno argumentirati te služe samo u jednu svrhu - narušavanju konkurencije kroz favoriziranje pojedinačnih učesnika, odnosno prilagođavanja kriterija pojedinačnom konzorciju.

Činjenica da je Banka (EIB) dala svoju suglasnost na kvalifikacijske kriterije na prvom tenderu dokazuje da su ispravni i da se po njima mogao raspisati i uspješno provesti natječaj, pa su izmjene kvalifikacijskih kriterija vršene isključivo na inicijativu JP Autoceste koji su bez ekonomskih i proceduralnih opravdanja samovoljno mijenjali kvalifikacijske kriterije iz tendera u tender.

Što se tiče ograničavanja konkurencije vezano za povezana lica Podnositelj zahtjeva ističe da u je članku 17.5. Podataka o tenderu (Tender data sheet) gospodarski subjekt JP Autoceste naveo da Ponuđači ne mogu koristiti iskustvo i kapacitete povezanih poduzeća, kćerka poduzeća niti supsidijarnih društava. Iskustvo koje će se uzeti u obzir je samo ono vlastito iskustvo ponuđača.

Podnositelj zahtjeva smatra da je ovakav kriterij jako ograničavajući osobito kada je poznato da većina svjetskih kompanija posluju kao korporacije ili grupacije više gospodarskih subjekata pa ovakvo ograničavanje u bitnom narušava konkurenciju na način da JP Autoceste očevidno sprječavaju ulazak na tržište gospodarskih subjekata koji pripadaju većim grupacijama, što, pored što je protivno pravilima slobodne tržišne utakmice, narušava i sve ekonomske zakonitosti jer je za očekivati da su veće grupacije spremnije ispunjavati svoje obveze iz tendera.

Imajući u vidu ove kvalifikacije Podnositelj zahtjeva ističe, da su kvalifikacijski zahtjevi korektno postavljeni treći put kada je objavljen tender, nesporno je da bi Podnositelj obzirom na dosadašnje iskustvo na sličnim projektima, bar zadovoljavao uvjete za partnera, no tenderski uvjeti su prilikom objave trećeg tendera upravo kreirani tačno na način da se isključuje Podnositelj zahtjeva (odnosno da se tender prilagodi konzorciju Strabag & Euroasfalt).

Ovakvim postupanjem od strane JP Autoceste, Podnositelj zahtjeva navodi da je doveden u situaciju da nije u mogućnosti da obavlja svoju osnovnu djelatnost, odnosno da ne može uopće da se pojavi kao ponuđač (konkurent) na predmetnom tenderu, a zbog u cijelosti neopravdanog i nezakonitog postupanja od strane JP Autoceste prilikom propisivanja uvjeta za tender. Štetni utjecaj koji ovakvo postupanje ima u odnosu na Podnositelja je izgubljena dobit uslijed neopravdane nemogućnosti sudjelovanja Podnositelja na tenderu.

U Zahtjevu i kasnije zaprimljenim podnescima se također navodi i da dobavljači koji nemaju jednak tretman u postupku javnih nabava imaju mogućnost ulaganja prigovora odnosno žalbi prema Zakonu o javnim nabavama, dok ta mogućnost u predmetnim tenderima nije data. Naime, kako je već samo Konkurencijsko vijeće utvrdilo u Rješenju br. UP-03-26-3-021-40/17 od 07.06.2018. godine, Ured za razmatranje žalbi javnih nabava za navedene slučajeve nije nadležan. Naime sukladno članku 10. stavak 1) Zakona o javnim nabavama isključena je primjena istog u ugovorima koji se dodjeljuju sukladno međunarodnim sporazumima i u kojima se procedure nabave provode po posebnim zahtjevima kreditora, tako da u ovim slučajevima nije osiguran nikakav institucionalni pravni okvir koji bi osiguravao provođenje procedura po osnovnim principima transparentnosti, pravičnosti i osiguranja aktivne konkurencije.

Podnositelj zahtjeva se stoga obratio Konkurencijskom vijeću da na zahtjev Podnositelja zahtjeva pokrene postupak te utvrdi neusuglašenost tendera sa Zakonom o konkurenciji na način da su svojim postupanjem JP Autoceste zlorabile svoj vladajući položaj, što, shodno tome, predstavlja povredu Zakona o konkurenciji.

Podnositelj zahtjeva u Zahtjevu navodi da sve navedeno govori u prilog činjenici da postoji realna indikacija da će realizacijom predmetnog tendera biti oštećeni svi ponuđači koji ne ispunjavaju ovakve neopravdane uvjete koji su prilagođeni isključivo preferiranom konzorciju Strabag & Euroasfalt, odnosno da su ispunjeni uvjeti iz članka 40. Zakona o konkurenciji da Konkurencijsko vijeće odredi privremenu mjeru i naloži obustavu postupanja po predmetnom tenderu, do okončanja postupka pred Konkurencijskim vijećem, a po Zahtjevu da se utvrdi da je JP Autoceste zloupotrijebio vladajući položaj na tržištu, odnosno do naloga Konkurencijskog vijeća da JP Autoceste usklade predmetni tender i svoje postupanje na tržištu sukladno Zakonu o konkurenciji.

Pored svega navedenog, Podnositelj zahtjeva je u dopuni Zahtjeva od 17.08.2018. godine dodatno naveo da su, sukladno sa tenderskom dokumentacijom zainteresirani sudionici na tenderu, dana 01.08.2018. godine obavili obilazak terena u organizaciji JP Autoceste što je uobičajna procedura sa sličnim tenderima putem koje se potencijalni ponuđači upoznaju sa detaljima terena i pristupa kako bi mogli napraviti najbolje ponude uzimajući u obzir sve bitne elemente i okolinu samog projekta; iz zapisnika se može vidjeti koje osobe su bile zainteresirane za sudjelovanje na tenderu, ali prema saznanjima Podnosioca zahtjeva uvjete koji su formulirani tenderom ispunjava samo gospodarski subjekt Strabag; ostale osobe koje su bile zainteresirane, iako imaju značajno iskustvo, prema uvjetima JP Autoceste, neće moći uzeti učešće na tenderu, koji je predvidio uvjete koje ispunjava samo jedan zainteresirani sudionik na tržištu. Dok god JP Autoceste raspisuju uvjete na ovaj način (minimalne visine, dužine i širine pojedinačnih elemenata), bez uzimanja u obzir principa proporcionalnosti u kojim bi se i drugi sudionici koji ispunjavaju slične uvjete mogli kvalificirati, takvi uvjeti će imati restriktivan učinak na konkurenciju.

Prema Podnosiocu zahtjeva je dana 21.09.2018. godine aktom broj UP-04-26-2-025-6/18 upućen Zahtjev za dostavom dodatnih informacija i pojašnjenja i to u svezi ranijeg postupka koji se vodio pred Konkurencijskim vijećem, a koji je okončan donošenjem Rješenja broj UP-03-26-3-021-40/18 dana 07.06.2018. godine.

U odgovoru koji je zaprimljen dana 26.09.2018. godine pod brojem UP-04-26-2-025-7/18 Podnositelj zahtjeva je naveo da smatra da predmetni postupak nije u svezi sa predmetom koji je okončan Rješenjem broj UP-03-26-3-021-40/18 od dana 07.06.2018. godine, obzirom da se bazira na drugim materijalnim činjenicama i drugom pravnom osnovu za pokretanje postupka. Raniji postupak se odnosi na tadašnji poziv za izgradnju autoceste na koridoru Vc dionica Počitelj Bihaća, br. JPAC 841-B80-17, koji je bio poništen prije nego je prouzrokovao bilo kakvu posljedicu koja bi mogla biti od uticaja na konkurenciju. Predmet trenutnog postupka je način provođenja nove tenderske procedure vezano za LOT 1 Čvor Počitelj - početak mosta Počitelj & kraj mosta Počitelj - Zvirovići, ref. JPAC 975-B96-18 i LOT 2 Most Počitelj Ref. JPAC 976-B97-18. Riječ je o drugim postupcima koji predstavljaju nove materijalne činjenice vezano za koje se Konkurencijsko vijeće moli za provođenje postupka utvrđivanja zlouporabe vladajućeg položaja. Pravni temelj zahtjeva u predmetu okončanom Rješenjem UP-03-26-3-021-40/18 bio je isključivo članak 4. Zakona o konkurenciji (zabranjeni sporazum), dok u ovom predmetu Podnositelj smatra da materijalne činjenice zbog kojih je podnio zahtjev predstavljaju kršenje odredbi članka 10. Zakona o konkurenciji (zloupotrijebu vladajućeg položaja).

Podnositelj zahtjeva je naveo u Odgovoru da nema potpuna saznanja niti uvid u svu potrebnu dokumentaciju, ali koliko je upoznat, EIB je dao tzv. "non-objection" (potvrda da nema primjedbi) na tendersku proceduru i dokumentaciju.

Također, Podnositelj zahtjeva je istakao da JP Autoceste samostalno i bez sudjelovanja EIB-a postavlja kriterije za kvalifikaciju i da sam odgovara za realizaciju projekta. Prema svim relevantnim propisima i pravilnicima EIB-a, ova financijska institucija se ne upušta u tenderske kriterije (pogotovo ne one tehničke prirode za koje i nema eksperte), nego svoj nadzor ograničava samo na najbitnije aspekte administrativnih odredbi tenderskih dokumenata. Shodno tome, postupanje JP Autoceste, koja je predmet Zahtjeva se, prema stavu Podnosioca zahtjeva, ne bi moglo smatrati odobrenim od strane EIB-a.

Imajući u vidu navedeno, Podnositelj zahtjeva je naveo da ostaje kod svih prijedloga iz Zahtjeva te moli Vijeće za hitno postupanje, posebno u odnosu na predloženu privremenu mjeru.

Konkretno vijeće se aktom broj UP-04-26-2-025-8/18 od 02.10.2018. godine obratilo gospodarskom subjektu JP Autoceste traživši informacija koje sve suglasnosti po pitanju tenderske procedure daje Europska investicijska banka (EIB) kada je riječ o raspisivanju i provođenju tendera koji se financiraju na ovaj način. U Upitu je tražena i informacija da li JP Autoceste samostalno i bez sudjelovanja EIB-a postavlja kriterije za kvalifikaciju, da li se Europska investicijska banka uključuje u izradu tenderskih kriterija, posebno kriterija tehničke prirode, ili je monitoring EIB usmjeren na isključivo administrativne odredbe tenderske dokumentacije.

JP Autoceste se dana 11.10.2018. godine podneskom zaprimljenim pod brojem UP-04-26-2-025-9/18 očitovalo na traženo te tom prilikom istaklo da se postupci nabave radova i usluga nadzora čije je financiranje obezbijeđeno iz kreditnih aranžmana zaključenih sa Europskom investicijskom bankom (u daljnjem tekstu "Banka") provode u skladu sa Vodičem za nabave za projekte koje financira EIB (revidovana verzija dokumenta iz lipnja 2011. godine). Aneksom 2 - pregled odluka o nabavama od strane Banke za projekte locirane izvan EU definisani su koraci koji se moraju poštovati kako slijedi:

"Međunarodni postupci nabave"

1. Investitor treba da pošalje obavijest o nabavi i tendersku dokumentaciju (kao i predkvalifikacionu dokumentaciju, ukoliko je potrebno) Banci najmanje dvadeset dana prije očekivanog datuma objavljivanja obavijesti.
2. Politika Banke je da se ne vrši sveobuhvatan pregled ponuda ili pred-kvalifikacione dokumentacije, što je u potpunosti odgovornost Investitora. Ipak, Banka može da pregleda osnovne administrativne klauzule ovih dokumenata, te da određene komentare, naročito u vezi sa faktorima pred-kvalifikacije i kriterijumima za ocenjivanje ponude. U svakom slučaju, to ne predstavlja odobrenje kompletnog sadržaja ovih dokumenata.
3. Ukoliko je potrebno, Banka će pregledati i organizirati objavljivanje obavijesti o nabavi u "Službenom glasu Evropske unije" (SGEU) u ime Investitora.
4. U slučaju pred-kvalifikacije, Investitor mora da pošalje Banci na "suglasnost" ("non-objection") izvještaj o pred-kvalifikaciji i predloženu listu pred-kvalificiranih kandidata.
5. Tijekom pripreme tendera, Investitor mora odmah da obavijesti Banku o bilo kakvim pisanim žalbama koje je eventualno primio od ponuđača.
6. Nakon analize ponuda, Investitor mora poslati Banci svoje izvješće o procjeni, navodeći jasnu preporuku za dodjeljivanje ugovora. Banka će dati "suglasnost" ("non-objection") ili odgovarajuće komentare.
7. Odmah nakon što je ugovor potpisan, Investitor mora da pošalje Banci obavijest o dodjeli koje će, ukoliko je potrebno, Banka objaviti u SGEU u ime Investitora.

8. Konačno, Investitor mora da pošalje Banci kopiju potpisanog ugovora (i Izjave o integritetu) prije prvog zahtjeva za isplatu po osnovu ugovora.

Specifični slučajevi ugovora za konzultantske usluge

Banka pregleda predloženi opseg usluga i opis poslova (uključujući i odabrani postupak), izvještaj o užem izboru koji objašnjava kako je pripremljen preporučeni uži izbor konsultanata, izbor, zahtjev za ponude, izvještaj o ocjeni koji opravdava predloženi postupak, i nacrt konzultantskog ugovora, kako bi se osiguralo da može da financira odgovarajuće usluge.

1. Investitor mora poslati Banci opis poslova, predloženi uži izbor konsultanata i izvještaj o užem izboru (ili obavijest o nabavi u slučaju da je izabran otvoreni ili ograničeni postupak) i zahtjev za ponude.
2. Banka će poslati svoju "suglasnost" ("non-objection") ili komentare o ponudi. Takođe, Banka može da izvrši pregled glavnih administrativnih klauzula zahtjeva o ponudama i dati određene komentare, posebno one koji se odnose na kriterijume ocjene ponude. U svakom slučaju, ovo se ne smatra odobrenjem za cjelokupni sadržaj dokumentacije.
3. U slučaju otvorenih ili ograničenih postupaka, Banka će, po potrebi, organizirati objavljivanje obavijesti o nabavi u SGEU ime Investitora.
4. U slučaju ograničenog postupka, Investitor mora da pošalje izvješće o pred-kvalifikaciji Banci na "suglasnost" ("non-objection").
5. Nakon analize ponuda, Investitor mora da pošalje Banci svoje izvješće o ocjeni, ističući jasne preporuke za dodjelu ugovora, i nacrt konzultantskog ugovora. Banka daje svoju "suglasnost" ("non-objection") ili odgovarajuće komentare.
6. U slučaju otvorenog ili ograničenog postupka, odmah nakon potpisivanja ugovora, Investitor mora da pošalje Banci obavijest o dodjeli koje će Banka, po potrebi, objaviti u SGEU u ime Investitora.
7. Konačno, Investitor mora da pošalje Banci kopiju potpisanog ugovora (i Izjave o integritetu, Aneks 3, za međunarodni postupak) prije svog prvog zahtjeva za isplatu po ugovoru."

Pored navedenog JP Autoceste je u svom odgovoru dalje naveo da, poštujući pravila i procedure propisane Vodičem, JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar kompletnu tendersku dokumentaciju (koja zavisno od faze postupka može biti u slučaju nabave radova pretkvalifikaciona dokumentacija i tenderska dokumentacija, te u slučaju nabave usluga poziv za iskaz interesa i poziv za dostavljanje ponuda) prije objavljivanja i dostavljanja aplikantima, dostavlja Banci na pregled i komentare. Banka daje svoju suglasnost odnosno "no comment" ili odgovarajuće komentare. Banka vrši pregled kompletne dokumentacije tj. formalno-pravnog dijela, kao i tehničkog dijela odnosno kvalifikacionih kriterija. Izdavanjem "no comment" Banka je suglasna sa sadržajem kompletne tenderske dokumentacije. U suprotnom, Banka daje komentare i smjernice koje izmjene trebaju biti izvršene.

Nadalje, kako je navedeno u Vodiču, a dostavljeno Konkurencijskom vijeću od strane gospodarskog subjekta JP Autoceste "Banka ima pravo i obvezu da osigura poštovanje, u slučaju projekata u Europskoj uniji, odredbi Zajednice (EU) u ovoj oblasti, ili u slučaju projekata izvan EU, relevantnih kriterija za propisno upravljanje njenim financiranjem, te da je proces nabave pravedan i transparentan, kao i da je izabrana ekonomski najpovoljnija ponuda".

JP Autoceste na kraju napominju da se gore navedeni koraci, koji se moraju poštovati, predstavljaju standardni tok postupka nabave roba odnosno usluga, osim u posebnim slučajevima kada

Banka daje instrukcije i smjernice Investitoru o metodi i načinu provođenje postupka.

U cilju potpunog informisanja Konkurencijsko vijeće se dodatno obratilo gospodarskom subjektu JP Autoceste dana 16.11.2018. godine aktom broj UP-04-26-2-025-10/18, a zatim i urgencijom na zahtjev za dostavljanjem informacija dana 10.12.2018. godine aktom broj UP-04-26-2-025-11/18 upitom da li je po pitanju tenderske procedure vezano za LOT 1 Čvor Počitelj - početak mosta Počitelj & kraj mosta Počitelj - Zvirovići, ref. JPAC 975- B96-18 i LOT 2 Most Počitelj Ref. JPAC 976- B97-18 Evropska investicijska banka dala tzv. "non-objection" (potvrda da nema primjedbi) na kompletnu tendersku proceduru, uključujući raspisivanje tendera, uvjete iz tendera i tendersku dokumentaciju.

JP Autoceste je na upit odgovorilo podneskom zaprimljenim dana 13.12.2018. godine pod brojem UP-04-26-2-025-12/18 ističući da, obzirom da se projekt realizuje kreditnim sredstvima Europske investicijske banke, kompletan proces nabave oba lota se vrši sukladno sa pravilima i politikama nabave ove međunarodne finansijske institucije. U fazi pripreme tendera to podrazumijeva korištenje standarde tenderske dokumentacije EBRD-a i drugih međunarodnih finansijskih institucija priznatih od strane EIB-a uz poštovanje i uključivanje EIB-ovog Vodiča za nabave.

U pripremi tenderske dokumentacije, posebno kvalifikacionih kriterija, bio je uključen i konsultant zadužen za pružanje tehničke pomoći (također izabran po međunarodnom pozivu i u skladu sa pravilima EIB-a), a aktivnu ulogu imao je i neovisni posmatrač kojeg je izravno imenovao kreditor.

U odgovoru JP Autoceste se daljnje navodi da je tenderska dokumentacija poslana na pregled i suglasnost EIB-u koji je na istu dao "no comment" 29. juna 2018. godine. Ovim aktom data je suglasnost na objavu tendera u Službenim novinama EU kao i u domaćim sredstvima informisanja. Tender je objavljen 10.07.2018. godine, a ponude su otvorene 10.10.2018. godine.

U cilju postizanja maksimalne zaštite povjerljivosti postupaka predmetna nabavka se provodi po sistemu tzv dvije koverta. Prvo se otvaraju i evaluiraju tehničke ponude, a tek nakon što EIB izda "no-objection" na Izvještaj o tehničkoj evaluaciji, pristupa se otvaranju finansijske ponude (druga koverta). Po okončanju finansijske evaluacije sačinjava se novo izvješće sa prijedlogom za dodjelu ugovora koji se također šalje Banci na "no-objection".

Uvidom u podneseni Zahtjev i ostale podneske Podnositelja zahtjeva, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da opisano činjenično stanje ne spada u nadležnosti Konkurencijskog vijeća.

Konkurencijsko vijeće je organ nadležan za zaštitu tržišne konkurencije, koji u okviru nadležnosti propisanih člankom 25. stavak 1) Zakona, između ostalog, odlučuje o zahtjevima za provođenje postupka, vodi postupak i donosi upravne akte kojima se okončava postupak pred Konkurencijskim vijećem.

Zahtjev za pokretanje postupka se odnosi na provođenje tenderske procedure izgradnje dijela autoceste Vc dionica Počitelj - Bijača, poddionica Počitelj - Zvirovići koji se financira iz sredstava Europske investicijske banke (EIB). Postupci nabave radova i usluga nadzora čije je financiranje obezbjeđeno iz kreditnih aranžmana zaključenih sa Europskom investicijskom bankom provode se u skladu sa Vodičem Europske investicijske banke za nabave za projekte koje financira EIB (revidovana verzija dokumenta iz lipnja 2011. godine). Aneksom 2 - pregled odluka o nabavama od strane Banke za projekte locirane izvan EU definirani su koraci koji se moraju poštovati. JP Autoceste dostavlja tendersku dokumentaciju Banci na pregled i komentare. Banka daje svoju suglasnost, odnosno "no comment" ili odgovarajuće komentare.

¹ (...) * Подаци представљају пословну тајну

Investment Funds S.a.r.l., L-2350 Луксембург. АПС МИП је дио АПС групације.

АПС МИП је друштво основано за Програм управљања инвестицијама АПС групе. Пословна активност друштва АПС МИП је инвестирање у портфолио НПЛ-ова. Намјера АПС МИП је да искористи финансирање од изабране групе руководиоца АПС групе укључених у Програм управљања инвестицијама. Руководиоци АПС групе могу учествовати у инвестиционим могућностима АПС групе, те могу инвестирати кроз сертификате за суинвестирање, који су издати од стране друштва АПС МИП.

Привредни субјекат АПС МИП (...)*

1.3. Привредни субјекат *Seta Securitisation S.a.r.l*

Привредни субјекат *Seta Securitisation S.a.r.l* је друштво са ограниченом одговорношћу са сједиштем ул. 2 Avenue Charles de Gaulle, L-1653., Luxembourg, Луксембург, регистрован код Трговачког регистра и регистра фирми под бројем, B223344, оснивач и власник са 100% учешћа је привредни субјекат *Seta Subco 2 S.a.r.l*, ул. 2 Avenue Charles de Gaulle, L-1653., Luxembourg, Луксембург.

Привредни субјекти *Seta Securitisation S.a.r.l* је основан 2018. године са циљем провођења намјераване трансакције, те је преко свог оснивача и власника привредног субјекта *Seta SubCo 2 S.a.r.l* дио Аполло Групације.

Аполло групација (...)*

1.4. Привредни субјекат *Seta Subco*

Привредни субјекат *Seta Subco* друштво са ограниченом одговорношћу, регистровано под пословним именом *Seta Subco* д.о.о. Бања Лука, ул. Српска бр.2, 78 000 Бања Лука, регистровано код Округног привредног суда у Бања Луци под матичним бројем субјекта уписа: 57-01-0126-18, оснивач и власник привредног субјекта *Seta Subco* је са 100% учешћа привредни субјекат *Seta Subco 2 S.a.r.l*, ул. 2 Avenue Charles de Gaulle, L-1653., Luxembourg, Луксембург.

Привредни субјекти *Seta Subco* је основан 2018. године са циљем провођења намјераване трансакције, те је преко свог оснивача и власника привредног субјекта *Seta SubCo 2 S.a.r.l* дио Аполло Групације.

1.5. Привредни субјекат ЛМ

Привредни субјекат **LOAN MANAGEMENT** инвестициони фонд, а.с., са сједиштем у Целетна 988/38, 110 00 Праг 1, Република Чешка, уписан у Трговачком регистру који води у Мјесном суду у Прагу под регистарским бројем B21463. Друштво ЛМ је затворени инвестициони фонд квалификованих инвеститора којима управља IQ Investiční společnost а.с. друштво за управљање инвестицијама које је под надзором Чешке народне банке. Investfinance Slovakia а.с има 90% учешћа у привредном субјекту ЛМ, док Loan Management II а.с има 10% учешћа.

Предмет пословања друштва је прикупљање финансијских средстава или драгоцености од више квалификованих инвеститора издавањем учесничких вриједносних папира или тако, да квалификовани инвеститори постају њиховим дионичарем, а реализација заједничког инвестирања прикупљених финансијских средстава или драгоцености на основу утврђене инвестицијске стратегије у корист квалификованих инвеститора и даље управљање том имовином.

Према наводима подносиоца пријаве (...)*

1.6. Привредни субјекат БОРА (циљно друштво)

Привредни субјекат БОРА је друштво са ограниченом одговорношћу регистровано под пословним именом БОРА д.о.о за трговину и услуге Бања Лука, ул. Јеврејска бр.1, 78 000 Бања Лука, регистровано код Округног привредног суда

у Бања Луци под матичним бројем субјекта: 1.13223-00, оснивач и власник привредног субјекта БОРА је са 100% учешћа привредни субјекат **HAR GmbH**, A-9020 Klagenfurt am Worthersee, Schlepp-Platz 5, Аустрија.

Бора управља некавалитетним пласманима и повезаним средствима осигурања/некретнинама у БиХ. Бора припада ХЕТА групацији која је у коначници под контролом Републике Аустрије, а чији је задатак да располаже некавалитетним пласманима Нуро Bank A.G. која је национализована 2009. године.

1.7. Привредни субјекат ХЕТА БиХ (циљана ХЕТА БиХ имовина)

Привредни субјекат ХЕТА БиХ је друштво са ограниченом одговорношћу регистровано под пословним именом ХЕТА д.о.о. Сарајево, ул. Хамдије Чемерлића бр. 2 71 000 Сарајево, регистровано код Општинског суда у сарајеву под матичним бројем субјекта уписа: 65-01-0380-11, оснивач и власник 100% учешћа је привредни субјекат **HAR GmbH**, A-9020 Klagenfurt am Worthersee, Schlepp-Platz 5, Аустрија. Привредни субјекат припада ХЕТА групацији.

1.8. Привредни субјекат ХЕТА АГ (циљана ХЕТА АГ имовине)

Привредни субјекат **HETA ASSET RESOLUTION AG** је дионичарско друштво са сједиштем у Клагенфурту, политичка општина Klagenfurt am Worthersee, Alpen-Adria-Platz1, 9020 Klagenfurt, једини дионичар је Република Аустрија, Савезно Министарство финансија, одјел I/5.

Привредни субјекат HETA ASSET у Босни и Херцеговини има повезане привредне субјекте БОРА и ХЕТА БиХ, који су преко њиховог оснивача и власника привредног субјекта **HAR GmbH** повезани са истим, те заједно чине ХЕТА групацију.

2. Правни основ и облик концентрације

Према наводима Подносиоца пријаве правни основ намјераване трансакције је Инвестицијски уговор о финансирању стицања Бора имовине закључен у вези са Главним купопродајним уговором.

Главни купопродајни уговор је закључен дана 17.05.2018. године (оригинални назив "Master Sale and Purchase Agreement", у даљем тексту Главни купопродајни уговор) између следећих страна: (i) HAR GMBH, са сједиштем у Клагенфурту и пословном адресом на Alpen-Adria-Platz 1, 9020 Клагенфурт Аустрија; (ii) ХЕТА д.о.о. Сарајево, са регистрованим сједиштем на адреси Хамдије Чемерлића 2, 71000 Сарајево; (iii) HETA ASSET RESOLUTION AG, са регистрованим сједиштем у Клагенфурту и пословном адресом Alpen-Adria-Platz 1, 9020 Клагенфурт Аустрија, (iv) Bora Holdco д.о.о. са сједиштем на адреси Краља Алфонса XIII 43, 78000 Бања Лука; (v) SETA Securitisation S.a.r.l. са сједиштем и пословном адресом у 2, avenue Charles de Gaulle, 1653 Луксембург; и (vi) БОРА д.о.о за трговину и услуге Бања Лука, ул. Јеврејска бр.1, 78 000 Бања Лука.

Привредни субјекат APS Capital Group с.р.о. (...)*

У вези са Главним купопродајним уговором, за финансирање предложене трансакције, на дан 01.06.2018. године закључен је Инвестицијски уговор о финансирању БОРА имовине (оригинални назив "Investors Agreement in respect of funding the acquisition of Bora assets", у даљем тексту: Инвестицијски уговор о финансирању БОРА имовине) између i) LOAN MANAGEMENT инвестициони фонд, а.с., са сједиштем у Целетна 988/38, 110 00 Праг 1, Република Чешка, уписан у Трговачком регистру који води Општински суд у Прагу под регистарским бројем B21463, (ii) АПС МИП

с.р.о., са сједиштем у Целетна 988/38, Старе Место, 110 00 Праг 1, Република Чешка, регистровано у Трговачком регистру који води Општински суд у Прагу под регистарским бројем 055 48 292, (iii) АПС ЦГ, (iv) Бора Холдцо и (v) Seta Subco.

У складу са (...)*

Као што се види из описа и као што је претходно назначено у Пријави, једини привредни субјекат који преузима контролу над друштвом БОРА и ХЕТА БиХ Имовином је Аполло Група, те обзиром да привредни субјекта Seta Securitisation такође припада Аполло Групи самим тим ће и ХЕТА АГ Имовина такођер, по окончању трансакције, бити под директном и потпуном контролом Аполло Групе.

По завршетку намјераване трансакције, односно преношења ХЕТА БиХ Имовине са друштва ХЕТА БиХ на Аполло Групу, друштво ХЕТА ће наставити своје пословање у БиХ одређени временски период. ХЕТА групација је у коначници у власништву Републике Аустрије и успостављена је са задатком да извршава наплату и/или даљу продају лоших потраживања која су преузета од банака које су припадале Нуро Алре Адриа групи. Имајући у виду такву ограничену сврху, друштва ХЕТА групације послују као тзв "wind-down" друштва, чије је гашење предвиђено када сва лоша потраживања буду наплаћена и/или продана другим купцима. Тренутно се очекује да ХЕТА БиХ оконча своје активности до краја 2020. године.

Према подносиоцу пријаве као образложење трансакције истиче се да трансакција представља прилику за Аполло групу да искористи своју експертизу управљања како би омогућила друштву Бора да наплати потраживања и располаже некретностима.

Намјеравана трансакција се правно и економски образлаже тиме што представља прилику за Аполло Групу да користи своје експертизе у управљању како би омогућила привредном субјекту БОРА да намира своја потраживања и располаже својим некретностима. Привредни субјекат БОРА и његови некавалитетни пласмани ће бити управљани на ефикасан начин у циљу максимизирања наплате.

Правни облик предметне концентрације је стицање контроле једног привредног субјекта, односно више привредних субјеката над другим, односно над више других привредних субјеката, у смислу члана 12. став (1) тачка б) Закона о конкуренцији.

3. Правни оквир оцјене концентрације

Конкуренијски савјет је у провођењу поступка оцјене допуштености предметне концентрације примјенио одредбе Закона, Одлуке о утврђивању релевантног тржишта ("Службени гласник БиХ", бр. 18/06 и 34/10), те Одлуке о начину подношења пријаве и критеријумима за оцјену концентрације привредних субјеката ("Службени гласник БиХ", број 34/10).

4. Релевантно тржиште концентрације

Подносилац пријаве наводи да Бора управља некавалитетним пласманима и повезаним средствима осигурања/некретностима у БиХ. Бора припада ХЕТА групацији која је у коначници под контролом Републике Аустрије, а чији је задатак да располаже некавалитетним пласманима Нуро Bank A.G. која је национализована 2009. године.

БОРА је власник портфолија некавалитетних пласмана и повезаних средстава осигурања/имовине у БиХ који се састоји од (...)*

Портфолио некавалитетних пласмана и повезана средстава осигурања/имовина у власништву друштва ХЕТА БиХ (ХЕТА БиХ имовина), који се састоји од (...)*

и

Портфолио некавалитетних пласмана и повезана средстава осигурања/имовина у власништву друштва HETA ASSET RESOLUTION AG (ХЕТА АГ имовина), који се састоји од (...)*

ХЕТА БиХ Имовина и ХЕТА АГ Имовина се даље у тексту заједно означавају као: НПЛ портфолио.

Некавалитетни пласмани могу бити управљани од стране вишеструких пружаоца услуга - како финансијских институција (нпр. банака) и нефинансијских институција (најчешће друштва за наплату потраживања); међутим, обим и начин пружања услуга које се односе на управљање некавалитетним пласманима су исти и подразумевају вансудско намирење потраживања и услуге управљања, укључујући различите активности у циљу наплате (позивни центри, маилинг системи, итд.), те наплату потраживања и услуге управљања судским путем.

Према наводима Подносиоца пријаве, привредни субјекат БОРА дјелује на цијелој територији Босне и Херцеговине, те НПЛ портфолио који ће стећи БОРА се налази на цијелом подручју Босне и Херцеговине, због тога сматра да се релевантно географско тржиште за потребе ове Пријаве може дефинисати на националном нивоу, односно тако да покрива целокупну територију Босне и Херцеговине.

Имајући у виду наведене дефиниције релевантног тржишта производа и релевантног географског тржишта, Подносилац пријаве сматра да Конкуренијски савјет треба да као релевантно тржиште у односу на намјеравану трансакцију узме тржиште управљања некавалитетним пласманима и повезаним средствима осигурања/некретностима у Босни и Херцеговини.

5. Анализа релевантног тржишта

Након подношења Пријаве учесници концентрације (...)*. У табели у наставку су наведени резултати проведене анализе базиране на "изгубљеној камати" у 2017. години, односно разумној претпоставци да су тржишна учешћа израчуната по овом принципу приближно једнака тржишним учешћима засновани, на вриједности НПЛ-ова:

Табела 1.

Назив	Процијењени губитак камате као последица НПЛ-ова у 2017. години (у хиљадама ЕУР)	Удио на тржишту управљања некавалитетним пласманима и повезаним средствима осигурања/некретностима у БиХ у 2017. години (%)
UniCredit Bank	(...)*	(...)*%
Raiffeisen Bank	(...)*	(...)*%
Нова банка	(...)*	(...)*%
НЛБ Банка	(...)*	(...)*%
Intesa Sanpaolo	(...)*	(...)*%
Sparkasse bank	(...)*	(...)*%
Addiko bank	(...)*	(...)*%
Sberbank	(...)*	(...)*%
Ziraat bank	(...)*	(...)*%
BBIBosna Bank International	(...)*	(...)*%
Друштво БОРА и ХЕТА БиХ Имовина	(...)*	(...)*%
МФ банка	(...)*	(...)*%
АСА Банка	(...)*	(...)*%
Комерцијално-инвестициона банка	(...)*	(...)*%
ProCredit Bank	(...)*	(...)*%
Привредна банка	(...)*	(...)*%
Вакуфска банка	(...)*	(...)*%

Унион Банка	(...)*	(...)%
Павловић банка	(...)*	(...)%
Развојна банка	(...)*	(...)%
ТОТАЛ	(...)*	(...)%

Горе наведена процјена тржишних учешћа је извршена на слиједећи начин: Веб-страница ЦББиХ даје податке о обиму кредита на тржишту БиХ [А]. Примијењена је процјена Бечке иницијативе односа НПЛ-ова [Б], како би се процијенила количина НПЛ-ова у БиХ [А * Б = Ц]; Банке не извјештавају о обиму НПЛ-ова, али извјештавају о укупном обиму кредита. Пропорционално је алоциран укупан обим НПЛ-ова [Ц] на сваку банку, у зависности од обима бруто кредита из њихових биланса стања у децембру 2017. године [Д = Ц * удјело у укупном Ц]; Потом је израчуната просјечна каматна стопа за сваку банку [Е], на основу прихода од камата које је свака банка зарадила у 2017. години [Ф] (како је пријављено у њиховим објављеним финансијским извјештајима), што је подијељено са просјечним обимом бруто кредита на почетку и крају 2017. године [Г] [Е = Ф / Г]; Просјечна каматна стопа [Е] је примјењена на процијењени обим НПЛ-ова за сваку банку [Д], како би се одредила камата изгубљена на НПЛ-овима за сваку банку [Х = Е * Сума ових износа за сваку банку [Х], плус приход од камата од НПЛ потраживања од кредита која су предмет Намјераване трансакције [К] је величина релевантног тржишта [Ј] [Ј = Х + К]; К је израчунато тако што је додат приход од камате од НПЛ потраживања од друштва Бора [И] приходу од камате од НПЛ потраживања у портфолију ХЕТА БиХ Имовине [Ј] [К = И + Ј]. Наглашавамо да је [Ј] процијењен под претпоставком да је портфолијо ХЕТА БиХ Имовине имао исту пропорцију прихода од камате као друштво Бора.

Према подацима које је Подносилац пријаве доставио Конкурентском савјету, учешће привредног субјекта БОРА и ХЕТА БиХ Имовина на релевантном тржишту у Босни и Херцеговини је (...)%.

6. Оцјена концентрације

Обавеза пријаве концентрације привредних субјеката, у смислу члана 14. став (1) тачке а) и б) Закона, постоји ако укупни годишњи приходи учесника концентрације остварени продајом роба и/или услуга на свјетском тржишту износе 100.000.000,00 КМ, по завршном рачуну у години која је претходила предметној концентрацији, и да укупан приход сваког од најмање два привредна субјекта учесника концентрације остварен продајом роба и/или услуга на тржишту Босне и Херцеговине износи најмање 8.000.000,00 КМ, или ако је заједничко тржишно учешће учесника концентрације на релевантном тржишту веће од 40,0%.

У складу са чланом 14. Закона, наведени су подаци из Пријаве ради утврђивања постојања услова за обавезу пријаве концентрације, а везано за укупан годишњи приход учесника концентрације у години која је претходила концентрацији (Табела бр. 2)

Табела бр. 2

Назив привредног субјекта	Приходи на свјетском тржишту КМ	Приходи на БиХ тржишту КМ
ХАР ГМБХ	(...)*	(...)*
HEETA Asset Resolution AG (циљна имовина)	(...)*	(...)*
ХЕТА д.о.о. Сарајево (циљна имовина)	(...)*	(...)*
Бора д.о.о. Бања Лука (циљно друштво)	(...)*	(...)*
Аполло групација	(...)*	(...)*
SETA Securitisation S.a.r.L.*	(...)*	(...)*
Seta Subco д.о.о. Бања Лука*	(...)*	(...)*
АПС група	(...)*	(...)*

Бора Холоцо д.о.о. Бања Лука*	(...)*	(...)*
АПС МИП с.р.о	(...)*	(...)*
Loan Management инвестициони фонд а.с.	(...)*	(...)*

(...)*

*субјекат основан у 2018. години

Према подацима из Пријаве (Табела 1. и Табела 2.) учесници концентрације нису испунили услов укупног годишњег прихода и услов заједничког тржишног учешћа на релевантном тржишту преко 40%, у смислу члана 14. став (1) Закона.

На основу напријед наведеног, утврђено је да Подносилац пријаве није био обавезан поднијети Пријаву концентрације у смислу члана 14. Закона, те је одлучено као у диспозитиву овог Закључка.

7. Административна такса

Подносилац пријаве на овај Закључак, у складу са чланом 2. Тарифни број 108. тачка ц) Одлуке о висини административних такси у вези са процесним радњама пред Конкурентским савјетом ("Службени гласник БиХ", бр. 30/06, 18/11 и 75/18) је дужан платити административну таксу у укупном износу од 1.000,00 КМ у корист Буџета институција Босне и Херцеговине.

8. Поука о правном лијеку

Против овог Закључка није дозвољена жалба.

Незадовољна страна може покренути управни спор пред судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема, односно објаве овог Закључка.

Број УП 06-26-1-014-17/18

27. децембра 2018. године

Сарајево

Предсједница

Адица Бегин, с. р.

На основу члана 25. став (1) тачка е), члана 42. став (2), у вези са члановима 12. и 14. Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09), рјешавајући по Пријави концентрације привредног субјекта Seta Subco д.о.о. Banja Luka, Srpska 2, 78 000 Banja Luka, Republika Srpska, Bosna i Hercegovina, podnesene putem punomoćnika, advokata Naide Čustović iz Sarajeva, Zmaja od Bosne 7/III, 71 000 Sarajevo, zaprimljene dana 04.06.2018. godine, pod brojem: UP 06-26-1-014-1/18, Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na 43. (četrdesetrečoj) sjednici održanoj dana 27.12.2018. godine, donijelo je

ZAKLJUČAK

- Odbacuje se Prijava koncentracije privrednog subjekta Seta Subco д.о.о. Banja Luka, radi nepostojanja obaveze prijave koncentracije u smislu člana 14. stav (1) Zakona o konkurenciji.
- Ovaj Zaključak bit će objavljen u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Образложење

Konkurencijsko vijeće je dana 04.06.2018. godine pod brojem: UP 06-26-1-014-1/18 zaprimilo Prijavu koncentracije, privrednog subjekta Seta Subco д.о.о. Banja Luka, Srpska 2, 78 000 Banja Luka, Republika Srpska, Bosna i Hercegovina, (u daljem tekstu: Podnosilac prijave ili Seta Subco), podnesenu putem punomoćnika, advokata Naide Čustović iz Sarajeva, Zmaja od Bosne 7/III, 71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina, a u vezi sa namjeravanim sticanjem isključive kontrole od strane Apollo investicijskog fonda nad društvom Bora д.о.о. Banja Luka, Jevrejska 1, 78 000 Banja Luka (u daljem tekstu: Bora ili Ciljno

društvo) i imovinom (potraživanja i nekretnine koje osiguravaju predmetna potraživanja) u vlasništvu društva HETA d.o.o Sarajevo (u daljem tekstu: HETA BiH), kao i sticanje konktrole nad imovinom (potraživanja i nekretnine koje osiguravaju predmetna potraživanja) u vlasništvu društva *HETA ASSET RESOLUTION AG* (u daljem tekstu: HETA AG).

Uvidom u podnesenu Prijavu, utvrđeno je da ista nije kompletna, pa je Konkurencijsko vijeće uputilo Podnosiocu prijave zahtjev za dopunu dana 16.07.2018. godine aktom broj: UP 06-26-1-014-2/18, dana 05.09.2018. godine aktom broj: UP 06-26-1-014-5/18, dana 11.10.2018. aktom broj: UP 06-26-1-014-8/18 i dana 19.11.2018. godine aktom broj: UP 06-26-1-014-13/18. Podnosilac prijave je Prijavu koncentracije dopunio dana 06.08.2018. godine podneskom broj: UP 06-26-1-014-3/18, dana 24.09.2018. godine podneskom broj UP 06-26-1-014-6/18, dana 04.10.2018. godine podneskom broj: UP 06-26-1-014-7/18, dana 22.10.2018. godine podneskom UP 06-26-1-014-8/18, dana 23.10.2018. godine podneskom broj: UP 06-26-1-014-9/18, dana 29.10.2018. godine podneskom broj: UP 06-26-1-014-10/18 dana i dana 28.11.2018. godine podneskom broj: UP 06-26-1-014-14/18.

Po prijemu dokumentacije Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da je Prijava kompletna i izdalo Potvrdu o prijemu kompletne i uredne Prijave, u skladu sa članom 30. stav (3) Zakona o konkurenciji (u daljem tekstu: Zakon), dana 24.12.2018. godine, pod brojem: UP 06-26-1-014-15/18.

Prijava je podnesena, u smislu člana 16. stav (1) Zakona.

Podnosilac prijave predmetnu koncentraciju ne namjerava prijaviti drugim nadležnim tijelima za ocjenu koncentracije, jer nisu ispunjeni uslovi za prijavu iste nadležnim tijelima izvan teritorije Bosne i Hercegovine.

1. Učesnici koncentracije

Učesnici predmetne koncentracije su privredni subjekti Bora HoldCo d.o.o. Banja Luka, ul. Kralja Alfonsa XIII br. 43, 78 000 Banja Luka; Seta Securitisation S.a.r.l. Bora ul. 2 Avenue Charles de Gaulle, L-1653., Luksemburg; BORA d.o.o. Banja Luka, ul. Jevrejska br.1, 78 000 Banja Luka; HETA BiH d.o.o. Sarajevo, ul. Hamdije Čemerlića br. 2, 71 000 Sarajevo, HETA ASSET RESOLUTION AG Klagenfurt, politička opština Klagenfurt am Worthersee, Alpen-Adria-Platz1, 9020 Klagenfurt; LOAN MANAGEMENT investični fond, a.s., sa sjedištem u Celetna 988/38, 110 00 Prag 1, Republika Češka (u daljem tekstu: LM); APS MIP s.r.o., sa sjedištem u Celetna 988/38, Stare Mesto, 110 00 Prag 1, Republika Češka (u daljem tekstu: APS MIP) i Seta Subco d.o.o. Banja Luka, ul. Srpska br.2, 78 000 Banja Luka.

1.1. Privredni subjekt Bora HoldCo

Privredni subjekt **Bora HoldCo** je društvo sa ograničenom odgovornošću, registrovano pod poslovnim imenom Bora HoldCo d.o.o., ul. Kralja Alfonsa XIII br. 43, 78 000 Banja Luka, kod Okružnog privrednog suda Banja Luka pod matičnim brojem upisa subjekta: 57-01-0121-18 osnivač i vlasnik 100% učešća je privredni subjekt APS Capitol Group sa sjedištem u ul. Celetina br 988/38 Stara Mesto, 11000 Prag 1, Republika Češka.

Privredni subjekt Bora HoldCo u Bosni i Hercegovini ima povezani privredni subjekat **APS BH** društvo sa ograničenom odgovornošću, registrovano pod poslovnim imenom APS BH d.o.o., ul. Hiseta br. 15, 71 000 Sarajevo, kod Opštinskog suda u Sarajevu pod matičnim brojem subjekta upisa: 65-01-0487-18, osnivač i vlasnik subjekta APS Recovery a.s. ul. Celetina br 988/38 Stara Mesto, 11000 Prag 1, Republika Češka.

Privredni subjekti Bora HoldCo i APS BH ¹ (...)*

1.2. Privredni subjekt APS MIP

Privredni subjekat **APS MIP s.r.o.**, sa sjedištem u Celetna 988/38, Stare Mesto, 110 00 Prag 1, Republika Češka, registrovano u Trgovačkom registru koji vodi pri Mjesnom sud u Pragu pod registarskim brojem 055 48 292. osnivač u vlasnik privrednog subjekta APS MIP je APS Investment Funds S.a.r.l., L-2350 Luksemburg. APS MIP je dio APS grupacije.

APS MIP je društvo osnovano za Program upravljanja investicijama APS grupe. Poslovna aktivnost društva APS MIP je investiranje u portfolio NPL-ova. Namjera APS MIP je da iskoristi finansiranje od izabrane grupe rukovodilaca APS grupe uključenih u Program upravljanja investicijama. Rukovodioci APS grupe mogu učestvovati u investicionim mogućnostima APS grupe, te mogu investirati kroz certifikate za suinvestiranje, koji su izati od strane društva APS MIP.

Privredni subjekt APS MIP (...)*

1.3. Privredni subjekt Seta Securitisation S.a.r.l

Privredni subjekt **Seta Securitisation S.a.r.l.** je društvo sa ograničenom odgovornošću sa sjedištem ul. 2 Avenue Charles de Gaulle, L-1653., Luxembourg, Luksemburg, registrovan kod Trgovačkog registra i registra firmi pod brojem, B223344, osnivač i vlasnik sa 100% učešća je privredni subjekt **Seta Subco 2 S.a.r.l.**, ul. 2 Avenue Charles de Gaulle, L-1653., Luxembourg, Luksemburg.

Privredni subjekt Seta Securitisation S.a.r.l. je osnovan 2018. godine sa ciljem provođenja namjeravane transakcije, te je preko svog osnivača i vlasnika privrednog subjekta Seta SubCo 2 S.a.r.l. dio Apollo Grupacije.

Apollo grupacija (...)*

1.4. Privredni subjekt Seta Subco

Privredni subjekt **Seta Subco** društvo sa ograničenom odgovornošću, registrovano pod poslovnim imenom Seta Subco d.o.o. Banja Luka, ul. Srpska br.2, 78 000 Banja Luka, registrovano kod Okružnog privrednog suda u Banja Luci pod matičnim brojem subjekta upisa: 57-01-0126-18, osnivač i vlasnik privrednog subjekta Seta Subco je sa 100% učešća privredni subjekt **Seta Subco 2 S.a.r.l.**, ul. 2 Avenue Charles de Gaulle, L-1653., Luxembourg, Luksemburg.

Privredni subjekt Seta Subco je osnovan 2018. godine sa ciljem provođenja namjeravane transakcije, te je preko svog osnivača i vlasnika privrednog subjekta Seta SubCo 2 S.a.r.l. dio Apollo Grupacije.

1.5. Privredni subjekt LM

Privredni subjekt **LOAN MANAGEMENT** investični fond, a.s., sa sjedištem u Celetna 988/38, 110 00 Prag 1, Republika Češka, upisan u Trgovačkom registru koji vodi u Mjesnom sudu u Pragu pod registarskim brojem B21463. Društvo LM je zatvoreni investicioni fond kvalifikovanih investitora kojima upravlja IQ Investični společnost a.s. društvo za upravljanje investicijama koje je pod nadzorom Češke narodne banke. Investfinance Slovakia a.s ima 90% učešća u privrednom subjeku LM, dok Loan Management II a.s ima 10% učešća.

Predmet poslovanja društva je prikupljanje finansijskih sredstava ili dragocjenosti od više kvalifikovanih investitora izdavanjem učesničkih vrijednosnih papira ili tako, da kvalifikovani investitori postaju njihovim dioničarem, a realizacija zajedničkog investiranja prikupljenih finansijskih sredstava ili dragocjenosti na osnovu utvrđene investicijske strategije u korist kvalifikovanih investitora i dalje upravljanje tom imovinom.

Prema navodima podnosioca prijave (...)*

1.6. Privredni subjekt BORA (ciljno društvo)

Privredni subjekt **BORA** je društvo sa ograničenom odgovornošću registrovano pod poslovnim imenom BORA d.o.o

¹ (...)* Podaci predstavljaju poslovnu tajnu

za trgovinu i usluge Banja Luka, ul. Jevrejska br.1, 78 000 Banja Luka, registrovano kod Okružnog privrednog suda u Banja Luci pod matičnim brojem subjekta: 1.13223-00, osnivač i vlasnik privrednog subjekta BORA je sa 100% učešća privredni subjekat **HAR GmbH**, A-9020 Klagenfurt am Worthersee, Schleppe-Platz 5, Austrija.

Bora upravlja nekvalitetnim plasmanima i povezanim sredstvima osiguranja/nekretninama u BiH. Bora pripada HETA grupaciji koja je u konačnici pod kontrolom Republike Austrije, a čiji je zadatak da raspolaže nekvalitetnim plasmanima Hypo Bank A.G. koja je nacionalizovana 2009. godine.

1.7. Privredni subjekt HETA BiH (ciljana HETA BiH imovina)

Privredni subjekt **HETA BiH** je društvo sa ograničenom odgovornošću registrovano pod poslovnim imenom HETA d.o.o. Sarajevo, ul. Hamdije Čemerlića br. 2 71 000 Sarajevo, registrovano kod Opštinskog suda u sarajevu pod matičnim brojem subjekta upisa: 65-01-0380-11, osnivač i vlasnik 100% učešća je privredni subjekt **HAR GmbH**, A-9020 Klagenfurt am Worthersee, Schleppe-Platz 5, Austrija. Privredni subjekt pripada HETA grupaciji.

1.8. Privredni subjekt HETA AG (ciljana HETA AG imovine)

Privredni subjekt **HETA ASSET RESOLUTION AG** je dioničarsko društvo sa sjedištem u Klagenfurtu, politička opština Klagenfurt am Worthersee, Alpen-Adria-Platz 1, 9020 Klagenfurt, jedini dioničar je Republika Austrija, Savezno Ministarstvo finansija, odjel I/5.

Privredni subjekt HETA ASSET u Bosni i Hercegovini ima povezane privredne subjekte BORA i HETA BiH, koji su preko njihovog osnivača i vlasnika privrednog subjekta **HAR GmbH** povezani sa istim, te zajedno čine HETA grupaciju.

2. Pravni osnov i oblik koncentracije

Prema navodima Podnosioca prijave pravni osnov namjeravane transakcije je Investicijski ugovor o finansiranju sticanja Bora imovine zaključen u vezi sa Glavnim kupoprodajnim ugovorom.

Glavni kupoprodajni ugovor je zaključen dana 17.05.2018. godine (originalni naziv "Master Sale and Purchase Agreement", u daljem tekstu Glavni kupoprodajni ugovor) između slijedećih strana: (i) HAR GMBH, sa sjedištem u Klagenfurtu i poslovnom adresom na Alpen-Adria-Platz 1, 9020 Klagenfurt Austrija; (ii) HETA d.o.o. Sarajevo, sa registrovanim sjedištem na adresi Hamdije Čemerlića 2, 71000 Sarajevo; (iii) HETA ASSET RESOLUTION AG, sa registrovanim sjedištem u Klagenfurtu i poslovnom adresom Alpen-Adria-Platz 1, 9020 Klagenfurt Austrija, (iv) Bora Holdco d.o.o. sa sjedištem na adresi Kralja Alfonsa XIII 43, 78000 Banja Luka; (v) SETA Securitisation S.a.r.L. sa sjedištem i poslovnom adresom u 2, avenue Charles de Gaulle, 1653 Luksemburg; i (vi) BORA d.o.o za trgovinu i usluge Banja Luka, ul. Jevrejska br.1, 78 000 Banja Luka.

Privredni subjekt APS Capital Group s.r.o. (...)*

U vezi sa Glavnim kupoprodajnim ugovorom, za finansiranje predložene transakcije, na dan 01.06.2018. godine zaključen je Investicijski ugovor o finansiranju BORA imovine (originalni naziv "Investors Agreement in respect of funding the acquisition of Bora assets", u daljem tekstu: Investicijski ugovor o finansiranju BORA imovine) između i) LOAN MANAGEMENT investični fond, a.s., sa sjedištem u Celetna 988/38, 110 00 Prag 1, Republika Češka, upisan u Trgovačkom registru koji vodi Opštinski sud u Pragu pod registarskim brojem B21463, (ii) APS MIP s.r.o., sa sjedištem u Celetna 988/38, Stare Mesto, 110 00 Prag 1, Republika Češka, registrovano u Trgovačkom registru koji vodi Opštinski sud u Pragu pod registarskim brojem 055 48 292, (iii) APS CG, (iv) Bora Holdco i (v) Seta Subco.

U skladu sa (...)*

Kao što se vidi iz opisa i kao što je prethodno naznačeno u Prijavi, jedini privredni subjekt koji preuzima kontrolu nad društvom BORA i HETA BiH Imovinom je Apollo Grupa, te obzirom da privredni subjekt Seta Securitisation takođe pripada Apollo Grupi samim tim će i HETA AG Imovina također, po okončanju transakcije, biti pod direktnom i potpunom kontrolom Apollo Grupe.

Po završetku namjeravane transakcije, odnosno prenošenja HETA BiH Imovine sa društva HETA BiH na Apollo Grupu, društvo HETA će nastaviti svoje poslovanje u BiH određeni vremenski period. HETA grupacija je u konačnici u vlasništvu Republike Austrije i uspostavljena je sa zadatkom da izvršava naplatu i/ili dalju prodaju loših potraživanja koja su preuzeta od banaka koje su pripadale Hypo Alpe Adria grupi. Imajući u vidu takvu ograničenu svrhu, društva HETA grupacije posluju kao tzv "wind-down" društva, čije je gašenje predviđeno kada sva loša potraživanja budu naplaćena i/ili prodana drugim kupcima. Trenutno se očekuje da HETA BiH okonča svoje aktivnosti do kraja 2020. godine.

Prema podnosiocu prijave kao obrazloženje transakcije ističe se da transakcija predstavlja priliku za Apollo grupu da iskoristi svoju ekspertizu upravljanja kako bi omogućila društvu Bora da naplati potraživanja i raspolaže nekretninama.

Namjeravana transakcija se pravno i ekonomski obrazlaže time što predstavlja priliku za Apollo Grupu da koristi svoje ekspertize u upravljanju kako bi omogućila privrednom subjektu BORA da namiri svoja potraživanja i raspolaže svojim nekretninama. Privredni subjekt BORA i njegovi nekvalitetni plasmani će biti upravljani na efikasan način u cilju maksimiziranja naplate.

Pravni oblik predmetne koncentracije je sticanje kontrole jednog privrednog subjekta, odnosno više privrednih subjekata nad drugim, odnosno nad više drugih privrednih subjekata, u smislu člana 12. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji.

3. Pravni okvir ocjene koncentracije

Konkurencijsko vijeće je u provođenju postupka ocjene dopuštenosti predmetne koncentracije primjenilo odredbe Zakona, Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta ("Službeni glasnik BiH", br. 18/06 i 34/10), te Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijumima za ocjenu koncentracije privrednih subjekata ("Službeni glasnik BiH", broj 34/10).

4. Relevantno tržište koncentracije

Podnosilac prijave navodi da Bora upravlja nekvalitetnim plasmanima i povezanim sredstvima osiguranja/nekretninama u BiH. Bora pripada HETA grupaciji koja je u konačnici pod kontrolom Republike Austrije, a čiji je zadatak da raspolaže nekvalitetnim plasmanima Hypo Bank A.G. koja je nacionalizovana 2009. godine.

BORA je vlasnik portfolija nekvalitetnih plasmana i povezanih sredstava osiguranja/imovine u BiH koji se sastoji od (...)*

Portfolio nekvalitetnih plasmana i povezana sredstava osiguranja/imovina u vlasništvu društva HETA BiH (HETA BiH imovina), koji se sastoji od (...)*

Portfolio nekvalitetnih plasmana i povezana sredstava osiguranja/imovina u vlasništvu društva HETA ASSET RESOLUTION AG (HETA AG imovina), koji se sastoji od (...)*

HETA BiH Imovina i HETA AG Imovina se dalje u tekstu zajedno označavaju kao: NPL portfolio.

Nekvalitetni plasmani mogu biti upravljani od strane višestrukih pružaoca usluga - kako finansijskih institucija (npr. banaka) i nefinansijskih institucija (najčešće društva za naplatu potraživanja); međutim, obim i način pružanja usluga koje se

odnose na upravljanje nekvalitetnim plasmanima su isti i podrazumijevaju vansudsko namirenje potraživanja i usluge upravljanja, uključujući različite aktivnosti u cilju naplate (pozivni centri, mailing sistemi, itd.), te naplatu potraživanja i usluge upravljanja sudskim putem.

Prema navodima Podnosioca prijave, privredni subjekt BORA djeluje na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine, te NLP portfolio koji će steći BORA se nalazi na cijelom području Bosne i Hercegovine, zbog toga smatra da se relevantno geografsko tržište za potrebe ove Prijave može definisati na nacionalnom nivou, odnosno tako da pokriva cjelokupnu teritoriju Bosne i Hercegovine.

Imajući u vidu navedene definicije relevantnog tržišta proizvoda i relevantnog geografskog tržišta, Podnosilac prijave smatra da Konkurencijsko vijeće treba da kao relevantno tržište u odnosu na namjeravanu transakciju uzme tržište upravljanja nekvalitetnim plasmanima i povezanim sredstvima osiguranja/nekretninama u Bosni i Hercegovina.

5. Analiza relevantnog tržišta

Nakon podnošenja Prijave učesnici koncentracije (...)*. U tabeli u nastavku su navedeni rezultati provedene analize bazirane na "izgubljenom kamati" u 2017. godini, odnosno razumnoj pretpostavci da su tržišna učešća izračunata po ovom principu približno jednaka tržišnim učešćima zasnovani, na vrijednosti NPL-ova:

Tabela 1.

Naziv	Procijenjeni gubitak kamate kao posljedica NPL-ova u 2017. godini (u hiljadama EUR)	Udio na tržištu upravljanja nekvalitetnim plasmanima i povezanim sredstvima osiguranja/nekretninama u BiH u 2017. godini (%)
UniCredit Bank	(...)*	(...)*%
Raiffeisen Bank	(...)*	(...)*%
Nova banka	(...)*	(...)*%
NLB Banka	(...)*	(...)*%
Intesa Sanpaolo	(...)*	(...)*%
Sparkasse bank	(...)*	(...)*%
Addiko bank	(...)*	(...)*%
Sberbank	(...)*	(...)*%
Ziraat bank	(...)*	(...)*%
BBIBosna Bank International	(...)*	(...)*%
Društvo BORA i HETA BiH Imovina	(...)*	(...)*%
MF banka	(...)*	(...)*%
ASA Banka	(...)*	(...)*%
Komercijalno-investiciona banka	(...)*	(...)*%
ProCredit Bank	(...)*	(...)*%
Privredna banka	(...)*	(...)*%
Vakufska banka	(...)*	(...)*%
Union Banka	(...)*	(...)*%
Pavlović banka	(...)*	(...)*%
Razvojna banka	(...)*	(...)*%
TOTAL	(...)*	(...)*%

Gore navedena procjena tržišnih učešća je izvršena na slijedeći način: Web-stranica CBBiH daje podatke o obimu kredita na tržištu BiH [A]. Primijenjena je procjena Bečke inicijative odnosa NPL-ova [B], kako bi se procijenila količina NPL-ova u BiH [$A * B = C$]. Banke ne izvještavaju o obimu NPL-ova, ali izvještavaju o ukupnom obimu kredita. Proporcionalno je alociran ukupan obim NPL-ova [C] na svaku banku, u zavisnosti od obima bruto kredita iz njihovih bilansa stanja u decembru 2017. godine [$D = C * \text{udio u ukupnom C}$]; Potom je izračunata prosječna kamatna stopa za svaku banku [E], na osnovu prihoda od kamata koje je svaka banka zaradila u 2017. godini [F] (kako je prijavljeno u njihovim objavljenim finansijskim izvještajima), što

je podijeljeno sa prosječnim obimom bruto kredita na početku i kraju 2017. godine [G] [$E = F / G$]; Prosječna kamatna stopa [E] je primijenjena na procijenjeni obim NPL-ova za svaku banku [D], kako bi se odredila kamata izgubljena na NPL-ovima za svaku banku [$H = E * \text{Suma ovih iznosa za svaku banku}$] [H], plus prihod od kamata od NPL potraživanja od kredita koja su predmet Namjeravane transakcije [K] je veličina relevantnog tržišta [L] [$L = H + K$]; K je izračunato tako što je dodat prihod od kamate od NPL potraživanja od društva Bora [I] prihodu od kamate od NPL potraživanja u portfolio HETA BiH Imovine [J] [$K = I + J$]. Naglašavamo da je [J] procijenjen pod pretpostavkom da je portfolio HETA BiH Imovine imao istu proporciju prihoda od kamate kao društvo Bora.

Prema podacima koje je Podnosilac prijave dostavio Konkurencijskom vijeću, učešće privrednog subjekta BORA i HETA BiH Imovina na relevantnom tržištu u Bosni i Hercegovini je (...) %.

6. Ocjena koncentracije

Obaveza prijave koncentracije privrednih subjekata, u smislu člana 14. stav (1) tačke a) i b) Zakona, postoji ako ukupni godišnji prihodi učesnika koncentracije ostvareni prodajom roba i/ili usluga na svjetskom tržištu iznose 100.000.000,00 KM, po završnom računu u godini koja je prethodila predmetnoj koncentraciji, i da ukupan prihod svakog od najmanje dva privredna subjekta učesnika koncentracije ostvaren prodajom roba i/ili usluga na tržištu Bosne i Hercegovine iznosi najmanje 8.000.000,00 KM, ili ako je zajedničko tržišno učešće učesnika koncentracije na relevantnom tržištu veće od 40,0%.

U skladu sa članom 14. Zakona, navedeni su podaci iz Prijave radi utvrđivanja postojanja uslova za obavezu prijave koncentracije, a vezano za ukupan godišnji prihod učesnika koncentracije u godini koja je prethodila koncentraciji (Tabela br. 2)

Tabela br. 2

Naziv privrednog subjekta	Prihodi na svjetskom tržištu KM	Prihodi na BiH tržištu KM
HAR GMBH	(...)*	(...)*
HETA Asset Resolution AG (ciljna imovina)	(...)*	(...)*
HETA d.o.o. Sarajevo (ciljna imovina)	(...)*	(...)*
Bora d.o.o. Banja Luka (ciljno društvo)	(...)*	(...)*
Apollo grupacija	(...)*	(...)*
SETA Securitisation S.a.r.L.*	(...)*	(...)*
Seta Subco d.o.o. Banja Luka*	(...)*	(...)*
APS grupa	(...)*	(...)*
Bora Holdco d.o.o. Banja Luka*	(...)*	(...)*
APS MIP s.r.o	(...)*	(...)*
Loan Management investični fond a.s.	(...)*	(...)*

(...)*

*subjekat osnovan u 2018. godini

Prema podacima iz Prijave (Tabela 1. i Tabela 2.) učesnici koncentracije nisu ispunili uslov ukupnog godišnjeg prihoda i uslov zajedničkog tržišnog učešća na relevantnom tržištu preko 40%, u smislu člana 14. stav (1) Zakona.

Na osnovu naprijed navedenog, utvrđeno je da Podnosilac prijave nije bio obavezan podnijeti Prijavu koncentracije u smislu člana 14. Zakona, te je odlučeno kao u dispozitivu ovog Zaključka.

7. Administrativna taksa

Podnosilac prijave na ovaj Zaključak, u skladu sa članom 2. Tarifni broj 108. tačka c) Odluke o visini administrativnih taksi u vezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem ("Službeni glasnik BiH", br. 30/06, 18/11 i 75/18) je dužan platiti

administrativnu taksu u ukupnom iznosu od 1.000,00 KM u korist Budžeta institucija Bosne i Hercegovine.

8. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Zaključka nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema, odnosno objave ovog Zaključka.

Broj UP 06-26-1-014-17/18

27. decembra 2018. godine

Sarajevo

Predsjednica

Adisa Begić, s. r.

Na temelju članka 25. stavak (1) točka e), članka 42. stavak (2), u svezi sa člancima 12. i 14. Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), rješavajući po Prijavi koncentracije gospodarskog subjekta Seta Subco d.o.o. Banja Luka, Srpska 2, 78 000 Banja Luka, Republika Srpska, Bosna i Hercegovina, podnesene putem punomoćnika, odvjetice Naide Čustović iz Sarajeva, Zmaja od Bosne 7/III, 71 000 Sarajevo, zaprimljene dana 04.06.2018. godine, pod brojem: UP 06-26-1-014-1/18, Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na 43. (četrdesettrećoj) sjednici održanoj dana 27.12.2018. godine, donijelo je

ZAKLJUČAK

1. Odbacuje se Prijava koncentracije gospodarskog subjekta Seta Subco d.o.o. Banja Luka, radi nepostojanja obveze prijave koncentracije u smislu članka 14. stavak (1) Zakona o konkurenciji.
2. Ovaj Zaključak bit će objavljen u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

Konkurencijsko vijeće je dana 04.06.2018. godine pod brojem: UP 06-26-1-014-1/18 zaprimilo Prijavu koncentracije, gospodarskog subjekta Seta Subco d.o.o. Banja Luka, Srpska 2, 78 000 Banja Luka, Republika Srpska, Bosna i Hercegovina, (u daljnjem tekstu: Podnositelj prijave ili Seta Subco), podnesenu putem punomoćnika, odvjetice Naide Čustović iz Sarajeva, Zmaja od Bosne 7/III, 71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina, a u svezi sa namjeravanim stjecanjem isključive kontrole od strane Apollo investicijskog fonda nad društvom Bora d.o.o. Banja Luka, Jevrejska 1, 78 000 Banja Luka (u daljnjem tekstu: Bora ili Ciljno društvo) i imovinom (potraživanja i nekretnine koje osiguravaju predmetna potraživanja) u vlasništvu društva HETA d.o.o. Sarajevo (u daljnjem tekstu: HETA BiH), kao i stjecanje kontrole nad imovinom (potraživanja i nekretnine koje osiguravaju predmetna potraživanja) u vlasništvu društva HETA ASSET RESOLUTION AG (u daljnjem tekstu: HETA AG).

Uvidom u podnesenu Prijavu, utvrđeno je da ista nije kompletna, pa je Konkurencijsko vijeće uputilo Podnosiocu prijave zahtjev za dopunu dana 16.07.2018. godine aktom broj: UP 06-26-1-014-2/18, dana 05.09.2018. godine aktom broj: UP 06-26-1-014-5/18, dana 11.10.2018. aktom broj: UP 06-26-1-014-8/18 i dana 19.11.2018. godine aktom broj: UP 06-26-1-014-13/18. Podnositelj prijave je Prijavu koncentracije dopunio dana 06.08.2018. godine podneskom broj: UP 06-26-1-014-3/18, dana 24.09.2018. godine podneskom broj UP 06-26-1-014-6/18, dana 04.10.2018. godine podneskom broj: UP 06-26-1-014-7/18, dana 22.10.2018. godine podneskom UP 06-26-1-014-8/18, dana 23.10.2018. godine podneskom broj: UP 06-26-1-014-9/18, dana 29.10.2018. godine podneskom broj: UP 06-26-1-014-10/18 dana i dana 28.11.2018. godine podneskom broj: UP 06-26-1-014-14/18.

Po prijemu dokumentacije Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da je Prijava kompletna i izdalo Potvrdu o primitku kompletne i uredne Prijave, sukladno članku 30. stavak (3) Zakona o konkurenciji (u daljnjem tekstu: Zakon), dana 24.12.2018. godine, pod brojem: UP 06-26-1-014-15/18.

Prijava je podnesena, u smislu članka 16. stavak (1) Zakona.

Podnositelj prijave predmetnu koncentraciju ne namjerava prijaviti drugim nadležnim tijelima za ocjenu koncentracije, jer nisu ispunjeni uvjeti za prijavu iste nadležnim tijelima izvan teritorija Bosne i Hercegovine.

1. Sudionici koncentracije

Sudionici predmetne koncentracije su gospodarski subjekti Bora HoldCo d.o.o. Banja Luka, ul. Kralja Alfonsa XIII br. 43, 78 000 Banja Luka; Seta Securitisation S.a.r.l. Bora ul. 2 Avenue Charles de Gaulle, L-1653., Luksemburg; BORA d.o.o. Banja Luka, ul. Jevrejska br.1, 78 000 Banja Luka; HETA BiH d.o.o. Sarajevo, ul. Hamdije Čemerlića br. 2, 71 000 Sarajevo, HETA ASSET RESOLUTION AG Klagenfurt, politička opština Klagenfurt am Worthersee, Alpen-Adria-Platz1, 9020 Klagenfurt; LOAN MANAGEMENT investični fond, a.s., sa sjedištem u Celetna 988/38, 110 00 Prag 1, Republika Češka (u daljem tekstu: LM); APS MIP s.r.o., sa sjedištem u Celetna 988/38, Stare Mesto, 110 00 Prag 1, Republika Češka (u daljem tekstu: APS MIP) i Seta Subco d.o.o. Banja Luka, ul. Srpska br. 2, 78 000 Banja Luka.

1.1. Gospodarski subjekt Bora HoldCo

Gospodarski subjekt **Bora HoldCo** je društvo sa ograničenom odgovornošću, registrirano pod poslovnim imenom Bora HoldCo d.o.o., ul. Kralja Alfonsa XIII br. 43, 78 000 Banja Luka, kod Okružnog privrednog suda Banja Luka pod matičnim brojem upisa subjekta: 57-01-0121-18 osnivač i vlasnik 100% udjela je gospodarski subjekt APS Capitol Group sa sjedištem u ul. Celetina br 988/38 Stara Mesto, 11000 Prag 1, Republika Češka.

Gospodarski subjekt Bora HoldCo u Bosni i Hercegovini ima povezani gospodarski subjekt **APS BH** društvo sa ograničenom odgovornošću, registrirano pod poslovnim imenom APS BH d.o.o., ul. Hiseta br. 15, 71 000 Sarajevo, kod Općinskog suda u Sarajevu pod matičnim brojem subjekta upisa: 65-01-0487-18, osnivač i vlasnik subjekta APS Recovery a.s. ul. Celetina br 988/38 Stara Mesto, 11000 Prag 1, Republika Češka.

Gospodarski subjekti Bora HoldCo i APS BH¹ (...)*

1.2. Gospodarski subjekt APS MIP

Gospodarski subjekt **APS MIP s.r.o.**, sa sjedištem u Celetna 988/38, Stare Mesto, 110 00 Prag 1, Republika Češka, registriran u Trgovačkom registru koji vodi pri Mjesnom sud u Pragu pod registarskim brojem 055 48 292. osnivač i vlasnik gospodarskog subjekta APS MIP je APS Investment Funds S.a.r.l., L-2350 Luksemburg. APS MIP je dio APS grupacije.

APS MIP je društvo osnovano za Program upravljanja investicijama APS grupe. Poslovna aktivnost društva APS MIP je investiranje u portfolio NPL-ova. Namjera APS MIP je da iskoristi financiranje od izabrane grupe rukovodilaca APS grupe uključenih u Program upravljanja investicijama. Rukovodioci APS grupe mogu sudjelovati u investicionim mogućnostima APS grupe, te mogu investirati kroz certifikate za suinvestiranje, koji su izati od strane društva APS MIP.

Gospodarski subjekt APS MIP (...)*

1.3. Gospodarski subjekt Seta Securitisation S.a.r.l

Gospodarski subjekt **Seta Securitisation S.a.r.l** je društvo sa ograničenom odgovornošću sa sjedištem ul. 2 Avenue Charles de Gaulle, L-1653., Luxembourg, Luksemburg, registriran kod

¹ (...)* Podatci predstavljaju poslovnu tajnu

Trgovačkog registra i registra firmi pod brojem, B223344, osnivač i vlasnik sa 100% udjela je gospodarski subjekt **Seta Subco 2 S.a.r.l.**, ul. 2 Avenue Charles de Gaulle, L-1653., Luxembourg, Luksemburg.

Gospodarski subjekt Seta Securitisation S.a.r.l. je osnovan 2018. godine sa ciljem provođenja namjeravane transakcije, te je preko svog osnivača i vlasnika gospodarskog subjekta Seta SubCo 2 S.a.r.l. dio Apollo Grupacije.

Apollo grupacija (...)*

1.4. Gospodarski subjekt Seta Subco

Gospodarski subjekt **Seta Subco** društvo sa ograničenom odgovornošću, registrirano pod poslovnim imenom Seta Subco d.o.o. Banja Luka, ul. Srpska br.2, 78 000 Banja Luka, registrirano kod Okružnog gospodarskog suda u Banja Luci pod matičnim brojem subjekta upisa: 57-01-0126-18, osnivač i vlasnik gospodarskog subjekta Seta Subco je sa 100% udjela gospodarski subjekt **Seta Subco 2 S.a.r.l.**, ul. 2 Avenue Charles de Gaulle, L-1653., Luxembourg, Luksemburg.

Gospodarski subjekt Seta Subco je osnovan 2018. godine sa ciljem provođenja namjeravane transakcije, te je preko svog osnivača i vlasnika gospodarskog subjekta Seta SubCo 2 S.a.r.l. dio Apollo Grupacije.

1.5. Gospodarski subjekt LM

Gospodarski subjekt **LOAN MANAGEMENT** investični fond, a.s., sa sjedištem u Celetna 988/38, 110 00 Prag 1, Republika Češka, upisan u Trgovačkom registru koji vodi u Mjesnom sudu u Pragu pod registarskim brojem B21463. Društvo LM je zatvoreni investicioni fond kvalificiranih investitora kojima upravlja IQ Investični společnost a.s. društvo za upravljanje investicijama koje je pod nadzorom Češke narodne banke. Investifinance Slovakia a.s ima 90% učešća u privrednom subjektu LM, dok Loan Management II a.s ima 10% učešća.

Predmet poslovanja društva je prikupljanje finansijskih sredstava ili dragocjenosti od više kvalificiranih investitora izdavanjem učesničkih vrijednosnih papira ili tako, da kvalificirani investitori postaju njihovim dioničarem, a realizacija zajedničkog investiranja prikupljenih finansijskih sredstava ili dragocjenosti na temelju utvrđene investicijske strategije u korist kvalificiranih investitora i dalje upravljanje tom imovinom.

Prema navodima podnosioca prijave (...)*

1.6. Gospodarski subjekt BORA (ciljno društvo)

Gospodarski subjekt **BORA** je društvo sa ograničenom odgovornošću registrirano pod poslovnim imenom BORA d.o.o. za trgovinu i usluge Banja Luka, ul. Jevrejska br.1, 78 000 Banja Luka, registrirano kod Okružnog privrednog suda u Banja Luci pod matičnim brojem subjekta: 1.13223-00, osnivač i vlasnik gospodarskog subjekta BORA je sa 100% udjela gospodarski subjekt **HAR GmbH**, A-9020 Klagenfurt am Worthersee, Schleppe-Platz 5, Austrija.

Bora upravlja nekvalitetnim plasmanima i povezanim sredstvima osiguranja/nekretnostima u BiH. Bora pripada HETA grupaciji koja je u konačnici pod kontrolom Republike Austrije, a čiji je zadatak da raspolaze nekvalitetnim plasmanima Hypo Bank A.G. koja je nacionalizirana 2009. godine.

1.7. Gospodarski subjekt HETA BiH (ciljana HETA BiH imovina)

Gospodarski subjekt **HETA BiH** je društvo sa ograničenom odgovornošću registrirano pod poslovnim imenom HETA d.o.o. Sarajevo, ul. Hamdije Čemerlića br. 2 71 000 Sarajevo, registrirano kod Općinskog suda u Sarajevu pod matičnim brojem subjekta upisa: 65-01-0380-11, osnivač i vlasnik 100% udjela je gospodarski subjekt **HAR GmbH**, A-9020 Klagenfurt am

Worthersee, Schleppe-Platz 5, Austrija. Gospodarski subjekt pripada HETA grupaciji.

1.8. Gospodarski subjekt HETA AG (ciljana HETA AG imovine)

Gospodarski subjekt **HETA ASSET RESOLUTION AG** je dioničarsko društvo sa sjedištem u Klagenfurtu, politička općina Klagenfurt am Worthersee, Alpen-Adria-Platz1, 9020 Klagenfurt, jedini dioničar je Republika Austrija, Savezno Ministarstvo financija, odjel I/5.

Gospodarski subjekt HETA ASSET u Bosni i Hercegovini ima povezane gospodarske subjekte BORA i HETA BiH, koji su preko njihovog osnivača i vlasnika gospodarskog subjekta **HAR GmbH** povezani sa istim, te zajedno čine HETA grupaciju.

2. Pravni temelj i oblik koncentracije

Prema navodima Podnosioca prijave pravni temelj namjeravane transakcije je Investicijski ugovor o financiranju stjecanja Bora imovine zaključen u svezi sa Glavnim kupoprodajnim ugovorom.

Glavni kupoprodajni ugovor je zaključen dana 17.05.2018. godine (originalni naziv "Master Sale and Purchase Agreement", u daljem tekstu Glavni kupoprodajni ugovor) između slijedećih strana: (i) HAR GmbH, sa sjedištem u Klagenfurtu i poslovnom adresom na Alpen-Adria-Platz 1, 9020 Klagenfurt Austrija; (ii) HETA d.o.o. Sarajevo, sa registriranim sjedištem na adresi Hamdije Čemerlića 2, 71000 Sarajevo; (iii) HETA ASSET RESOLUTION AG, sa registriranim sjedištem u Klagenfurtu i poslovnom adresom Alpen-Adria-Platz 1, 9020 Klagenfurt Austrija, (iv) Bora Holdco d.o.o. sa sjedištem na adresi Kralja Alfonsa XIII 43, 78000 Banja Luka; (v) SETA Securitisation S.a.r.l. sa sjedištem i poslovnom adresom u 2, avenue Charles de Gaulle, 1653 Luksemburg; i (vi) BORA d.o.o. za trgovinu i usluge Banja Luka, ul. Jevrejska br.1, 78 000 Banja Luka.

Privredni subjekt APS Capital Group s.r.o. (...)*

U svezi sa Glavnim kupoprodajnim ugovorom, za financiranje predložene transakcije, na dan 01.06.2018. godine zaključen je Investicijski ugovor o financiranju BORA imovine (originalni naziv "Investors Agreement in respect of funding the acquisition of Bora assets", u daljnjem tekstu: Investicijski ugovor o finansiranju BORA imovine) između i) LOAN MANAGEMENT investični fond, a.s., sa sjedištem u Celetna 988/38, 110 00 Prag 1, Republika Češka, upisan u Trgovačkom registru koji vodi Općinski sud u Pragu pod registarskim brojem B21463, (ii) APS MIP s.r.o., sa sjedištem u Celetna 988/38, Stare Mesto, 110 00 Prag 1, Republika Češka, registrirano u Trgovačkom registru koji vodi Općinski sud u Pragu pod registarskim brojem 055 48 292, (iii) APS CG, (iv) Bora Holdco i (v) Seta Subco.

Sukladno sa (...)*

Kao što se vidi iz opisa i kao što je prethodno naznačeno u Prijavi, jedini gospodarski subjekt koji preuzima kontrolu nad društvom BORA i HETA BiH Imovinom je Apollo Grupa, te obzirom da gospodarski subjekt Seta Securitisation takođe pripada Apollo Grupi samim tim će i HETA AG Imovina također, po okončanju transakcije, biti pod izravnom i potpunom kontrolom Apollo Grupe.

Po završetku namjeravane transakcije, odnosno prenošenja HETA BiH Imovine sa društva HETA BiH na Apollo Grupu, društvo HETA će nastaviti svoje poslovanje u BiH određeni vremenski period. HETA grupacija je u konačnici u vlasništvu Republike Austrije i uspostavljena je sa zadatkom da izvršava naplatu i/ili dalju prodaju loših potraživanja koja su preuzeta od banaka koje su pripadale Hypo Alpe Adria grupi. Imajući u vidu takvu ograničenu svrhu, društva HETA grupacije posluju kao tzv "wind-down" društva, čije je gašenje predviđeno kada sva loša potraživanja budu naplaćena i/ili prodana drugim kupcima.

Trenutno se očekuje da HETA BiH okonča svoje aktivnosti do kraja 2020. godine.

Prema podnositelju prijave kao obrazloženje transakcije ističe se da transakcija predstavlja priliku za Apollo grupu da iskoristi svoju ekspertizu upravljanja kako bi omogućila društvu Bora da naplati potraživanja i raspolaže nekretninama.

Namjeravana transakcija se pravno i ekonomski obrazlaže time što predstavlja priliku za Apollo Grupu da koristi svoje ekspertize u upravljanju kako bi omogućila gospodarskom subjektu BORA da namiri svoja potraživanja i raspolaže svojim nekretninama. Gospodarski subjekt BORA i njegovi nekvalitetni plasmani će biti upravljani na učinkovit način u cilju maksimiziranja naplate.

Pravni oblik predmetne koncentracije je stjecanje kontrole jednog gospodarskog subjekta, odnosno više gospodarskih subjekata nad drugim, odnosno nad više drugih gospodarskih subjekata, u smislu članka 12. stavak (1) točka b) Zakona o konkurenciji.

3. Pravni okvir ocjene koncentracije

Konkurencijsko vijeće je u provođenju postupka ocjene dopuštenosti predmetne koncentracije primjenilo odredbe Zakona, Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta ("Službeni glasnik BiH", br. 18/06 i 34/10), te Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracije gospodarskih subjekata ("Službeni glasnik BiH", broj 34/10).

4. Mjerodavno tržište koncentracije

Podnositelj prijave navodi da Bora upravlja nekvalitetnim plasmanima i povezanim sredstvima osiguranja/nekretninama u BiH. Bora pripada HETA grupaciji koja je u konačnici pod kontrolom Republike Austrije, a čiji je zadatak da raspolaže nekvalitetnim plasmanima Hypo Bank A.G. koja je nacionalizirana 2009. godine.

BORA je vlasnik portfolija nekvalitetnih plasmana i povezanih sredstava osiguranja/imovine u BiH koji se sastoji od (...)*

Portfolio nekvalitetnih plasmana i povezana sredstava osiguranja/imovina u vlasništvu društva HETA BiH (HETA BiH imovina), koji se sastoji od (...)*

Portfolio nekvalitetnih plasmana i povezana sredstava osiguranja/imovina u vlasništvu društva HETA ASSET RESOLUTION AG (HETA AG imovina), koji se sastoji od (...)*

HETA BiH Imovina i HETA AG Imovina se dalje u tekstu zajedno označavaju kao: NPL portfolio.

Nekvalitetni plasmani mogu biti upravljani od strane višestrukih pružaoca usluga - kako finansijskih institucija (npr. banaka) i nefinansijskih institucija (najčešće društva za naplatu potraživanja); međutim, opseg i način pružanja usluga koje se odnose na upravljanje nekvalitetnim plasmanima su isti i podrazumijevaju vansudsko namirenje potraživanja i usluge upravljanja, uključujući različite aktivnosti u cilju naplate (pozivni centri, mailing sistemi, itd.), te naplatu potraživanja i usluge upravljanja sudskim putem.

Prema navodima Podnositelja prijave, gospodarski subjekt BORA djeluje na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine, te NPL portfolio koji će steći BORA se nalazi na cijelom području Bosne i Hercegovine, zbog toga smatra da se mjerodavno zemljopisno tržište za potrebe ove Prijave može definirati na nacionalnom nivou, odnosno tako da pokriva cjelokupan teritorij Bosne i Hercegovine.

Imajući u vidu navedene definicije mjerodavnog tržišta proizvoda i mjerodavnog zemljopisnog tržišta, Podnositelj prijave smatra da Konkurencijsko vijeće treba da kao mjerodavno tržište u odnosu na namjeravanu transakciju uzme tržište upravljanja nekvalitetnim plasmanima i povezanim sredstvima osiguranja/nekretninama u Bosni i Hercegovini.

5. Analiza mjerodavnog tržišta

Nakon podnošenja Prijave sudionici koncentracije (...) * U tablici u nastavku su navedeni rezultati provedene analize bazirane na "izgubljenoj kamati" u 2017. godini, odnosno razumnoj pretpostavci da su tržišni udjeli izračunati po ovom principu približno jednaki tržišnim udjelima zasnovani, na vrijednosti NPL-ova:

Tablica 1.

Naziv	Procijenjeni gubitak kamate kao posljedica NPL-ova u 2017. godini (u tisućama EUR)	Udjel na tržištu upravljanja nekvalitetnim plasmanima i povezanim sredstvima osiguranja/nekretninama u BiH u 2017. godini (%)
UniCredit Bank	(...)*	(...)*%
Raiffeisen Bank	(...)*	(...)*%
Nova banka	(...)*	(...)*%
NLB Banka	(...)*	(...)*%
Intesa Sanpaolo	(...)*	(...)*%
Sparkasse bank	(...)*	(...)*%
Addiko bank	(...)*	(...)*%
Sberbank	(...)*	(...)*%
Ziraat bank	(...)*	(...)*%
BBIBosna Bank International	(...)*	(...)*%
Društvo BORA i HETA BiH Imovina	(...)*	(...)*%
MF banka	(...)*	(...)*%
ASA Banka	(...)*	(...)*%
Komercijalno-investiciona banka	(...)*	(...)*%
ProCredit Bank	(...)*	(...)*%
Privredna banka	(...)*	(...)*%
Vakufska banka	(...)*	(...)*%
Union Banka	(...)*	(...)*%
Pavlović banka	(...)*	(...)*%
Razvojna banka	(...)*	(...)*%
TOTAL	(...)*	(...)*%

Gore navedena procjena tržišnih udjela je izvršena na sljedeći način: Web-stranica CBBiH daje podatke o obimu kredita na tržištu BiH [A]. Primijenjena je procjena Bečke inicijative odnosa NPL-ova [B], kako bi se procijenila količina NPL-ova u BiH $[A * B = C]$; Banke ne izvještavaju o obimu NPL-ova, ali izvještavaju o ukupnom obimu kredita. Proporcionalno je alociran ukupan obim NPL-ova [C] na svaku banku, u zavisnosti od obima bruto kredita iz njihovih bilansa stanja u decembru 2017. godine $[D = C * \text{udio u ukupnom C}]$; Potom je izračunata prosječna kamatna stopa za svaku banku [E], na osnovu prihoda od kamata koje je svaka banka zaradila u 2017. godini [F] (kako je prijavljeno u njihovim objavljenim finansijskim izvješćima), što je podijeljeno sa prosječnim obimom bruto kredita na početku i kraju 2017. godine $[G] [E = F / G]$; Prosječna kamatna stopa [E] je primijenjena na procijenjeni obim NPL-ova za svaku banku [D], kako bi se odredila kamata izgubljena na NPL-ovima za svaku banku $[H = E * \text{Suma ovih iznosa za svaku banku}]$, plus prihod od kamata od NPL potraživanja od kredita koja su predmet Namjeravane transakcije [K] je veličina mjerodavnog tržišta $[L] [L = H + K]$; K je izračunato tako što je dodat prihod od kamate od NPL potraživanja od društva Bora [I] prihodu od kamate od NPL potraživanja u portfoliju HETA BiH Imovine [J] $[K = I + J]$. Naglašavamo da je [J] procijenjen pod pretpostavkom da je portfolio HETA BiH Imovine imao istu proporciju prihoda od kamata kao društvo Bora.

Prema podacima koje je Podnositelj prijave dostavio Konkurencijskom vijeću, udjel gospodarskog subjekta BORA i HETA BiH Imovina na mjerodavnom tržištu u Bosni i Hercegovini je (...) *%.

6. Оцјена концентрације

Обвеза пријаве концентрације господарских субјеката, у смислу чланка 14. ставак (1) тачке а) и б) Закона, постоји ако укупни годишњи приходи судионика концентрације остварени продајом роба и/или услуга на свјетском тржишту износе 100.000.000,00 КМ, по завршном рачуну у години која је претходила предметној концентрацији, и да укупан приход svakог од најмање два господарска субјекта судионика концентрације остварен продајом роба и/или услуга на тржишту Босне и Херцеговине износи најмање 8.000.000,00 КМ, или ако је заједнички тржишни удјел судионика концентрације на мјеродавном тржишту већи од 40,0%.

Сукладно чланку 14. Закона, наведени су подаци из Пријаве ради утврђивања постојања увјета за обвезу пријаве концентрације, а везано за укупан годишњи приход судионика концентрације у години која је претходила концентрацији (Таблица бр. 2)

Таблица бр. 2

Naziv gospodarskog subjekta	Prihodi na svjetskom tržištu KM	Prihodi na BiH tržištu KM
HAR GMBH	(...)*	(...)*
HETA Asset Resolution AG (ciljna imovina)	(...)*	(...)*
HETA d.o.o. Sarajevo (ciljna imovina)	(...)*	(...)*
Bora d.o.o. Banja Luka (ciljno drštvo)	(...)*	(...)*
Apollo grupacija	(...)*	(...)*
SETA Securitisation S.a.r.l.*	(...)*	(...)*
Seta Subco d.o.o. Banja Luka*	(...)*	(...)*
APS grupa	(...)*	(...)*
Bora Holdco d.o.o. Banja Luka*	(...)*	(...)*
APS MIP s.r.o	(...)*	(...)*
Loan Management investični fond a.s.	(...)*	(...)*

(...)*

*subjekat osnovan u 2018. godini

Prema podacima iz Пријаве (Таблица 1. и Таблица 2.) судионик концентрације нису испунили увјет укупног годишњег прихода и увјет заједничког тржишног удјела на мјеродавном тржишту преко 40%, у смислу чланка 14. ставак (1) Закона.

На основу података наведеног, утврђено је да Подносилац пријаве није био обавезан поднети Пријаву концентрације у смислу чланка 14. Закона, те је одлучено као у изјави овог Закључка.

7. Административна пристојба

Подносилац пријаве на овај Закључак, сукладно чланку 2. Тарифни број 108. тачка c) Одлуке о висини административних пристојби у свежи са процесним радњама пред Конкуренцијским вјећем ("Службени гласник БиХ", бр. 30/06, 18/11 и 75/18) је дужан платити административну пристојбу у укупном износу од 1.000,00 КМ у корист Прорачуна институција Босне и Херцеговине.

8. Поука о правном лијеку

Против овог Закључка није дозвољен притв.

Незадовољна страна може покренути управни спор пред судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана примитка, односно објаве овог Закључка.

Број UP 06-26-1-014-17/18
27. просина 2018. године
Сарајево

Председница
Adisa Begić, v. r.

АГЕНЦИЈА ЗА РАЗВОЈ ВИСОКОГ ОБРАЗОВАЊА И ОБЕЗБЈЕЂИВАЊЕ КВАЛИТЕТА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

95

На основу члана 16. Закона о управи ("Службени гласник БиХ", број 32/02 и 102/09), члана 48. алинеја 2) Оквирног закона о високом образовању у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 59/07 и 59/09), члана 7., 12. и 17. Статута Агенције за развој високог образовања и обезбјеђивање квалитета Босне и Херцеговине, директор Агенције за развој високог образовања и обезбјеђивање квалитета Босне и Херцеговине, уз сагласност Управног одбора Агенције за развој високог образовања и обезбјеђивање квалитета БиХ са 44. сједнице, одржане 13.11.2018. године, доноси

ОДЛУКУ

О ИЗМЈЕНАМА ОДЛУКЕ О КРИТЕРИЈУМИМА ЗА ИЗБОР ДОМАЋИХ И МЕЂУНАРОДНИХ СТРУЧЊАКА КОЈИ ДАЈУ ОЦЈЕНУ И ОБАВЉАЈУ РЕВИЗИЈУ КВАЛИТЕТА И ДАЈУ ПРЕПОРУКЕ О АКРЕДИТАЦИЈИ ВИСОКОШКОЛСКИХ УСТАНОВА И СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА

Члан 1.

У Одлуци о критеријумима за избор стручњака који дају оцјену и обављају ревизију квалитета и дају препоруке о акредитацији високошколских установа и студијских програма ("Службени гласник БиХ", број 2/18), у **члану 7. ст. (5) и (6) се бришу.**

Члан 2.

Члан 14. се брише.

Члан 3.

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 05-33-1-475-3/17

27. новембра 2018. године
Бања Лука

Директор
Проф. др **Енвер Халиловић**

На основу члана 16. Закона о управи ("Службени гласник БиХ", број 32/02 и 102/09), члана 48. алинеја 2) Оквирног закона о високом образовању у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 59/07 и 59/09), члана 7., 12. и 17. Статута Агенције за развој високог образовања и осигурање квалитета Босне и Херцеговине, директор Агенције за развој високог образовања и осигурање квалитета Босне и Херцеговине, уз сагласност Управног одбора Агенције за развој високог образовања и осигурање квалитета БиХ са 44. сједнице, одржане 13.11.2018. године, доноси

ОДЛУКУ

О ИЗМЈЕНАМА ОДЛУКЕ О КРИТЕРИЈИМА ЗА ИЗБОР ДОМАЋИХ И МЕЂУНАРОДНИХ СТРУЧЊАКА КОЈИ ДАЈУ ОЦЈЕНУ И ОБАВЉАЈУ РЕВИЗИЈУ КВАЛИТЕТА И ДАЈУ ПРЕПОРУКЕ О АКРЕДИТАЦИЈИ ВИСОКОШКОЛСКИХ УСТАНОВА И СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА

Члан 1.

У Одлуци о критеријима за избор стручњака који дају оцјену и обављају ревизију квалитета и дају препоруке о акредитацији високошколских установа и студијских програма ("Службени гласник БиХ", број 2/18), у **члану 7. ст. (5) и (6) се бришу.**

Član 2.

Član 14. se briše.

Član 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 05-33-1-475-3/17
27. novembra 2018. godine
Banja Luka

Direktor
Prof. dr. **Enver Halilović**

Na temelju članka 16. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02 i 102/09), članka 48. alineja 2) Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 59/07 i 59/09), članka 7., 12. i 17. Statuta Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta Bosne i Hercegovine, ravnatelj Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta Bosne i Hercegovine, uz suglasnost Upravnog odbora Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta BiH sa 44. sjednice, održane 13.11.2018. godine, donosi

ODLUKU

**O IZMJENAMA ODLUKE O KRITERIJIMA ZA IZBOR
DOMAĆIH I MEĐUNARODNIH STRUČNJAKA KOJI
DAJU OCJENU I OBAVLJAJU REVIZIJU KVALITETE I
DAJU PREPORUKE O AKREDITACIJI
VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA I STUDIJSKIH
PROGRAMA**

Članak 1.

U Odluci o kriterijima za izbor stručnjaka koji daju ocjenu i obavljaju reviziju kvalitete i daju preporuke o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa ("Službeni glasnik BiH", broj 2/18), u članku 7. st. (5) i (6) se brišu.

Članak 2.

Članak 14. se briše.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 05-33-1-475-3/17
27. studenoga 2018. godine
Banja Luka

Ravnatelj
Prof. dr. **Enver Halilović**

**УСТАВНИ СУД
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

96

Уставни суд Босне и Херцеговине у Великом вијећу, у предмету број АП 217/17, рјешавајући апелацију "Мркоњић путева" а.д. Мркоњић Град, на основу члана VI/36) Устава Босне и Херцеговине, члана 57 став (2) тачка б), члана 59 ст. (1) и (2) и члана 62 став (1) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине - пречишћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" број 94/14), у саставу:

Златко М. Кнежевић, председник
Мато Тадић, потпредседник
Мирсад Ђеман, потпредседник
Валерија Галић, судија
Миодраг Симовић, судија
Сеада Палаврић, судија

на сједници одржаној 10. јануара 2019. године донио је

ОДЛУКУ О ДОПУСТИВОСТИ И МЕРИТУМУ

Усваја се апелација "Мркоњић путева" а.д. Мркоњић Град.

Утврђује се повреда права на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода.

Укидају се Пресуда Врховног суда Републике Српске број 57 0 Пс 012851 16 Рев 2 од 17. новембра 2016. године и Пресуда Вишег привредног суда у Бањој Луци број 57 0 012851 15ПЖ 4 од 26. априла 2016. године.

Предмет се враћа Вишем привредном суду у Бањој Луци, који је дужан да по хитном поступку донесе нову одлуку, у складу са чланом II/3е) Устава Босне и Херцеговине и чланом 6 став 1 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода.

Налаже се Вишем привредном суду у Бањој Луци да у року од три мјесеца од дана достављања ове одлуке обавијести Уставни суд Босне и Херцеговине о предузетим мјерама с циљем извршења ове одлуке, у складу са чланом 72 став 5 Правила Уставног суда Босне и Херцеговине.

Одлуку објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и у "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ**I. Увод**

1. "Мркоњић путевима" а.д. (у даљњем тексту: апелант) из Мркоњић Града, којег заступа Заједничка адвокатска канцеларија Драган Ступар и Александар Чорни из Бање Луке, поднио је 16. јануара 2017. године апелацију Уставном суду Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) против Пресуде Врховног суда Републике Српске (у даљњем тексту: Врховни суд) број 57 0 Пс 012851 16 Рев 2 од 17. новембра 2016. године.

II. Поступак пред Уставним судом

2. На основу члана 23 Правила Уставног суда, од Врховног суда, Вишег привредног суда у Бањој Луци (у даљњем тексту: Виши привредни суд), Окружног привредног суда у Бањој Луци (у даљњем тексту: Окружни привредни суд) и "Козарапутева" а.д. Бања Лука (туженог-противтужиоца у предметном парничном поступку, у даљњем тексту: тужени) затражено је 12. децембра 2018. године да доставе одговоре на апелацију.

3. Окружни привредни суд и тужени су доставили одговоре на апелацију 19. децембра 2018. године, а Врховни суд 20. децембра 2018. године, док Виши привредни суд у остављеном року није доставио одговор на апелацију.

III. Чињенично стање

4. Чињенице предмета које произилазе из апелантових навода и докумената предочених Уставном суду могу да се сумирају на следећи начин:

5. Пресудом Окружног привредног суда број 570 Пс 012 851 14 Пс 3 од 20. маја 2015. године обавезан је тужени да апеланту плати укупан износ од 1.413.082,28 КМ (на име накнаде за порушену зграду, накнаде за грађевинско земљиште и на име изгубљене користи због некористишћења пословног простора у прецизираном периоду) са законском затезном каматом, те трошкове поступка у прецизираном износу са законском затезном каматом, док је одбијен као неоснован апелантов тужбени захтјев (за исплату одређеног новчаног износа на име стицања без основа са каматом), као и захтјев за накнаду трошкова поступка преко досуђеног износа. Предметном пресудом одбијен је као неоснован противтужбени захтјев туженог, као и приговор пребијања.

6. Одлучујући о жалбама које су апелант и тужени поднијели против пресуде Окружног привредног суда, Виши привредни суд је донио Пресуду број 57 0 012851 15ПЖ 4 од 26. априла 2016. године. Предметном пресудом одбијена је апелантова жалба и потврђена пресуда Окружног привредног

суда у одбијајућем дијелу, док је жалба туженог уважена и преиначена првостепена пресуда тако што је утврђено да постоји апелантово потраживање према туженом у износу од 665.308,08 КМ, те да постоји потраживање туженог према апеланту у износу од 1.420.381,16 КМ, као и да се наведена потраживања пребијају, па се налаже апеланту да туженом плати износ од 755.073,08 КМ са законском затезном каматом, као и да му накнади трошкове парничног поступка у прецизираном износу, док је преостали дио захтјева за трошкове одбијен. Предметном пресудом одбијен је апелантов тужбени захтјев којим је тражио да се тужени обавезе да му исплати износ од 212.307,84 КМ на име изгубљене користи због некористићења пословног простора у прецизираном периоду.

7. У уводу те пресуде и првостепене пресуде је констатовано да туженог заступа пуномоћник Горан Бубић, адвокат из Бање Луке.

8. Члан вијећа које је донијело наведену пресуду Вишег привредног суда је био судија Богдан Гајић.

9. Апелант је изјавио ревизију против пресуде Вишег привредног суда, коју је Врховни суд одбио Пресудом број 57 0 Пс 012851 16 Рев 2 од 17. новембра 2016. године.

10. Врховни суд је у образложењу пресуде детаљно испитао апелантове ревизионе наводе у вези са повредом одредаба парничног поступка и произвољном примјеном материјалног права на начин да је поновио чињенична утврђења и правна становишта нижестепених судова, те је закључио да је одлука другостепеног суда "правилна и законита и ревизионим наводима није доведена у озбиљну сумњу". Ово своје становиште Врховни суд је детаљно образложио (стр. 5-7). У образложењу пресуде је, између осталог (страна 8), констатовано да нису основани апелантови ревизиони наводи којима је указано да је другостепени суд починио повреду одредбе члана 357 став 1 тачка 2 Закона о парничном поступку (у даљњем тексту: ЗПП), јер је као судија изјестилац у другостепеном поступку поступао судија Богдан Гајић, чија је кћерка Ана Гајић запослена као приправник код адвоката Горана Бубића (који је пуномоћник туженог у овој парници), а која чињеница није оспорена у одговору на ревизију. У вези са тим, Врховни суд је истакао да, према одредби члана 357 став 1 тачка 2 ЗПП, судија ће бити искључен из судијске дужности, између осталог, ако му је странка или законски заступник или пуномоћник странке сродник по крви у правој линији. Врховни суд је истакао да у конкретном случају, према стању списка предмета, Ана Гајић није поступала као пуномоћник туженог у овој парници, нити је била овлашћена за наведено, па тиме, без обзира на то што је она запослена у адвокатској канцеларији пуномоћника туженог, није постојала законска обавеза да се искључи судија Богдан Гајић из поступања у овом предмету, док апелант, иако је имао сазнања о наведеној чињеници, није благовремено ставио захтјев за изузеће судије Богдана Гајића од поступања у жалбеном поступку.

IV. Апелација

а) Наводи из апелације

11. Апелант тврди да му је оспореном одлуком повријеђено право на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљњем тексту: Европска конвенција). Из апелационих навода произилази да апелант повреду наведеног права види искључиво у контексту повреде принципа непристрасности суда. У вези са тим, апелант наводи да је као судија изјестилац и члан другостепеног вијећа у конкретној правној ствари био судија Богдан Гајић, а његова кћерка Ана Гајић је

запослена као приправник у канцеларији адвоката Горана Бубића, који је пуномоћник туженог у конкретном поступку. При томе апелант наглашава да није могао да тражи изузеће поступајућег судије, јер није могао да зна састав жалбеног вијећа све до уручења пресуде Вишег привредног суда и, у вези са тим, позива се на праксу Уставног суда у предмету број АП 3087/09. Апелант сматра да је судија изјестилац Богдан Гајић морао да зна да је његова кћерка запослена код адвоката који је пуномоћник једне од парничних странака, те да, у складу са одредбама ЗПП и Кодекса судске етике, сам захтијева да се изузме од одлучивања у предметном жалбеном поступку. Апелант сматра да је наведена чињеница да је судији изјестиоцу адвокатски приправник код адвоката који поступа у својству пуномоћника сродник у крви по правој линији несумњив разлог за изузеће и искључење, јер је сумња у непристрасност судије тиме озбиљно доведена у питање. Такође, наводи да је тачно да кћерка судије Богдана Гајића, ипак, није лично поступала у овом предмету.

б) Одговор на апелацију

12. Врховни суд сматра да је оспорена одлука правилна и законита и да њоме није повријеђено апелантово право на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције, те предлаже да се апелација одбије.

13. Окружни привредни суд истиче да остаје при разлозима датим у првостепеној пресуди.

14. Тужени тврди да је Ана Гајић била запослена код пуномоћника туженог у периоду од 1. септембра 2015. године до 31. августа 2018. године, те да не може да се сматра пуномоћником туженог у овом предмету. При томе указује да је у том предмету уложена специјална пуномоћ за предмет према којој су за заступање овлашћени само адвокат Горан Бубић и стручни сарадник Ивана Азиновић-Граховац, а да, према садржини наведене пуномоћи, у њој нема ни генералне клаузуле којом би се овластили за заступање остали запослени. Између осталог, указује да је апеланту очигледно била позната чињеница да именовани судија може да буде члан жалбеног вијећа, али у жалби, ни касније до другостепене одлуке, није тражио изузеће због сумње у непристрасност. Тужени сматра да у конкретном случају не може да се говори о обавезном изузећу судије у смислу члана 357 став 1 тачка 2 ЗПП, нити да има услова за факултативно изузеће судије и предлаже да се апелација одбије.

V. Релевантни прописи

15. У **Закону о парничном поступку** ("Службени гласник Републике Српске" бр. 58/03, 85/03, 63/07, 74/05, 63/07, 49/09 и 61/13) релевантне одредбе гласе:

ИСКЉУЧЕЊЕ И ИЗУЗЕЋЕ

Члан 357.

Судија ће бити искључен од вршења судијске дужности (искључење):

[...]

2) ако му је странка или законски заступник или пуномоћник странке сродник по крви у правој линији, а у побочној линији до четвртог степена, или му је брачни, односно ванбрачни супружник сродник по тазбини до другог степена, без обзира на то да ли је брак престао или није,

[...]

Судија може да буде изузет ако постоје околности које доводе у сумњу његову непристрасност (изузеће), као што је блиски однос са неком од странака или постоје било који други разлози који могу довести у питање његову непристрасност.

Члан 358.

Странка подноси захтјев за искључење, односно изузеће судије, чим сазна да постоји било који од разлога за искључење, односно изузеће, а најкасније до завршетка расправе, а ако није било расправе, до доношења одлуке.

Странка може у правном лијеку или у одговору на правни лијек поименично навести судију који не би могао учествовати у доношењу одлуке због разлога из члана 357. овог закона.

У захтјеву мора да се наведе законски разлог због кога се тражи искључење или изузеће, околности из којих произлази да је приједлог правовремено поднесен и чињенице на којима се заснива постојање разлога за искључење или изузеће.

Странка може тражити искључење или изузеће само поименично одређеног судије који у предмету поступа.

Члан 360.

Када сазна да постоји неки од разлога за искључење из члана 357. став 1. т. 1. до 6. овог закона или чим сазна да је поднесен захтјев за његово искључење, судија је дужан да прекине сваки рад на том предмету и да о разлозима за искључење одмах обавјести странке и предсједника суда, који ће да одлучи о искључењу.

До доношења рјешења о захтјеву за искључење судија ће предузимати само оне радње за које постоји опасност за одгађање.

Кад судија сазна да је стављен захтјев за његово изузеће или чим сазна да постоји неки од разлога за изузеће из члана 357. став 2. овог закона, дужан је да одмах о томе обавјести предсједника суда, а да поступак настави без одлагања до доношења одлуке о изузећу. Ако се ради о изузећу предсједника суда, он ће одредити себи замјеника из реда судија тог суда, а ако то није могуће, поступиће по члану 49. овог закона.

VI. Допустивост

16. У складу са чланом VI/36) Устава Босне и Херцеговине, Уставни суд, такође, има апелациону надлежност у питањима која су садржана у овом уставу када она постану предмет спора због пресуде било којег суда у Босни и Херцеговини.

17. У складу са чланом 18 став (1) Правила Уставног суда, Уставни суд може да разматра апелацију само ако су против пресуде, односно одлуке која се њоме побија, исцрпљени сви дјелотворни правни лијекови могући према закону и ако се поднесе у року од 60 дана од дана када је подносилац апелације примио одлуку о последњем дјелотворном правном лијеку којег је користио.

18. У конкретном случају предмет оспоравања апелацијом је Пресуда Врховног суда број 57 0 Пс 012851 16 Рев 2 од 17. новембра 2016. године против које нема других дјелотворних правних лијекова могућих према закону. Затим, оспорену пресуду апелант је примио 19. децембра 2016. године, а апелација је поднесена 16. јануара 2017. године, тј. у року од 60 дана, како је прописано чланом 18 став (1) Правила Уставног суда. Коначно, апелација испуњава и услове из члана 18 ст. (3) и (4) Правила Уставног суда, јер не постоји неки формални разлог због којег апелација није допуштена, нити је очигледно (*prima facie*) неоснована.

19. Имајући у виду одредбе члана VI/36) Устава Босне и Херцеговине, члана 18 ст. (1), (3) и (4) Правила Уставног суда, Уставни суд је утврдио да предметна апелација испуњава услове у погледу допустивости.

VII. Меритум

20. Апелант побија оспорену пресуду Врховног суда, тврдећи да је том пресудом повријеђено његово право на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 Европске конвенције.

Право на правично суђење

21. Члан II/3 Устава Босне и Херцеговине у релевантном дијелу гласи:

Сва лица на територији Босне и Херцеговине уживају људска права и основне слободе из става 2 овог члана, а она обухватају:

е) Право на правичан поступак у грађанским и кривичним стварима и друга права у вези са кривичним поступком.

22. Члан 6 став 1 Европске конвенције у релевантном дијелу гласи:

1. Приликом утврђивања његових грађанских права и обавеза или кривичне оптужбе против њега, свако има право на правичну и јавну расправу у разумном року пред независним и непристрасним судом установљеним законом. [...]

23. Уставни суд, прије свега, указује на то да се поступак неспорно тиче утврђивања апелантових грађанских права и обавеза с обзиром на то да се ради о парничном поступку који се водио поводом апелантове тужбе ради накнаде штете и противтужбе туженог ради стицања без основа. Стога, Уставни суд сматра да апелант у предметном поступку ужива гаранције права на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције.

24. Уставни суд запажа да апелант у предметној апелацији покреће питање повреде права на правично суђење искључиво са аспекта повреде принципа непристрасности суда. Апелант повреду наведеног принципа види у чињеници што је, како то неспорно произилази из достављене документације а и апелационих навода, у жалбеном поступку као члан вијећа учествовао судија Богдан Гајић, чија је кћерка Ана Гајић у вријеме трајања предметног поступка била запослена као приправник у канцеларији адвоката Горана Бубића, који је пуномоћник туженог у конкретном поступку, иако она неспорно није лично поступала у раду на том конкретном предмету.

25. У контексту наведеног Уставни суд, прије свега, истиче да је постојање процедуре за обезбјеђивање непристрасности суда, односно правила која се тичу искључења или изузећа судија у одређеним случајевима, релевантан фактор који мора да се узме у обзир. Према правној пракси Европског суда за људска права (у даљњем тексту: Европски суд), постојање оваквих правила у релевантном закону показује настајање законодавца да отклони разумну сумњу у непристрасност судија или судова, односно представља покушај да се непристрасност обезбједи елиминисањем узрока који би могли да резултирају таквом сумњом. У складу са наведеним, пропуст да се поштују правила о изузећу судија може да значи да је поступак водио суд чија непристрасност може да се доведе у сумњу (види, Европски суд, *Межнарић против Хрватске*, пресуда од 15. јула 2005. године, апликација број 71615/01, став 27).

26. У конкретном случају правила у вези са искључењем и изузећем судија су садржана у члану 357 ЗПП, дакле, релевантни закон прописује правила којима желе да се уклоне узроци који би могли да резултирају разумном сумњом у непристрасност суда, односно судије у појединачним предметима. Међутим, како је у пракси

Европског суда наглашено, задатак Европског суда, па, дакле, ни Уставног суда, није да испитује та правила или праксу *in abstracto*, већ да испитује да ли начин на који су та правила примијењена према апеланту, или на који начин су утицала на исход поступка према апеланту, покреће питање кршења права из члана 6 став 1 Европске конвенције (види, Европски суд, *Fei против Аустрије*, пресуда од 24. фебруара 1993. године, Серија А број 255, став 27, и Уставни суд, Одлука број *АП 1187/06* од 13. септембра 2007. године, објављена у "Службеном гласнику БиХ" број 86/07).

27. Према утврђеној пракси Европског и Уставног суда, постојање непристрасности, у сврху члана 6 став 1 Европске конвенције, мора да се оцјењује према субјективном тесту. То значи да треба утврдити да ли постоје личне предрасуде судије који је судио у одређеном предмету. Такође, постојање непристрасности се оцјењује и према објективном тесту, што значи да се утврђује да ли је суд, између осталог, и својим саставом пружио довољне гаранције да се искључи оправдана сумња у вези са његовом непристрасношћу (*op. cit.*, *Межнарић*, став 29, и Уставни суд, Одлука број *АП 1785/06* од 30. марта 2006. године, објављена у "Службеном гласнику БиХ" број 57/07).

28. Доводећи наведена становишта у везу са чињеницама конкретног предмета, Уставни суд запажа да апелант у конкретном случају није довео у питање субјективну непристрасност судије Богдана Гајића, тако да се Уставни суд неће ни бавити тим питањем. Из апелационих навода произилази да је апелант оспорио непристрасност овог судије према објективном принципу, јер је његова кћерка Ана Гајић у вријеме трајања предметног поступка била запослена као приправник код адвоката Горана Бубића, који је пуномоћник туженог у конкретном поступку, иако она неспорно није лично поступала у раду на том конкретном предмету. Према апелантовом мишљењу, Виши привредни суд и Врховни суд су у оваквој неспорној чињеничној ситуацији поступили супротно одредбама ЗПП којима су регулисана правила у вези са изузећем и искључењем судија. У вези с тим, Уставни суд указује да је Врховни суд, разматрајући сличне наводе какве апелант понавља у апелацији, у оспореној одлуци образложио да без обзира на то што је Ана Гајић запослена у адвокатској канцеларији пуномоћника туженог, она, према стању списка предмета, није поступала као пуномоћник туженог у конкретној парници, нити је била овлашћена за наведено, па тиме није постојала законска обавеза да се искључи судија Богдан Гајић из поступања у овом предмету у смислу одредбе члана 357 став 1 тачка 2 ЗПП, а да апелант, иако је имао сазнања о наведеној чињеници, није благовремено ставио захтјев за изузеће судије Богдана Гајића од поступања у жалбеном поступку.

29. Међутим, у вези са наведеним спорним питањем о објективној непристрасности судије Богдана Гајића, Уставни суд, прије свега, указује да је одредбом члана 357 став 1 тачка 2 ЗПП прописао: "[с]удија ће бити искључен од вршења судијске дужности (искључење): [...] 2) ако му је странка или законски заступник или пуномоћник странке сродник по крви у правој линији [...]", а да је одредбом става 2 истог члана прописано да "[с]удија може да буде изузет ако постоје околности које доводе у сумњу његову непристрасност (изузеће), као што је блиски однос са неком од странака или постоје било који други разлози који могу да доведу у питање његову непристрасност." Доводећи цитиране законске одредбе у међусобну везу (а без даљег елаборирања ко се сматра пуномоћником странке у смислу члана 357 став 1 тачка 2 ЗПП), као и у везу са неспорним чињеницама које се тичу крвног сродства у правој линији између судије Богдана Гајића и Ане Гајић, те њеног запослења као адвокатског

приправника у вријеме доношења оспорених одлука код адвоката који је био пуномоћник туженог у предметном поступку, Уставни суд сматра да су, насупрот становишту Врховног суда, у конкретном случају постојале околности које доводе у сумњу непристрасност судије Богдана Гајића у смислу цитираних одредаба члана 357 ЗПП без обзира на чињеницу да ли је Ана Гајић лично поступала у раду на том конкретном предмету. При томе Уставни суд указује да апелант није морао да буде упознат са члановима вијећа Вишег привредног суда до доношења одлуке, што значи да није ни могао у поступку пред тим судом да тражи изузеће тог судије, већ да је у правном лијеку, сходно одредби члана 358 став 2 ЗПП, могао поименично да наведе судију који не би могао да учествује у доношењу одлуке због разлога из члана 357 овог закона, а што је апелант управо и учинио у ревизији против другостепене одлуке, како то произилази из достављене документације. С друге стране, Уставни суд сматра да је судија Богдан Гајић, с обзиром на неспорно крвно сродство у правој линији са (кћерком) Аном Гајић, евидентно морао бити упознат да у конкретном предмету постоје разлози који могу да доведу у сумњу његову непристрасност, те да је требало да поступи у складу са релевантним одредбама члана 360 ЗПП (које предвиђају поступак у случају када судија сазна да постоје разлози за његово изузеће), а што, према стању списка, није учинио. Имајући у виду све наведено, Уставни суд сматра да учешће судије Богдана Гајића као члана жалбеног вијећа које је донијело другостепену пресуду у предметном поступку, а који је у крвном сродству у правој линији (отац) са Аном Гајић, која је у вријеме доношења оспорених одлука била запослена као приправник код адвоката који је био пуномоћник туженог у предметном поступку, може да подстакне легитимне сумње у погледу непристрасности тог судије и да доведе у питање принцип непристрасности суда из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине.

30. Имајући у виду наведено, Уставни суд закључује да је повријеђено апелантово право да му суди непристрасан суд, у смислу члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције.

VIII. Закључак

31. Уставни суд закључује да је повријеђено апелантово право на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције пред непристрасним судом, јер је у конкретном предмету у саставу вијећа у којем је донесена другостепена одлука учествовао судија чија је кћерка у вријеме доношења те одлуке била запослена као приправник у канцеларији адвоката који је био пуномоћник туженог у предметном поступку.

32. На основу члана 59 ст. (1) и (2) и члана 62 став (1) Правила Уставног суда, Уставни суд је одлучио као у диспозитиву ове одлуке.

33. Према члану VI/5 Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Златко М. Кнежевић, с. р.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u Velikom vijeću, u predmetu broj AP 217/17, rješavajući apelaciju "**Mrkonjić puteva**" a.d. **Mrkonjić-Grad**, na osnovu člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 57. stav (2) tačka b), člana 59. st. (1) i (2) i člana 62. stav (1) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine - prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj 94/14), u sastavu:

Zlatko M. Knežević, predsjednik
Mato Tadić, potpredsjednik
Mirsad Čeman, potpredsjednik
Valerija Galić, sutkinja
Miodrag Simović, sudija
Seada Palavrić, sutkinja

na sjednici održanoj 10. januara 2019. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Usvaja se apelacija "**Mrkonjić puteva**" a.d. **Mrkonjić-Grad**.

Utvrđuje se povreda prava na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Ukidaju se Presuda Vrhovnog suda Republike Srpske broj 57 0 Ps 012851 16 Rev 2 od 17. novembra 2016. godine i Presuda Višeg privrednog suda u Banjoj Luci broj 57 0 012851 15PŽ 4 od 26. aprila 2016. godine.

Predmet se vraća Višem privrednom sudu u Banjoj Luci, koji je dužan da po hitnom postupku donese novu odluku, u skladu sa članom II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i članom 6. stav 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Nalaže se Višem privrednom sudu u Banjoj Luci da u roku od tri mjeseca od dana dostavljanja ove odluke obavijesti Ustavni sud Bosne i Hercegovine o preduzetim mjerama s ciljem izvršenja ove odluke, u skladu sa članom 72. stav 5. Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine.

Odluku objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i u "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. "Mrkonjić putevi" a.d. (u daljnjem tekstu: apelant) iz Mrkonjić-Grada, kojeg zastupa Zajednička advokatska kancelarija Dragan Stupar i Aleksandar Čorni iz Banje Luke, podnio je 16. januara 2017. godine apelaciju Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) protiv Presude Vrhovnog suda Republike Srpske (u daljnjem tekstu: Vrhovni sud) broj 57 0 Ps 012851 16 Rev 2 od 17. novembra 2016. godine.

II. Postupak pred Ustavnim sudom

2. Na osnovu člana 23. Pravila Ustavnog suda, od Vrhovnog suda, Višeg privrednog suda u Banjoj Luci (u daljnjem tekstu: Viši privredni sud), Okružnog privrednog suda u Banjoj Luci (u daljnjem tekstu: Okružni privredni sud) i "Kozaraputeva" a.d. Banja Luka (tuženog-protivtužitelja u predmetnom parničnom postupku, u daljnjem tekstu: tuženi) zatraženo je 12. decembra 2018. godine da dostave odgovore na apelaciju.

3. Okružni privredni sud i tuženi su dostavili odgovore na apelaciju 19. decembra 2018. godine, a Vrhovni sud 20. decembra 2018. godine, dok Viši privredni sud u ostavljenom roku nije dostavio odgovor na apelaciju.

III. Činjenično stanje

4. Činjenice predmeta koje proizlaze iz apelantovih navoda i dokumenata predloženih Ustavnom sudu mogu se sumirati na sljedeći način:

5. Presudom Okružnog privrednog suda broj 570 Ps 012 851 14 Ps 3 od 20. maja 2015. godine obavezan je tuženi da apelantu plati ukupan iznos od 1.413.082,28 KM (na ime naknade za porušenu zgradu, naknade za građevinsko zemljište i na ime izgubljene koristi zbog nekorštenja poslovnog prostora u preciziranom periodu) sa zakonskom zateznom kamatom, te troškove postupka u preciziranom iznosu sa zakonskom zateznom kamatom, dok je odbijen kao neosnovan apelantov tužbeni zahtjev

(za isplatu određenog novčanog iznosa na ime stjecanja bez osnova sa kamatom), kao i zahtjev za naknadu troškova postupka preko dosuđenog iznosa. Predmetnom presudom odbijen je kao neosnovan protivtužbeni zahtjev tuženog, kao i prigovor prebijanja.

6. Odlučujući o žalbama koje su apelant i tuženi podnijeli protiv presude Okružnog privrednog suda, Viši privredni sud je donio Presudu broj 57 0 012851 15PŽ 4 od 26. aprila 2016. godine. Predmetnom presudom odbijena je apelantova žalba i potvrđena presuda Okružnog privrednog suda u odbijajućem dijelu, dok je žalba tuženog uvažena i preinačena prvostepena presuda tako što je utvrđeno da postoji apelantovo potraživanje prema tuženom u iznosu od 665.308,08 KM, te da postoji potraživanje tuženog prema apelantu u iznosu od 1.420.381,16 KM, kao i da se navedena potraživanja prebijaju, pa se nalaže apelantu da tuženom plati iznos od 755.073,08 KM sa zakonskom zateznom kamatom, kao i da mu naknadi troškove parničnog postupka u preciziranom iznosu, dok je preostali dio zahtjeva za troškove odbijen. Predmetnom presudom odbijen je apelantov tužbeni zahtjev kojim je tražio da se tuženi obaveže da mu isplati iznos od 212.307,84 KM na ime izgubljene koristi zbog nekorštenja poslovnog prostora u preciziranom periodu.

7. U uvodu te presude i prvostepene presude je konstatirano da tuženog zastupa opunomoćenik Goran Bubić, advokat iz Banje Luke.

8. Član vijeća koje je donijelo navedenu presudu Višeg privrednog suda je bio sudija Bogdan Gajić.

9. Apelant je izjavio reviziju protiv presude Višeg privrednog suda, koju je Vrhovni sud odbio Presudom broj 57 0 Ps 012851 16 Rev 2 od 17. novembra 2016. godine.

10. Vrhovni sud je u obrazloženju presude detaljno ispitao apelantove revizione navode u vezi sa povredom odredaba parničnog postupka i proizvoljnom primjenom materijalnog prava na način da je ponovio činjenična utvrđenja i pravne stavove nižestepenih sudova, te je zaključio da je odluka drugostepenog suda "pravilna i zakonita i revizionim navodima nije dovedena u ozbiljnu sumnju". Ovaj svoj stav Vrhovni sud je detaljno obrazložio (str. 5-7). U obrazloženju presude je, između ostalog (strana 8), konstatirano da nisu osnovani apelantovi revizioni navodi kojima je ukazano da je drugostepeni sud počinio povredu odredbe člana 357. stav 1. tačka 2. Zakona o parničnom postupku (u daljnjem tekstu: ZPP), jer je kao sudija izvijestilac u drugostepenom postupku postupao sudija Bogdan Gajić, čija je kćerka Ana Gajić zaposlena kao pripravica kod advokata Gorana Bubića (koji je opunomoćenik tuženog u ovoj parnici), a koja činjenica nije osporena u odgovoru na reviziju. U vezi sa tim, Vrhovni sud je istakao da, prema odredbi člana 357. stav 1. tačka 2. ZPP, sudija će biti isključen iz sudijske dužnosti, između ostalog, ako mu je stranka ili zakonski zastupnik ili opunomoćenik stranke srodnik po krvi u pravoj liniji. Vrhovni sud je istakao da u konkretnom slučaju, prema stanju spisa predmeta, Ana Gajić nije postupala kao opunomoćenica tuženog u ovoj parnici, niti je bila ovlaštena za navedeno, pa time, bez obzira na to što je ona zaposlena u advokatskoj kancelariji opunomoćenika tuženog, nije postojala zakonska obaveza da se isključi sudija Bogdan Gajić iz postupanja u ovom predmetu, dok apelant, iako je imao saznanja o navedenoj činjenici, nije blagovremeno stavio zahtjev za izuzeće sudije Bogdana Gajića od postupanja u žalbenom postupku.

IV. Apelacija

a) Navodi iz apelacije

11. Apelant tvrdi da mu je osporenim odlukom povrijeđeno pravo na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljnjem tekstu: Evropska konvencija). Iz apelacionih navoda proizlazi da apelant povredu

navedenog prava vidi isključivo u kontekstu povrede principa nepristrasnosti suda. U vezi sa tim, apelant navodi da je kao sudija izvjestilac i član drugostepenog vijeća u konkretnoj pravnoj stvari bio sudija Bogdan Gajić, a njegova kćerka Ana Gajić je zaposlena kao pripravnica u kancelariji advokata Gorana Bubića, koji je opunomoćenik tuženog u konkretnom postupku. Pri tome apelant naglašava da nije mogao tražiti izuzeće postupajućeg sudije, jer nije mogao znati sastav žalbenog vijeća sve do uručenja presude Višeg privrednog suda i, u vezi sa tim, poziva se na praksu Ustavnog suda u predmetu broj AP 3087/09. Apelant smatra da je sudija izvjestilac Bogdan Gajić morao znati da je njegova kćerka zaposlena kod advokata koji je opunomoćenik jedne od parničnih stranaka, te, u skladu sa odredbama ZPP i Kodeksa sudske etike, sâm zahtijevati da se izuzme od odlučivanja u predmetnom žalbenom postupku. Apelant smatra da je navedena činjenica da je sudiji izvjestiocu advokatski pripravnik kod advokata koji postupava u svojstvu opunomoćenika srodnik u krvi po pravoj liniji nesumnjiv razlog za izuzeće i isključenje, jer je sumnja u nepristrasnost sudije time ozbiljno dovedena u pitanje. Također, navodi da je tačno da kćerka sudije Bogdana Gajića, ipak, nije lično postupala u ovom predmetu.

b) Odgovor na apelaciju

12. Vrhovni sud smatra da je osporena odluka pravilna i zakonita i da njome nije povrijeđeno apelantovo pravo na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije, te predlaže da se apelacija odbije.

13. Okružni privredni sud ističe da ostaje pri razlozima datim u prvostepenoj presudi.

14. Tuženi tvrdi da je Ana Gajić bila zaposlena kod opunomoćenika tuženog u periodu od 1. septembra 2015. godine do 31. augusta 2018. godine, te da se ne može smatrati opunomoćenikom tuženog u ovom predmetu. Pri tome ukazuje da je u tom predmetu uložena specijalna punomoć za predmet prema kojoj su za zastupanje ovlašteni samo advokat Goran Bubić i stručna saradnica Ivana Azinović-Grahovac, a da, prema sadržini navedene punomoći, u njoj nema ni generalne klauzule kojom bi se ovlastili za zastupanje ostali zaposleni. Između ostalog, ukazuje da je apelantu očigledno bila poznata činjenica da imenovani sudija može biti član žalbenog vijeća, ali u žalbi, ni kasnije do drugostepene odluke, nije tražio izuzeće zbog sumnje u nepristrasnost. Tuženi smatra da se u konkretnom slučaju ne može govoriti o obaveznom izuzeću sudije u smislu člana 357. stav 1. tačka 2. ZPP, niti da ima uvjeta za fakultativno izuzeće sudije i predlaže da se apelacija odbije.

V. Relevantni propisi

15. U Zakonu o parničnom postupku ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 58/03, 85/03, 63/07, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13) relevantne odredbe glase:

ISKLUČENJE I IZUZEĆE

Član 357.

Sudija će biti isključen od vršenja sudijske dužnosti (isključenje):

[...]

2) *ako mu je stranka ili zakonski zastupnik ili punomoćnik stranke srodnik po krvi u pravoj liniji, a u pobočnoj liniji do četvrtog stepena, ili mu je bračni, odnosno vanbračni supružnik srodnik po tazbini do drugog stepena, bez obzira na to da li je brak prestao ili nije,*

[...]

Sudija može da bude izuzet ako postoje okolnosti koje dovode u sumnju njegovu nepristrasnost (izuzeće), kao što je bliski odnos sa nekom od stranaka ili postoje bilo koji drugi razlozi koji mogu dovesti u pitanje njegovu nepristrasnost.

Član 358.

Stranka podnosi zahtjev za isključenje, odnosno izuzeće sudije, čim sazna da postoji bilo koji od razloga za isključenje, odnosno izuzeće, a najkasnije do završetka rasprave, a ako nije bilo rasprave, do donošenja odluke.

Stranka može u pravnom lijeku ili u odgovoru na pravni lijek poimenično navesti sudiju koji ne bi mogao učestvovati u donošenju odluke zbog razloga iz člana 357. ovog zakona.

U zahtjevu mora da se navede zakonski razlog zbog koga se traži isključenje ili izuzeće, okolnosti iz kojih proizlazi da je prijedlog pravovremeno podnesen i činjenice na kojima se zasniva postojanje razloga za isključenje ili izuzeće.

Stranka može tražiti isključenje ili izuzeće samo poimenično određenog sudije koji u predmetu postupa.

Član 360.

Kada sazna da postoji neki od razloga za isključenje iz člana 357. stav 1. t. 1. do 6. ovog zakona ili čim sazna da je podnesen zahtjev za njegovo isključenje, sudija je dužan da prekine svaki rad na tom predmetu i da o razlozima za isključenje odmah obavijesti stranke i predsjednika suda, koji će da odluči o isključenju.

Do donošenja rješenja o zahtjevu za isključenje sudija će preduzimati samo one radnje za koje postoji opasnost za odgađanje.

Kad sudija sazna da je stavljen zahtjev za njegovo izuzeće ili čim sazna da postoji neki od razloga za izuzeće iz člana 357. stav 2. ovog zakona, dužan je da odmah o tome obavijesti predsjednika suda, a da postupak nastavi bez odlaganja do donošenja odluke o izuzeću. Ako se radi o izuzeću predsjednika suda, on će odrediti sebi zamjenika iz reda sudija tog suda, a ako to nije moguće, postupiće po članu 49. ovog zakona.

VI. Dopustivost

16. U skladu sa članom VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud, također, ima apelacionu nadležnost u pitanjima koja su sadržana u ovom ustavu kada ona postanu predmet spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini.

17. U skladu sa članom 18. stav (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud može razmatrati apelaciju samo ako su protiv presude, odnosno odluke koja se njome pobija, iscrpljeni svi djelotvorni pravni lijekovi mogući prema zakonu i ako se podnese u roku od 60 dana od dana kada je podnosilac apelacije primio odluku o posljednjem djelotvornom pravnom lijeku kojeg je koristio.

18. U konkretnom slučaju predmet osporavanja apelacijom je Presuda Vrhovnog suda broj 57 0 Ps 012851 16 Rev 2 od 17. novembra 2016. godine protiv koje nema drugih djelotvornih pravnih lijekova mogućih prema zakonu. Zatim, osporenu presudu apelant je primio 19. decembra 2016. godine, a apelacija je podnesena 16. januara 2017. godine, tj. u roku od 60 dana, kako je propisano članom 18. stav (1) Pravila Ustavnog suda. Konačno, apelacija ispunjava i uvjete iz člana 18. st. (3) i (4) Pravila Ustavnog suda, jer ne postoji neki formalni razlog zbog kojeg apelacija nije dopustiva, niti je očigledno (*prima facie*) neosnovana.

19. Imajući u vidu odredbe člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 18. st. (1), (3) i (4) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je utvrdio da predmetna apelacija ispunjava uvjete u pogledu dopustivosti.

VII. Meritum

20. Apelant pobija osporenu presudu Vrhovnog suda, tvrdeći da je tom presudom povrijeđeno njegovo pravo na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. Evropske konvencije.

Pravo na pravično suđenje

21. Član II/3. Ustava Bosne i Hercegovine u relevantnom dijelu glasi:

Sva lica na teritoriji Bosne i Hercegovine uživaju ljudska prava i slobode iz stava 2. ovog člana, što uključuje:

e) Pravo na pravično saslušanje u građanskim i krivičnim stvarima i druga prava u vezi sa krivičnim postupkom.

22. Član 6. stav 1. Evropske konvencije u relevantnom dijelu glasi:

1. Prilikom utvrđivanja njegovih građanskih prava i obaveza ili krivične optužbe protiv njega, svako ima pravo na pravično i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom ustanovljenim zakonom. [...]

23. Ustavni sud, prije svega, ukazuje na to da se postupak nesporno tiče utvrđivanja apelantovih građanskih prava i obaveza s obzirom na to da se radi o parničnom postupku koji se vodio povodom apelantove tužbe radi naknade štete i protivtužbe tuženog radi stjecanja bez osnova. Stoga, Ustavni sud smatra da apelant u predmetnom postupku uživa garancije prava na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije.

24. Ustavni sud zapaža da apelant u predmetnoj apelaciji pokreće pitanje povrede prava na pravično suđenje isključivo sa aspekta povrede principa nepristrasnosti suda. Apelant povredu navedenog principa vidi u činjenici što je, kako to nesporno proizlazi iz dostavljene dokumentacije a i apelacionih navoda, u žalbenom postupku kao član vijeća učestvovao sudija Bogdan Gajić, čija je kćerka Ana Gajić u vrijeme trajanja predmetnog postupka bila zaposlena kao pripravica u kancelariji advokata Gorana Bubića, koji je opunomoćenik tuženog u konkretnom postupku, iako ona nesporno nije lično postupala u radu na tom konkretnom predmetu.

25. U kontekstu navedenog Ustavni sud, prije svega, ističe da je postojanje procedure za osiguravanje nepristrasnosti suda, odnosno pravila koja se tiču isključenja ili izuzeća sudija u određenim slučajevima, relevantan faktor koji se mora uzeti u obzir. Prema pravnoj praksi Evropskog suda za ljudska prava (u daljnjem tekstu: Evropski sud), postojanje ovakvih pravila u relevantnom zakonu pokazuje nastojanje zakonodavca da otkloni razumnu sumnju u nepristrasnost sudija ili sudova, odnosno predstavlja pokušaj da se nepristrasnost osigura eliminiranjem uzroka koji bi mogli rezultirati takvom sumnjom. U skladu sa navedenim, propust da se poštuju pravila o izuzeću sudija može značiti da je postupak vodio sud čija se nepristrasnost može dovesti u sumnju (vidi, Evropski sud, *Mežnarić protiv Hrvatske*, presuda od 15. jula 2005. godine, aplikacija broj 71615/01, stav 27).

26. U konkretnom slučaju pravila u vezi sa isključenjem i izuzećem sudija su sadržana u članu 357. ZPP, dakle, relevantni zakon propisuje pravila kojima se žele ukloniti uzroci koji bi mogli rezultirati razumnom sumnjom u nepristrasnost suda, odnosno sudije u pojedinačnim predmetima. Međutim, kako je u praksi Evropskog suda naglašeno, zadatak Evropskog suda, pa, dakle, ni Ustavnog suda, nije da ispituje ta pravila ili praksu *in abstracto*, već da ispituje da li način na koji su ta pravila primijenjena prema apelantu, ili na koji način su utjecala na ishod postupka prema apelantu, pokreće pitanje kršenja prava iz člana 6. stav 1. Evropske konvencije (vidi, Evropski sud, *Fey protiv Austrije*, presuda od 24. februara 1993. godine, Serija A broj 255, stav 27, i Ustavni sud, Odluka broj AP 1187/06 od 13. septembra 2007. godine, objavljena u "Službenom glasniku BiH" broj 86/07).

27. Prema utvrđenoj praksi Evropskog i Ustavnog suda, postojanje nepristrasnosti, u svrhu člana 6. stav 1. Evropske konvencije, mora se ocjenjivati prema subjektivnom testu. To znači da treba utvrditi da li postoje lične predrasude sudije koji je sudio u određenom predmetu. Također, postojanje nepristrasnosti

se ocjenjuje i prema objektivnom testu, što znači da se utvrđuje da li je sud, između ostalog, i svojim sastavom pružio dovoljne garancije da se isključi opravdana sumnja u vezi sa njegovom nepristrasnošću (*op. cit.*, *Mežnarić*, stav 29, i Ustavni sud, Odluka broj AP 1785/06 od 30. marta 2006. godine, objavljena u "Službenom glasniku BiH" broj 57/07).

28. Dovodeći navedene stavove u vezu sa činjenicama konkretnog predmeta, Ustavni sud zapaža da apelant u konkretnom slučaju nije doveo u pitanje subjektivnu nepristrasnost sudije Bogdana Gajića, tako da se Ustavni sud neće ni baviti tim pitanjem. Iz apelacionih navoda proizlazi da je apelant osporio nepristrasnost ovog sudije prema objektivnom principu, jer je njegova kćerka Ana Gajić u vrijeme trajanja predmetnog postupka bila zaposlena kao pripravica kod advokata Gorana Bubića, koji je opunomoćenik tuženog u konkretnom postupku, iako ona nesporno nije lično postupala u radu na tom konkretnom predmetu. Prema apelantovom mišljenju, Viši privredni sud i Vrhovni sud su u ovakvoj nespornoj činjeničnoj situaciji postupili suprotno odredbama ZPP kojima su regulirana pravila u vezi sa izuzećem i isključenjem sudija. U vezi s tim, Ustavni sud ukazuje da je Vrhovni sud, razmatrajući slične navode kakve apelant ponavlja u apelaciji, u osporenoj odluci obrazložio da bez obzira na to što je Ana Gajić zaposlena u advokatskoj kancelariji opunomoćenika tuženog, ona, prema stanju spisa predmeta, nije postupala kao opunomoćenica tuženog u konkretnoj parnici, niti je bila ovlaštena za navedeno, pa time nije postojala zakonska obaveza da se isključi sudija Bogdan Gajić iz postupanja u ovom predmetu u smislu odredbe člana 357. stav 1. tačka 2. ZPP, a da apelant, iako je imao saznanja o navedenoj činjenici, nije blagovremeno stavio zahtjev za izuzeće sudije Bogdana Gajića od postupanja u žalbenom postupku.

29. Međutim, u vezi sa navedenim spornim pitanjem o objektivnoj nepristrasnosti sudije Bogdana Gajića, Ustavni sud, prije svega, ukazuje da je odredbom člana 357. stav 1. tačka 2. ZPP propisao: "[s]udija će biti isključen od vršenja sudijske dužnosti (isključenje): [...] 2) ako mu je stranka ili zakonski zastupnik ili opunomoćenik stranke srodnik po krvi u pravoj liniji [...]", a da je odredbom stava 2. istog člana propisano da "[s]udija može da bude izuzet ako postoje okolnosti koje dovode u sumnju njegovu nepristrasnost (izuzeće), kao što je bliski odnos sa nekom od stranaka ili postoje bilo koji drugi razlozi koji mogu dovesti u pitanje njegovu nepristrasnost." Dovodeći citirane zakonske odredbe u međusobnu vezu (a bez daljeg elaboriranja ko se smatra opunomoćenikom stranke u smislu člana 357. stav 1. tačka 2. ZPP), kao i u vezu sa nespornim činjenicama koje se tiču krvnog srodstva u pravoj liniji između sudije Bogdana Gajića i Ane Gajić, te njenog zaposlenja kao advokatske pripravice u vrijeme donošenja osporenih odluka kod advokata koji je bio opunomoćenik tuženog u predmetnom postupku, Ustavni sud smatra da su, nasuprot stavu Vrhovnog suda, u konkretnom slučaju postojale okolnosti koje dovode u sumnju nepristrasnost sudije Bogdana Gajića u smislu citiranih odredaba člana 357. ZPP bez obzira na činjenicu da li je Ana Gajić lično postupala u radu na tom konkretnom predmetu. Pri tome Ustavni sud ukazuje da apelant nije morao biti upoznat sa članovima vijeća Višeg privrednog suda do donošenja odluke, što znači da nije ni mogao u postupku pred tim sudom tražiti izuzeće tog sudije, već da je u pravnom lijeku, shodno odredbi člana 358. stav 2. ZPP, mogao poimenično navesti sudiju koji ne bi mogao učestvovati u donošenju odluke zbog razloga iz člana 357. ovog zakona, a što je apelant upravo i učinio u reviziji protiv drugostepene odluke, kako to proizlazi iz dostavljene dokumentacije. S druge strane, Ustavni sud smatra da je sudija Bogdan Gajić, s obzirom na nesporno krvno srodstvo u pravoj liniji sa (kćerkom) Anom Gajić, evidentno morao biti upoznat da u konkretnom predmetu postoje razlozi koji mogu dovesti u sumnju njegovu nepristrasnost, te da

je trebalo da postupi u skladu sa relevantnim odredbama člana 360. ZPP (koje predviđaju postupak u slučaju kada sudija sazna da postoje razlozi za njegovo izuzeće), a što, prema stanju spisa, nije učinio. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud smatra da učesće sudije Bogdana Gajića kao člana žalbenog vijeća koje je donijelo drugostepenu presudu u predmetnom postupku, a koji je u krvnom srodstvu u pravoj liniji (otac) sa Anom Gajić, koja je u vrijeme donošenja osporenih odluka bila zaposlena kao pripravnica kod advokata koji je bio opunomoćenik tuženog u predmetnom postupku, može podstaknuti legitimne sumnje u pogledu nepristrasnosti tog sudije i dovesti u pitanje princip nepristrasnosti suda iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine.

30. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud zaključuje da je povrijeđeno apelantovo pravo da mu sudi nepristrasan sud, u smislu člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije.

VIII. Zaključak

31. Ustavni sud zaključuje da je povrijeđeno apelantovo pravo na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije pred nepristrasnim sudom, jer je u konkretnom predmetu u sastavu vijeća u kojem je donesena drugostepena odluka učestvovao sudija čija je kćerka u vrijeme donošenja te odluke bila zaposlena kao pripravnica u kancelariji advokata koji je bio opunomoćenik tuženog u predmetnom postupku.

32. Na osnovu člana 59. st. (1) i (2) i člana 62. stav (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

33. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Zlatko M. Knežević, s. r.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u Velikom vijeću, u predmetu broj **AP 217/17**, rješavajući apelaciju **"Mrkonjić puteva" a.d. Mrkonjić Grad**, na temelju članka VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 57. stavak (2) točka b), članka 59. st. (1) i (2) i članka 62. stavak (1) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine - prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj 94/14), u sastavu:

Zlatko M. Knežević, predsjednik

Mato Tadić, dopredsjednik

Mirsad Čeman, dopredsjednik

Valerija Galić, sutkinja

Miodrag Simović, sudac

Seada Palavrić, sutkinja

na sjednici održanoj 10. siječnja 2019. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Usvaja se apelacija **"Mrkonjić puteva" a.d. Mrkonjić Grad**.

Utvrđuje se povreda prava na pravično suđenje iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Ukidaju se Presuda Vrhovnog suda Republike Srpske broj 57 0 Ps 012851 16 Rev 2 od 17. studenog 2016. godine i Presuda Višeg privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 012851 15PŽ 4 od 26. travnja 2016. godine.

Predmet se vraća Višem privrednom sudu u Banjaluci, koji je dužan po žurnom postupku donijeti novu odluku, sukladno članku II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članku 6. stavak 1. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Nalaže se Višem privrednom sudu u Banjaluci da u roku od tri mjeseca od dana dostave ove odluke obavijesti Ustavni sud

Bosne i Hercegovine o poduzetim mjerama s ciljem izvršenja ove odluke, sukladno članku 72. stavak 5. Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine.

Odluku objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i u "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. "Mrkonjić putevi" a.d. (u daljnjem tekstu: apelant) iz Mrkonjić Grada, kojeg zastupa Zajednički odvjetnički ured Dragan Stupar i Aleksandar Čorni iz Banjaluke, podnio je 16. siječnja 2017. godine apelaciju Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) protiv Presude Vrhovnog suda Republike Srpske (u daljnjem tekstu: Vrhovni sud) broj 57 0 Ps 012851 16 Rev 2 od 17. studenog 2016. godine.

II. Postupak pred Ustavnim sudom

2. Na temelju članka 23. Pravila Ustavnog suda, od Vrhovnog suda, Višeg privrednog suda u Banjaluci (u daljnjem tekstu: Viši privredni sud), Okružnog privrednog suda u Banjaluci (u daljnjem tekstu: Okružni privredni sud) i "Kozaraputeva" a.d. Banjaluka (tuženog-protutužitelja u predmetnom parničnom postupku, u daljnjem tekstu: tuženi) zatraženo je 12. prosinca 2018. godine da dostave odgovore na apelaciju.

3. Okružni privredni sud i tuženi su dostavili odgovore na apelaciju 19. prosinca 2018. godine, a Vrhovni sud 20. prosinca 2018. godine, dok Viši privredni sud u ostavljenom roku nije dostavio odgovor na apelaciju.

III. Činjenično stanje

4. Činjenice predmeta koje proizlaze iz apelantovih navoda i dokumenata predloženih Ustavnom sudu mogu se sumirati na sljedeći način:

5. Presudom Okružnog privrednog suda broj 570 Ps 012 851 14 Ps 3 od 20. svibnja 2015. godine obavezan je tuženi apelantu platiti ukupan iznos od 1.413.082,28 KM (na ime naknade za porušenu zgradu, naknade za građevinsko zemljište i na ime izgubljene koristi zbog nekorištenja poslovnog prostora u preciziranom razdoblju) sa zakonskom zateznom kamatom, te troškove postupka u preciziranom iznosu sa zakonskom zateznom kamatom, dok je odbijen kao neutemeljen apelantov tužbeni zahtjev (za isplatu određenog novčanog iznosa na ime stjecanja bez osnove sa kamatom), kao i zahtjev za naknadu troškova postupka preko dosuđenog iznosa. Predmetnom presudom odbijen je kao neutemeljen protutužbeni zahtjev tuženog, kao i prigovor prebijanja.

6. Odlučujući o prizivima koje su apelant i tuženi podnijeli protiv presude Okružnog privrednog suda, Viši privredni sud je donio Presudu broj 57 0 012851 15PŽ 4 od 26. travnja 2016. godine. Predmetnom presudom odbijen je apelantov priziv i potvrđena presuda Okružnog privrednog suda u odbijajućem dijelu, dok je priziv tuženog uvažen i preinačena prvostupanjska presuda tako što je utvrđeno da postoji apelantovo potraživanje prema tuženom u iznosu od 665.308,08 KM, te da postoji potraživanje tuženog prema apelantu u iznosu od 1.420.381,16 KM, kao i da se navedena potraživanja prebijaju, pa se nalaže apelantu da tuženom plati iznos od 755.073,08 KM sa zakonskom zateznom kamatom, kao i da mu naknadi troškove parničnog postupka u preciziranom iznosu, dok je preostali dio zahtjeva za troškove odbijen. Predmetnom presudom odbijen je apelantov tužbeni zahtjev kojim je tražio da se tuženi obveže da mu isplati iznos od 212.307,84 KM na ime izgubljene koristi zbog nekorištenja poslovnog prostora u preciziranom razdoblju.

7. U uvodu te presude i prvostupanske presude je konstatirano da tuženog zastupa opunomoćenik Goran Bubić, odvjetnik iz Banjaluke.

8. Član vijeća koje je donijelo navedenu presudu Višeg privrednog suda je bio sudac Bogdan Gajić.

9. Apelant je izjavio reviziju protiv presude Višeg privrednog suda, koju je Vrhovni sud odbio Presudom broj 57 0 Ps 012851 16 Rev 2 od 17. studenog 2016. godine.

10. Vrhovni sud je u obrazloženju presude detaljno ispitao apelantove revizijske navode u svezi sa povredom odredaba parničnog postupka i proizvoljnom primjenom materijalnog prava na način da je ponovio činjenična utvrđenja i pravna stajališta nižestupanijskih sudova, te je zaključio da je odluka drugostupanijskog suda "pravilna i zakonita i revizijskim navodima nije dovedena u ozbiljnu sumnju". Ovo svoje stajalište Vrhovni sud je detaljno obrazložio (str. 5-7). U obrazloženju presude je, između ostalog (strana 8), konstatirano da nisu utemeljeni apelantovi revizijski navodi kojima je ukazano da je drugostupanijski sud počinio povredu odredbe članka 357. stavak 1. točka 2. Zakona o parničnom postupku (u daljnjem tekstu: ZPP), jer je kao sudac izjavitelj u drugostupanijskom postupku postupao sudac Bogdan Gajić, čija je kćerka Ana Gajić uposlena kao pripravnica kod odvjetnika Gorana Bubića (koji je opunomoćenik tuženog u ovoj parnici), a koja činjenica nije osporena u odgovoru na reviziju. U svezi sa tim, Vrhovni sud je istaknuo da, prema odredbi članka 357. stavak 1. točka 2. ZPP, sudac će biti isključen iz sudačke dužnosti, između ostalog, ako mu je stranka ili zakonski zastupnik ili opunomoćenik stranke srodnik po krvi u pravoj liniji. Vrhovni sud je istaknuo da u konkretnom slučaju, prema stanju spisa predmeta, Ana Gajić nije postupala kao opunomoćenica tuženog u ovoj parnici, niti je bila ovlaštena za navedeno, pa time, bez obzira na to što je ona uposlena u odvjetničkom uredu opunomoćenika tuženog, nije postojala zakonska obveza da se isključi sudac Bogdan Gajić iz postupanja u ovom predmetu, dok apelant, iako je imao saznanja o navedenoj činjenici, nije pravodobno stavio zahtjev za izuzeće suca Bogdana Gajića od postupanja u prizivnom postupku.

IV. Apelacija

a) Navodi iz apelacije

11. Apelant tvrdi da mu je osporenom odlukom povrijeđeno pravo na pravično suđenje iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (u daljnjem tekstu: Europska konvencija). Iz apelacijskih navoda proizlazi da apelant povredu navedenog prava vidi isključivo u kontekstu povrede principa nepristranosti suda. U svezi sa tim, apelant navodi da je kao sudac izjavitelj i član drugostupanijskog vijeća u konkretnoj pravnoj stvari bio sudac Bogdan Gajić, a njegova kćerka Ana Gajić je uposlena kao pripravnica u uredu odvjetnika Gorana Bubića, koji je opunomoćenik tuženog u konkretnom postupku. Pri tome apelant naglašava da nije mogao tražiti izuzeće postupajućeg suca, jer nije mogao znati sastav prizivnog vijeća sve do uručenja presude Višeg privrednog suda i, u svezi sa tim, poziva se na praksu Ustavnog suda u predmetu broj AP 3087/09. Apelant smatra da je sudac izjavitelj Bogdan Gajić morao znati da je njegova kćerka uposlena kod odvjetnika koji je opunomoćenik jedne od parničnih stranaka, te, sukladno odredbama ZPP i Kodeksa sudbene etike, sâm zahtijevati da se izuzme od odlučivanja u predmetnom prizivnom postupku. Apelant smatra da je navedena činjenica da je sucu izjavitelju odvjetnički pripravnik kod odvjetnika koji postupuje u svojstvu opunomoćenika srodnik u krvi po pravoj liniji nedvojben razlog za izuzeće i isključenje, jer je sumnja u nepristranost suca time ozbiljno dovedena u pitanje. Također, navodi da je točno da kćerka suca Bogdana Gajića, ipak, nije osobno postupala u ovom predmetu.

b) Odgovor na apelaciju

12. Vrhovni sud smatra da je osporena odluka pravilna i zakonita i da njome nije povrijeđeno apelantovo pravo na pravično suđenje iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Europske konvencije, te predlaže da se apelacija odbije.

13. Okružni privredni sud ističe da ostaje pri razlozima danim u prvostupanijskoj presudi.

14. Tuženi tvrdi da je Ana Gajić bila uposlena kod opunomoćenika tuženog u razdoblju od 1. rujna 2015. godine do 31. kolovoza 2018. godine, te da se ne može smatrati opunomoćenikom tuženog u ovom predmetu. Pri tome ukazuje da je u tom predmetu uložena specijalna punomoć za predmet prema kojoj su za zastupanje ovlašteni samo odvjetnik Goran Bubić i stručna suradnica Ivana Azinović-Grahovac, a da, prema sadržaju navedene punomoći, u njoj nema ni generalne klauzule kojom bi se ovlastili za zastupanje ostali uposleni. Između ostalog, ukazuje da je apelantu očigledno bila poznata činjenica da imenovani sudac može biti članom prizivnog vijeća, ali u prizivu, ni kasnije do drugostupanijske odluke, nije tražio izuzeće zbog sumnje u nepristranost. Tuženi smatra da se u konkretnom slučaju ne može govoriti o obveznom izuzeću suca u smislu članka 357. stavak 1. točka 2. ZPP, niti da ima uvjeta za fakultativno izuzeće suca i predlaže da se apelacija odbije.

V. Relevantni propisi

15. U **Zakonu o parničnom postupku** ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 58/03, 85/03, 63/07, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13) relevantne odredbe glase:

ISKLJUČENJE I IZUZEĆE

Član 357.

Sudija će biti isključen od vršenja sudijske dužnosti (isključenje):

[...]

2) ako mu je stranka ili zakonski zastupnik ili punomoćnik stranke srodnik po krvi u pravoj liniji, a u pobočnoj liniji do četvrtog stepena, ili mu je braćni, odnosno vanbraćni supružnik srodnik po tazbini do drugog stepena, bez obzira na to da li je brak prestao ili nije,

[...]

Sudija može da bude izuzet ako postoje okolnosti koje dovode u sumnju njegovu nepristranost (izuzeće), kao što je bliski odnos sa nekom od stranaka ili postoje bilo koji drugi razlozi koji mogu dovesti u pitanje njegovu nepristranost.

Član 358.

Stranka podnosi zahtjev za isključenje, odnosno izuzeće sudije, čim sazna da postoji bilo koji od razloga za isključenje, odnosno izuzeće, a najkasnije do završetka rasprave, a ako nije bilo rasprave, do donošenja odluke.

Stranka može u pravnom lijeku ili u odgovoru na pravni lijek poimenično navesti sudiju koji ne bi mogao učestvovati u donošenju odluke zbog razloga iz člana 357. ovog zakona.

U zahtjevu mora da se navede zakonski razlog zbog koga se traži isključenje ili izuzeće, okolnosti iz kojih proizlazi da je prijedlog pravovremeno podnesen i činjenice na kojima se zasniva postojanje razloga za isključenje ili izuzeće.

Stranka može tražiti isključenje ili izuzeće samo poimenično određenog sudije koji u predmetu postupuje.

Član 360.

Kada sazna da postoji neki od razloga za isključenje iz člana 357. stav 1. t. 1. do 6. ovog zakona ili čim sazna da je podnesen zahtjev za njegovo isključenje, sudija je dužan da prekine svaki rad na tom predmetu i da o razlozima za isključenje odmah obavijesti stranke i predsjednika suda, koji će da odluči o isključenju.

Do donošenja rješenja o zahtjevu za isključenje sudija će preduzimati samo one radnje za koje postoji opasnost za ogađanje.

Kad sudija sazna da je stavljen zahtjev za njegovo izuzeće ili čim sazna da postoji neki od razloga za izuzeće iz člana 357. stav 2. ovog zakona, dužan je da odmah o tome obavijesti predsjednika suda, a da postupak nastavi bez odlaganja do donošenja odluke o izuzeću. Ako se radi o izuzeću predsjednika suda, on će odrediti sebi zamjenika iz reda sudija tog suda, a ako to nije moguće, postupiće po članu 49. ovog zakona.

VI. Dopustivost

16. Sukladno članku VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud, također, ima apelacijsku nadležnost u pitanjima koja su sadržana u ovom ustavu kada ona postanu predmetom spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini.

17. Sukladno članku 18. stavak (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud može razmatrati apelaciju samo ako su protiv presude, odnosno odluke koja se njome pobija, iscrpljeni svi učinkoviti pravni lijekovi mogući prema zakonu i ako se podnese u roku od 60 dana od dana kada je podnositelj apelacije primio odluku o posljednjem učinkovitom pravnom lijeku kojeg je koristio.

18. U konkretnom slučaju predmet osporavanja apelacijom je Presuda Vrhovnog suda broj 57 0 Ps 012851 16 Rev 2 od 17. studenog 2016. godine protiv koje nema drugih učinkovitih pravnih lijekova mogućih prema zakonu. Potom, osporenu presudu apelant je primio 19. prosinca 2016. godine, a apelacija je podnesena 16. siječnja 2017. godine, tj. u roku od 60 dana, kako je propisano člankom 18. stavak (1) Pravila Ustavnog suda. Konačno, apelacija ispunjava i uvjete iz članka 18. st. (3) i (4) Pravila Ustavnog suda, jer ne postoji neki formalni razlog zbog kojeg apelacija nije dopustiva, niti je očigledno (*prima facie*) neutemeljena.

19. Imajući u vidu odredbe članka VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 18. st. (1), (3) i (4) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je utvrdio da predmetna apelacija ispunjava uvjete u pogledu dopustivosti.

VII. Meritum

20. Apelant pobija osporenu presudu Vrhovnog suda, tvrdeći da je tom presudom povrijeđeno njegovo pravo na pravično suđenje iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. Europske konvencije.

Pravo na pravično suđenje

21. Članak II/3. Ustava Bosne i Hercegovine u relevantnom dijelu glasi:

Sve osobe na teritoriju Bosne i Hercegovine uživaju ljudska prava i temeljne slobode iz ovog članka, stavak 2, što uključuje:

e) Pravo na pravično saslušanje u građanskim i krivičnim stvarima i druga prava vezana za krivične postupke.

22. Članak 6. stavak 1. Europske konvencije u relevantnom dijelu glasi:

1. Prilikom utvrđivanja njegovih građanskih prava i obveza ili kaznene optužbe protiv njega, svatko ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred neovisnim i nepristranim sudom ustanovljenim zakonom. [...]

23. Ustavni sud, prije svega, ukazuje na to da se postupak nepobitno tiče utvrđivanja apelantovih građanskih prava i obveza obzirom na to da se radi o parničnom postupku koji se vodio povodom apelantove tužbe radi naknade štete i protutužbe tuženog radi stjecanja bez osnove. Stoga, Ustavni sud smatra da apelant u predmetnom postupku uživa garancije prava na pravično suđenje iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Europske konvencije.

24. Ustavni sud zapaža da apelant u predmetnoj apelaciji pokreće pitanje povrede prava na pravično suđenje isključivo sa aspekta povrede načela nepristranosti suda. Apelant povredu navedenog načela vidi u činjenici što je, kako to nepobitno proizlazi iz dostavljene dokumentacije a i apelacijskih navoda, u prizivnom postupku kao član vijeća sudjelovao sudac Bogdan Gajić, čija je kćerka Ana Gajić u vrijeme trajanja predmetnog postupka bila uposlena kao pripravica u uredu odvjetnika Gorana Bubića, koji je opunomoćenik tuženog u konkretnom postupku, iako ona nepobitno nije osobno postupala u radu na tom konkretnom predmetu.

25. U kontekstu navedenog Ustavni sud, prije svega, ističe da je postojanje procedure za osiguravanje nepristranosti suda, odnosno pravila koja se tiču isključenja ili izuzeća sudaca u određenim slučajevima, relevantan čimbenik koji se mora uzeti u obzir. Prema pravnoj praksi Europskog suda za ljudska prava (u daljnjem tekstu: Europski sud), postojanje ovakvih pravila u relevantnom zakonu pokazuje nastojanje zakonodavca da otkloni razumnu sumnju u nepristranost sudaca ili sudova, odnosno predstavlja pokušaj da se nepristranost osigura eliminiranjem uzroka koji bi mogli rezultirati takvom sumnjom. Sukladno navedenom, propust da se poštuju pravila o izuzeću sudaca može značiti da je postupak vodio sud čija se nepristranost može dovesti u sumnju (vidi, Europski sud, *Mežnarić protiv Hrvatske*, presuda od 15. srpnja 2005. godine, aplikacija broj 71615/01, stavak 27).

26. U konkretnom slučaju pravila u svezi sa isključenjem i izuzećem sudaca su sadržana u članku 357. ZPP, dakle, relevantni zakon propisuje pravila kojima se žele ukloniti uzroci koji bi mogli rezultirati razumnom sumnjom u nepristranost suda, odnosno suca u pojedinačnim predmetima. Međutim, kako je u praksi Europskog suda naglašeno, zadatak Europskog suda, pa, dakle, ni Ustavnog suda, nije da ispituje ta pravila ili praksu *in abstracto*, već da ispituje pokreće li način na koji su ta pravila primijenjena prema apelantu, ili na koji način su utjecala na ishod postupka prema apelantu, pitanje kršenja prava iz članka 6. stavak 1. Europske konvencije (vidi, Europski sud, *Fey protiv Austrije*, presuda od 24. veljače 1993. godine, Serija A broj 255, stavak 27, i Ustavni sud, Odluka broj AP 1187/06 od 13. rujna 2007. godine, objavljena u "Službenom glasniku BiH" broj 86/07).

27. Prema utvrđenoj praksi Europskog i Ustavnog suda, postojanje nepristranosti, u svrhu članka 6. stavak 1. Europske konvencije, mora se ocjenjivati prema subjektivnom testu. To znači da treba utvrditi postoje li osobne predrasude suca koji je sudio u određenom predmetu. Također, postojanje nepristranosti se ocjenjuje i prema objektivnom testu, što znači da se utvrđuje je li sud, između ostalog, i svojim sastavom pružio dovoljne garancije da se isključi opravdana sumnja u svezi sa njegovom nepristranošću (*op. cit.*, *Mežnarić*, stavak 29, i Ustavni sud, Odluka broj AP 1785/06 od 30. ožujka 2006. godine, objavljena u "Službenom glasniku BiH" broj 57/07).

28. Dovodeći navedena stajališta u svezu sa činjenicama konkretnog predmeta, Ustavni sud zapaža da apelant u konkretnom slučaju nije doveo u pitanje subjektivnu nepristranost suca Bogdana Gajića, tako da se Ustavni sud neće ni baviti tim pitanjem. Iz apelacijskih navoda proizlazi da je apelant osporio nepristranost ovog suca prema objektivnom načelu, jer je njegova kćerka Ana Gajić u vrijeme trajanja predmetnog postupka bila uposlena kao pripravica kod odvjetnika Gorana Bubića, koji je opunomoćenik tuženog u konkretnom postupku, iako ona nesporno nije osobno postupala u radu na tom konkretnom predmetu. Prema apelantovom mišljenju, Viši privredni sud i Vrhovni sud su u ovakvoj nespornoj činjeničnoj situaciji postupili suprotno odredbama ZPP kojima su regulirana pravila u vezi sa izuzećem i isključenjem sudija. U svezi s tim, Ustavni sud ukazuje da je Vrhovni sud, razmatrajući slične navode kakve apelant ponavlja u apelaciji, u osporenoj odluci obrazložio da bez obzira

na to što je Ana Gajić uposlena u odvjetničkom uredu opunomoćenika tuženog, ona, prema stanju spisa predmeta, nije postupala kao opunomoćenica tuženog u konkretnoj parnici, niti je bila ovlaštena za navedeno, pa time nije postojala zakonska obveza da se isključi sudac Bogdan Gajić iz postupanja u ovom predmetu u smislu odredbe članka 357. stavak 1. točka 2. ZPP, a da apelant, iako je imao saznanja o navedenoj činjenici, nije pravodobno stavio zahtjev za izuzeće suca Bogdana Gajića od postupanja u prizivnom postupku.

29. Međutim, u svezi sa navedenim spornim pitanjem o objektivnoj nepristranosti suca Bogdana Gajića, Ustavni sud, prije svega, ukazuje da je odredbom članka 357. stavak 1. točka 2. ZPP propisao: "[s]udac će biti isključen od vršenja sudačke dužnosti (isključenje): [...] 2) ako mu je stranka ili zakonski zastupnik ili opunomoćeni stranke srodnik po krvi u pravnoj liniji [...]", a da je odredbom stavka 2. istog članka propisano da "[s]udac može da bude izuzet ako postoje okolnosti koje dovode u sumnju njegovu nepristranost (izuzeće), kao što je bliski odnos sa nekom od stranaka ili postoje bilo koji drugi razlozi koji mogu dovesti u pitanje njegovu nepristranost." Dovodeći citirane zakonske odredbe u međusobnu vezu (a bez daljeg elaboriranja tko se smatra opunomoćenikom stranke u smislu članka 357. stavak 1. točka 2. ZPP), kao i u svezu sa nespornim činjenicama koje se tiču krvnog srodstva u pravoj liniji između suca Bogdana Gajića i Ane Gajić, te njezinog uposlenja kao odvjetničke pripravnice u vrijeme donošenja osporenih odluka kod odvjetnika koji je bio opunomoćenik tuženog u predmetnom postupku, Ustavni sud smatra da su, nasuprot stajalištu Vrhovnog suda, u konkretnom slučaju postojale okolnosti koje dovode u sumnju nepristranost sudaca Bogdana Gajića u smislu citiranih odredaba članka 357. ZPP bez obzira na činjenicu je li Ana Gajić osobno postupala u radu na tom konkretnom predmetu. Pri tome Ustavni sud ukazuje da apelant nije morao biti upoznat sa članovima vijeća Višeg privrednog suda do donošenja odluke, što znači da nije ni mogao u postupku pred tim sudom tražiti izuzeće tog suca, već da je u pravnom lijeku, sukladno odredbi članka 358. stavak 2. ZPP, mogao poimenično navesti suca koji ne bi mogao sudjelovati u donošenju odluke zbog razloga iz članka 357. ovog zakona, a što je apelant upravo i učinio u reviziji protiv drugostupajnske odluke, kako to proizlazi iz dostavljene dokumentacije. S druge strane, Ustavni sud smatra da je sudac Bogdan Gajić, obzirom na nesporno krvno srodstvo u pravoj liniji sa (kćerkom) Anom Gajić, evidentno morao biti upoznat da u konkretnom predmetu postoje razlozi koji mogu dovesti u sumnju njegovu nepristranost, te da je trebao postupiti sukladno relevantnim odredbama članka 360. ZPP (koje predviđaju postupak u slučaju kada sudac sazna da postoje razlozi za njegovo izuzeće), a što, prema stanju spisa, nije učinio. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud smatra da sudjelovanje suca Bogdana Gajića kao člana prizivnog vijeća koje je donijelo drugostupajnsku presudu u predmetnom postupku, a koji je u krvnom srodstvu u pravoj liniji (otac) sa Anom Gajić, koja je u vrijeme donošenja osporenih odluka bila uposlena kao pripravica kod odvjetnika koji je bio opunomoćenik tuženog u predmetnom postupku, može potaknuti legitimne sumnje u pogledu nepristranosti tog suca i dovesti u pitanje načelo nepristranosti suda iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine.

30. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud zaključuje da je povrijeđeno apelantovo pravo da mu sudi nepristran sud, u smislu članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Europske konvencije.

VIII. Zaključak

31. Ustavni sud zaključuje da je povrijeđeno apelantovo pravo na pravično suđenje iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Evropske konvencije pred nepristranim sudom, jer je u konkretnom predmetu u sastavu

vijeća u kojem je donesena drugostupanjska odluka sudjelovao sudac čija je kćerka u vrijeme donošenja te odluke bila uposlena kao pripravica u uredu odvjetnika koji je bio opunomoćenik tuženog u predmetnom postupku.

32. Na temelju članka 59. st. (1) i (2) i članka 62. stavak (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

33. Prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obvezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Zlatko M. Knežević, v. r.

97

Уставни суд Босне и Херцеговине у Великом вијећу, у предмету број АП 89/17, рјешавајући апелацију **Муамера Газија**, на основу члана VI/36) Устава Босне и Херцеговине, члана 57 став (2) тачка б), члана 59 ст. (1), (2) и (3) и члана 62 став (1) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – пречишћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" број /94/14), у саставу:

Златко М. Кнежевић, предсједник
Мато Тадић, потпредсједник
Мирсад Ћеман, потпредсједник
Валерија Галић, судија
Миодраг Симовић, судија
Сеада Палаврић, судија
на сједници одржаној 10. јануара 2017.

ОДЛУКУ О ДОПУСТИВОСТИ И МЕРИТУМУ

Дјелимично се усваја апелација Муамере Газија.

Утврђује се повреда права на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода.

Укида се Рјешење Кантоналног суда у Сарајеву број 65
0 И 348774 14 Гжи од 3. фебруара 2017. године.

Предмет се враћа Кантоналном суду у Сарајеву, који је дужан да по хитном поступку донесе нову одлуку, у складу са чланом II(3е) Устава Босне и Херцеговине и чланом 6 став 1 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода.

Налаже се Кантоналном суду у Сарајеву да, у складу са чланом 72 став (5) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, у року од три мјесеца од дана достављања ове одлуке обавијести Уставни суд Босне и Херцеговине о предузетим мјерама с циљем извршења ове одлуке.

Одбија се као неоснована апелација **Муамере Газија** поднесена због повреде права на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода у односу на дужину трајања извршног поступка који је окончан Решењем Кантоналног суда у Сарајеву број 65 0 И 348774 14 Гжи од 3. фебруара 2017. године.

Одлуку објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и у "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. Увод

1. Муамера Газија (у даљњем тексту: апеланткиња) из Сарајева, коју заступа Сенија Поропат, адвокат из Вогошће, поднјела је 9. јануара 2017. године апелацију Уставном суду Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) због дужине трајања извршног поступка који је, након подношења

апелације, окончан Рјешењем Кантоналног суда у Сарајеву (у даљњем тексту: Кантонални суд) број 65 0 И 348774 14 Гжи од 3. фебруара 2017. године. Апеланткиња је допуноу апелације од 27. фебруара 2017. године обавијестила Уставни суд да је Кантонални суд донио Рјешење број 65 0 И 348774 14 Гжи од 3. фебруара 2017. године, те да оспорава наведено Рјешење Кантоналног суда број 65 0 И 348774 14 Гжи од 3. фебруара 2017. године и Рјешење Општинског суда у Сарајеву (у даљњем тексту: Општински суд) број 65 0 И 348774 13 И од 25. августа 2014. године.

II. Поступак пред Уставним судом

2. На основу члана 23 Правила Уставног суда, од Кантоналног суда, Општинског суда и Кантоналног правобранилаштва Сарајево, као законског заступника Кантона Сарајево (у даљњем тексту: Кантон), затражено је 3. априла 2017. године да доставе одговоре на апелацију.

3. Општински суд је доставио одговор на апелацију 13. априла 2017. године, а Кантонални суд 17. августа 2017. године, а Кантонално правобранилаштво Сарајево није доставило одговор у остављеном року.

III. Чињенично стање

4. Чињенице предмета које произилазе из апелационих навода и докумената предочених Уставном суду могу да се сумирају на следећи начин:

Уводне напомене

5. Рјешењем Службе за управу за рад, социјална питања, здравство, избјегла и расељена лица Општине Центар (у даљњем тексту: Служба) број 12-41-2309/09 од 16. јануара 2007. године апеланткињи је признато својство цивилне жртве рата са 100% оштећења организма - трајно II група инвалидности са правом на ортопедски додаток I степена и по том основу право на исплату личне инвалиднине и ортопедског додатка у износу од 375,00 KM, односно 73% од основице, и ортопедског додатка I степена у износу од 149,00 KM, што укупно за исплату износи 524,00 KM почев од 1. септембра 2006. године, па све док испуњава услове за остваривање права. У образложењу рјешења је, између осталог, наведено да је Служба, поступајући по службеној дужности, у поступку провере испуњавања услова за даље остваривање апеланткињиног права на личну инвалиднину, сходно одредбама члана 32 Закона о основама социјалне заштите, заштите цивилних жртава рата и заштите породице са дјецом (у даљњем тексту: Закон о основама социјалне заштите), а на основу извршеног увида у приложу документацију, утврдила да је уз предметни апеланткињин захтјев достављена потребна документација, те да апеланткиња испуњава услове за даље признавање својства цивилне жртве рата и остваривање права на личну инвалиднину цивилне жртве рата. Стога, Служба је донијела наведено рјешење у складу са одредбама чл. 54, 56, 59 и 77 Закона о основама социјалне заштите и члана 5 Наредбе о износима према Закону о основама социјалне заштите, заштите цивилних жртава рата и заштите породице са дјецом.

6. Наведено рјешење је постало извршно 16. фебруара 2008. године.

Оспорене одлуке

7. Апеланткиња је 9. маја 2013. године поднијела приједлог за извршење на основу рјешења Службе од 16. јануара 2007. године против Кантона као извршеника ради наплате прецизираног новчаног износа са законским затезним каматама пленидбом са рачуна извршеника. У приједлогу за извршење апеланткиња је навела да јој је Кантон мјесечно исплаћивао износ од 575,23 KM до краја августа 2009. године, а након тога је исплаћивао мање износе до јула 2012. године,

тако да апеланткињи није исплаћен износ од 2.071,03 KM који је требало да буде исплаћен према наведеном рјешењу Службе. Због тога је апеланткиња предложила да суд донесе рјешење о извршењу на основу рјешења Службе од 16. јануара 2007. године против Кантона као извршеника ради наплате новчаног износа од 2.071,03 KM са законским затезним каматама од 1. августа 2012. године до исплате пленидбом са рачуна извршеника који су прецизирани у приједлогу.

8. Општински суд је закључком од 28. маја 2013. године, а потом и закључком од 3. фебруара 2014. године, наложио апеланткињи да исправи приједлог за извршење на начин како је наведено у тим закључцима.

9. Рјешењем Општинског суда број 65 0 И 348774 13 И од 25. августа 2014. године одбијен је апеланткињин приједлог за извршење рјешења Службе од 16. јануара 2007. године. У образложењу рјешења Општински суд се позвао на одредбе члана 27 став 1 Закона о извршном поступку (у даљњем тексту: ЗИП), којим је прописано да је извршна исправа подобна за извршење ако су у њој назначени тражилац извршења и извршеник, те предмет, врста, обим и вријеме испуњења обавезе. С тим у вези, Општински суд је истакао да је у предметној извршној ствари рјешењем Службе од 16. јануара 2007. године признато апеланткињи право на личну инвалиднину у укупном износу утврђеном тим рјешењем, али да у овој извршној исправи није одређено ко је обавезан да исплаћује наведена новчана средства. Стога, Општински суд је закључио да не може да се утврди ко је извршеник по овој извршној исправи, те да она не може да се сматра подобном за извршење у смислу наведених одредаба члана 27 став 1 ЗИП-а.

10. Рјешењем Кантоналног суда број 65 0 И 348774 14 Гжи од 3. фебруара 2017. године одбијена је апеланткињина жалба и првостепено рјешење је потврђено. У образложењу рјешења Кантонални суд је навео да је првостепена одлука правилна. Наиме, Кантонални суд је указао да рјешење Службе од 16. јануара 2007. године, на основу којег апеланткиња захтијева спровођење извршења, према члану 23 став 1 тачка 2 ЗИП-а, представља извршну исправу с обзиром на то да се ради о одлуци донесеној у управном поступку која гласи на испуњење новчане обавезе (право на личну инвалиднину у одређеном износу). Међутим, Кантонални суд је истакао да је првостепени суд прије одређивања извршења оцијенио подобност извршне исправе за извршење, сходно члану 27 став 1 ЗИП-а којим је прописана садржина извршне исправе која је нужна претпоставка за допустивост извршења, па је она подобна за извршење само ако су у њој назначени тражилац извршења и извршеник, те предмет, врста, обим и вријеме испуњења обавезе. С тим у вези, Кантонални суд је оцијенио да рјешење од 16. јануара 2007. године, које је у овом предмету извршни наслов, не садржи означавање лица које је дужно апеланткињи, као тражиоцу извршења, да исплати утврђено новчано потраживање, нити је у њему наведено из којих средстава се исплаћује износ признате инвалиднине, а како то правилно закључује и првостепени суд. Имајући у виду наведено Кантонални суд је закључио да рјешење од 16. јануара 2007. године нема садржину утврђену законом и да оно не представља извршну исправу подобну за извршење, сходно члану 27 став 1 ЗИП-а. Стога, Кантонални суд је оцијенио апеланткињине приговоре неоснованим, те је првостепено рјешење потврдио сходно одредбама члана 235 став 1 тачка 2 ЗИП у вези са чланом 21 став 1 ЗИП-а.

IV. Апелација**а) Наводи из апелације**

11. Апеланткиња сматра да јој је оспореним одлукама повријеђено право на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљњем тексту: Европска конвенција), те право на имовину из члана II/3к) Устава Босне и Херцеговине и члана 1 Протокола број 1 уз Европску конвенцију. Апеланткиња, такође, тврди да јој је у поступку повријеђено право на суђење у разумном року. У вези с тим, апеланткиња истиче да је 9. маја 2013. године, као тражилац извршења, поднијела Општинском суду приједлог за извршење новчаног потраживања - дуга на основу коначне одлуке управног органа - рјешења Службе од 16. јануара 2007. године против Кантона као извршеника. Након што је Општински суд рјешењем од 25. августа 2014. године одбио наведени приједлог за извршење, Кантонални суд је, у коначници, одбио апеланткињину жалбу и потврдио првостепено рјешење од 25. августа 2014. године. Апеланткиња сматра да је погрешан закључак редовних судова да рјешење Службе од 16. јануара 2017. године није извршна исправа подобна за извршење сходно члану 27 став 1 ЗИП-а, јер у њој није назначено ко треба извршити ту обавезу, нити из којих средстава. На тај начин, према апеланткињином мишљењу, ускраћено јој је право на извршење извршне одлуке органа управе којом јој је признато право на личну инвалиднину као цивилној жртви рата. Такође је навела да је наведено рјешење Службе донесено на основу Закона о основама социјалне заштите, те да је тим законом одређено да исплате врши Кантон, односно Министарство за рад, социјалну политику, насељена лица и избјеглице у Кантону Сарајево. Стога, апеланткиња сматра да је произвољно становиште редовних судова да извршна исправа није подобна за извршење, те предлаже да Уставни суд утврди повреду наведених уставних права, поништи оспорене одлуке, те наложи Кантоналном суду да донесе рјешење у складу са Уставом Босне и Херцеговине и Европском конвенцијом. Апеланткиња тражи да јој се досуди накнада нематеријалне штете због дужине трајања предметног поступка у износу од 1.500 КМ.

б) Одговор на апелацију

12. Кантонални суд је навео да су неосновани наводи апелације да је тај суд оспореном одлуком поступио незаконито и произвољно, те сматра да није дошло до кршења апеланткињиних права на која се у апелацији позвала.

13. Општински суд је у одговору истакао да су неосновани апеланткињини наводи о повреди уставних права на која се позвала у апелацији, те је предложио да се апелација одбије као неоснована.

V. Релевантни прописи

14. **Закон о основама социјалне заштите, заштите цивилних жртава рата и заштите породице са дјетом** ("Службене новине Федерације Босне и Херцеговине" бр. 36/99, 54/04, 39/06 14/09 и 45/16) у релевантном дијелу гласи:

Члан 1.

Овим законом уређује се:

[...]

• финансирање и друга питања од значаја за остваривање основних права из социјалне заштите, заштите цивилних жртава рата и заштите породице са дјетом у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Федерација).

Члан 10.

У поступку остваривања права и дужности утврђених овим законом примјењују се одговарајуће одредбе прописа о управном поступку, ако овим законом и прописом кантона није другачије одређено.

Члан 58. став 1. тачка 1. и став 6.

Цивилне жртве рата имају, по овом закону, следећа права:

1) личну инвалиднину или мјесечно лично новчано примање,

[...]

Кантон може утврдити и друга права и проширити обим права утврђених овим законом, у складу са својим могућностима и потребама цивилних жртава рата.

Члан 59. ст. 1, 2, 4. и 5.

Основица за обрачун новчаних примања за лица из члана 56. овог Закона износи 70% од основице утврђене у складу са федералним прописима о правима бранитеља и чланова њихових породица.

Лична инвалиднина утврђује се у мјесечном износу према групи оштећења организма из члана 56. Закона у проценту од основице из става 1. овог члана како слиједи:

1. група - 100% од основице

[...]

Средства за исплату новчаних примања из овог члана осигуравају се у омјеру 70% из федералног буџета и 30% из буџета кантона.

Основица и мјесечни износи новчаних примања у складу са овим Законом усклађују се на начин како се врши усклађивање новчаних примања за кориснике права према прописима о правима бранитеља и чланова њихових породица.

Члан 71.

Новчана примања утврђена на основу овог закона за цивилне жртве рата исплаћују се у мјесечним износима и то уназад.

Члан 83.

Исплате по овом закону за цивилне жртве рата врши надлежни кантонални орган управе.

Средства која се корисницима исплаћују из федералног буџета, дозначит ће се надлежном кантоналном органу управе, на основу захтјева тог органа, који се подноси Федералном министарству.

Члан 84.

Надлежна опћинска служба води евиденцију о корисницима и извршеним исплатама, према овом закону, и доставља надлежном кантоналном органу управе мјесечне збирне извјештаје о броју корисника, износу накнада и исплатама.

15. **Закон о управном поступку** ("Службене новине ФБиХ" бр. 2/98 и 48/99) у релевантном дијелу гласи:

Члан 269.

Извршење рјешења донесеног у управном поступку проводи се ради остваривања новчаних потраживања или неновчаних обавеза.

Члан 272.

Извршење рјешења проводи се административним путем (административно извршење), а у случајевима предвиђеним овим законом - судским путем (судско извршење).

Административно извршење проводе органи управе по одредбама овог, односно посебног закона, а судско извршење - надлежни суд по прописима који важе за судско извршење.

Члан 273.

Извршење ради испуњења неновчаних обавеза извршеника проводи се административним путем.

Извршење ради испуњења новчаних потраживања проводи се судским путем. [...]

16. **Закон о извршном поступку** ("Службене новине Федерације Босне и Херцеговине" бр. 32/03, 52/03, 33/06, 39/06 39/09 и 35/12) у релевантном дијелу гласи:

Члан 2.

Значење појединих израза

Изрази употребљени у овом закону имају ова значења: [...]

(3) "извршеник"- представља лице против којег се потраживање остварује;

Члан 23.

(1) *Извршни документи су:*

[...]

2) *извршна одлука донесена у управном поступку и поравнање у управном поступку ако гласи на испуњење новчане обавезе, уколико законом није другачије одређено,*

(2) *Под извршним документом из става 1. овог члана сматра се сваки такав документ донесен у Босни и Херцеговини.*

Члан 27.

(1) *Извршни документ повољан је за извршење ако су у њему назначени тражилац извршења и извршеник, те предмет, врста, обим и вријеме испуњења обавезе.*

Члан 30.

Прелаз потраживања или обавезе

[...]

(2) *Извршење се одређује и против трећег лица које у извршном документу није означено као извршеник ако тражилац извршења јавним или према закону овјереним приватним документом докаже да је то лице на законит начин преузело дуг из извршног документа или је тај дуг према закону обавезно да измири. Ако се обавеза трећег лица на испуњење дуга оспори, странке прије извршења то питање морају да разријеше у парничном поступку.*

Члан 36.

(1) *Приједлог за извршење мора садржавати захтјев за извршење у којем ће бити назначен извршни или вјеродостојни документ на основу којег се тражи извршење, тражилац извршења и извршеник, потраживање чије се остварење тражи, средство којим извршење треба провести, предмет извршења ако је познат, као и друге податке који су потребни за провођење извршења.*

VI. Допустивост

17. У складу са чланом VI/36) Устава Босне и Херцеговине, Уставни суд, такође, има апелациону надлежност у питањима која су садржана у овом уставу када она постану предмет спора због пресуде било којег суда у Босни и Херцеговини.

18. У складу са чланом 18 став (1) Правила Уставног суда, Уставни суд може да разматра апелацију само ако су против пресуде, односно одлуке која се њоме побија, исцрпљени сви дјелотворни правни лијекови могући према закону и ако се поднесе у року од 60 дана од дана када је подносилац апелације примио одлуку о посљедњем дјелотворном правном лијеку којег је користио.

19. У конкретном случају предмет оспоравања апелацијом је Рјешење Кантоналног суда број 65 0 И 348774 14 Гжи од 3. фебруара 2017. године против којег нема других дјелотворних правних лијекова могућих према закону. Затим, оспорено рјешење апеланткиња је примила 20. фебруара

2017. године, а допуна апелације је поднесена 27. фебруара 2017. године, тј. у року од 60 дана, како је прописано чланом 18 став (1) Правила Уставног суда. Коначно, апелација испуњава и услове из члана 18 ст. (3) и (4) Правила Уставног суда, јер не постоји неки формални разлог због којег апелација није допуштена, нити је очигледно (*prima facie*) неоснована.

20. Имајући у виду одредбе члана VI/36) Устава Босне и Херцеговине, члана 18 ст. (1), (3) и (4) Правила Уставног суда, Уставни суд је утврдио да предметна апелација испуњава услове у погледу допуштивости.

VII. Меритум

21. Апеланткиња сматра да јој је оспореним одлукама, као и због дужине трајања поступка, повријеђено право на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције и право на имовину из члана II/3к) Устава Босне и Херцеговине и члана 1 Протокола број 1 уз Европску конвенцију.

Право на правично суђење

22. Члан II/3 Устава Босне и Херцеговине у релевантном дијелу гласи:

Сва лица на територији Босне и Херцеговине уживају људска права и основне слободе из става 2 овог члана, а она обухватају:

е) Право на правичан поступак у грађанским и кривичним стварима и друга права у вези са кривичним поступком.

23. Члан 6 Европске конвенције у релевантном дијелу гласи:

1. Приликом утврђивања његових грађанских права и обавеза или кривичне оптужбе против њега, свако има право на правичну и јавну расправу у разумном року пред независним и непристрасним судом установљеним законом.

24. Уставни суд запажа да се у конкретном случају ради о управном поступку у којем је апеланткиња, као тражилац извршења, покренула поступак извршења против извршеника ради намирања новчаног потраживања на име личне инвалидине, тако да се ради о предмету који је грађанскоправне природе, па је члан 6 став 1 Европске конвенције примјењив у конкретном случају. Стога, Уставни суд мора да испита да ли је поступак пред редовним судовима био правичан онако како то захтијева члан 6 став 1 Европске конвенције (види, *mutatis mutandis*, Одлука о допуштивости и меритуму Уставног суда број АП 5089/14 од 18. јула 2017. године, тачка 34, доступна на интернетској страници Уставног суда www.ustavnisud.ba).

У односу на оспорене одлуке

25. Апеланткиња сматра да јој је право на правично суђење повријеђено јер су редовни судови у конкретном случају произвољно примијенили релевантне одредбе ЗИП-а и Закона о основама социјалне заштите. С тим у вези, Уставни суд подсјећа да је у својој досадашњој пракси разматрао исто правно питање у предмету број АП 4039/17 (Одлука о допуштивости и меритуму број АП 4039/17 од 23. априла 2018. године, доступна на веб-страници Уставног суда www.ustavnisud.ba). Наиме, у наведеној одлуци Уставни суд је истакао да се у том предмету "покрећу два питања, прво, да ли предметно рјешење Службе може бити извршна исправа у конкретном извршном поступку и, друго, да ли је предметно рјешење подобно за извршење ако је апеланткиња као извршеника означила Кантон, који у извршној исправи није наведен као обвезник извршења" (став 31).

26. У вези са првим питањем, Уставни суд је у наведеној одлуци истакао да "запажа да у конкретном случају извршну

исправу представља рјешење Службе од 26. јануара 2007. године којим је апеланткињи, као цивилној жртви рата, утврђено право на мјесечне износе личне инвалиднине. Наведено рјешење је донесено на основу одредаба Закона о основама социјалне заштите и одредаба наредбе о износима према Закону о основама социјалне заштите, заштите цивилних жртава рата и заштите породице са дјецом коју је донио министар за рад, социјалну политику, расељена лица и избјеглице Кантона Сарајево. Даље, Уставни суд запажа да у конкретном случају није спорно да се ради о извршењу извршне одлуке донесене у управном поступку која гласи на испуњење новчане обавезе, те да у том смислу представља извршну исправу, сходно члану 23 ЗИП-а чије се извршење спроводи судским путем, сходно члану 273 став 2 Закона о управном поступку" (став 31).

27. Даље, у погледу другог питања, Уставни суд је у цитираној одлуци навео да је "Кантонални суд [...] закључио да рјешењем Службе којим је апеланткињи признато право на инвалиднину није наведено ко има извршити утврђену обавезу, нити је наведено из којих средстава се исплаћује износ утврђене личне инвалиднине, због чега предметна извршна исправа није подобна за извршење сходно члану 27 став 1 ЗИП-а. У вези са наведеним, Уставни суд запажа да су одредбама чл. 59, 83 и 86 Закона о основама социјалне заштите утврђена средства за исплату инвалиднина (која укључују и буџетска средства Кантона), надлежни кантонални орган управе који врши исплате, као и начин усклађивања инвалиднина са примањима војних инвалида. Такође, Уставни суд запажа да је чланом 30 став 2 ЗИП-а одређено да извршење може да се одреди и против лица које у извршној исправи није одређено као извршеник ако оно према закону има обавезу извршења. Уставни суд сматра, подржавајући при томе праксу у предмету број *АП 1472/07*, да Кантон, који при томе обезбјеђује дио буџетских средстава, не може да се оглуши о исход конкретного спора ако је његова интервенција неопходна да би се заштитила права утврђена у извршној исправи органа управе. У том контексту Уставни суд посебно указује да из одредаба члана 83 Закона о основама социјалне заштите произилази да исплате по овом закону за цивилне жртве рата врши надлежни кантонални орган управе, те да ће се, према ставу 2 наведеног члана, средства која се корисницима исплаћују из федералног буџета дозначити надлежном кантоналном органу управе, на основу захтјева тог органа, који се подноси Федералном министарству. Из наведеног, према мишљењу Уставног суда, као неспорно произилази обавеза Кантона, односно надлежног кантоналног органа управе, да предузме неопходне кораке, односно поднесе захтјев за дозначивање неопходних средстава за реализацију потраживања које имају лица према Закону о основама социјалне заштите у коју категорију, како то произилази из чињеница предмета, улази и апеланткиња" (став 32).

28. Стога, Уставни суд је у цитираној одлуци закључио: "Имајући у виду цитиране одредбе Закона о основама социјалне заштите, те одредбе чл. 27 став 1 и 30 став 2 ЗИП-а, Уставни суд сматра да су основани апеланткињини наводи, па закључује да је у конкретном случају произвољно примијењено материјално и процесно право, чиме је учињено илузорним извршење извршне одлуке органа управе, које представља интегрални дио 'суђења' у смислу члана 6 Европске конвенције. С тим у вези, Уставни суд сматра да је повријеђено апеланткињино право на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 Европске конвенције" (став 33).

29. Имајући у виду да су у конкретном случају постављена идентична правна питања, *mutatis mutandis*, о

којима је расправљано у предмету број АП 4039/17, Уставни суд се, умјесто посебног образложења меритума конкретне одлуке у погледу апеланткињиних навода, у цијелости позива на образложење и разлоге наведене у цитираној одлуци, слиједом чега Уставни суд закључује да је у конкретном случају повријеђено апеланткињино право на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције у односу на примјену права, јер су редовни судови произвољно примијенили материјално и процесно право када су одбили апеланткињин приједлог за извршење на основу рјешења Службе од 16. јануара 2007. године, сматрајући да у предметном поступку не постоји извршна исправа подобна за извршење у смислу одредбе члана 27 став 1 Закона о извршном поступку.

30. У складу са наведеним, Уставни суд сматра да је повријеђено апеланткињино право на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције.

Доношење одлуке у "разумном року"

31. Даље, у односу на апеланткињине наводе којима указује на дужину трајања предметног поступка, Уставни суд, прије свега, указује да се, према конзистентној пракси Европског суда за људска права (у даљњем тексту: Европски суд) и Уставног суда, разумност дужине трајања поступка мора оцијенити у свјетлу околности појединог предмета, водећи рачуна о критеријумима успостављеним судском праксом Европског суда, а нарочито о сложености предмета, понашању страна у поступку и надлежном суда или других јавних власти, те о значају који конкретна правна ствар има за апеланта (види, Европски суд, *Микулић против Хрватске*, апликација број 53176/99 од 7. фебруара 2002. године, Извјештај број 2002-I, став 38).

32. У конкретном случају Уставни суд запажа да је приједлог за извршење поднесен 9. маја 2013. године, а да је коначна одлука донесена 7. фебруара 2017. године (Рјешење Кантоналног суда број 65 0 И 348774 14 Гжи). Дакле, цијелокупан предметни поступак је трајао три године и девет мјесеци. У погледу оцјене сложености предмета, Уставни суд констатује да се не може говорити о сложеностима поступку. При томе Уставни суд има у виду да је предметни поступак по својој природи хитан. Оцјењујући апеланткињино понашање, Уставни суд запажа да је првобитно поднесени приједлог за извршење био непотпун због чега је Општински суд у два наврата позивао апеланткињу да уреди свој приједлог, односно достави потребну пратећу документацију. Неспорно је да је наведено утицало на дужину трајања поступка. С друге стране, оцјењујући поступање редовних судова, Уставни суд запажа да је Општински суд првостепено рјешење донио у року од отприлике четири мјесеца након што су отклоњени процесни недостаци које је садржавао апеланткињин приједлог услјед којих Општински суд, због објективних околности, није био у могућности да поступа у овој правној ствари. Даље, Уставни суд примјећује да је Кантонални суд оспорену другостепену одлуку донио у року од отприлике двије године и четири мјесеца.

33. Имајући у виду наведено, прије свега, утврђени одређени апеланткињин допринос предметној дужини поступка, а сагледавајући поступак у цјелини, Уставни суд сматра да период од три године и осам мјесеци, колико се предмет укупно налазио на двије судске инстанце, не може да се сматра неразумним трајањем поступка.

34. Стога, Уставни суд сматра да у конкретном случају није повријеђено апеланткињино право на правично суђење у разумном року из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције, па јој према томе не

припада ни право на исплату тражене накнаде нематеријалне штете по овом основу.

Остали наводи

35. С обзиром на закључак Уставног суда да је у конкретном случају повријеђено апеланткињино право на правично суђење у односу на примјену права, Уставни суд сматра да није потребно посебно разматрати и наводе у вези са кршењем права на имовину из члана II/3к) Устава Босне и Херцеговине и члана 1 Протокола број 1 уз Европску конвенцију.

VIII. Закључак

36. Уставни суд закључује да је оспореним одлукама прекршено апеланткињино право на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције у односу на примјену права, јер су редовни судови у извршном поступку произвољно примјенили материјално и процесно право када су закључили да у предметном поступку не постоји извршна исправа подобна за извршење.

37. Уставни суд закључује да не постоји повреда права из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције у односу на доношење одлуке у разумном року, јер је утврдио одређени апеланткињин допринос дужини поступка, тако да, сагледавајући поступак у цјелини, период од три године и осам мјесеци, колико се предмет укупно налазио на двије судске инстанце, не може да се сматра неразумним трајањем извршног поступка.

38. На основу члана 59 ст. (1), (2) и (3) и члана 62 став (1) Правила Уставног суда, Уставни суд је одлучио као у диспозитиву ове одлуке.

39. Према члану VI/5 Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник

Уставног суда Босне и Херцеговине

Златко М. Кнежевић, с. р.

Уставни суд Босне и Херцеговине у Великом вјећу, у предмету број **AP 89/17**, рјешавајући апелацију **Muamere Gazija**, на основу члана VI/3.b) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (2) тачка b), члана 59. ст. (1), (2) и (3) и члана 62. став (1) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – преčiшчени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" број /94/14), у саставу:

Златко М. Кнежевић, предсједник

Мато Тодић, потпредсједник

Мирсад Ћеман, потпредсједник

Валерија Галић, судкиња

Миодраг Симоновић, судија

Сеада Палаврић, судкиња

на сједници одржаној 10. јануара 2019. године донио је

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Дјелимично се усваја апелација **Muamere Gazija**.

Утврђује се повреда права на правично суђење из члана II/3.e) Устава Босне и Херцеговине и члана 6. став 1. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода.

Укида се Рјешење Кантоналног суда у Сарајеву број 65 0 I 348774 14 ГЖи од 3. фебруара 2017. године.

Предмет се враћа Кантоналном суду у Сарајеву, који је дужан да по hitnom поступку донесе нову одлуку, у складу са чланом II/3.e) Устава Босне и Херцеговине и чланом 6. став 1. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода.

Налаже се Кантоналном суду у Сарајеву да, у складу са чланом 72. став (5) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, у року од три мјесеца од дана достављања ове одлуке обавијести

Уставни суд Босне и Херцеговине о предузетим мјерама с циљем извршења ове одлуке.

Одбија се као неоснована апелација **Muamere Gazija** поднесена због повреде права на правично суђење из члана II/3.e) Устава Босне и Херцеговине и члана 6. став 1. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода у односу на дужину трајања извршног поступка који је окончан Рјешењем Кантоналног суда у Сарајеву број 65 0 I 348774 14 ГЖи од 3. фебруара 2017. године.

Одлуку објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и у "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. Muamera Gazija (у daljnjem tekstu: apelantica) iz Sarajeva, koju zastupa Senija Poropat, advokat iz Vogošće, podnijela je 9. januara 2017. godine apelaciju Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (у daljnjem tekstu: Ustavni sud) zbog dužine trajanja izvršnog postupka koji je, nakon podnošenja apelacije, okončan Rješenjem Kantonalnog suda u Sarajevu (у daljnjem tekstu: Kantonalni sud) broj 65 0 I 348774 14 GŽi od 3. februara 2017. godine. Apelantica je dopunom apelacije od 27. februara 2017. godine obavijestila Ustavni sud da je Kantonalni sud donio Rješenje broj 65 0 I 348774 14 GŽi od 3. februara 2017. godine, te da osporava navedeno Rješenje Kantonalnog suda broj 65 0 I 348774 14 GŽi od 3. februara 2017. godine i Rješenje Općinskog suda u Sarajevu (у daljnjem tekstu: Općinski sud) broj 65 0 I 348774 13 I od 25. augusta 2014. godine.

II. Postupak pred Ustavnim sudom

2. На основу члана 23. Правила Уставног суда, од Кантоналног суда, Опćинског суда и Кантоналног правобранилаштва Сарајево, као законског заступника Кантаона Сарајево (у daljnjem tekstu: Kanton), затражено је 3. априла 2017. године да доставе одговоре на апелацију.

3. Опćински суд је доставио одговор на апелацију 13. априла 2017. године, а Кантонални суд 17. августа 2017. године, а Кантонално правобранилаштво Сарајево није доставило одговор у остављеном року.

III. Чињенично stanje

4. Чињенице предмета које произлазе из апелационих навода и докумената предочених Уставном суду могу се сумирати на слjedeћи начин:

Uvodne napomene

5. Рјешењем Службе за управу за рад, социјална питања, здравство, избјегла и раселјена лица Опćине Centar (у daljnjem tekstu: Служба) број 12-41-2309/09 од 16. јануара 2007. године апелантици је признато својство цивилне жртве rata са 100% оштећења организма - трајно II група инвалидности са правом на ортопедски dodatak I stepena и по том основу право на исплату личне invalidnine и ортопедског dodatka у износу од 375,00 KM, односно 73% од основце, и ортопедског dodatka I stepena у износу од 149,00 KM, што укупно за исплату износи 524,00 KM počev od 1. septembra 2006. godine, па све dok ispunjava uvjete за ostvarivanje права. У образложењу рјешења је, између осталог, наведено да је Служба, postupajući по службеној дужности, у поступку provjere ispunjavanja uvjeta за dalje ostvarivanje apelantinog права на личну invalidninu, shodno odredbama члана 32. Закона о основима социјалне заштите, заштите цивилних жртава rata и заштите породице са djecom (у daljnjem tekstu: Закон о основима социјалне заштите), а на основу извршеног увида у приложу документацију, utvrdila да је уз предметни apelantin zahtjev dostavljena potrebna dokumentacija, te да apelantica ispunjava uvjete за dalje priznavanje својства цивилне жртве rata и

ostvarivanje prava na ličnu invalidninu civilne žrtve rata. Stoga, Služba je donijela navedeno rješenje u skladu sa odredbama čl. 54, 56, 59. i 77. Zakona o osnovama socijalne zaštite i člana 5. Naredbe o iznosima prema Zakonu o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom.

6. Navedeno rješenje je postalo izvršno 16. februara 2008. godine.

Osporene odluke

7. Apelantica je 9. maja 2013. godine podnijela prijedlog za izvršenje na temelju rješenja Službe od 16. januara 2007. godine protiv Kantona kao izvršenika radi naplate preciziranog novčanog iznosa sa zakonskim zateznim kamatama pljenidbom sa računa izvršenika. U prijedlogu za izvršenje apelantica je navela da joj je Kanton mjesečno isplaćivao iznos od 575,23 KM do kraja augusta 2009. godine, a nakon toga je isplaćivao manje iznose do jula 2012. godine, tako da apelantici nije isplaćen iznos od 2.071,03 KM koji je trebalo da bude isplaćen prema navedenom rješenju Službe. Zbog toga je apelantica predložila da sud donese rješenje o izvršenju na temelju rješenja Službe od 16. januara 2007. godine protiv Kantona kao izvršenika radi naplate novčanog iznosa od 2.071,03 KM sa zakonskim zateznim kamatama od 1. augusta 2012. godine do isplate pljenidbom sa računa izvršenika koji su precizirani u prijedlogu.

8. Općinski sud je zaključkom od 28. maja 2013. godine, a potom i zaključkom od 3. februara 2014. godine, naložio apelantici da ispravi prijedlog za izvršenje na način kako je navedeno u tim zaključcima.

9. Rješenjem Općinskog suda broj 65 0 I 348774 13 I od 25. augusta 2014. godine odbijen je apelantici prijedlog za izvršenje rješenja Službe od 16. januara 2007. godine. U obrazloženju rješenja Općinski sud se pozvao na odredbe člana 27. stav 1. Zakona o izvršnom postupku (u daljnjem tekstu: ZIP), kojim je propisano da je izvršna isprava podobna za izvršenje ako su u njoj naznačeni tražilac izvršenja i izvršenik, te predmet, vrsta, obim i vrijeme ispunjenja obaveze. S tim u vezi, Općinski sud je istakao da je u predmetnoj izvršnoj stvari rješenjem Službe od 16. januara 2007. godine priznato apelantici pravo na ličnu invalidninu u ukupnom iznosu utvrđenom tim rješenjem, ali da u ovoj izvršnoj ispravi nije određeno ko je obavezan da isplaćuje navedena novčana sredstva. Stoga, Općinski sud je zaključio da se ne može utvrditi ko je izvršenik po ovoj izvršnoj ispravi, te da se ona ne može smatrati podobnom za izvršenje u smislu navedenih odredaba člana 27. stav 1. ZIP-a.

10. Rješenjem Kantonalnog suda broj 65 0 I 348774 14 GŽi od 3. februara 2017. godine odbijena je apelantina žalba i prvostepeno rješenje je potvrđeno. U obrazloženju rješenja Kantonalni sud je naveo da je prvostepena odluka pravilna. Naime, Kantonalni sud je ukazao da rješenje Službe od 16. januara 2007. godine, na osnovu kojeg apelantica zahtijeva provođenje izvršenja, prema članu 23. stav 1. tačka 2. ZIP-a, predstavlja izvršnu ispravu s obzirom na to da se radi o odluci donesenoj u upravnom postupku koja glasi na ispunjenje novčane obaveze (pravo na ličnu invalidninu u određenom iznosu). Međutim, Kantonalni sud je istakao da je prvostepeni sud prije određivanja izvršenja ocijenio podobnost izvršne isprave za izvršenje, shodno članu 27. stav 1. ZIP-a kojim je propisan sadržaj izvršne isprave koji je nužna pretpostavka za dopustivost izvršenja, pa je ona podobna za izvršenje samo ako su u njoj naznačeni tražilac izvršenja i izvršenik, te predmet, vrsta, obim i vrijeme ispunjenja obaveze. S tim u vezi, Kantonalni sud je ocijenio da rješenje od 16. januara 2007. godine, koje je u ovom predmetu izvršni naslov, ne sadrži označenje lica koje je dužno apelantici, kao tražiocu izvršenja, isplatiti utvrđeno novčano potraživanje, niti je u njemu navedeno iz kojih sredstava se isplaćuje iznos priznate invalidnine, a kako to pravilno zaključuje i

prvostepeni sud. Imajući u vidu navedeno Kantonalni sud je zaključio da rješenje od 16. januara 2007. godine nema sadržaj utvrđen zakonom i da ono ne predstavlja izvršnu ispravu podobnu za izvršenje, shodno članu 27. stav 1. ZIP-a. Stoga, Kantonalni sud je ocijenio apelanticine prigovore neosnovanim, te je prvostepeno rješenje potvrdio shodno odredbama člana 235. stav 1. tačka 2. ZPP u vezi sa članom 21. stav 1. ZIP-a.

IV. Apelacija

a) Navodi iz apelacije

11. Apelantica smatra da joj je osporenim odlukama povrijeđeno pravo na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljnjem tekstu: Evropska konvencija), te pravo na imovinu iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju. Apelantica, također, tvrdi da joj je u postupku povrijeđeno pravo na suđenje u razumnom roku. U vezi s tim, apelantica ističe da je 9. maja 2013. godine, kao tražilac izvršenja, podnijela Općinskom sudu prijedlog za izvršenje novčanog potraživanja - duga na temelju konačne odluke upravnog organa - rješenja Službe od 16. januara 2007. godine protiv Kantona kao izvršenika. Nakon što je Općinski sud rješenjem od 25. augusta 2014. godine odbio navedeni prijedlog za izvršenje, Kantonalni sud je, u konačnici, odbio apelanticinu žalbu i potvrdio prvostepeno rješenje od 25. augusta 2014. godine. Apelantica smatra da je pogrešan zaključak redovnih sudova da rješenje Službe od 16. januara 2017. godine nije izvršna isprava podobna za izvršenje shodno članu 27. stav 1. ZIP-a, jer u njoj nije naznačeno ko treba izvršiti tu obavezu, niti iz kojih sredstava. Na taj način, prema apelanticinom mišljenju, uskraćeno joj je pravo na izvršenje izvršne odluke organa uprave kojom joj je priznato pravo na ličnu invalidninu kao civilnoj žrtvi rata. Također je navela da je navedeno rješenje Službe doneseno na osnovu Zakona o osnovama socijalne zaštite, te da je tim zakonom određeno da isplate vrši Kanton, odnosno Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice u Kantonu Sarajevo. Stoga, apelantica smatra da je proizvoljan stav redovnih sudova da izvršna isprava nije podobna za izvršenje, te predlaže da Ustavni sud utvrdi povredu navedenih ustavnih prava, poništi osporene odluke, te naloži Kantonalnom sudu da donese rješenje u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine i Evropskom konvencijom. Apelantica traži da joj se dosudi naknada nematerijalne štete zbog dužine trajanja predmetnog postupka u iznosu od 1.500 KM.

b) Odgovor na apelaciju

12. Kantonalni sud je naveo da su neosnovani navodi apelacije da je taj sud osporenim odlukom postupio nezakonito i proizvoljno, te smatra da nije došlo do kršenja apelanticinih prava na koja se u apelaciji pozvala.

13. Općinski sud je u odgovoru istakao da su neosnovani apelanticini navodi o povredi ustavnih prava na koja se pozvala u apelaciji, te je predložio da se apelacija odbije kao neosnovana.

V. Relevantni propisi

14. **Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom** ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" br. 36/99, 54/04, 39/06 14/09 i 45/16) u relevantnom dijelu glasi:

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se:

[...]

• *finansiranje i druga pitanja od značaja za ostvarivanje osnovnih prava iz socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija).*

Član 10.

U postupku ostvarivanja prava i dužnosti utvrđenih ovim zakonom primjenjuju se odgovarajuće odredbe propisa o upravnom postupku, ako ovim zakonom i propisom kantona nije drugačije određeno.

Član 58. stav 1. tačka 1. i stav 6.

Civilne žrtve rata imaju, po ovom zakonu, sljedeća prava:

1) ličnu invalidninu ili mjesečno lično novčano primanje, [...]

Kanton može utvrditi i druga prava i proširiti obim prava utvrđenih ovim zakonom, u skladu sa svojim mogućnostima i potrebama civilnih žrtava rata.

Član 59. st. 1, 2, 4. i 5.

Osnovica za obračun novčanih primanja za lica iz člana 56. ovog Zakona iznosi 70% od osnovice utvrđene u skladu sa federalnim propisima o pravima branitelja i članova njihovih porodica.

Lična invalidnina utvrđuje se u mjesečnom iznosu prema grupi oštećenja organizma iz člana 56. Zakona u procentu od osnovice iz stava 1. ovog člana kako slijedi:

1. grupa - 100% od osnovice

[...]

Sredstva za isplatu novčanih primanja iz ovog člana osiguravaju se u omjeru 70% iz federalnog budžeta i 30% iz budžeta kantona.

Osnovica i mjesečni iznosi novčanih primanja u skladu sa ovim Zakonom usklađuju se na način kako se vrši usklađivanje novčanih primanja za korisnike prava prema propisima o pravima branitelja i članova njihovih porodica.

Član 71.

Novčana primanja utvrđena na osnovu ovog zakona za civilne žrtve rata isplaćuju se u mjesečnim iznosima i to unazad.

Član 83.

Isplate po ovom zakonu za civilne žrtve rata vrši nadležni kantonalni organ uprave.

Sredstva koja se korisnicima isplaćuju iz federalnog budžeta, doznačit će se nadležnom kantonalnom organu uprave, na osnovu zahtjeva tog organa, koji se podnosi Federalnom ministarstvu.

Član 84.

Nadležna općinska služba vodi evidenciju o korisnicima i izvršenim isplatama, prema ovom zakonu, i dostavlja nadležnom kantonalnom organu uprave mjesečne zbirne izvještaje o broju korisnika, iznosu naknada i isplatama.

15. Zakon o upravnom postupku ("Službene novine FBiH" br. 2/98 i 48/99) u relevantnom dijelu glasi:

Član 269.

Izvršenje rješenja donesenog u upravnom postupku provodi se radi ostvarivanja novčanih potraživanja ili nenovčanih obaveza.

Član 272.

Izvršenje rješenja provodi se administrativnim putem (administrativno izvršenje), a u slučajevima predviđenim ovim zakonom - sudskim putem (sudsko izvršenje).

Administrativno izvršenje provode organi uprave po odredbama ovog, odnosno posebnog zakona, a sudsko izvršenje - nadležni sud po propisima koji važe za sudsko izvršenje.

Član 273.

Izvršenje radi ispunjenja nenovčanih obaveza izvršenika provodi se administrativnim putem.

Izvršenje radi ispunjenja novčanih potraživanja provodi se sudskim putem. [...]

16. Zakon o izvršnom postupku ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" br. 32/03, 52/03, 33/06, 39/06 39/09 i 35/12) u relevantnom dijelu glasi:

Član 2.

Značenje pojedinih izraza

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju ova značenja:

[...]

(3) "izvršenik"- označava lice protiv kojeg se potraživanje ostvaruje;

Član 23.

(1) Izvršne isprave su:

[...]

2) izvršna odluka donesena u upravnom postupku i poravnanje u upravnom postupku ako glasi na ispunjenje novčane obaveze, ukoliko zakonom nije drukčije određeno,

(2) Pod izvršnom ispravom iz stava 1. ovog člana smatra se svaka takva isprava donesena u Bosni i Hercegovini.

Član 27.

(1) Izvršna isprava podobna je za izvršenje ako su u njoj naznačeni tražilac izvršenja i izvršenik, te predmet, vrsta, obim i vrijeme ispunjenja obaveze.

Član 30.

Prijelaz potraživanja ili obaveze

[...]

(2) Izvršenje se određuje i protiv trećeg lica koje u izvršnoj ispravi nije označeno kao izvršenik ako tražilac izvršenja javnom ili prema zakonu ovjerenom privatnom ispravom dokaže da je to lice na zakonit način preuzelo dug iz izvršne isprave ili je taj dug prema zakonu obavezan da izmiri. Ako se obaveza trećeg lica na ispunjenje duga ospori, stranke prije izvršenja to pitanje moraju razriješiti u parničnom postupku.

Član 36.

(1) Prijedlog za izvršenje mora sadržavati zahtjev za izvršenje u kojem će biti naznačena izvršna ili vjerodostojna isprava na osnovu koje se traži izvršenje, tražilac izvršenja i izvršenik, potraživanje čije se ostvarenje traži, sredstvo kojim izvršenje treba provesti, predmet izvršenja ako je poznat, kao i druge podatke koji su potrebni za provođenje izvršenja.

VI. Dopustivost

17. U skladu sa članom VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud, također, ima apelacionu nadležnost u pitanjima koja su sadržana u ovom ustavu kada ona postanu predmet spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini.

18. U skladu sa članom 18. stav (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud može razmatrati apelaciju samo ako su protiv presude, odnosno odluke koja se njome pobija, iscrpljeni svi djelotvorni pravni lijekovi mogući prema zakonu i ako se podnese u roku od 60 dana od dana kada je podnosilac apelacije primio odluku o posljednjem djelotvornom pravnom lijeku kojeg je koristio.

19. U konkretnom slučaju predmet osporavanja apelacijom je Rješenje Kantonalnog suda broj 65 0 I 348774 14 Gži od 3. februara 2017. godine protiv kojeg nema drugih djelotvornih pravnih lijekova mogućih prema zakonu. Zatim, osporeno rješenje apelantica je primila 20. februara 2017. godine, a dopuna apelacije je podnesena 27. februara 2017. godine, tj. u roku od 60 dana, kako je propisano članom 18. stav (1) Pravila Ustavnog suda. Konačno, apelacija ispunjava i uvjete iz člana 18. st. (3) i (4) Pravila Ustavnog suda, jer ne postoji neki formalni razlog zbog kojeg apelacija nije dopustiva, niti je očigledno (*prima facie*) neosnovana.

20. Imajući u vidu odredbe člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 18. st. (1), (3) i (4) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je utvrdio da predmetna apelacija ispunjava uvjete u pogledu dopustivosti.

VII. Meritum

21. Apelantica smatra da joj je osporenim odlukama, kao i zbog dužine trajanja postupka, povrijeđeno pravo na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije i pravo na imovinu iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju.

Pravo na pravično suđenje

22. Član II/3. Ustava Bosne i Hercegovine u relevantnom dijelu glasi:

Sva lica na teritoriji Bosne i Hercegovine uživaju ljudska prava i slobode iz stava 2. ovog člana, što uključuje:

e) Pravo na pravično saslušanje u građanskim i krivičnim stvarima i druga prava u vezi sa krivičnim postupkom.

23. Član 6. Evropske konvencije u relevantnom dijelu glasi:

1. Prilikom utvrđivanja njegovih građanskih prava i obaveza ili krivične optužbe protiv njega, svako ima pravo na pravično i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom ustanovljenim zakonom.

24. Ustavni sud zapaža da se u konkretnom slučaju radi o upravnom postupku u kojem je apelantica, kao tražilac izvršenja, pokrenula postupak izvršenja protiv izvršenika radi namirenja novčanog potraživanja na ime lične invalidnine, tako da se radi o predmetu koji je građanskopravne prirode, pa je član 6. stav 1. Evropske konvencije primjenjiv u konkretnom slučaju. Stoga, Ustavni sud mora ispitati da li je postupak pred redovnim sudovima bio pravičan onako kako to zahtijeva član 6. stav 1. Evropske konvencije (vidi, *mutatis mutandis*, Odluka o dopustivosti i meritumu Ustavnog suda broj AP 5089/14 od 18. jula 2017. godine, tačka 34, dostupna na internetskoj stranici Ustavnog suda www.ustavnisud.ba).

U odnosu na osporene odluke

25. Apelantica smatra da joj je pravo na pravično suđenje povrijeđeno jer su redovni sudovi u konkretnom slučaju proizvoljno primijenili relevantne odredbe ZIP-a i Zakona o osnovama socijalne zaštite. S tim u vezi, Ustavni sud podsjeća da je u svojoj dosadašnjoj praksi razmatrao isto pravno pitanje u predmetu broj AP 4039/17 (Odluka o dopustivosti i meritumu broj AP 4039/17 od 23. aprila 2018. godine, dostupna na web-stranici Ustavnog suda www.ustavnisud.ba). Naime, u navedenoj odluci Ustavni sud je istakao da se u tom predmetu "pokrću dva pitanja, prvo, da li predmetno rješenje Službe može biti izvršna isprava u konkretnom izvršnom postupku i, drugo, da li je predmetno rješenje podobno za izvršenje ako je apelantica kao izvršenika označila Kanton, koji u izvršnoj ispravi nije naveden kao obveznik izvršenja" (stav 31).

26. U vezi sa prvim pitanjem, Ustavni sud je u navedenoj odluci istakao da "zapaža da u konkretnom slučaju izvršnu ispravu predstavlja rješenje Službe od 26. januara 2007. godine kojim je apelantici, kao civilnoj žrtvi rata, utvrđeno pravo na mjesečne iznose lične invalidnine. Navedeno rješenje je doneseno na osnovu odredaba Zakona o osnovama socijalne zaštite i odredaba naredbe o iznosima prema Zakonu o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom koju je donio ministar za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo. Dalje, Ustavni sud zapaža da u konkretnom slučaju nije sporno da se radi o izvršenju izvršne odluke donesene u upravnom postupku koja glasi na ispunjenje novčane obaveze, te da u tom smislu predstavlja izvršnu ispravu, shodno članu 23. ZIP-

a čije se izvršenje provodi sudskim putem, shodno članu 273. stav 2. Zakona o upravnom postupku" (stav 31).

27. Dalje, u pogledu drugog pitanja, Ustavni sud je u citiranoj odluci naveo da je "Kantonalni sud [...] zaključio da rješenjem Službe kojim je apelantici priznato pravo na invalidninu nije navedeno ko ima izvršiti utvrđenu obavezu, niti je navedeno iz kojih sredstava se isplaćuje iznos utvrđene lične invalidnine, zbog čega predmetna izvršna isprava nije podobna za izvršenje shodno članu 27. stav 1. ZIP-a. U vezi sa navedenim, Ustavni sud zapaža da su odredbama čl. 59, 83. i 86. Zakona o osnovama socijalne zaštite utvrđena sredstva za isplatu invalidnina (koja uključuju i budžetska sredstva Kantona), nadležni kantonalni organ uprave koji vrši isplate, kao i način usklađivanja invalidnina sa primanjima vojnih invalida. Također, Ustavni sud zapaža da je članom 30. stav 2. ZIP-a određeno da se izvršenje može odrediti i protiv lica koje u izvršnoj ispravi nije određeno kao izvršenik ako ono prema zakonu ima obavezu izvršenja. Ustavni sud smatra, podržavajući pri tome praksu u predmetu broj AP 1472/07, da se Kanton, koji pri tome osigurava dio budžetskih sredstava, ne može ogлуšiti o ishod konkretnog spora ako je njegova intervencija neophodna da bi se zaštitila prava utvrđena u izvršnoj ispravi organa uprave. U tom kontekstu Ustavni sud posebno ukazuje da iz odredaba člana 83. Zakona o osnovama socijalne zaštite proizlazi da isplate po ovom zakonu za civilne žrtve rata vrši nadležni kantonalni organ uprave, te da će se, prema stavu 2. navedenog člana, sredstva koja se korisnicima isplaćuju iz federalnog budžeta doznačiti nadležnom kantonalmom organu uprave, na osnovu zahtjeva tog organa, koji se podnosi Federalnom ministarstvu. Iz navedenog, prema mišljenju Ustavnog suda, kao nesporno proizlazi obaveza Kantona, odnosno nadležnog kantonalnog organa uprave, da preduzme neophodne korake, odnosno podnese zahtjev za doznačivanje neophodnih sredstava za realizaciju potraživanja koje imaju lica prema Zakonu o osnovama socijalne zaštite u koju kategoriju, kako to proizlazi iz činjenica predmeta, ulazi i apelantica" (stav 32).

28. Stoga, Ustavni sud je u citiranoj odluci zaključio: "Imajući u vidu citirane odredbe Zakona o osnovama socijalne zaštite, te odredbe čl. 27. stav 1. i 30. stav 2. ZIP-a, Ustavni sud smatra da su osnovani apelantici navodi, pa zaključuje da je u konkretnom slučaju proizvoljno primijenjeno materijalno i procesno pravo, čime je učinjeno iluzornim izvršenje izvršne odluke organa uprave, koje predstavlja integralni dio 'sudenja' u smislu člana 6. Evropske konvencije. S tim u vezi, Ustavni sud smatra da je povrijeđeno apelantici pravo na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. Evropske konvencije" (stav 33).

29. Imajući u vidu da su u konkretnom slučaju postavljena identična pravna pitanja, *mutatis mutandis*, o kojima je raspravljano u predmetu broj AP 4039/17, Ustavni sud se, umjesto posebnog obrazloženja merituma konkretne odluke u pogledu apelanticih navoda, u cijelosti poziva na obrazloženje i razloge navedene u citiranoj odluci, slijedom čega Ustavni sud zaključuje da je u konkretnom slučaju povrijeđeno apelantici pravo na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije u odnosu na primjenu prava, jer su redovni sudovi proizvoljno primijenili materijalno i procesno pravo kada su odbili apelantici prijedlog za izvršenje na osnovu rješenja Službe od 16. januara 2007. godine, smatrajući da u predmetnom postupku ne postoji izvršna isprava podobna za izvršenje u smislu odredbe člana 27. stav 1. Zakona o izvršnom postupku.

30. U skladu sa navedenim, Ustavni sud smatra da je povrijeđeno apelantici pravo na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije.

Donošenje odluke u "razumnom roku"

31. Dalje, u odnosu na apelanticine navode kojima ukazuje na dužinu trajanja predmetnog postupka, Ustavni sud, prije svega, ukazuje da se, prema konzistentnoj praksi Evropskog suda za ljudska prava (u daljnjem tekstu: Evropski sud) i Ustavnog suda, razumnost dužine trajanja postupka mora ocijeniti u svjetlu okolnosti pojedinog predmeta, vodeći računa o kriterijima uspostavljenim sudskom praksom Evropskog suda, a naročito o složenosti predmeta, ponašanju strana u postupku i nadležnog suda ili drugih javnih vlasti, te o značaju koji konkretna pravna stvar ima za apelanta (vidi, Evropski sud, *Mikulić protiv Hrvatske*, aplikacija broj 53176/99 od 7. februara 2002. godine, Izvještaj broj 2002-I, stav 38).

32. U konkretnom slučaju Ustavni sud zapaža da je prijedlog za izvršenje podnesen 9. maja 2013. godine, a da je konačna odluka donesena 7. februara 2017. godine (Rješenje Kantonalnog suda broj 65 0 I 348774 14 Gži). Dakle, cjelokupan predmetni postupak je trajao tri godine i devet mjeseci. U pogledu ocjene složenosti predmeta, Ustavni sud konstatira da se ne može govoriti o složenom postupku. Pri tome Ustavni sud ima u vidu da je predmetni postupak po svojoj naravi hitan. Ocjenjujući apelanticino ponašanje, Ustavni sud zapaža da je prvobitno podneseni prijedlog za izvršenje bio nepotpun zbog čega je Općinski sud u dva navrata pozivao apelanticu da uredi svoj prijedlog, odnosno dostavi potrebnu prateću dokumentaciju. Nesporno je da je navedeno utjecalo na dužinu trajanja postupka. S druge strane, ocjenjujući postupanje redovnih sudova, Ustavni sud zapaža da je Općinski sud prvostepeno rješenje donio u roku od otprilike četiri mjeseca nakon što su otklonjeni procesni nedostaci koje je sadržavao apelanticin prijedlog uslijed kojih Općinski sud, zbog objektivnih okolnosti, nije bio u mogućnosti postupati u ovoj pravnoj stvari. Dalje, Ustavni sud primjećuje da je Kantonalni sud osporenu drugostepenu odluku donio u roku od otprilike dvije godine i četiri mjeseca.

33. Imajući u vidu navedeno, prije svega, utvrđeni određeni apelanticin doprinos predmetnoj dužini postupka, a sagledavajući postupak u cjelini, Ustavni sud smatra da se period od tri godine i osam mjeseci, koliko se predmet ukupno nalazio na dvije sudske instance, ne može smatrati nerazumnim trajanjem postupka.

34. Stoga, Ustavni sud smatra da u konkretnom slučaju nije povrijeđeno apelanticino pravo na pravično suđenje u razumnom roku iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije, pa joj prema tome ne pripada ni pravo na isplatu tražene naknade nematerijalne štete po ovom osnovu.

Ostali navodi

35. S obzirom na zaključak Ustavnog suda da je u konkretnom slučaju povrijeđeno apelanticino pravo na pravično suđenje u odnosu na primjenu prava, Ustavni sud smatra da nije potrebno posebno razmatrati i navode u vezi sa kršenjem prava na imovinu iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju.

VIII. Zaključak

36. Ustavni sud zaključuje da je osporenim odlukama prekršeno apelanticino pravo na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije u odnosu na primjenu prava, jer su redovni sudovi u izvršnom postupku proizvoljno primijenili materijalno i procesno pravo kada su zaključili da u predmetnom postupku ne postoji izvršna isprava podobna za izvršenje.

37. Ustavni sud zaključuje da ne postoji povreda prava iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije u odnosu na donošenje odluke u razumnom roku, jer je utvrdio određeni apelanticin doprinos dužini postupka, tako da se, sagledavajući postupak u cjelini, period od tri godine i

osam mjeseci, koliko se predmet ukupno nalazio na dvije sudske instance, ne može smatrati nerazumnim trajanjem izvršnog postupka.

38. Na osnovu člana 59. st. (1), (2) i (3) i člana 62. stav (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

39. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Zlatko M. Knežević, s. r.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u Velikom vijeću, u predmetu broj **AP 89/17**, rješavajući apelaciju **Muamere Gazija**, na temelju članka VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 57. stavak (2) točka b), članka 59. st. (1), (2) i (3) i članka 62. stavak (1) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj /94/14), u sastavu:

Zlatko M. Knežević, predsjednik
Mato Tadić, dopredsjednik
Mirsad Čeman, dopredsjednik
Valerija Galić, sutkinja
Miodrag Simović, sudac
Seada Palavrić, sutkinja
na sjednici održanoj 10. siječnja 2019. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Djelomično se usvaja apelacija **Muamere Gazija**.

Utvrđuje se povreda prava na pravično suđenje iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Ukida se Rješenje Kantonalnog suda u Sarajevu broj 65 0 I 348774 14 Gži od 3. veljače 2017. godine.

Predmet se vraća Kantonalnom sudu u Sarajevu, koji je dužan po žurnom postupku donijeti novu odluku, sukladno članku II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članku 6. stavak 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Nalaže se Kantonalnom sudu u Sarajevu da, sukladno članku 72. stavak (5) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, u roku od tri mjeseca od dana dostave ove odluke obavijesti Ustavni sud Bosne i Hercegovine o poduzetim mjerama s ciljem izvršenja ove odluke.

Odbija se kao neutemeljena apelacija **Muamere Gazija** podnesena zbog povrede prava na pravično suđenje iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda u odnosu na dužinu trajanja izvršnog postupka koji je okončan Rješenjem Kantonalnog suda u Sarajevu broj 65 0 I 348774 14 Gži od 3. veljače 2017. godine.

Odluku objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i u "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE**I. Uvod**

1. Muamera Gazija (u daljnjem tekstu: apelantica) iz Sarajeva, koju zastupa Senija Poropat, odvjetnica iz Vogošće, podnijela je 9. siječnja 2017. godine apelaciju Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) zbog duljine trajanja izvršnog postupka koji je, nakon podnošenja apelacije, okončan Rješenjem Kantonalnog suda u Sarajevu (u daljnjem tekstu: Kantonalni sud) broj 65 0 I 348774 14 Gži od 3. veljače 2017. godine. Apelantica je dopunom apelacije od 27. veljače 2017. godine obavijestila Ustavni sud da je Kantonalni sud donio

Rješenje broj 65 0 I 348774 14 Gži od 3. veljače 2017. godine, te da osporava navedeno Rješenje Kantonalnog suda broj 65 0 I 348774 14 Gži od 3. veljače 2017. godine i Rješenje Općinskog suda u Sarajevu (u daljnjem tekstu: Općinski sud) broj 65 0 I 348774 13 I od 25. kolovoza 2014. godine.

II. Postupak pred Ustavnim sudom

2. Na temelju članka 23. Pravila Ustavnog suda, od Kantonalnog suda, Općinskog suda i Kantonalnog pravobraniteljstva Sarajevo, kao zakonskog zastupnika Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: Kanton), zatraženo je 3. travnja 2017. godine da dostave odgovore na apelaciju.

3. Općinski sud je dostavio odgovor na apelaciju 13. travnja 2017. godine, a Kantonalni sud 17. kolovoza 2017. godine, a Kantonalno pravobraniteljstvo Sarajevo nije dostavilo odgovor u ostavljenom roku.

III. Činjenično stanje

4. Činjenice predmeta koje proizlaze iz apelacijskih navoda i dokumenata predloženih Ustavnom sudu mogu se sumirati na sljedeći način:

Uvodne napomene

5. Rješenjem Službe za upravu za rad, socijalna pitanja, zdravlje, izbjegle i raseljene osobe Općine Centar (u daljnjem tekstu: Služba) broj 12-41-2309/09 od 16. siječnja 2007. godine apelantici je priznato svojstvo civilne žrtve rata sa 100% oštećenja organizma - trajno II. skupina invalidnosti sa pravom na ortopedski dodatak I. stupnja i po toj osnovi pravo na isplatu osobne invalidnine i ortopedskog dodatka u iznosu od 375,00 KM, odnosno 73% od osnovice, i ortopedskog dodatka I. stupnja u iznosu od 149,00 KM, što ukupno za isplatu iznosi 524,00 KM počev od 1. rujna 2006. godine, pa sve dok ispunjava uvjete za ostvarivanje prava. U obrazloženju rješenja je, između ostalog, navedeno da je Služba, postupajući po službenoj dužnosti, u postupku provjere ispunjavanja uvjeta za dalje ostvarivanje apelantičinog prava na osobnu invalidninu, sukladno odredbama članka 32. Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom (u daljnjem tekstu: Zakon o osnovama socijalne zaštite), a na temelju izvršenog uvida u priloženu dokumentaciju, utvrdila da je uz predmetni apelantičin zahtjev dostavljena potrebna dokumentacija, te da apelantica ispunjava uvjete za dalje priznavanje svojstva civilne žrtve rata i ostvarivanje prava na osobnu invalidninu civilne žrtve rata. Stoga, Služba je donijela navedeno rješenje sukladno odredbama čl. 54, 56, 59. i 77. Zakona o osnovama socijalne zaštite i članka 5. Naredbe o iznosima prema Zakonu o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom.

6. Navedeno rješenje je postalo izvršno 16. veljače 2008. godine.

Osporene odluke

7. Apelantica je 9. svibnja 2013. godine podnijela prijedlog za izvršenje na temelju rješenja Službe od 16. siječnja 2007. godine protiv Kantona kao izvršenika radi naplate preciziranog novčanog iznosa sa zakonskim zateznim kamatama pljenidbom sa računa izvršenika. U prijedlogu za izvršenje apelantica je navela da joj je Kanton mjesečno isplaćivao iznos od 575,23 KM do kraja kolovoza 2009. godine, a nakon toga je isplaćivao manje iznose do srpnja 2012. godine, tako da apelantici nije isplaćen iznos od 2.071,03 KM koji je trebao biti isplaćen prema navedenom rješenju Službe. Zbog toga je apelantica predložila da sud donese rješenje o izvršenju na temelju rješenja Službe od 16. siječnja 2007. godine protiv Kantona kao izvršenika radi naplate novčanog iznosa od 2.071,03 KM sa zakonskim zateznim kamatama od 1. kolovoza 2012. godine do isplate pljenidbom sa računa izvršenika koji su precizirani u prijedlogu.

8. Općinski sud je zaključkom od 28. svibnja 2013. godine, a potom i zaključkom od 3. veljače 2014. godine, naložio apelantici da ispravi prijedlog za izvršenje na način kako je navedeno u tim zaključcima.

9. Rješenjem Općinskog suda broj 65 0 I 348774 13 I od 25. kolovoza 2014. godine odbijen je apelantičin prijedlog za izvršenje rješenja Službe od 16. siječnja 2007. godine. U obrazloženju rješenja Općinski sud se pozvao na odredbe članka 27. stavak 1. Zakona o izvršnom postupku (u daljnjem tekstu: ZIP), kojim je propisano da je izvršna isprava podobna za izvršenje ako su u njoj naznačeni tražitelj izvršenja i izvršenik, te predmet, vrsta, opseg i vrijeme ispunjenja obveze. S tim u svezi, Općinski sud je istaknuo da je u predmetnoj izvršnoj stvari rješenjem Službe od 16. siječnja 2007. godine priznato apelantici pravo na osobnu invalidninu u ukupnom iznosu utvrđenom tim rješenjem, ali da u ovoj izvršnoj ispravi nije određeno tko je obavezan isplaćivati navedena novčana sredstva. Stoga, Općinski sud je zaključio da se ne može utvrditi tko je izvršenik po ovoj izvršnoj ispravi, te da se ona ne može smatrati podobnom za izvršenje u smislu navedenih odredaba članka 27. stavak 1. ZIP-a.

10. Rješenjem Kantonalnog suda broj 65 0 I 348774 14 Gži od 3. veljače 2017. godine odbijen je apelantičin priziv i prvostupajnsko rješenje je potvrđeno. U obrazloženju rješenja Kantonalni sud je naveo da je prvostupajnska odluka pravilna. Naime, Kantonalni sud je ukazao da rješenje Službe od 16. siječnja 2007. godine, na temelju kojeg apelantica zahtijeva provedbu izvršenja, prema članku 23. stavak 1. točka 2. ZIP-a, predstavlja izvršnu ispravu obzirom na to da se radi o odluci donesenoj u upravnom postupku koja glasi na ispunjenje novčane obveze (pravo na osobnu invalidninu u određenom iznosu). Međutim, Kantonalni sud je istaknuo da je prvostupajnski sud prije određivanja izvršenja ocijenio podobnost izvršne isprave za izvršenje, sukladno članku 27. stavak 1. ZIP-a kojim je propisan sadržaj izvršne isprave koji je nužna pretpostavka za dopustivost izvršenja, pa je ona podobna za izvršenje samo ako su u njoj naznačeni tražitelj izvršenja i izvršenik, te predmet, vrsta, opseg i vrijeme ispunjenja obveze. S tim u svezi, Kantonalni sud je ocijenio da rješenje od 16. siječnja 2007. godine, koje je u ovom predmetu izvršni naslov, ne sadrži označenje osobe koja je dužna apelantici, kao tražitelju izvršenja, isplatiti utvrđeno novčano potraživanje, niti je u njemu navedeno iz kojih sredstava se isplaćuje iznos priznate invalidnine, a kako to pravilno zaključuje i prvostupajnski sud. Imajući u vidu navedeno Kantonalni sud je zaključio da rješenje od 16. siječnja 2007. godine nema sadržaj utvrđen zakonom i da ono ne predstavlja izvršnu ispravu podobnu za izvršenje, sukladno članku 27. stavak 1. ZIP-a. Stoga, Kantonalni sud je ocijenio apelantičine prigovore neutemeljenim, te je prvostupajnsko rješenje potvrdio sukladno odredbama članka 235. stavak 1. točka 2. ZPP u svezi sa člankom 21. stavak 1. ZIP-a.

IV. Apelacija

a) Navodi iz apelacije

11. Apelantica smatra da joj je osporenim odlukama povrijeđeno pravo na pravično suđenje iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (u daljnjem tekstu: Europska konvencija), te pravo na imovinu iz članka II/3.(k) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 1. Protokola broj 1 uz Europsku konvenciju. Apelantica, također, tvrdi da joj je u postupku povrijeđeno pravo na suđenje u razumnom roku. U svezi s tim, apelantica ističe da je 9. svibnja 2013. godine, kao tražitelj izvršenja, podnijela Općinskom sudu prijedlog za izvršenje novčanog potraživanja - duga na temelju konačne odluke upravnog tijela - rješenja Službe od 16. siječnja 2007. godine protiv Kantona kao izvršenika. Nakon što je Općinski sud rješenjem od 25. kolovoza 2014.

godine odbio navedeni prijedlog za izvršenje, Kantonalni sud je, u konačnici, odbio apelantičin priziv i potvrdio prvostupanjsko rješenje od 25. kolovoza 2014. godine. Apelantica smatra da je pogrešan zaključak redovitih sudova da rješenje Službe od 16. siječnja 2017. godine nije izvršna isprava podobna za izvršenje sukladno članku 27. stavak 1. ZIP-a, jer u njoj nije naznačeno tko treba izvršiti tu obvezu, niti iz kojih sredstava. Na taj način, prema apelantičinom mišljenju, uskraćeno joj je pravo na izvršenje izvršne odluke tijela uprave kojom joj je priznato pravo na osobnu invalidninu kao civilnoj žrtvi rata. Također je navela da je navedeno rješenje Službe doneseno na temelju Zakona o osnovama socijalne zaštite, te da je tim zakonom određeno da isplate vrši Kanton, odnosno Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljene osobe i izbjeglice u Kantonu Sarajevo. Stoga, apelantica smatra da je proizvoljno stajalište redovitih sudova da izvršna isprava nije podobna za izvršenje, te predlaže da Ustavni sud utvrdi povredu navedenih ustavnih prava, poništi osporene odluke, te naloži Kantonalnom sudu da donese rješenje sukladno Ustavu Bosne i Hercegovine i Europskoj konvenciji. Apelantica traži da joj se dosudi naknada nematerijalne štete zbog duljine trajanja predmetnog postupka u iznosu od 1.500 KM.

b) Odgovor na apelaciju

12. Kantonalni sud je naveo da su neutemeljeni navodi apelacije da je taj sud osporenim odlukom postupio nezakonito i proizvoljno, te smatra da nije došlo do kršenja apelantičkih prava na koja se u apelaciji pozvala.

13. Općinski sud je u odgovoru istaknuo da su neutemeljeni apelantičini navodi o povredi ustavnih prava na koja se pozvala u apelaciji, te je predložio da se apelacija odbije kao neutemeljena.

V. Relevantni propisi

14. **Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom** ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" br. 36/99, 54/04, 39/06 14/09 i 45/16) u relevantnom dijelu glasi:

Članak 1.

Ovim zakonom uređuju se:

[...]

• *financiranje i druga pitanja od značaja za ostvarivanje temeljnih prava iz socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija).*

Članak 10.

U postupku ostvarivanja prava i dužnosti utvrđenih ovim zakonom primjenjuju se odgovarajuće odredbe propisa o upravnom postupku, ako ovim zakonom i propisom kantona-županije nije drugačije određeno.

Članak 58. stavak 1. točka 1. i stavak 6.

Civilne žrtve rata imaju, po ovom zakonu, sljedeća prava:

1) *Osobnu invalidninu ili mjesečno lično novčano primanje,*

[...]

Kanton može utvrditi i druga prava i proširiti obim prava utvrđenih ovim zakonom, sukladno svojim mogućnostima i potrebama civilnih žrtava rata.

Članak 59. st. 1, 2, 4. i 5.

Osnovica za obračun novčanih primanja za osobe iz članka 56. ovog Zakona iznosi 70% od osnovice utvrđene u skladu sa federalnim propisima o pravima branitelja i članova njihovih obitelji.

Osobna invalidnina utvrđuje se u mjesečnom iznosu prema skupini oštećenja organizma iz članka 56. ovog Zakona u postotku od osnovice iz stavka 1. ovog članka kako slijedi:

1. grupa - 100% od osnovice

[...]

Sredstva za isplatu novčanih primanja iz ovog članka osiguravaju se u omjeru 70% iz federalnog proračuna i 30% iz proračuna kantona.

Osnovica i mjesečni iznosi novčanih primanja sukladno ovom Zakonu usklađuju se na način kako se vrši usklađivanje novčanih primanja za korisnike prava po propisima o pravima branitelja i članova njihovih obitelji.

Članak 71.

Novčana primanja utvrđena na temelju ovog zakona za civilne žrtve rata isplaćuju se u mjesečnim iznosima i to unazad.

Članak 83.

Isplate po ovom zakonu za civilne žrtve rata vrši nadležni kantonalni organ uprave.

Sredstva koja se korisnicima isplaćuju iz federalnog proračuna, doznačit će se nadležnom kantonalnom organu uprave, na temelju zahtjeva tog organa, koji se podnosi Federalnom ministarstvu.

Članak 84.

Nadležna općinska služba vodi evidenciju o korisnicima i izvršenim isplatama, prema ovom zakonu, i dostavlja nadležnom kantonalnom organu uprave mjesečna zbirna izvješća o broju korisnika, iznosu naknada i isplatama.

15. **Zakon o upravnom postupku** ("Službene novine FBiH" br. 2/98 i 48/99) u relevantnom dijelu glasi:

Članak 269.

Izvršenje rješenja donesenog u upravnom postupku provodi se radi ostvarivanja novčanih potraživanja ili nenovčanih obveza.

Članak 272.

Izvršenje rješenja provodi se administrativnim putem (administrativno izvršenje), a u slučajevima predviđenim ovim zakonom - sudskim putem (sudsko izvršenje).

Administrativno izvršenje provode organi uprave po odredbama ovog, odnosno posebnog zakona, a sudsko izvršenje - nadležni sud po propisima koji važe za sudsko izvršenje.

Članak 273.

Izvršenje radi ispunjenja nenovčanih obveza izvršenika provodi se administrativnim putem.

Izvršenje radi ispunjenja novčanih potraživanja provodi se sudskim putem. [...]

16. **Zakon o ovršnom postupku** ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" br. 32/03, 52/03, 33/06, 39/06 39/09 i 35/12) u relevantnom dijelu glasi:

Članak 2.

Značenje pojedinih izričaja

Izričaji uporabljeni u ovome zakonu imaju sljedeća značenja:

[...]

(3) "ovršnik"- označava osobu protiv koje se tražbina ostvaruje;

Članak 23.

(1) *Ovršne isprave su:*

[...]

2) *ovršna odluka donesena u upravnom postupku i poravnanje u upravnom postupku, ako glasi na ispunjenje novčane obveze, ukoliko zakonom nije drugačije određeno,*

(2) *Pod ovršnom ispravom iz stavka 1. ovoga članka smatra se svaka takva isprava donesena u Bosni i Hercegovini.*

Članak 27.

(1) *Ovršna isprava podobna je za ovrhu ako su u njoj naznačeni tražitelj ovrhe i ovršenik, te predmet, vrsta, opseg i vrijeme ispunjenja obveze.*

Članak 30.

Prijelaz tražbine ili obveze

[...]

(2) Ovrha se određuje i protiv treće osobe koja u ovršnoj ispravi nije označena kao ovršenik ako tražitelj ovrhe javnom ili po zakonu ovjerenom privatnom ispravom dokaže da je ta osoba na zakonit način preuzela dug iz ovršne isprave ili je taj dug po zakonu obvezna izmiriti. Ako se obveza treće osobe na ispunjenje duga ospori, stranke prije ovrhe to pitanje moraju raz riješiti u parničnom postupku.

Članak 36.

(1) Prijedlog za ovrhu mora sadržavati zahtjev za ovrhu u kojem će biti naznačena ovršna ili vjerodostojna isprava na temelju koje se traži ovrha, tražitelj ovrhe i ovršenik, tražbina čije se ostvarenje traži, sredstvo kojim ovrhu treba provesti, predmet ovrhe ako je poznat, kao i druge podatke koji su potrebni za provedbu ovrhe.

VI. Dopustivost

17. Sukladno članku VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud, također, ima apelacijsku nadležnost u pitanjima koja su sadržana u ovom ustavu kada ona postanu predmetom spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini.

18. Sukladno članku 18. stavak (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud može razmatrati apelaciju samo ako su protiv presude, odnosno odluke koja se njome pobija, iscrpljeni svi učinkoviti pravni lijekovi mogući prema zakonu i ako se podnese u roku od 60 dana od dana kada je podnositelj apelacije primio odluku o posljednjem učinkovitom pravnom lijeku kojeg je koristio.

19. U konkretnom slučaju predmet osporavanja apelacijom je Rješenje Kantonalnog suda broj 65 0 I 348774 14 Gži od 3. veljače 2017. godine protiv kojeg nema drugih učinkovitih pravnih lijekova mogućih prema zakonu. Potom, osporeno rješenje apelantica je primila 20. veljače 2017. godine, a dopuna apelacije je podnesena 27. veljače 2017. godine, tj. u roku od 60 dana, kako je propisano člankom 18. stavak (1) Pravila Ustavnog suda. Konačno, apelacija ispunjava i uvjete iz članka 18. st. (3) i (4) Pravila Ustavnog suda, jer ne postoji neki formalni razlog zbog kojeg apelacija nije dopustiva, niti je očigledno (*prima facie*) neutemeljena.

20. Imajući u vidu odredbe članka VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 18. st. (1), (3) i (4) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je utvrdio da predmetna apelacija ispunjava uvjete u pogledu dopustivosti.

VII. Meritum

21. Apelantica smatra da joj je osporenim odlukama, kao i zbog duljine trajanja postupka, povrijeđeno pravo na pravično suđenje iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Europske konvencije i pravo na imovinu iz članka II/3.(k) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 1. Protokola broj 1 uz Europsku konvenciju.

Pravo na pravično suđenje

22. Članak II/3. Ustava Bosne i Hercegovine u relevantnom dijelu glasi:

Sve osobe na teritoriju Bosne i Hercegovine uživaju ljudska prava i temeljne slobode iz ovog članka stavak 2, što uključuje:

e) Pravo na pravično saslušanje u građanskim i krivičnim stvarima, i druga prava vezana za krivične postupke.

23. Članak 6. Europske konvencije u relevantnom dijelu glasi:

1. Prilikom utvrđivanja njegovih građanskih prava i obveza ili kaznene optužbe protiv njega, svatko ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred neovisnim i nepristranim sudom ustanovljenim zakonom.

24. Ustavni sud zapaža da se u konkretnom slučaju radi o upravnom postupku u kojem je apelantica, kao tražitelj izvršenja, pokrenula postupak izvršenja protiv izvršenika radi namirenja novčanog potraživanja na ime osobne invalidnine, tako da se radi o predmetu koji je građanskopravne naravi, pa je članak 6. stavak 1. Europske konvencije primjenjiv u konkretnom slučaju. Stoga, Ustavni sud mora ispitati je li postupak pred redovitim sudovima bio pravičan onako kako to zahtijeva članak 6. stavak 1. Europske konvencije (vidi, *mutatis mutandis*, Odluka o dopustivosti i meritumu Ustavnog suda broj AP 5089/14 od 18. srpnja 2017. godine, točka 34, dostupna na internetskoj stranici Ustavnog suda www.ustavnisud.ba).

U odnosu na osporene odluke

25. Apelantica smatra da joj je pravo na pravično suđenje povrijeđeno jer su redoviti sudovi u konkretnom slučaju proizvoljno primijenili relevantne odredbe ZIP-a i Zakona o osnovama socijalne zaštite. S tim u svezi, Ustavni sud podsjeća da je u svojoj dosadašnjoj praksi razmatrao isto pravno pitanje u predmetu broj AP 4039/17 (Odluka o dopustivosti i meritumu broj AP 4039/17 od 23. travnja 2018. godine, dostupna na web-stranici Ustavnog suda www.ustavnisud.ba). Naime, u navedenoj odluci Ustavni sud je istaknuo da se u tom predmetu "pokrću dva pitanja, prvo, može li predmetno rješenje Službe biti izvršna isprava u konkretnom izvršnom postupku i, drugo, je li predmetno rješenje podobno za izvršenje ako je apelantica kao izvršenika označila Kanton, koji u izvršnoj ispravi nije naveden kao obveznik izvršenja" (stavak 31).

26. U svezi sa prvim pitanjem, Ustavni sud je u navedenoj odluci istaknuo da "zapaža da u konkretnom slučaju izvršnu ispravu predstavlja rješenje Službe od 26. siječnja 2007. godine kojim je apelantici, kao civilnoj žrtvi rata, utvrđeno pravo na mjesečne iznose osobne invalidnine. Navedeno rješenje je doneseno na temelju odredaba Zakona o osnovama socijalne zaštite i odredaba naredbe o iznosima prema Zakonu o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom koju je donio ministar za rad, socijalnu politiku, raseljene osobe i izbjeglice Kantona Sarajevo. Dalje, Ustavni sud zapaža da u konkretnom slučaju nije sporno da se radi o izvršenju izvršne odluke donesene u upravnom postupku koja glasi na ispunjenje novčane obveze, te da u tom smislu predstavlja izvršnu ispravu, sukladno članku 23. ZIP-a čije se izvršenje provodi sudskim putem, sukladno članku 273. stavak 2. Zakona o upravnom postupku" (stavak 31).

27. Dalje, u pogledu drugog pitanja, Ustavni sud je u citiranoj odluci naveo da je "Kantonalni sud [...] zaključio da rješenjem Službe kojim je apelantici priznato pravo na invalidninu nije navedeno tko ima izvršiti utvrđenu obvezu, niti je navedeno iz kojih sredstava se isplaćuje iznos utvrđene osobne invalidnine, zbog čega predmetna izvršna isprava nije podobna za izvršenje sukladno članku 27. stavak 1. ZIP-a. U svezi sa navedenim, Ustavni sud zapaža da su odredbama čl. 59, 83. i 86. Zakona o osnovama socijalne zaštite utvrđena sredstva za isplatu invalidnina (koja uključuju i proračunska sredstva Kantona), nadležno kantonalno tijelo uprave koje vrši isplate, kao i način usklađivanja invalidnina sa primanjima vojnih invalida. Također, Ustavni sud zapaža da je člankom 30. stavak 2. ZIP-a određeno da se izvršenje može odrediti i protiv osobe koja u izvršnoj ispravi nije određena kao izvršenik ako ona prema zakonu ima obvezu izvršenja. Ustavni sud smatra, podržavajući pri tome praksu u predmetu broj AP 1472/07, da se Kanton, koji pri tome osigurava dio proračunskih sredstava, ne može ogлуšiti o ishod konkretnog spora ako je njegova intervencija neophodna da bi se zaštitila prava utvrđena u izvršnoj ispravi tijela uprave. U tom kontekstu Ustavni sud posebice ukazuje da iz odredaba članka 83. Zakona o osnovama socijalne zaštite proizlazi da isplate po ovom zakonu za

civilne žrtve rata vrši nadležno kantonalno tijelo uprave, te da će se, prema stavku 2. navedenog članka, sredstva koja se korisnicima isplaćuju iz federalnog proračuna doznati nadležnom kantonalnom tijelu uprave, na temelju zahtjeva tog tijela, koji se podnosi Federalnom ministarstvu. Iz navedenog, prema mišljenju Ustavnog suda, kao nesporno proizlazi obveza Kantona, odnosno nadležnog kantonalnog tijela uprave, da poduzme neophodne korake, odnosno podnese zahtjev za doznačivanje neophodnih sredstava za realizaciju potraživanja koje imaju osobe prema Zakonu o osnovama socijalne zaštite u koju kategoriju, kako to proizlazi iz činjenica predmeta, ulazi i apelantica" (stavak 32).

28. Stoga, Ustavni sud je u citiranoj odluci zaključio: "Imajući u vidu citirane odredbe Zakona o osnovama socijalne zaštite, te odredbe čl. 27. stavak 1. i 30. stavak 2. ZIP-a, Ustavni sud smatra da su utemeljeni apelantičini navodi, pa zaključuje da je u konkretnom slučaju proizvoljno primijenjeno materijalno i procesno pravo, čime je učinjeno iluzornim izvršenje izvršne odluke tijela uprave, koje predstavlja integralni dio 'suđenja' u smislu članka 6. Europske konvencije. S tim u svezi, Ustavni sud smatra da je povrijeđeno apelantičino pravo na pravično suđenje iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. Europske konvencije" (stavak 33).

29. Imajući u vidu da su u konkretnom slučaju postavljena identična pravna pitanja, *mutatis mutandis*, o kojima je raspravljano u predmetu broj AP 4039/17, Ustavni sud se, umjesto posebnog obrazloženja merituma konkretne odluke u pogledu apelantičinih navoda, u cijelosti poziva na obrazloženje i razloge navedene u citiranoj odluci, slijedom čega Ustavni sud zaključuje da je u konkretnom slučaju povrijeđeno apelantičino pravo na pravično suđenje iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Europske konvencije u odnosu na primjenu prava, jer su redoviti sudovi proizvoljno primijenili materijalno i procesno pravo kada su odbili apelantičin prijedlog za izvršenje na temelju rješenja Službe od 16. siječnja 2007. godine, smatrajući da u predmetnom postupku ne postoji izvršna isprava podobna za izvršenje u smislu odredbe članka 27. stavak 1. Zakona o izvršnom postupku.

30. Sukladno navedenom, Ustavni sud smatra da je povrijeđeno apelantičino pravo na pravično suđenje iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Europske konvencije.

Donošenje odluke u "razumnom roku"

31. Dalje, u odnosu na apelantičine navode kojima ukazuje na duljinu trajanja predmetnog postupka, Ustavni sud, prije svega, ukazuje da se, prema konzistentnoj praksi Europskog suda za ljudska prava (u daljnjem tekstu: Europski sud) i Ustavnog suda, razumnost duljine trajanja postupka mora ocijeniti u svjetlu okolnosti pojedinog predmeta, vodeći računa o kriterijima uspostavljenim sudskom praksom Europskog suda, a osobito o složenosti predmeta, ponašanju strana u postupku i nadležnog suda ili drugih javnih vlasti, te o značaju koji konkretna pravna stvar ima za apelanta (vidi, Europski sud, *Mikulić protiv Hrvatske*, aplikacija broj 53176/99 od 7. veljače 2002. godine, Izvješće broj 2002-I, stavak 38).

32. U konkretnom slučaju Ustavni sud zapaža da je prijedlog za izvršenje podnesen 9. svibnja 2013. godine, a da je konačna odluka donesena 7. veljače 2017. godine (Rješenje Kantonalnog suda broj 65 0 I 348774 14 Gži). Dakle, cjelokupan predmetni postupak je trajao tri godine i devet mjeseci. U pogledu ocjene složenosti predmeta, Ustavni sud konstatira da se ne može govoriti

o složenom postupku. Pri tome Ustavni sud ima u vidu da je predmetni postupak po svojoj naravi žuran. Ocjenjujući apelantičino ponašanje, Ustavni sud zapaža da je prvobitno podneseni prijedlog za izvršenje bio nepotpun zbog čega je Općinski sud u dva navrata pozivao apelanticu da uredi svoj prijedlog, odnosno dostavi potrebnu prateću dokumentaciju. Nepobitno je da je navedeno utjecalo na duljinu trajanja postupka. S druge strane, ocjenjujući postupanje redovitih sudova, Ustavni sud zapaža da je Općinski sud prvostupanjsko rješenje donio u roku od otprilike četiri mjeseca nakon što su otklonjeni procesni nedostaci koje je sadržavao apelantičin prijedlog uslijed kojih Općinski sud, zbog objektivnih okolnosti, nije bio u mogućnosti postupati u ovoj pravnoj stvari. Dalje, Ustavni sud primjećuje da je Kantonalni sud osporenu drugostupanjsku odluku donio u roku od otprilike dvije godine i četiri mjeseca.

33. Imajući u vidu navedeno, prije svega, utvrđeni određeni apelantičin doprinos predmetnoj duljini postupka, a sagledavajući postupak u cjelini, Ustavni sud smatra da se razdoblje od tri godine i osam mjeseci, koliko se predmet ukupno nalazio na dvije sudske instance, ne može smatrati nerazumnim trajanjem postupka.

34. Stoga, Ustavni sud smatra da u konkretnom slučaju nije povrijeđeno apelantičino pravo na pravično suđenje u razumnom roku iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Europske konvencije, pa joj prema tome ne pripada ni pravo na isplatu tražene naknade nematerijalne štete po ovoj osnovi.

Ostali navodi

35. Obzirom na zaključak Ustavnog suda da je u konkretnom slučaju povrijeđeno apelantičino pravo na pravično suđenje u odnosu na primjenu prava, Ustavni sud smatra da nije potrebno posebice razmatrati i navode u svezi sa kršenjem prava na imovinu iz članka II/3.(k) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 1. Protokola broj 1 uz Europsku konvenciju.

VIII. Zaključak

36. Ustavni sud zaključuje da je osporenim odlukama prekršeno apelantičino pravo na pravično suđenje iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Europske konvencije u odnosu na primjenu prava, jer su redoviti sudovi u izvršnom postupku proizvoljno primijenili materijalno i procesno pravo kada su zaključili da u predmetnom postupku ne postoji izvršna isprava podobna za izvršenje.

37. Ustavni sud zaključuje da ne postoji povreda prava iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Europske konvencije u odnosu na donošenje odluke u razumnom roku, jer je utvrdio određeni apelantičin doprinos duljini postupka, tako da se, sagledavajući postupak u cjelini, razdoblje od tri godine i osam mjeseci, koliko se predmet ukupno nalazio na dvije sudske instance, ne može smatrati nerazumnim trajanjem izvršnog postupka.

38. Na temelju članka 59. st. (1), (2) i (3) i članka 62. stavak (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

39. Prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obvezujuće.

Predsjednik

Ustavnog suda Bosne i Hercegovine

Zlatko M. Knežević, v. r.

САДРЖАЈ

САВЈЕТ МИНИСТАРА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

- 71 Одлука о утврђивању минимума процеса рада за вријеме трајања штрајка у Управи Босне и Херцеговине за заштиту здравља биља (српски језик)
Одлука о утврђивању минимума процеса рада за вријеме трајања штрајка у Управи Босне и Херцеговине за заштиту здравља биља (bosanski jezik)
Одлука о утврђивању минимума процеса рада за вријеме трајања штрајка у Управи Босне и Херцеговине за заштиту здравља биља (hrvatski jezik)
Одлука о утврђивању минимума процеса рада у Агенцији за форензишка испитивања и вјештачења за вријеме трајања штрајка (српски језик)
Одлука о утврђивању минимума процеса рада у Агенцији за форензишка испитивања и вјештачења за вријеме трајања штрајка (bosanski jezik)
Одлука о утврђивању минимума процеса рада у Агенцији за форензишка испитивања и вјештачења за вријеме трајања штрајка (hrvatski jezik)
73 Одлука о утврђивању минимума процеса рада за вријеме трајања штрајка у Агенцији за поштански саобраћај Босне и Херцеговине (српски језик)
Одлука о утврђивању минимума процеса рада за вријеме трајања штрајка у Агенцији за поштански промет Босне и Херцеговине (bosanski jezik)
Одлука о утврђивању минимума процеса рада за вријеме трајања штрајка у Агенцији за поштански промет Босне и Херцеговине (hrvatski jezik)
74 Одлука о одобравању средстава текуће буџетске резерве Буџета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2018. годину (српски језик)
Одлука о одобравању средстава текуће буџетске резерве Буџета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2018. годину (bosanski jezik)
Одлука о одобравању средстава текуће прораčунске причуве Прораčуна институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2018. годину (hrvatski jezik)
75 Одлука о одобравању средстава ЈУ Музеју савремене умјетности Ars Aevi Сарајево за потребе учествовања Босне и Херцеговине на Венецијанском бијеналу (српски језик)
Одлука о одобравању средстава ЈУ Музеју савремене умјетности Ars Aevi Сарајево за потребе судјеловања Босне и Херцеговине на Венецијанском бијеналу (bosanski jezik)
Одлука о одобравању средстава ЈУ Музеју савремене умјетности Ars Aevi Сарајево за потребе судјеловања Босне и Херцеговине на Венецијанском бијеналу (hrvatski jezik)
76 Одлука о висини једнократне новчане награде за заслужног спортисту Босне и Херцеговине и врхунског спортисту међународног разреда за 2018. годину (српски језик)

- Одлука о висини једнократне новчане награде за заслужног спортисту Босне и Херцеговине и врхунског спортисту међународног разреда за 2018. годину (bosanski jezik)
Одлука о висини једнократне новчане награде за заслужног спортисту Босне и Херцеговине и врхунског спортисту међународног разреда за 2018. годину (hrvatski jezik)

КОМИСИЈА ЗА ОЧУВАЊЕ
НАЦИОНАЛНИХ СПОМЕНИКА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

- 77 Одлука о неиспуњавању критеријума за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине (српски језик)
Одлука о неиспуњавању критерија за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине (bosanski jezik)
Одлука о неиспуњавању критерија за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине (hrvatski jezik)
78 Одлука о неиспуњавању критеријума за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине (српски језик)
Одлука о неиспуњавању критерија за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине (bosanski jezik)
Одлука о неиспуњавању критерија за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине (hrvatski jezik)
79 Одлука о неиспуњавању критеријума за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине (српски језик)
Одлука о неиспуњавању критерија за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине (bosanski jezik)
Одлука о неиспуњавању критерија за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине (hrvatski jezik)
80 Одлука о неиспуњавању критеријума за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине (српски језик)
Одлука о неиспуњавању критерија за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине (bosanski jezik)
Одлука о неиспуњавању критерија за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине (hrvatski jezik)
81 Одлука о неиспуњавању критеријума за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине (српски језик)
Одлука о неиспуњавању критерија за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине (bosanski jezik)
Одлука о неиспуњавању критерија за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине (hrvatski jezik)
82 Одлука о неиспуњавању критеријума за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине (српски језик)

	Odluka o neispunjavanju kriterija za proglašenje nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	18		Odluka o proglašenju povijesne građevine - Pravosudna palata u Sarajevu nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	45
	Odluka o neispunjavanju kriterija za proglašenje nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	18	88	Одлука о проглашењу историјске грађевине - Вила (управна зграда) "Криваја" д.о.о. у Завидовићима националним спомеником Босне и Херцеговине (српски jeзик)	46
83	Одлука о неиспуњавању критеријума за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине (српски jeзик)	18		Odluka o proglašenju historijske građevine - Vila (upravna zgrada) "Krivaja" d.o.o. u Zavidovićima nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	47
	Odluka o neispunjavanju kriterija za proglašenje nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	19		Odluka o proglašenju povijesne građevine - Vila (upravna zgrada) "Krivaja" d.o.o. u Zavidovićima nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	47
84	Одлука о измјенама и допунама Одлуке о проглашењу градитељске цјелине - Меморијални комплекс Шушњар у Санском Мосту националним спомеником Босне и Херцеговине (српски jeзик)	19	89	Одлука о неиспуњавању критеријума за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине (српски jeзик)	48
	Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o proglašenju graditeljske cjeline - Memorijalni kompleks Šušnjara u Sanskom Mostu nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	19		Odluka o neispunjavanju kriterija za proglašenje nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	49
	Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o proglašenju graditeljske cjeline - Memorijalni kompleks Šušnjara u Sanskom Mostu nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	22		Odluka o neispunjavanju kriterija za proglašenje nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	49
	Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o proglašenju graditeljske cjeline - Memorijalni kompleks Šušnjara u Sanskom Mostu nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	22	90	Одлука о проглашењу историјске грађевине - Бугиловића кућа у Горњој Тузли националним спомеником Босне и Херцеговине (српски jeзик)	49
85	Одлука о измјенама и допунама Одлуке о проглашењу културног пејзажа - Спомен-парк жртава фашистичког терора Гаравице, општина Бихаћ, националним спомеником Босне и Херцеговине (српски jeзик)	24		Odluka o proglašenju historijske građevine - Bugilovića kuća u Gornjoj Tuzli nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	51
	Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o proglašenju kulturnog pejzaža - Spomen-park žrtava fašističkog terora Garavice, općina Bihać, nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	27		Odluka o proglašenju povijesne građevine - Bugilovića kuća u Gornjoj Tuzli nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	52
	Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o proglašenju kulturnog pejzaža - Spomen-park žrtava fašističkog terora Garavice, općina Bihać, nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	31	91	Одлука о проглашењу градитељске цјелине - Џиндијска (Хусеин-Чауш) џамија у Тузли националним спомеником Босне и Херцеговине (српски jeзик)	53
	Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o proglašenju kulturnog pejzaža - Spomen-park žrtava fašističkog terora Garavice, općina Bihać, nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	31		Odluka o proglašenju graditeljske cjeline - Džindijska (Husein-Čauš) džamija u Tuzli nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	54
	Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o proglašenju kulturnog pejzaža - Spomen-park žrtava fašističkog terora Garavice, općina Bihać, nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	35		Odluka o proglašenju graditeljske cjeline - Džindijska (Husein-Čauš) džamija u Tuzli nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	55
86	Одлука о измјенама и допунама Одлуке о проглашењу мјеста и остатака историјске грађевине - Саборна црква (Црква свете Тројице) у Мостару националним спомеником Босне и Херцеговине (српски jeзик)	39	92	Одлука о проглашењу историјског подручја - средњовјековна некропола са стећцима и стари муслимански нишани на локалитету Мраморје у насељу Сућеска, општина Сребреница, националним спомеником Босне и Херцеговине (српски jeзик)	56
	Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o proglašenju mjesta i ostataka historijske građevine - Saborna crkva (Crkva svete Trojice) u Mostaru nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	40		Odluka o proglašenju historijskog područja - Srednjovjekovna nekropola sa stećcima i stari muslimanski nišani na lokalitetu Mramorje u naselju Sućeska, općina Srebrenica, nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	58
	Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o proglašenju mjesta i ostataka povijesne građevine - Saborna crkva (Crkva svete Trojice) u Mostaru nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	41		Odluka o proglašenju povijesnog područja - srednjovjekovna nekropola sa stećcima i stari muslimanski nišani na lokalitetu Mramorje u naselju Sućeska, općina Srebrenica, nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	60
87	Одлука о проглашењу историјске грађевине - Правосудна палата у Сарајеву националним спомеником Босне и Херцеговине (српски jeзик)	42			
	Odluka o proglašenju historijske građevine - Pravosudna palata u Sarajevu nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	44			
				КОНКУРЕНЦИЈСКИ САВЈЕТ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	
			93	Закључак број УП-04-26-2-025-13/18 (српски jeзик)	62

	Zaključak broj UP-04-26-2-025-13/18 (bosanski jezik)	67	Odluka o izmjenama Odluke o kriterijima za izbor domaćih i međunarodnih stručnjaka koji daju ocjenu i obavljaju reviziju kvaliteta i daju preporuke o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa (bosanski jezik)	86
	Zaključak broj UP-04-26-2-025-13/18 (hrvatski jezik)	71		
94	Закључак број УП 06-26-1-014-17/18 (српски jezik)	76	Odluka o izmjenama Odluke o kriterijima za izbor domaćih i međunarodnih stručnjaka koji daju ocjenu i obavljaju reviziju kvalitete i daju preporuke o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa (hrvatski jezik)	87
	Zaključak broj UP 06-26-1-014-17/18 (bosanski jezik)	79		
	Zaključak broj UP 06-26-1-014-17/18 (hrvatski jezik)	83		
АГЕНЦИЈА ЗА РАЗВОЈ ВИСОКОГ ОБРАЗОВАЊА И ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ КВАЛИТЕТА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ			УСТАВНИ СУД БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	
95	Одлука о измјенама Одлуке о критеријумима за избор домаћих и међународних стручњака који дају оцјену и обављају ревизију квалитета и дају препоруке о акредитацији високошколских установа и студијских програма (српски jezik)	86	96 Одлука број АП 217/17 (српски jezik)	87
			Odluka broj AP 217/17 (bosanski jezik)	90
			Odluka broj AP 217/17 (hrvatski jezik)	94
			97 Одлука број АП 89/17 (српски jezik)	97
			Odluka broj AP 89/17 (bosanski jezik)	102
			Odluka broj AP 89/17 (hrvatski jezik)	106

Edin RIZVANOVIĆ
Arif NANIĆ

POSLOVNO STATUSNO PRAVO

Sarajevo, 2018.

Издавач: Овлаштена служба Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, Трг БиХ 1, Сарајево - За издавача: секретар Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине Бојан Нинковић - Припрема и дистрибуција: ЈП НИО Службени лист БиХ Сарајево, Џемала Биједића 39/III - Директор: Драган Прушина - Телефони: Централна: 722-030 - Директор: 722-061 - Претплата: 722-054, факс: 722-071 - Огласни одјел: 722-049, 722-050, факс: 722-074 - Служба за правне и опште послове: 722-051 - Рачуноводство: 722-044, 722-046 - Комерцијала: 722-042 - Претплата се утврђује полугодишње, а уплата се врши УНАПРИЈЕД у корист рачуна: UNICREDIT BANK д.д. 338-320-22000052-11, ВАКУФСКА БАНКА д.д. Сарајево 160-200-00005746-51, НУРО-ALPE-ADRIA-BANK А.Д. Бања Лука, филијала Брчко 552-000-00000017-12, RAIFFEISEN BANK д.д. БиХ Сарајево 161-000- 00071700-57 - Штампач: "Унионинвестпластика" д. д. Сарајево - За штампарииу: Јасмин Муминовић - Рекламације за непримљене бројеве примају се 20 дана од изласка гласила.

"Службени гласник БиХ" је уписан у евиденцију јавних гласила под редним бројем 731. Упис у судски регистар код Кантоналног суда у Сарајеву, број УФ/1 - 2168/97 од 10.07.1997. године. - Идентификацијски број 4200226120002. - Порезни број 01071019. - ПДВ број 200226120002. Молимо претплатнике да обавезно доставе свој ПДВ број ради издавања пореске фактуре. Претплата за I полугодиште 2019. за "Службени гласник БиХ" и "Међународне уговоре" 120,00 КМ, "Службене новине Федерације БиХ" 110,00 КМ.

Web издање: <http://www.sluzbenilist.ba> - годишња претплата 240,00 КМ